

محدودیت منابع ایدرو به دلیل اجرای سیاست‌های اصل ۴۴

صادرات آهن اسفنجی با واردات آن برابری دارد

رئیس اتحادیه طلا و جواهر در گفت و گو با **سنت** تشریح کرد شوک قیمتی در بازار طلا

ان الحسین مصباح الهدی و سفینه النجاه
سالروز شهادت سید و سالار شهیدان و یاران با وفایش تسلیت باد
نفس‌تین (روزنامه) تفصیصی صبح ایران

سنت معدن تجارت صنعت

یکشنبه

۱۱ آبان ۱۳۹۳
۸ محرم ۱۴۳۶
۲ نوامبر ۲۰۱۴

www.smtnews.ir - www.smtonline.ir

سال هفتم دوره جدید شماره ۷۶ • پیاپی ۱۳۹۴ • ۲۴ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان

وزیر صنعت، معدن و تجارت در مجمع عمومی ایمیدرو مطرح کرد

تکمیل طرح‌های معدنی با مشارکت بخش خصوصی

سرمایه‌گذاری دولت در صنایع پایین دستی

بازارهای سنتی صادراتی احیامی شود

با روی کار آمدن دولت یازدهم شاهد تغییر مسیر روابط تجاری با کشورهای دیگر بودیم به نحوی که مذاکره برای مرادفات ایران با کشورهای اروپایی از سر گرفته شد و روند رو به رشد آن مشهود است

«باغ ایرانی، آب و آینه» در اکسپو ۲۰۱۵ میلان

شوالیه آلمانی در جاده مخصوص

چرا زنان کمتر از مردان حقوق می‌گیرند

معرفی خاک‌های صنعتی راهی برای افزایش صادرات

مزیت‌های غیر قابل انکار صنعت سنگ لرستان

افزایش اشتغالزایی با ایجاد زنجیره فرآوری

سیاست‌های تشویقی برای زنان شاغل

ورزش، مسئولیت اجتماعی و شرکت‌ها

۱۶

۱۴

۶

۱۸

۲

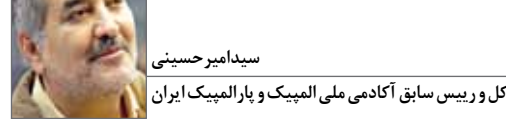
آریو

سایا

سایا در اندیشه‌های متفاوت

سید امیر حسینی

دبیر کل و رئیس سابق آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک ایران

مسئولیت اجتماعی شرکتها (CSR) Corporate Social Responsibility موضوع حساسیت برانگیز و رو به توجه در سال های اخیر بوده است تا آنجا که سازمان های بین المللی مانند سازمان ملل و اتحادیه اروپا، استانداردهایی را در این زمینه ارائه کرده اند. بنیاد مدیریت کیفیت اروپا EFQM در مدل الگوی تعالی خود برای سازمان ها، مسئولیت اجتماعی شرکتها را به عنوان یکی از ارزش های هشت گانه خود معرفی کرده است. این بنیاد یکی از معیارهای نه گانه خود را برای ارزیابی شرکتها به این امر اختصاص داده و ۸ درصد از امتیاز کل ارزیابی یک سازمان را برای این معیار قائل است. توجه مدل EFQM به مسئولیت اجتماعی شرکتها و مدل مالکوم بالدریچ در امریکا و مدل دمنینگ ژاین به این امر، حاکی از حساسیت های جوامع پیشرو نسبت به مسئولیت اجتماعی شرکتهاست. در دنیای کسب و کار عصر حاضر، مسئولیت شرکتها و سازمانها تنها به تولید و عرضه محصولات و خدمات خود محدود نبوده و امروزه فعالیت در حوزه های اجتماعی و فرهنگی نیز در قالب اصطلاحاتی چون مسئولیت اجتماعی شرکتی، مسئولیت شرکتی، پایداری شرکتی و... از وظایف اصلی و روزمره شرکتها به حساب می آید. مسئولیت پذیرش شرکت (سازمان) در قبال عموم علاوه بر دستیابی به موقعیت برتر در حوزه کاری سازمان، باید به مسئولیت های ملی و عمومی خود توجه داشته و اقدامات لازم را در زمینه هایی چون حفظ اخلاقیات کاری، حفظ سلامت عمومی، ایمنی و محیط زیست و انتقال تجربیات موفق خود به جامعه تجاری مربوطه اجرا کنند. امروزه سازمان های سرآمد به عنوان سازمان هایی پاسخگو، برای شفافیت و پاسخگویی به ذی نفعان خود در قبال عملکردشان، روشی بسیار اخلاقی در پیش می گیرند. این سازمان ها حساسیت و توجهی ویژه به پاسخگویی اجتماعی و حفظ ثبات زیست بوم سازمان در حال و آینده دارند و این دیدگاه را ترویج می کنند. مسئولیت اجتماعی در ارزش های این سازمان ها بیان شده است. آنها از طریق مرادبه باز با ذی نفعان، انتظارات و مقررات محلی و جهانی را درک و رعایت کرده و از آن فراتر می روند. این سازمان ها ضمن توجه به مدیریت ریسک، در پی فرصت هایی برای تعریف پروژه هایی با جامعه هستند که منافع دوسویه داشته و برانگیزنده و نگهدارنده ذی نفعان به سازمان باشد. آنها به تأثیرات حال و آینده سازمان بر جامعه آگاهی دارند و سعی بر این دارند که تأثیرات نامطلوب سازمان بر جامعه را به حداقل برسانند. در این راستا تجربه بازی های آسیایی وپارا آسیایی اینچئون نمونه موفقی از مسئولیت اجتماعی شرکتها و سازمانها تلقی می گردد.

هفدهمین دوره بازی های آسیایی Asian Games ۲۰۱۴ م در ۳۶ رشته ورزشی انجام شد. کره جنوبی بعد از بازی های آسیایی ۱۹۸۶ م، سنئول و ۲۰۰۲ م پوسان برای سومین بار میزبانی این بازی ها را بر عهده داشت. ۴۹ سالن مسابقه و ۴۸ محل تمرین، ۳۳۰۰ آپارتمان با ۹۵۶۰ اتاق، دهکده ورزشکاران و خبرنگاران، زیر ساخت های جدید شهری، جاده، حمل و نقل عمومی و... برای برگزاری موفق بازی ها از سوی بخش عمومی و خصوصی فراهم شد. از ۳۶ رشته ورزشی بازی های آسیایی ۲۸ رشته ورزش المپیک در برنامه المپیک ۲۰۱۶ م ریوود ژائو به همراه ۸ رشته دیگر؛ بیسبال (شامل بیسبال مردان و سافت بال زنان)، بولینگ، کریکت، کبدمی، کاراته، سبک تارکا، اسکوآش ووشو برگزار شد. این فهرست در ۹ دسامبر ۲۰۱۰ م در جلسه کمیته اجرایی شورای المپیک آسیا در مسقط تصمیم گیری شد. به این ترتیب ۶ رشته ورزشی اسکیت، ورزش های صفحه ای (شطرنج، شیانگچی و ووجی)، بیلیارد، دراگون بوت و رقص ورزشی که در بازی های آسیایی قبلی برگزار شدند، از فهرست مسابقات حذف گردید و رشته های تیر و کمان رشته کامپاند، جودو تیمی و سه گانه مختلط امدادی هم برای نخستین بار در این دوره بازی های آسیایی برگزار شد در این دوره از بازی های بیش از ۱۴ هزار ورزشکار و عوامل فنی از ۴۵ کشور آسیایی طی ۱۵ روز برای کسب ۴۳۹ مدال طلا در ۳۶ رشته ورزشی رقابت کردند. جمهوری اسلامی ایران با ۲۷۶ ورزشکار در ۲۲ رشته ورزشی با کسب ۵۷ مدال بعد از کشورهای چین، کره جنوبی، ژاپن و قزاقستان در جایگاه پنجم قرار گرفت. از ویژگی های برجسته این دوره از بازی ها کسب مدال های ارزشمند طلا و نقره و برنز توسط بانوان در رشته های مختلف ورزشی و پوشش رسانه ای مطلوب در ایران بود. بعد از برگزاری بازی های آسیایی دومین دوره بازی های پارا آسیایی معلولان با ورزشکاران ۴۱ کشور آسیایی برگزار شد. کاروان ایران در بازی های پارا آسیایی اینچئون که با نام کاروان غدیر در بازی ها حضور یافت با کسب ۳۷ مدال طلا، ۵۲ نقره و ۳۱ مدال برنز عنوان چهارم را به خود اختصاص داد. تیم های چین، کره جنوبی و ژاپن بالاتر از ایران قرار گرفتند و این در حالی است که ایران در صورت کسب یک مدال طلای دیگر جای ژاپن را در رده سوم می گرفت. ایران در پارا آسیایی گوانگجو با ۸۰ مدال شامل ۲۷ طلا، ۲۴ نقره و ۲۹ برنز در رده چهارم قرار گرفت که در این دوره از نظر تعداد و ارزش مدال عملکردی به مراتب بهتر داشت. توسط ورزشکاران ایرانی چندین رکورد جهانی شکسته شد و کیفیت بازی های پارا آسیایی توسط ورزشکاران ایرانی ارتقا یافت.

مسئولان کمیته برگزاری اهداف اصلی خود را از میزبانی بازی های آسیایی در شهر اینچئون، روزآمد کردن سطح زندگی مردم و دستیابی به تصویری مثبت از موقعیت این شهر به شهری پیشرفته و جهانی برای زندگی و توسعه صنعت توریسم اعلام داشتند. هزینه برگزاری حدود یک میلیارد و ۶۲ میلیون دلار اعلام شده است که از این مبلغ تنها ۱۹ درصد توسط دولت ۷۸/۹ درصد و مابقی توسط شرکتها و سازمانها غیر دولتی و تجاری در راستای مسئولیت های اجتماعی خود تامین و پرداخت شده است و از این مبلغ ۱/۳۹ میلیارد دلار برای آماده سازی زیرساختها ساختمان های ورزشی و ۱۱ میلیون دلار برای بازسازی اماکن ورزشی و ۱۰۳ میلیون دلار برای جاده و حمل و نقل اختصاص و هزینه شد. اگرچه با پراکندگی برخی از اماکن ورزشی نسبت جهت برگزاری رشته های مختلف با مشکلاتی برای ورزشکاران و برخی از گروه های رسانه ای روبه رو بود اما به نظر می رسد اهداف توسعه ای مقدم بر تحمل این نوع مشکلات بود. در این دوره از بازی ها بانک شهر به عنوان حامی کاروان اعزامی به بازی های آسیایی و موسسه مالی اعتباری ثامن الحجج به عنوان حامی کمیته پارالمپیک حضور یافتند. همچنین حمایت بانک سامان از حضور موفقیت آمیز و لیبال در مسابقات جهانی اخیر و لیبال که با موجی از خوشحالی مردم از عملکرد ورزشکاران توام بود، در استای مسئولیت اجتماعی شرکتها و سازمان های اقتصادی تلقی می شود و آن نوع همکاری ها می تواند افق و فصلی جدید را در ورزش کشور رقم زند بی شک این نوع همکاری برد - برد یا برنده - برنده خواهد داشت. و مزایای دوسویه ای برای توسعه ورزش کشور و سازمانها و شرکت های اقتصادی رقم خواهد زد. شرکتها با این نوع حمایت از مزایایی چون افزایش ارزش تجاری و نشان تجاری ارتقای اعتماد و اطمینان طرف های ذی نفع و تقویت وجهه عمومی وفاداری مشتری برخوردار خواهند شد.

با دستور معاون اول رییس جمهوری

اجرای سیاست های کلی علم و فناوری کلید خورد

معاون اول رییس جمهوری در نامه هایی جداگانه به روسای ۶ دستگاه اجرایی، وظایف و مسئولیت هریک از این ۶ دستگاه برای اجرای سیاست های کلی علم و فناوری، مصوب مقام معظم رهبری را به آنها ابلاغ کرد. به گزارش ایرنا از پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، اسحاق جهانگیری در این ابلاغیه ها خطاب به وزرای صنعت، معدن و تجارت، دادگستری، علوم، تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارایی و معاونان برنامه ریزی و نظارت راهبردی و علمی و فناوری رییس جمهور، ضمن احصای تشریح وظایف و تکالیف هر دستگاه برای اجرای سیاست های کلی علم و فناوری، از آنها خواست حسب

مقام وزارت خارجه در گفت و گو با ایرنا اعلام کرد؛

مذاکرات سه جانبه ظریف، کری و اشتون در عمان

وین برگزار شود گفت: نمی توانیم این تاریخ را تأیید کنیم زیرا زمان مذاکرات با ۵+۱ هنوز قطعی نیست. وی در پاسخ به پرسش دیگر ایرنا مبنی بر اینکه آیا ظریف، کری و اشتون تا قبل از دور بعدی مذاکرات ایران با ۵+۱ دیدار سه جانبه دیگری خواهند داشت؟ گفت: این امر بستگی به مذاکرات

یک مقام وزارت خارجه اعلام کرد: محمدجواد ظریف و جان کری، وزیران امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده امریکا و کاترین اشتون روزهای ۱۸ و ۱۹ آبان ماه در مسقط پایتخت عمان با یکدیگر دیدار و گفت و گو می کنند. این مقام نزدیک به تیم مذاکره کننده هسته ای که خواست نامش بیان نشود دیروز در گفت و گو با ایرنا افزود: در این دیدار، کاترین اشتون به عنوان نماینده اتحادیه اروپا در مذاکرات هسته ای ایران و ۵+۱ حضور خواهد داشت. وی تصریح کرد: ظریف، کری و اشتون در نشست دوروزه مسقط درباره همه موضوعات به ویژه غنی سازی و تحریمها با یکدیگر مذاکره می کنند. این مقام وزارت امور خارجه در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا قرار است دور بعدی مذاکرات ایران و گروه ۵+۱ روز ۲۷ آبان ماه و چند روز قبل از ضرب الاجل تعیین شده (۲۴ نوامبر / ۳ آذر ماه) در

۳ موضوع یاد شده نتوانستند در ۲۹ تیر ماه (۲۰ جولای) با یکدیگر به توافق جامع دست یابند و بر این اساس برای ۴ ماه دیگر، مدت زمان مذاکرات جامع هسته ای و نیز توافق اولیه ژنو را که سوم آذر ماه ۹۲ به آن دست یافتند، تمدید کردند.

بر این اساس، ضرب الاجل تعیین شده برای مذاکرات جامع و تمدید توافق ژنو تا (۲۴ نوامبر) ۳ آذرماه است که طرفین تلاش دارند اختلافات خود را برای رسیدن به توافق جامع حل و فصل کنند. جان کری وزیر امور خارجه امریکا اخیرا در نشستی موسوم به «مجمع ایده های واشنگتن» در پاسخ به اظهارات سوزان رایس مشاور امنیت ملی کاخ سفید که احتمال توافق جامع را ۵۰ درصد یا کمتر از آن بیان کرده بود، گفته است من در حال مذاکرات رو در رو و مستقیم با آقای ظریف هستم و نسبت به توافق با ایران امیدوارم اما ابراز خوش بینی نمی کنم.

بورس جدید

برای دانشجویان دکترا

معاون علمی و فناوری رییس جمهوری گفت: در حال بررسی طرحی برای اعطای بورس به دانشجویان دوره دکتری هستیم. به گزارش واحد مرکزی خبر، سوزنا ستاری در جمع خبرنگاران درحاشیه نشست با رییس و اعضای هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر افزود: در حال بررسی طرحی برای اعطای بورس به دانشجویان دوره دکتری هستیم. معاون علمی و فناوری رییس جمهوری گفت: این طرح هنوز نهایی نشده و امیدواریم حداکثر تا یک ماه و نیم آینده نهایی شود. وی گفت: با اجرای این طرح در پی این هستیم که دانشجویان دکتری در کنار ۲ تا ۳ سال تحصیل در داخل کشور، یک سال را نیز در یکی از بهترین دانشگاه های جهان به تحصیل بپردازند. دکتر ستاری افزود: این موضوع می تواند در افزایش کیفیت دوره های دکتری و همچنین کاهش خروج دانشجویان از کشور موثر باشد. وی گفت: برای این موضوع ضوابط و آیین نامه ای در دست تدوین است که در آینده اعلام خواهد شد. دکتر ستاری افزود: آمادگی داریم در برخی از رشته های مورد نیاز همچون نانو و زیست فناوری بورس های ۴ ساله اعطا کنیم.

ایران صاحب ۶ کرسی انجمن جهانی صنعت

نمایشگاهها (UFI) شد

مدیرعامل شرکت نمایشگاه های بین المللی استان گلستان گفت: با عضویت این شرکت در انجمن جهانی صنعت نمایشگاهها (UFI) تعداد کرسی های ایران به ۶ کرسی افزایش یافت. کفای پور در گفت و گو با ایرنا اظهار کرد: نمایشگاه های بین المللی تهران، تبریز، مشهد، شیراز و اصفهان نیز عضو این انجمن هستند. وی با بیان اینکه عضویت نمایشگاه بین المللی گلستان در این انجمن جهانی در ماه آینده رسماً ابلاغ خواهد شد، افزود: این انجمن که در بحث ساماندهی و استانداردسازی نمایشگاه های بین المللی فعالیت می کند در شهر پاریس کشور فرانسه مستقر است و در ۵ قاره جهان شعبه دارد. کفای پور تصریح کرد: ایران عنوان نایب ریسی انجمن UFI را در منطقه خاورمیانه برعهده دارد که با پیوستن نمایشگاه بین المللی گلستان به این انجمن، ریاست منطقه خاورمیانه این انجمن جهانی به ایران می رسد. مدیرعامل شرکت نمایشگاه های بین المللی گلستان خاطر نشان کرد: کارشناسان انجمن جهانی UFI در چند مرحله از نمایشگاه بین المللی این استان بازدید و استانداردهای آن را مطابق با استانداردهای بین المللی ارزیابی و تأیید کرده اند.

ابلاغیه جدید دولت برای «خروج غیر توری از رکود»

سهم، ایجاد سازوکار تعیین نرخ سود شناور مصون از تورم برای اوراق بهادار دولتی و استفاده از بورس کالا برای فروش اموال و مستغلات بانکها دانست. یکی از برنامه ها و تأکیدات مهم دولت در کنار مهار تورم سال های گذشته، رونق اقتصاد کشور با نسخه های ایرانی و بدون افزایش تورم عنوان شده که در این راه، تانکون مصوبات مهم و قابل توجهی نیز توسط مسئولان اجرایی به دستگاه های

ابلاغیه جدید و مهم دولت به طیب کیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی برای «خروج غیر توری از رکود» و ۱۲ دستور برای رونق بازار سرمایه و بورس منتشر شد. به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از صبحانه آنلاین، مهم ترین بندهای ابلاغی توسط دولت را می توان شامل طراحی اوراق بهادار با پشتوانه وام های رهنی و غیررهنی به منظور استفاده بانکها و موسسات اعتباری، تقویت بازار ثانویه اوراق بهادار از طریق معاملات اختیار معامله بر روی

کوتاه از سراسر جهان

- فرمانده کل نیروهای مرزبان ایالت بلوچستان پاکستان گفت: مرزبان پاکستان در پی یافتن مکانیزم موثری برای سرای از بین بردن عوامل بروز حوادث در مناطق مرزی و تقویت امنیت مرزها با ایران است.
- ولادیمیر پوتین رییس جمهوری روسیه برخی کشورهای غربی را به تلاش برای کشاندن روسیه به رویارویی متهم کرده و گفت: روسیه به رویارویی با غرب تن نخواهد داد.
- زندان بزرگ مخفی فرانسه در دوران اشغال لبنان از سال ۱۹۲۰ تا ۱۹۴۳ میلادی که به «عهد قیمومیت» معروف است، به طور تصادفی در یکی از مناطق بیروت پایتخت لبنان کشف شد.
- «جان کری» سخنگوی وزارت دفاع امریکا گفت که پرواز هواپیماهای روسیه بر فراز حریم هوایی اتحادیه اروپا تنش ها را افزایش داده و خطری برای امنیت هواپیماهای غیر نظامی است.
- منابع امنیتی اعلام کردند در درگیرهای نیروهای جنبش انصارالله (حوثی) و نهبانان یکی از مراکز حزب اصلاح اسلامی در شهر اب واقع در جنوب غربی یمن ۳ نفر کشته شدند.
- حمله انتحاری با کامیون بمب گذاری شده به یک پاسگاه پلیس در منطقه لوگر واقع در جنوب افغانستان ۹ کشته و ۲۰ زخمی بر جای گذاشت.
- خبرگزاری «یتارتاس» روسیه دیروز از آزمایش یک فرود موشک بالستیک (قاره پیما) Topol-M توسط این کشور خبر داد.
- افزایش خشونت های خیابانی به بهانه های گوناگون از جمله

- مخالفت با داعش، درحالی که دولت و شهروندان آلمان برای برگزاری جشن های بیست و پنجمین سالروز فروپاشی دیوار برلین آماده می شوند، به دغدغه و نگرانی اصلی مسئولان و مقام های امنیتی این کشور بدل شده است.
- ارتش رژیم صهیونیستی دیروز (شنبه) ادعا کرد که یک راکت از جانب غزه به جنوب سرزمین های اشغالی اصابت کرده است.
- تکریمه که در ۷ سال گذشته با گرایش به تحولات خاورمیانه و افریقا از ادامه تلاش در روند عضویت در «اتحادیه» اروپا غافل شده بود، دوباره در تکاپوی بهبود مناسبات با این اتحادیه است.
- وزیر امور مذهبی دولت جدید اندونزی اعلام کرد در حال تهیه پیش نویس لایحه ای برای حفاظت بی سابقه از اقلیت های دینی است و تلاش می کند به بسته شدن و حمله به مساجد شیعیان در این کشور پایان دهد.
- سرکرده گروه تروریستی «بوکوحرام» انعقاد هرگونه توافق آتش بس با دولت نیجریه را تکذیب و اعلام کرد که بیش از ۲۰۰ دختر بوده شده را به عقد پیکارجویان خود درآورده است.
- محمدعلی گولر روزنامه نگار ترک گفت: تاسیس کردستان بزرگ در مرکز طرح های خاورمیانه ای امریکا جای دارد.
- «محمد حجازی» سخنگوی ارتش لیبی، دولت قطر را مسئول تجهیز و تسلیح شبه نظامیان این کشور معرفی کرد.
- نیروهای ارتش لبنان بامداد شنبه دو حمله تروریست های تکفیری برای نفوذ به مناطق وادی حمید و تله الحمن در منطقه عرسال در
- شمال شرق لبنان را ناکام کردند.
- «باراک اوباما» رییس جمهوری امریکا در آستانه برگزاری انتخابات میان دوره ای کنگره این کشور، جمهوری خواهان را دلیل افزایش نیافتن حداقل دستمزد کارگران دانست و از آنها خواست دست از کارشکنی بردارند.
- بانک جهانی ۶۲ میلیون دلار بودجه برای کمک به بازسازی ویرانه های بر جای مانده از حملات رژیم صهیونیستی به غزه، تصویب کرد.
- جمعی از فرهیختگان و اندیشمندان تاجیکی و ایرانی در محفلی موسوم به «بررسی رابطه های فرهنگی و ادبی ایران و تاجیکستان»، خواستار رفع موانع فرهنگی و تقویت روابط دو کشور شدند.
- دفتر هماهنگی امور بشر دوستانه سازمان ملل اعلام کرد: یک میلیون و ۲۶۰ هزار آواره در داخل عراق به پناهگاه و خدمات امداد رسانی نیاز دارند.
- هزاران نفر از فلسطینیان ساکن غزه به نشانه حمایت از فلسطینیان بیت المقدس و در محکومیت سیاست های اخیر رژیم صهیونیستی علیه آن ها و مسجد الاقصی به راهپیمایی پرداختند.
- امریکا اعلام کرد، انتخابات روز یکشنبه جدایی طلبان شرق اوکراین را محکوم می کند و نتایج این انتخابات را به رسمیت نخواهد شناخت.
- مجله ژاپنی «دیپلمات» روز شنبه نوشت: تهران و پکن منافع مشترکی در برقراری ثبات در افغانستان دارند و می توانند این کار را بدون نیاز به پشتیبانی واشنگتن به سرانجام برسانند.

کارشناسان با مثبت قلمداد کردن عملکرد دولت برای ایجاد حدود ۱۰۰ هزار شغل تا پایان سال، پیشنهاد کردند

سرمایه‌گذاری دولت در صنایع پایین دستی

شکوفه حبیب‌زاده، گروه صنعت - وجودی که در ۸ سال گذشته وضعیت اقتصادی کشور روند مطلوبی را به خود ندیده است، سخنان اخیر رییس جمهوری پیرامون ایجاد ۹۷ هزار شغل با راهاندازی طرح‌های بخش صنعت تا پایان امسال نشانه‌های مثبتی از جهت‌دهی درست دولت رو به رشد اقتصادی دارد. حسن روحانی با اشاره به اینکه کشور به سمت صنعتی شدن در حال حرکت است و طرح‌های صنعتی که تا پایان امسال راهاندازی خواهد شد، می‌تواند در تولید و اشتغالزایی بسیار موثر باشد، گفته بود: «با طرح‌هایی که در بخش صنعت تا پایان امسال راهاندازی خواهد شد، ۹۷ هزار شغل ایجاد می‌شود که رقم بسیار قابل ملاحظه‌ای است و امیدواریم با همین سرعت این روند ادامه داشته باشد.»

ایجاد اشتغال در صنایع بالادستی گران تمام می‌شود

حسین راغفر، استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا در گفت‌وگو با **صنعت** ضمن ابراز امیدواری از وعده ایجاد نزدیک به ۱۰۰ هزار شغل از سوی رییس‌جمهوری گفت: جای امیدواری دارد که برای ایجاد اشتغال در کشور چنین گام‌هایی هر چند کوچک برداشته شود. راغفر افزود: با توجه به هزینه‌های ایجاد اشتغال باید سرمایه‌های لازم برای این منظور در نظر گرفته شود. از سویی باید شغل‌هایی را مدنظر قرار داد که هزینه بالایی برای ایجاد آنها وجود نداشته باشد، به‌عنوان مثال در صنایع بالادستی همچون صنعت پتروشیمی ایجاد شغل بسیار گران تمام می‌شود. بدین سبب باید مشخص شود این طرح‌های صنعتی مورد اشاره رییس‌جمهوری در کدام بخش‌هاست.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه ۵ میلیون بیکار در کشور وجود دارد و حدود یک میلیون متقاضی شغل سالانه وارد بازار کار کشور می‌شود، اظهار کرد: هر چند ایجاد حدود ۱۰۰ هزار شغل ناکافی است، اما از آنجا که به هر صورت گامی در راستای ایجاد شغل در کشور برداشته می‌شود جای امیدواری دارد و شایسته است که این وعده عملیاتی شود. وی تصریح کرد: نباید فراموش کنیم که متوسط اشتغال در سال‌های ۱۳۸۵ تا پایان سال ۷۸،۱۳۹۱ هزار نفر بیشتر نبود. این در حالی بود که دولت وقت، بیشترین درآمد را در طول تاریخ کشور داشت، اما امروز دورانی است که دولت با بدهی‌های گسترده و مشکلات مالی جدی روبه‌روست. در واقع در طول ربع قرن گذشته، زمان حاضر بدترین زمان برای اقتصاد کشور به شمار می‌رود. بنابراین تلاش‌های دولت برای ایجاد نزدیک به ۱۰۰ هزار شغل حرکتی مثبت تلقی می‌شود. راغفر با اشاره به زیرساخت‌های لازم برای تحقق این

۹۷ هزار شغل اظهار کرد: آن‌گونه که رییس‌جمهوری گفته‌اند، این برنامه‌ریزی انجام گرفته است و احتمالاً فعالیت‌هایی در این زمینه آغاز شده و این میزان اشتغال در زمینه‌های مشخصی که برای آن برنامه‌ریزی شده است، اتفاق خواهد افتاد.

حمایت از صنایع داخلی برای ایجاد اشتغال در کشور

استاد اقتصاد دانشگاه الزهرا با تأکید بر اینکه باید به نیازهای تولید توجه شود و حل مشکلات تولیدکنندگان در کشور در اولویت قرار گیرد و از واردات بی‌رویه در حمایت از تولید داخلی و افزایش اشتغال جلوگیری به عمل آورد، خاطر نشان کرد: دولت باید از نهادهایی که وارد فعالیت‌های اقتصادی هستند بخواهد تا بسیاری از فعالیت‌های تولید خود را که در گذشته نیز در ایران صورت می‌گرفته باز هم در کشور انجام دهند نه اینکه در کشورهایی مانند چین تولید کنند و با برند ایرانی در بازار بفروشند. راغفر بیان کرد: در مشاغل صنعتی برآوردهای متفاوتی از میزان نیاز برای ایجاد اشتغال در شرایط

رونق وجود دارد. در بسیاری از بخش‌ها حتی بیش‌برآورد صورت می‌گیرد تا دستگاه‌ها منابع بیشتری را جذب کنند، اما میزان اشتغال بسته به صنایع مختلف متفاوت است. در برخی از صنایع بالادستی مانند پتروشیمی هزینه ایجاد هر شغل ۹۰۰ هزار دلار است، در حالی که در مشاغل پایین‌تر این رقم می‌تواند بسیار کمتر باشد. بدین سبب بهتر است دولت در صنایع کوچک و اشتغالزا تا بخش‌های هزینه‌بر، سرمایه‌گذاری کند.

از دست داده‌ایم و حتی به شرایط منفی رسیدیم. دولت یازدهم در این مدت تلاش کرد بهبودهایی را در این زمینه صورت دهد که منجر به بهتر شدن شرایط شد، اما هنوز ظرفیت‌های زیادی وجود دارند که باید برای احیای آنها تلاش کرد.

وی خاطر نشان کرد: جدا از این مسئله رشد زمانی اتفاق می‌افتد که رونق در اقتصاد به وقوع پیوسته باشد که البته این مسئله در حال حاضر در بازارها دیده نمی‌شود. جز صنایع خودروسازی، فولاد، پتروشیمی و نفت، اقدام خاصی در دیگر صنایع از سوی دولت صورت نگرفته است که منجر به ایجاد شغل شود.

ظرفیت جذب یک میلیون کارجو به صورت سالانه

حاج اسماعیلی با تأکید بر اینکه دولت باید متکی به برنامه‌هایی باشد که اقتصاد از پایه به سمت بالا رشد کند، بیان کرد: در حال حاضر تنها ظرفیت منفی در گذشته مهار شده و این ثبات ایجاد شده در قیاس با وضعیت نابسامان گذشته است که به‌عنوان رشد تلقی شده است.

وی تصریح کرد: ظرفیت اقتصادی ایران بسیار فراتر از ۱۰۰ هزار شغل است. به این دلیل به لحاظ جمعیتی و شرایط اقتصادی کشور باید حداقل سالانه یک میلیون شغل ایجاد کنیم. در غیراین‌صورت شرایط کشور بسیار منفی خواهد شد. اقتصاد ایران اگر شرایط نرمالی داشته باشد، قدرت جذب بیش از یک میلیون کارجو را خواهد داشت. راین کارشناس بازار کار تأکید کرد: بنابراین انتظار

داریم به همت دولت شرایط اقتصادی کشور تغییر کند که البته بخشی از آن وابسته به مذاکرات هسته‌ای و سیاست‌های خارجی دولت است. هنوز نشانه‌های خروج از رکود در اقتصاد کشور وجود ندارد و قدرت خرید مردم افزایش نیافته است و از سوی دیگر اشتیاق برای تولید هم در عرصه صنعت و هم در بخش‌های کشاورزی و خدمات افزایش نیافته است. ضمن آنکه خروج از رکود نیازمند تفاهات بین‌المللی نیست، بلکه نیازمند این است که دولت با منابع و ابزارهای موجود در کشور وضعیت بازار کار را درگون کند. حاج‌اسماعیلی افزود: در حال حاضر بنگاه‌های کوچک که تقریباً تمام اساس و برنامه‌ریزی برای خروج از رکود از سوی آنها متصور است تغییری را در خود ندیده‌اند. آنچه مسلم است دولت باید زمینه اعطای تسهیلات ارزی‌تقیمت و سریع را برای بنگاه‌های کوچک فراهم کند، زیرا بانک‌ها به بنگاه‌های کوچک اعتماد نمی‌کنند به دلیل اینکه آنها وثیقه‌های لازم را برای دریافت این تسهیلات ندارند.

با توجه به ظرفیت ایجاد شغل در کشور و میزان بالای متقاضیان جویای کار به‌صورت سالانه که به آمار بیکاران در سال‌های گذشته افزوده می‌شود، به نظر می‌رسد این اقدام هرچند نشان از عملکرد و سمت‌وسوی مثبت دولت دارد اما ناکافی است و باید در راستای ایجاد شغل در اقتصاد ایران تلاش‌های بیشتری صورت گیرد.

متوسط اشتغال در سال‌های ۱۳۸۵ تا پایان سال ۷۸،۱۳۹۱ هزار نفر بیشتر نبود. بنابراین تلاش‌های دولت برای ایجاد نزدیک به ۱۰۰ هزار شغل حرکتی مثبت تلقی می‌شود

احیای فرصت‌های سوخته در صنعت
حمید حاج‌اسماعیلی، کارشناس بازار کار نیز در گفت‌وگو با **صنعت** گفت: ایجاد حدود ۱۰۰ هزار شغل در مقابل ادعای رشد اقتصادی و صنعتی از سوی دولت چندان کافی به نظر نمی‌رسد. اگر روند رشد اقتصادی و صنعتی برای بهبود اقتصادی در پیش گرفته شود، ۱۰۰ هزار شغل در شرایط ثبات اقتصاد و برای کنترل بازار به‌صورت طبیعی اتفاق می‌افتد. حاج‌اسماعیلی افزود: به عقیده من دولت باید این اشتغالزایی را به اقدامات خاصی که قصد انجام آنها را دارد، متکی کند. به این معنا که دولت باید مشخص کند برای بخش صنعت که دچار مشکلات متعددی است، چه میزان اعتبارات مالی در نظر گرفته است تا فرصت‌ها و ظرفیت‌های سوخته شغلی در صنایع را احیا کند. وی اظهار کرد: دولت اقداماتی را در صنایع خودروسازی، فولاد و نفت و پتروشیمی انجام داده است که براساس این اقدامات شاخص‌های

صنعت را به علت روند رشد این صنایع نسبت به مدت مشابه در سال گذشته مثبت تلقی کرده‌اند، اما مهم این است که این امر در درازمدت یعنی عمده دوم سال و ماه‌های نخستین سال آینده به‌صورت پایدار ادامه داشته باشد که در این صورت اشتغالزایی را در این بخش‌ها خواهیم داشت.

این کارشناس بازار کار افزود: در حال حاضر ظرفیت‌های بسیار زیادی را در بخش‌های صنعتی در دوسال گذشته

فعالیت واحدهای صنعت نساجی با ۵۰ درصد ظرفیت

این نشست از معوقات ۱۳ میلیارد دلاری ارزی خبر داد و گفت: تنها ۳ میلیارد دلار از این رقم مربوط به بخش خصوصی واقعی کشور است. محمد مهدی رییس‌زاده گفت: آمار ارائه‌شده در خصوص معوقات ارزی محرمانه است، اما آنچه در گزارش‌های مقامات بانک مرکزی عنوان می‌شود ۱۲ تا ۱۳ میلیارد دلار است که براساس برآوردها تنها ۲ تا ۳ میلیارد دلار مربوط به بخش خصوصی می‌شود.

وی تصریح کرد: پیشنهاد ما به تولیدکنندگان این است که کالاهای مورد نیاز خود را در بخش ماشین‌آلات و مواد اولیه از کشورهای وارد کنند که ایران از آنها طلبکار است که در زمره آنها چین و هند قرار می‌گیرند که مبلغی از پول نفت ایران نزد آنها باقی مانده است.

عباس شیبانی، عضو هیات مدیره انجمن صنایع نساجی نیاز این صنعت به بنه‌رادر سال حدود ۱۸۰ هزار تن برآورد کرد و گفت: از این میزان تنها حدود ۶۰ هزار تن به در کشور تولید می‌شود و مابقی باید از طریق واردات تأمین شود که هم‌اکنون از بنگاه‌های تجارستان، تاجیکستان و به تازگی هند مقصد کشورهای وارداتی ایران هستند.

صادر شد که با احتساب فرش دستباف، رنگ و ماشین‌آلات بیش از ۴۴۷ میلیون دلار بوده است. وی با بیان اینکه ۹۰۰ واحد نساجی با اشتغال مستقیم ۲۸۸ هزار نفر در کشور فعالیت می‌کنند، گفت: کارخانه‌های نساجی اکنون با حدود ۵۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند این در حالی است که هم‌اکنون نیاز کشور به محصولات نساجی حدود یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون متر است که این صنعت در بهترین شرایط، تنها قادر به تولید و تأمین ۵۰ درصد از نیاز کشور هستند. دبیر کل انجمن صنایع نساجی ایران نیز در ادامه

هنوز یارانه بخش تولید از سوی دولت پرداخت نشده است، خاطر نشان کرد: در حال حاضر ۵ هزار و ۲۰۰ شرکت مشکل ماهه‌تفاوت نرخ ارز که بانک‌ها طلب می‌کنند را دارند و نمی‌توانند پاسخگوی نیاز بانک در بازپرداخت وام‌های ارزی باشند.

رییس هیات مدیره انجمن صنایع نساجی ایران با تأکید بر اینکه هنوز صنعت نساجی از رکود خارج نشده است، افزود: در نیمه نخست امسال ۳۰۱ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار انواع محصولات صنایع نساجی به خارج از کشور

رییس هیات‌مدیره انجمن صنایع نساجی ایران گفت: براساس آمارهای بین‌المللی کشورهای در حال توسعه به ازای هر نفر ۲۰ متر محصولات نساجی را مصرف می‌کنند که اگر این عدد را مبنای قرار دهیم به یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون متر محصولات نساجی نیاز داریم. محمدعلی مروج افزود: تنها دورهای که صنعت نساجی ایران توانست بدرخشد، گران شدن نرخ ارز بود که سبب شد قاچاقچیان واردات را به صرفه ندانند در حالی که دوباره با افزایش نرخ مواد اولیه، وضعیت تولید از بین رفت. مروج با بیان اینکه

صنایع رقابت‌پذیر، در اولویت دریافت یارانه

شاتا - معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اختصاص ۱۲۰۰ میلیارد تومان سهم صنعت از منابع درآمدی حاصل از اجرای فاز دوم قانون هدفمندی یارانه‌ها گفت: صنایع رقابت‌پذیر در اولویت دریافت یارانه قرار دارند. محسن صالحی‌نیا بیان کرد: براساس اولویت‌بندی که وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام داده است، این منابع در اختیار آن دسته از واحدهایی قرار می‌گیرد که رقابت‌پذیر باشند، چراکه میزان تسهیلات بسیار اندک است.

معدن و تجارت عملیاتی شود. وی تصریح کرد: بر اساس دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت، ۱۲۰۰ میلیارد تومان یارانه در اختیار بانک صنعت و معدن قرار خواهد گرفت و این بانک دو برابر رقم را به‌عنوان آورده بانک اختصاص داده و به صورت سرمایه در گردش، در اختیار واحدهای صنعتی و معدنی متقاضی قرار می‌دهد. به گفته صالحی‌نیا، شاخص‌های رقابت‌پذیری بنگاه‌های اقتصادی استخراج شده و آن دسته از بنگاه‌هایی که می‌توانند در خروج از رکود موثرتر باشند، در اولویت قرار خواهند گرفت.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: این تسهیلات در قالب سرمایه در گردش اعطا خواهد شد و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال جاری، کار تخصصی اعتبار به متقاضیان با تأیید وزارت صنعت،

گپ

محدودیت منابع ایدرو به دلیل اجرای سیاست‌های اصل ۴۴

با انتخاب دکتر نوروززاده به‌عنوان رییس جدید هیات‌عامل ایدرو، سیاست‌های جدیدی در حوزه صنایع پیشرفته این سازمان حاکم شده است. دکتر رمضانعلی صادق‌زاده که اخیراً با حکم دکتر نوروززاده به سمت معاونت توسعه فناوری و صنایع پیشرفته سازمان گسترش منصوب شده، خود صاحب ایده‌های بسیار بوده و مجری سیاست‌های جدید ایدرو در این حوزه محسوب می‌شود. با وی در خصوص تغییراتی که در حوزه توسعه دانش فنی، همکاری با دانشگاه‌ها و تجاری‌سازی طرح‌های صنایع پیشرفته در ایدرو رخ داده به گفت‌وگو نشستیم. نتیجه این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

طرح‌های مهم صنایع پیشرفته که با همکاری مراکز پژوهشی و دانشگاه‌ها به نتیجه رسیده، کدامند؟

از جمله مهم‌ترین این طرح‌ها می‌توان به طرح تولید نیمه صنعتی ۱۰ ماده اولیه دارویی و ۱۱ ماده پیش ساخت اشاره کرد. این طرح با همکاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز در دست اجراء است و مواد اولیه تولیدی این طرح تماماً وارداتی بوده و جزو اولویت‌های وزارت بهداشت در حوزه دارو هستند. از جمله موادی مانند نابومتون، ناپروکسن، گواپافنیزین، فرانس فومارات، ترین هیدرات و فنوباریتال در ساخت انواع داروهای داخلی به کار گرفته می‌شوند. طرح تولید ۶ کاتالیست مورد نیاز صنایع پتروشیمی و پالایشگاهی، طرح تولید غشای اسمز معکوس ویژه فیلترهای آب شیرین‌کن و نیز طرح سامانه ارتباطات هوشمند خودرویی. از دیگر طرح‌های خاتمه یافته در ایدرو است که با همکاری دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی به ثمر رسیده است. طرح توسعه روبات انسان‌نما یا همان سورنا هم که با دانشگاه تهران در دست انجام است ۸۵ درصد پیشرفت داشته و در واقع نسل جدیدی از سورنا را معرفی می‌کند که هوشمندی و قابلیت‌های تازه‌ای همچون قابلیت تشخیص کلمات، پاسخگویی حرکتی، تشخیص و پاسخگویی به تصاویر، چرخش درجا و بالارفتن از سطح و پله را دارد.

با تغییراتی که در سطوح مدیریتی سازمان گسترش صنایع و نوسازی صنایع صورت گرفته است، سیاست‌گذاری‌های مربوط به حوزه صنایع پیشرفته چه تغییراتی خواهد داشت؟

معاونت توسعه فناوری و صنایع پیشرفته سازمان گسترش، یک مسیر مشخص از تبدیل ایده به محصول نیمه‌صنعتی و سپس تجاری‌سازی آن محصول را با مشارکت بخش خصوصی پیگیری می‌کند. در پروژه‌های نوآوری تلاش داریم بهره‌بردارانی که از خروجی پروژه استفاده می‌کنند از همان ابتدا به‌عنوان شریک بخش خصوصی وارد شوند تا ما هم نسبت به ضریب استفاده از محصول خروجی پروژه اطمینان حاصل کنیم. بدین ترتیب، ریسک تجاری نشدن طرح ناکاهش می‌یابد. در حوزه SBDC هم تلاش داریم ایده‌های کاملاً کاربردی را مورد حمایت قرار دهیم، آن هم ایده‌هایی که در شرکت‌های دانش‌بنیان واقع در پارک‌های علم و فناوری قوام یافته‌اند. یعنی فاز مربوط به تحقیقات و تدوین دانش فنی شکل گرفته و حتی به پایلوت هم رسیده باشند. در این صورت می‌توانیم به ورود سریع‌تر محصول پروژه به فاز نیمه‌صنعتی و صنعتی کمک کنیم.

امروز بزرگترین چالش توسعه صنایع پیشرفته در ایدرو چیست؟

چالش بزرگ، پیداکردن سرمایه‌گذار بخش خصوصی است که هم اهلیت داشته باشد و هم فناوری‌های نوین را بشناسد که بتواند وارد عرصه سرمایه‌گذاری مشترک با سازمان‌های توسعه‌ای مانند ایدرو شود. دلایل این است که ریسک‌ها در صنایع و فناوری‌های نوین بیشتر از سایر صنایع است. تجربه نشان می‌دهد اگر یک طرح صنعت پیشرفته، توجیه اقتصادی داشته باشد، بهتر است سازمان توسعه‌ای طرح را به‌صورت ۱۰۰ درصدی اجرا کند. از سویی منابع ایدرو به‌دلیل اجرای قانون سیاست‌های اصل ۴۴ محدود شده است. بنابراین در برخی حوزه‌ها ولو اینکه پیشرفته و نوین باشد، ایدرو دیگر وارد نخواهد شد، زیرا در کشور متولی دارد. مانند صنایع هوافضا.

شما جای چه طرح‌هایی را در صنایع پیشرفته خالی می‌دانید و از چه طرح‌هایی برای سرمایه‌گذاری مشترک استقبال می‌کنید؟

در صنایع دارویی و تجهیزات پزشکی، زیست‌فناوری و مواد جدید از طرح‌های خوب و دارای توجیه اقتصادی استقبال می‌کنیم. طرح‌های مورد نیاز کشور در این حوزه‌ها را شناسایی و فهرست کرده‌ایم. طرح تولید واکسن دام و طیور، تولید انسولین، دستگاه سنسورگرافی، استنت‌های قلبی، نیروگاه‌های CHP و تولید پانل‌های خورشیدی در این فهرست از مهم‌ترین طرح‌هاست. سرمایه‌گذارانی می‌توانند برای مشارکت در چنین موضوعاتی پیشنهادهای خود را ارائه کنند.

افزایش تقاضای سرمایه‌گذاری در طرح‌های استراتژیک

دفتر آمار و فرآوری داده‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه همین ۳ شاخص برای پروانه بهره‌برداری نیز وجود دارد، گفت: در تعداد و میزان اشتغال پروانه‌های بهره‌برداری در ۶ ماه نخست امسال به ترتیب ۳۵ و ۶ درصد رشد داشتیم، اما در میزان سرمایه‌گذاری آن شاهد کاهش ۱۱ درصدی در مدت زمان یاد شده بودیم. نیازی تصریح کرد: در ۶ ماه گذشته براساس آمارهای موجود، تقاضای سرمایه‌گذاری در طرح‌های بزرگ صورت گرفته است یعنی سرمایه‌گذاران کلان وارد بازار شدند که این موضوع وجود ثبات در کشور را نشان می‌دهد.

ایرنا - مدیرکل دفتر آمار و فرآوری داده‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه ۲ شاخص تعداد جواز و پروانه بهره‌برداری ارتباطی با نرخ رشد ندارند، گفت: جواز تأسیس به معنی تقاضای سرمایه‌گذاری است که این جواز شامل ۳ شاخص تعداد، میزان سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی اشتغال است. سیدمهدی نیازی افزود: در ۶ ماه نخست امسال در تعداد جواز تأسیس ۹ درصد و اشتغال جواز تأسیس حدود ۱۰ درصد کاهش داشتیم، اما در میزان سرمایه‌گذاری این جواز‌های تأسیس شاهد رشد ۲۶ درصدی بودیم. نیازی ادامه داد: تحلیل این آمارها نشان می‌دهد که به سمت تقاضای سرمایه‌گذاری برای طرح‌های بزرگ و استراتژیک پیش رفتیم. مدیرکل

روند حضور طراحان برجسته در صنعت خودروسازی ایران را بررسی کرد

شوالیه آلمانی در جاده مخصوص

به **خودرو** گفت: در این میان باید توجه داشت که حضور این تیم و فعالیت آنها در حوزه خودروسازی ما به چه نحو خواهد بود. باید دید طراحی و مشاوره در ایران صورت خواهد گرفت یا اینکه قرار است در این زمینه مشارکت صورت گیرد. بهرام شهریاری با اشاره به اینکه چند سال گذشته نیز ما طراحی را برای همکاری با خودروسازان به کار گرفتیم، افزود: در شرایطی که مشارکت ۶۰ درصدی خودروساز ایرانی و ۴۰ درصدی خارجی‌ها در این همکاری در نظر گرفته شده بود و در حالی که قرار بود بیش از ۱۰۰ متخصص داخلی درگیر این پروژه مشترک باشند، مدیران وقت ایران خودرو در گذشته اجازه این فعالیت را ندادند و درحال حاضر باید دید این شرکت طراح آلمانی قصد تاسیس دفتری در ایران و مشارکت در این حوزه را دارد یا اینکه در قالب پروژه‌های خودرویی را طراحی کرده، پول آن را گرفته و در ادامه مشارکتی در این حوزه نخواهد داشت. وی با بیان اینکه این همکاری تنها در قالب طراحی، اتفاق خاصی را در حوزه خودروسازی کشور رقم نخواهد زد، تصریح کرد: اگر با مشارکت، طراحی را بومی‌سازی کنند و در هنگام طراحی به نیروی متخصص ایرانی آموزش دهند، همانند شرکت‌های چینی که به توان طراحی و ساخت خودرو با مشارکت طراحان خارجی رسیده‌اند، می‌توان گفت این روش، مسیر خودروسازی ما را به سمت تعالی پیش خواهد برد. شهریاری عنوان کرد: در شرایط حال حاضر طراحی پلتفرم باید در اولویت طراحان باشد آن هم با برند ایرانی تا در پی آن تنوع محصول را نیز در بر داشته باشند. حال با توجه به ورود پی‌سرو صدای طراحان آلمانی و بازدید آنها از شرکت ایران خودرو، باید دید در نهایت چه توافقی میان آلمانی‌ها و ایران خودرویی‌ها صورت خواهد گرفت.

آیا ایران خودرو در پی ساخت خودروی جدید و متنوع کردن سبد تولیدات خود است یا خیر؟ آیا این خودروساز در نظر دارد انقلابی در صنعت خودروسازی ایران صورت دهد یا تنها با ورود طراحان و مشاوران خارجی درصدا ارتقای ظرفیت و محصولات فعلی خود است؟ حال باید نشست و در انتظار خبرهای جدید از نتیجه دیدار «شوالیه‌های میزگرد» با خودروسازان داخلی بود.

الکترونیک و تزئینات خودرو تخصص داشته، قرار دارد و به نظر می‌رسد با توجه به تخصص این طراح و حضور تیم منسجمش، شرکت ایران خودرو تصمیم به تغییر رویکرد خود در تولید داشته تا به سمت خودروساز برتر شدن گام بردارد. باید توجه داشت که این اتفاق، در صنعت خودروسازی ایران سابقه نداشته و برای نخستین بار است که تیمی مستقل از شرکت‌های خودروسازی در حضور بزرگان صنعت خودروی جهان، برای مشاوره و همراهی یکی از خودروسازان داخلی ما حضور پیدا کرده است. با توجه به اینکه پیش از این طراحان خودروی دیگری نیز برای همکاری با ما وارد عرصه خودروسازی شدند و این حضور به همکاری و نتیجه خاصی منتهی نشده‌است، به نظر می‌رسد همکاری طراحان و مشاوران فعلی خارجی باید به سمتی حرکت کند تا متخصصان داخلی ما نیز در فرآیند طراحی و ساخت خودرو آموزش دیده و بومی‌سازی کنند.

مشاوره به بومی‌سازی طراحی، ختم شود

در همین راستا عضو هیات مدیره انجمن قطعه‌سازی با عنوان این مطلب که حضور طراحان و سازندگان بزرگ خودرو نشان از بلوغ خودروسازی ما دارد

اگر با مشارکت، طراحی را بومی‌سازی کنند و در هنگام طراحی به نیروی متخصص ایرانی آموزش دهند، می‌توان گفت این روش، مسیر خودروسازی ما را به سمت تعالی پیش خواهد برد

یکه‌زار با بیان اینکه هدف ایران خودرو رسیدن به جایگاه خودروساز شدن تا پایان دولت فعلی است، تصریح کرد: مشاوران آلمانی و فرانسوی در کنار مهندسان داخلی به تحقق این هدف کمک خواهند کرد.

تغییر رویکرد در تولید خودرو ایران

به گزارش **خودرو**، درحال حاضر گروه متخصص آلمانی طراحی خودرو دو هفته پیش به ایران آمده و درحال بررسی برای آغاز همکاری با ایران خودرو است تا در نهایت پس از بازدید از بخش‌های مختلف این خودروسازی در جلسه نهایی با مدیرعامل ایران خودرو به جمع‌بندی نهایی برسند. در راس این گروه خودروسازی آلمانی، «وورا» یکی از طراحان بزرگ آلمان و جهان که در زمینه طراحی بدنه، قوای محرکه، سیستم

حسین علیزاده - گروه صنعت: در سال‌های گذشته خودروسازان برای افزایش توان و ارتقای دانش فنی خود از مشارکت شرکت‌های خودروسازی خارجی بهره می‌گرفتند که در اصل با موتناژ محصولات ساخت آنها و طی چند سال داخلی‌سازی این خودروها، به تقاضای بازار پاسخ می‌گفتند. اما با توجه به نحوه همکاری محدود شرکای خارجی در بحث متنوع‌سازی محصولات و همچنین کم‌فروشی در حوزه انتقال دانش فنی، به نظر می‌رسد که خودروسازان بزرگ با تغییر رویکرد در ساختار تولید باید از دانش فنی طراحان مستقل و آزاد بزرگ جهان بهره‌گیرند تا با ظرفیت بالای خود در حوزه تولید در کنار حضور شوالیه‌های خودروسازی دنیا، شکل و شمایل این صنعت را تغییر داده و برای صف‌آرایی در بازارهای جهانی آماده شوند. در همین راستا وزیر صنعت، معدن و تجارت در جلسه شورای سیاست‌گذاری خودرو در اردیبهشت‌ماه بر ضرورت افزایش رضایت مشتریان از خودروهای داخلی تأکید کرده بود. در این جلسه عنوان شد که ۸۰ درصد نارضایتی مشتریان داخلی از لحظه تصمیم‌گیری مشتری برای خرید خودرو آغاز شده و تا پس از تحویل خودرو و پایان دوره گارانتی آن ادامه می‌یابد. بر این اساس قرار شد تا دو خودروساز بزرگ کشور برای ارتقای فرآیند فروش و خدمات پس از فروش محصولات خود از مشاوران خارجی استفاده کنند. در این زمینه مهندس محمدرضا نعمت‌زاده از خودروسازان خواست استانداردهای فعلی ۵۵گانه را به عنوان حداقل استاندارد محصولات تولیدی خود تلقی کرده و استانداردهای کارخانه‌های بالاتری را نسبت به استانداردهای اجباری اعمال کنند. وزیر صنعت، معدن و تجارت خطاب به خودروسازان تأکید کرده بود که هدف شرکت‌های خودروساز داخلی باید تولید خودرویی با کیفیت برای کسب رضایت مشتریان ایرانی و همچنین زمینه‌سازی برای افزایش صادرات باشد. در این رابطه تصمیم گرفته شد که دو شرکت بزرگ خودروسازی کشور از مشاوران خارجی برای ارتقای فرآیند فروش و خدمات پس از فروش محصولات خود بهره‌گیرند. در این میان به‌نظر می‌رسد خودروسازان این تغییر رویکرد تولید را در دستور کار

خودروساز شدن تا پایان دولت یازدهم

چندی پیش مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو از ورود یک تیم فرانسوی فعال در صنعت خودرو به ایران در آینده خبر داد. هاشم یکه‌زار در این باره گفت: این گروه فرانسوی نیز پس از حضور در ایران و آشنایی با بخش‌های مختلف ایران خودرو به عنوان مشاور در کنار ما قرار خواهد گرفت تا به انتقال تجربیات بپردازد. هاشم یکه‌زار اظهار کرد: هم‌اکنون یک گروه آلمانی با تجربه ۳۵ ساله در صنعت خودرو در حال بازدید از بخش‌های مختلف ایران خودرو برای آغاز همکاری به عنوان مشاور است. وی با بیان این مطلب که این گروه آلمانی تنها مشاور خارجی ایران خودرو خواهد بود، خاطر‌نشان کرد: طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته، طرف دو سه ماه آینده نیز یک گروه فرانسوی فعال در حوزه صنعت خودرو به ایران خواهد آمد. مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو ادامه داد: این گروه خودرویی هیچ ارتباطی با خودروسازان فرانسوی ندارند و متشکل از افراد برجسته فعال در بخش‌های مختلف صنعت خودرو از طراحی تا تولید هستند.

اصلاح قراردادها در جلسه رنو با قطعه‌سازان ایرانی بررسی می‌شود نتیجه جلسات با خودروسازان خارجی؛ محرمانه

خودرو نیز در حاشیه نمایشگاه تبریز، انتقادات شدیدی را بر قرارداد تندر ۹۰ مطرح کرد و گفت: این قرارداد اشکالات زیادی دارد و اگر قرار باشد که ایران خودرو میسر تولید تندر ۹۰ با محصول جدید خود یعنی دنا، یکی را انتخاب کند، حتما تندر ۹۰ انتخاب نخواهد شد. از سوی دیگر، کارشناسان محرمانه بودن مذاکرات شرکت‌های خودروساز ایرانی به خصوص، با همتایان فرانسوی خود را راهی برای تکمیل اطلاعات خودروسازان می‌دانند و معتقدند که در سال گذشته که نخستین همایش بین‌المللی صنعت خودرو در ایران برگزار شد، همچنان مذاکرات میان ایران و خودروسازان خارجی به خصوص پژو و رنو محرمانه باقی مانده و هیچگونه اطلاع‌رسانی یا نتیجه مشخصی به‌دست نیامده است.

واژه محرمانه مدتی است میان قطعه‌سازان و خودروسازان باب شده و هرگاه که رسانه‌ها به دنبال اطلاع از نتایج مذاکرات آنها با خودروسازان خارجی، برای اطلاع‌رسانی عمومی پیگیر هستند، تأکید بر محرمانه بودن، تنها پاسخی است که از سوی مسئولان عنوان می‌شود. بعد از روی کار آمدن دولت جدید و بهبود فضای تعاملات خارجی، هیات‌های تجاری متعددی به ایران آمدند تا در صورت گشایش قفل تحریم، از قافله سهم‌خواهی در اقتصاد ایران عقب‌نمانند.

زمانی که رسانه‌ها می‌خواهند از نتایج مذاکرات خودروسازان خارجی با طرف‌های ایرانی آگاهی یابند تا مبادا دوباره قراردادی منعقد شود که به ضرر اقتصاد ایران باشد، واژه‌ای به نام «محرمانه» از سوی خودروسازان و قطعه‌سازان مطرح می‌شود که راه را برای اطلاع‌رسانی در خصوص مذاکرات خودروسازان خارجی با ایرانی‌ها می‌بندد.

هفته گذشته نیز قرار بود شرکت رنو با جمعی از قطعه‌سازان ایرانی جلسه‌ای برگزار کند که در نتیجه آن، علاوه بر اینکه ضرر و زیان قطعه‌سازان مینی بر کاهش تولید محصولات رنو از جمله مگان و تندر ۹۰ و جبران کند، از سوی دیگر سفارش قطعات خودروهای جدید خود که قرار است با ایران خودرو و سایر در آینده‌های نزدیک تولید شود، را به قطعه‌سازان ایرانی بدهد. در همین حال سخنگوی شورای سیاست‌گذاری خودرو، از برگزاری این جلسه خبر می‌دهد و اما تنها به این جمله

افت درآمدهای هوندا
 خبر خودرو: سومین خودروساز بزرگ ژاپن از لحاظ درآمد با افت سود عملیاتی ۴/۱ درصدی در ماه‌های جولای تا سپتامبر مواجه شد و با اختلافی ۲۰ میلیارد یمنی به ۱۸۴/۱ میلیارد یمن رسید. هوندا همچنین تصمیم گرفت پیش‌بینی خود برای فروش کلی سال را کاهش دهد. این شرکت دلیل خود برای چنین کاری افزایش رقابت در بازارهای ژاپن و چین و تأخیر در عرضه خودروهای جدید و انجام فراخوان‌های متعدد عنوان کرد. از دیگر عوامل موثر در کاهش درآمدهای هوندا می‌توان به نوسان ارزش ین و تأثیر سوء آن بر صادرات اشاره کرد. البته افت شدید به وجود آمده در سوددهی هوندا ناشی از فراخوان کیسه‌های هوای تاکاتا بود که بیش از ۸ میلیون دستگاه خودرو را در بر گرفت. این شرکت اعلام کرد فروش کلی آن در سال جاری با افتی ۴/۳ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۳ به ۴/۶۲ میلیارد یمن خواهد رسید.

سرمایه‌گذاری بنز در بازار موتور سیکلت

ایسنا: مرسدس بنز با تبعیت از رقیبش آئودی، برای ورود به بازار موتورسیکلت ۲۵ درصد از سهام شرکت ایتالیایی آگوستا موتور را خریداری می‌کند. مرسدس که زیرمجموعه دایملر است، به همراه این خرید یک قرارداد بلندمدت بازاریابی و توزیع را امضا کرد. مرسدس بنز زمانی با شرکت سازنده موتورسیکلت دوکاتی توافق بازاریابی داشت اما این توافق زمانی که آئودی این برند ایتالیایی را در سال ۲۰۱۲ خریداری کرد، به پایان رسید. بر اساس گزارش بلومبرگ، مرسدس بنز با این قرارداد همچنین یک کرسی در هیات مدیره آگوستا به‌دست آورد. این دو شرکت انتظار دارند رگولاتوری تا پایان نوامبر این قرارداد را تأیید کند.

روی خط خبر

ایسنا: رضا شیوا، رییس شورای رقابت از افزایش نداشتن قیمت ال ۹۰ تا پایان سال خبر داد و گفت: تعیین قیمت دنا، ۲۰۶ و ام وی ام درحال بررسی است. وی در مورد علت به تعویق افتادن تعیین قیمت تندر ۹۰ اظهار کرد: با توجه به تمامی دلایلی که وجود داشت همچنین بررسی هزینه‌ها و مسائل پیرامون آن تصمیم گرفتیم که تا پایان سال ۱۳۹۳ افزایش قیمتی نداشته باشد. شیوا همچنین با اشاره به تصمیم دیگر این شورا افزود: مقرر شد که تمامی شرکت‌ها به خصوص ایران خودرو و سایر تمامی تعهدات معوق خود را هر چه سریع‌تر به روزرسانی کرده و به شورای ملی رقابت اعلام کنند. وی عنوان کرد: همچنین شرکت‌های خودروسازی اگر فروش غیرنقدی را برای سال ۱۳۹۴ انجام داده‌اند، باید برنامه‌ریزی تولید و فروش غیرنقدی را مشخص کنند تا مبنای برنامه‌ریزی آنها تعیین شود. رییس شورای رقابت تأکید کرد: هیچ یک از شرکت‌های خودروسازی نمی‌توانند تا قبل از انجام تعهدات معوق خود نسبت به فروش نقدی اقدام کنند. مهر: انجمن واردکنندگان خودرو با حضور شرکت‌های فعال در عرصه واردات خودرو و به منظور استیفا حقوق مشترک اعضا به صورت رسمی تاسیس و آغاز به کار کرد. انجمن واردکنندگان خودرو با رسالت دستیابی به بالاترین سطح رضایتمندی مشتریان از طریق واردات خودرو و ارائه خدمات درخورد مشتریان در حوزه خدمات پس از فروش و ایجاد ساختار نظام یافته و به منظور ساماندهی امور مربوط به واردات خودرو از طریق ایجاد تشکل سازمان یافته، حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، ایجاد ارتباطات بین‌المللی و انتقال دانش و

بزرگ خودرو نشان از بلوغ خودروسازی ما دارد

وزیر صنعت، معدن و تجارت مطرح کرد

تکمیل طرح‌های نیمه تمام معدنی با مشارکت بخش خصوصی

لیلا مقدم‌فر؛ وزیر صنعت، معدن و تجارت گفته است مشارکت مردم در تکمیل طرح‌های نیمه تمام معدنی و سایر طرح‌های جدید معدنی افزایش یافته و باید این باور در کشور ایجاد شود که همه می‌توانند در انجام سرمایه‌گذاری مشارکت کنند. محمدرضا نعمت‌زاده که در جلسه مجمع عمومی عادی روز گذشته ایمیدرو صحبت کرده است درباره پیش زمینه‌های جذب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی گفته است: باید همواره به سرمایه‌گذار احترام لازم گذاشته شود تا جذب کافی سرمایه در کشور صورت گیرد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به توصیه‌های رهبری و رییس‌جمهور بر اهمیت بخش صنعت و معدن حرکت به سمت اهداف ترسیم شده را در کنار همراهی همه دستگاه‌ها ضروری دانست. نعمت‌زاده همچنین گفت: طرح‌های معدنی و صنایع معدنی باید با حضور بخش خصوصی و در قالب تعاونی‌ها و تشکلهای فنی معدنی انجام شوند و بانک‌ها و صندوق توسعه ملی در تامین مالی پروژه‌ها همکاری کنند. وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین ایمیدرو را موظف به انجام پیگیری‌های لازم در خصوص وصول مطالبات کرده است. به گفته مهندس نعمت‌زاده: ایمیدرو در تلاش‌های خود باید با اعمال این‌گونه موارد در پیاده‌سازی سیاست‌های اصل ۴۴ همت کند و افکار و نگاه صرف خود را از منابع مالی دولتی تغییر داده و به سمت مشارکت‌های بخش خصوصی پیش برد.

فراخوان ۵ میلیارد دلاری بخش خصوصی

دکتر مهدی کرباسیان معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در این جلسه هدفگذاری ایمیدرو را وصول مطالبات معوقه در راستای تکمیل طرح‌های نیمه تمام معدنی و صنایع معدنی معرفی کرده است.

کرباسیان گفته است در پروژه‌های جدید ایمیدرو درصد هستتیم تا با مشارکت بیش از پیش بخش خصوصی در تکمیل طرح‌های نیمه تمام معدنی به میزان ۲۰ هزار شغل مستقیم و ۱۰۰ هزار شغل غیرمستقیم ایجاد کنیم. به گفته کرباسیان؛ طرح‌های توسعه‌ای جدید هم‌اکنون به ارزش ۵ میلیارد دلار به‌دنبال فراخوان برای مشارکت بخش خصوصی آماده اجراء است. مهدی کرباسیان همچنین تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام با کمک بخش خصوصی و توسعه اکتشافات جدید معدنی را از دیگر برنامه‌های ایمیدرو خوانده است.

افزایش ۱۸ برابری بودجه پژوهش

رییس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به اینکه بودجه اختصاص یافته ایمیدرو در بخش پژوهش نسبت به سال گذشته ۱۸ برابر شده است، گفت: درصد هستتیم تا در تکمیل زنجیره ارزش تولید، این کار را از معدن تا محصول نهایی فولاد به طور علمی پیش ببریم و با افزایش بهره‌وری، رعایت نکات زیست‌محیطی و ایمنی و همچنین ایجاد شفافیت‌های لازم مالی به‌عنوان بنگاه توسعه‌ای همواره پیشقدم باشیم.

چرا طرح‌ها ناتمام مانده است؟

گرچه وزیر صنعت، معدن و تجارت بر توسعه طرح‌های نیمه‌تمام معدنی تاکید کرده و خواستار زمینه‌سازی بخش خصوصی در این رابطه شده است، اما فعالان بخش معدن درباره شرایط اجرای چنین طرحی نظرات دیگری دارند. طاهر احمدی‌نژاد عضو خانه معدن به **شماره** می‌گوید: بخش معدن برخلاف بخش صنعت قوانین مشخصی دارد اما متأسفانه اجراء نشدن این قوانین زمینه‌ساز نیمه‌کاره ماندن طرح‌های معدنی شده است. به گفته احمدی‌نژاد اگر برای مثال برنامه اکتشاف نیمه کاره مانده باشد حکم

آن در قانون آمده است. این عضو خانه معدن درباره حضور بخش خصوصی در تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام می‌گوید حضور بخش خصوصی براساس قانون است اما وقتی وارد می‌شود تکلیف این بخش از نظر حقوق دولت و نظارت دولت مشخص نیست. موضوع دیگری که احمدی‌نژاد به آن اشاره می‌کند و آن را از دلایل نیمه‌کاره ماندن طرح‌های معدنی می‌داند انغال شناخته شدن معدن است. به گفته این فعال حوزه معدن انغال بودن معدن در بخشی از پروژه‌هایی که بخش دولتی به بخش خصوصی واگذار کرده روند کار را پیچیده کرده است. احمدی‌نژاد با مثال زدن مس سونگون می‌گوید هر طرحی باید متولی مستقیم خود را داشته باشد، در واقع ایراد به وجود آمده در طرح‌های معدنی را دستگاه اجرایی باید رفع کند. این درحالی است که پیش از این نعمت‌زاده گفته بود طرح‌های راکد یا نیمه‌تمام معدنی باید هرچه سریع‌تر تعیین تکلیف شده و از این حالت خارج شوند. نعمت‌زاده راه‌حل خروج طرح‌های معدنی از حالت نیمه تمام را واگذاری به بخش خصوصی یا انجام هماهنگی‌های لازم و مدیریت صحیح برای اتمام طرح‌ها معرفی کرده بود.

تعیین محدوده نظارت دولت

به اعتقاد عزیز میرزاییان، عضو خانه معدن بخش خصوصی می‌تواند طرح‌های نیمه تمام را کامل کند اما باید سازوکارهای مناسب تعیین شود، گاهی طرح متعلق به دولت است و تنها از خدمات بخش خصوصی استفاده می‌کند در این حالت باید نحوه و میزان نظارت دولت تعریف شود. اما در شرایطی که قرار است طرح به صورت مشارکتی انجام شود بهتر است نظارت دولت کمتر شود. به اعتقاد این فعال حوزه معدن در شرایطی که طرح‌ها واگذار شود

بازدهی بیشتر خواهد شد.

فعالیت تعاونی‌ها باید تعریف شود

با توجه به پیشنهاد وزیر صنعت، معدن و تجارت بر حضور بخش خصوصی در قالب تعاونی‌ها و تشکلهای معدنی میرزاییان می‌گوید از آنجا که تعاونی بزرگی که قادر به سرمایه‌گذاری روی طرح‌های دولتی باشد نداریم و برخی تشکلهای بنابر اساسنامه خود مجاز به سرمایه‌گذاری نیستند باید به شکل دقیقی نحوه همکاری تشکلهای فنی معدنی و شرکت‌های تعاونی تعریف شود. در واقع باید بدانیم طرح‌های ناتمام چه منابع مالی را می‌طلبند، دارای چه ابعادی هستند و به کدام شکل قرار است در اجرای طرح‌های نیمه تمام به کمک دولت بیایند. همه این موارد باید شناسایی شوند و برای آن برنامه‌ریزی صورت بگیرد. به اعتقاد میرزاییان استفاده از قابلیت‌های نظام مهندسی و قوانین در نظر گرفته شده در این رابطه باعث می‌شود کارها قانونی پیش بروند و قائم به شخص نباشد.

حضور تعاونی‌ها در راستای اصل ۴۴

الیاس طاهری، عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی درباره حضور بخش خصوصی در قالب تعاونی‌ها در اجرای طرح‌های معدنی به **شماره** می‌گوید: در برنامه پنجم، توسعه تعاونی‌ها در نظر گرفته شده است. به گفته این نماینده مجلس قوانین مربوط به تعاونی‌ها، بیمه کارگری و تشکلهای فنی معدنی وجود دارد اما باید شرایط شکل‌گیری تعاونی‌ها و تشکلهای فنی معدنی نیز فراهم شود تا بخش خصوصی بتواند حضور راحت‌تری در اجرای طرح‌های معدنی داشته باشد. اما به نظر می‌رسد تاکنون اجرایی نشدن قوانین موجود باعث شکل‌گیری چنین فضای شده است.

رییس سازمان ملی بهره‌وری ایران:

بیشترین نرخ رشد بهره‌وری انرژی مربوط به زغال سنگ است

رییس سازمان ملی بهره‌وری ایران اعلام کرد: بیشترین نرخ رشد بهره‌وری انرژی در سال‌های ۸۳ تا ۹۰ مربوط به صنایع تولید زغال، پالایشگاه‌های نفت و سوخت‌های هسته‌ای بود.

به گزارش **شماره** رویا طباطبایی یزدی از ابلاغ برنامه جامع بهره‌وری کشور در آینده نزدیک خبر داد و گفت: برنامه جامع بهره‌وری نقشه راهی برای تمام سازمان‌ها و دستگاه‌هاست که بتوانند در ارتقای بهره‌وری کوشا باشند.

وی افزود: درحال بررسی هستیم تا چند بنگاه را از گروه‌های مختلف انتخاب و بر روی آنها به همراه متخصصان داخلی و خارجی کار کنیم و به‌عنوان نمونه در اختیار سایر بنگاه‌ها قرار دهیم تا همه بتوانند از تجارب یک بنگاه بهره‌ور استفاده کنند.

طباطبایی با بیان اینکه رقابت‌پذیری یکی از مولفه‌های تاثیرگذار بر بهره‌وری است، این رابطه را دوسویه خواند و گفت: هرچه رقابت‌پذیری افزایش یابد، امکان بهره‌وری در آن کشور وجود دارد ضمن اینکه پس از ارتقای بهره‌وری، کشور از رشد اقتصادی هم برخوردار خواهد شد.

وی تصریح کرد: هدف سازمان ملی بهره‌وری، کمک و ارتقای بهره‌وری در

سازمان‌ها و بنگاه‌ها است. این سازمان روش‌های جدید برای ارتقای بهره‌وری را می‌داند و می‌تواند آنها را به راحتی اجرا کند. در وقت مناسب روش‌های جدید بهره‌وری را برای بنگاه‌ها تشریح خواهیم کرد.

طباطبایی افزود: در تیرماه امسال گزارشی باعنوان «بررسی وضعیت انرژی در بخش صنعت» نهایی شد. بازه زمانی این گزارش از سال ۸۳ تا ۹۰ است. در این گزارش شاخص‌های بهره‌وری را در طبقه‌بندی «ISIC» قرار گرفته و محاسباتی انجام شده است.

وی ادامه داد: در سال‌های مورد گزارش یاد شده، بیشترین نرخ رشد بهره‌وری انرژی مربوط به صنایع تولید زغال کک، پالایشگاه‌های نفت و سوخت‌های هسته‌ای و بیشترین میزان افت بهره‌وری در انتشار، چاپ و تکثیر رسانه‌ها، بازیافت و تولید میلمان بود.

یادداشت

افغانستان
سرزمین معادن
ناصر عابدیان
معاون سابق اکتشاف سازمان زمین‌شناسی

افغانستان به عنوان کشور دیوار به دیوار ایران از چند جهت می‌تواند برای ایران در زمینه معدن مهم باشد. قرابت فرهنگی، مذهبی و زبانی این کشور با ایران و قرار گرفتن افغانستان روی فلات ایران باعث شده است این کشور نیز همانند ایران صاحب معدن بزرگی باشد. افغانستان کشوری بکر با توانایی معدنی بالاست اما با توجه به توقف فعالیت‌های اکتشافی افغانستان در سال‌های بی‌ثباتی این کشور، معدن این کشور ذخیره‌های دست‌نخورده‌ای از انواع مواد معدنی دارند. نکته دیگر در این رابطه این است که متخصصان ایرانی تجربه، امکانات و پیشینه گسترده‌تری در زمینه معدن دارند و این موضوع باید به‌عنوان یکی از برنامه‌های راهبردی معدن در کشور ما مد نظر قرار گیرد. در واقع آینده‌نگری در حوزه معدن باید ما را وادارند تا به سرمایه‌گذاری در کشورهای همجوار همت گماریم. موضوع دیگری که در خصوص سرمایه‌گذاری در معدن افغانستان باید بدان توجه داشت، وجود نیروی کار فراوان و ارزش‌قیمت در کنار تجربه متخصصان داخلی است که می‌تواند ترکیب بهینه‌ای را برای سرمایه‌گذاری در این کشور فراهم کند و در واقع سرمایه‌گذاری در یک کشور خارجی را برای ما به صرفه کند. ضمن اینکه ما در نقاط مرزی کشورهایی چون افغانستان می‌توانیم مواد کشف‌شده را در داخل فرآوری کنیم.

در دولت گذشته به منظور توجه به ظرفیت کشور افغانستان در زمینه معدن، تفاهنامه‌ای بین ایران و افغانستان امضا شد. براساس این تفاهنامه قرار بود نقشه‌های زمین‌شناسی، ژئوشیمی و اکتشافات مواد معدنی در نقاط مختلف افغانستان طراحی شود. با وجودی که جلسات کارشناسی بین دو کشور برگزار شد و متخصصان آنها در برخی دوره‌های آموزشی اکتشاف مواد معدنی در ایران شرکت کردند اما در نهایت متأسفانه چنین تفاهنامه‌ای اجرایی نشد. با همه این اوصاف در صورت وجود آینده‌گری در رابطه با سیاست‌های معدنی باید به خارج از مرزهای کشور نیز توجه ویژه داشته باشیم تا توسعه معدن در کشور بر اساس ظرفیت‌ها و تخصص‌های داخلی امکان‌پذیر شود. کشورهایی چون عراق و افغانستان به خاطر داشتن مرزهای مشترک در دسترس‌ترین گزینه‌ها برای سرمایه‌گذاری ایران در معدن خارج از کشور هستند.

نگاه روز

مدیرعامل فولاد مبارکه:

استفاده از قطعه بومی‌سازی

ریسک بالایی دارد

استفاده از قطعه‌ای که نخستین‌بار در کشور بومی‌سازی می‌شود ریسک بالایی دارد ولی ما بر این باوریم که در چنین فضای ناجوانمردانه تحریم‌ها ناگزیر به پیمودن چنین مسیریایی هستیم.

به گزارش ماین نیوز، بهرام سبحانی، مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان در نخستین همایش تامین‌کنندگان منتخب این شرکت گفت: از جمع ۱۳ هزار و ۷۰۲ قطعه که در قالب ماشین‌آلات و تجهیزات در این کارخانه مصرف دارد، بیش از ۱۰ هزار قطعه بومی‌سازی شده است.

وی افزود: از ۱۹ هزار و ۸۸۴ مورد مواد مصرفی خطوط تولید (انواع روغن و گریس، رنگ و قطعات مصرفی) در این شرکت ۹۹ درصد آن در داخل کشور بومی‌سازی و تولید شده است. سبحانی ادامه داد: همچنین در بخش مواد اولیه یا کمک ذوب‌ها از ۹۳۸ مورد، ۸۷ درصد در داخل کشور تامین می‌شود.

مدیرعامل فولاد مبارکه اظهار کرد: درصدهای باقیمانده شاید به علت به صرفه نبودن تولید آنها یا همان ریسک‌پذیری بالا از خارج تامین می‌شود.

وی تصریح کرد که بومی‌سازی از سیاست‌های فولاد مبارکه اصفهان است و با انجام مهندسی معکوس توسط مهندسان ایرانی و تهیه دستورالعمل‌ها و نقشه‌های ساخت فنی و همچنین سفارش ساخت و پذیرش ریسک در استفاده از قطعات ساخت داخل، انجام می‌شود. سبحانی با قدردانی از تمام تامین‌کنندگان، سازندگان و کسانی که فولاد مبارکه را برای تولید ۵۰ درصد فولاد کشور یاری می‌کنند، افزود: همه این پیمانکاران و شرکای تجاری در این افتخار سهیم هستند.

وی بیان کرد: درحال حاضر افزون بر ۲ هزار و ۸۷۶ شرکت تامین‌کننده با فولاد مبارکه همکاری خوب و فعال دارند.

خبر روز

مدیرکل دفتر امور صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت:

صادرات آهن اسفنجی با واردات آن برابری دارد

ملی فولاد، صاحب نظران و صنعتگران نقطه نظرات لازم جمع‌آوری شد و در تدوین طرح مورد استفاده قرار گرفت. وی اظهار امیدواری کرد: طرح وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تولید ۱۰ میلیون تن فولاد در منطقه اقتصادی جنوب کشور (خلیج فارس) باید به‌سرعت عملیاتی شود زیرا دسترسی به آبهای آزاد، کریدور صادراتی و دیگر مزایایی که در آن منطقه برای تولید این فلز راهبردی وجود دارد، می‌تواند نقش مهمی در این زمینه ایفا کند.

سال گذشته مجموع تولید فولاد خام کشور به رقم ۱۵/۶ میلیون تن رسید که ۸/۸ درصد بیش از عملکرد سال ۹۱ و از سوی دیگر تولیدات فولادی نیز افزون بر ۱۶/۵ میلیون تن بود که کاهش ۵ درصدی در مقایسه با سال ۹۱ داشت.

براساس سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ که ظرفیت ۵۵ میلیون تن فولاد پیش‌بینی شده، تولید ۱۴۰ میلیون تن سنگ‌آهن مورد نیاز است. براساس آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت میزان سنگ‌آهن تولیدی در سال گذشته بیش از ۳۳/۶ میلیون تن بود که نسبت به سال ۹۱ افزایش ۴۶/۸ درصدی داشت.

میزان ذخیره اکتشافی سنگ آهن کشور ۵/۱ میلیارد تن اعلام شده که از این رقم ۲/۸ میلیارد تن ذخیره قطعی و بقیه احتمالی است.

مدیرکل دفتر امور صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: سال گذشته به میزان ۳۵۰ تا ۳۶۰ هزار تن آهن اسفنجی از کشور صادر شد و بی‌توجهی به نیاز داخلی، پیامد واردات آن به میزان صادرات را در برداشت. سیدمحمد فاطمیان در گفت و گو با ایرنا، اظهار کرد: صادرات در زمینه‌های مختلف نشانه توانمندی کشور است، اما منابع حاصل از صادرات مواد معدنی و صنایع مربوطه باید در کشور صرف زیرساخت‌ها شود.

آهن اسفنجی با بهره‌گیری از احیای مستقیم سنگ آهن به دست می‌آید و عیار آن بین ۸۴ تا ۹۵ درصد است. آهن اسفنجی جایگزین بهتری برای استفاده از آهن قراضه در واحدهای فولاد سازی است. ظرفیت فعلی آهن اسفنجی کشور در هفت واحد تولیدی ۱۸ میلیون تن است و بالغ بر ۱۹ میلیون تن نیز با بهره‌برداری از طرح‌های در دست اجرا، به ظرفیت کشور افزوده می‌شود.

وی با بیان اینکه کاهش حجم ساخت و ساز واحدهای مسکونی در کشور، پیامد افت استفاده از کالاهای فولادی در بخش ساختمان را به دنبال داشته، گفت: امروز صادرات محصولات فولادی با راهبرد تعادل بخشی به بازار داخل باید تحقق یابد.

به اعتقاد این مقام مسئول، عوارض صادراتی به منظور صیانت از تولیدات کشور وضع می‌شود و برنامه‌ریزی‌ها باید به گونه‌ای باشد که بین صادرات و مصرف داخلی موازنه برقرار باشد.

فاطمیان خاطر نشان کرد: موضوع مهمی که وزارت صنعت، معدن و تجارت بر آن تاکید دارد، تکمیل زنجیره مواد اولیه فولاد است و تامین مواد مورد نیاز صنعت فولادسازی در برنامه‌های صادراتی باید مورد توجه قرار گیرد.

وی تاکید کرد: برنامه‌های فولاد حول محور سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ برای ظرفیت ۵۵ میلیون تن فولاد خام طراحی شده است.

مدیرکل دفتر امور صنایع معدنی وزارتخانه یادشده، تهیه طرح جامع فولاد کشور را اطلاع‌رسانی کرد و گفت: طرح یادشده در مراحل ویرایش نهایی است و در تهیه آن از سازمان ایمیدرو، شرکت

گپ و گفت

اخذ ضمانتنامه بانکی برای عوارض کالا

حسن علیدوستی
مدیرکل صادرات گمرک

یکی از مشوق‌ها اخذ ضمانتنامه بانکی برای عوارض کالا در گمرک است. تشریفات صادرات در گمرک بیش از یک روز طول نمی‌کشد، مگر اینکه نیاز به اخذ مجوز از دیگر دستگاه داشته باشد و این دستگاه‌ها نیز اکنون همکاری خوبی با گمرک داشته و مجوزها را سریع صادر می‌کنند. بحث فرآورده‌های نفتی و مشتقات آن برای احراز تعلق گرفتن یا نگرفتن یارانه باید در کارگروهی شرایط آنها مصوب و اعلام نظر شود. عمده کالاها و خدمات که نیاز به توقف دارند، مربوط به فرآورده‌های نفتی و مشتقات آن می‌شود، البته اگر مجوز و ضمانت بانکی داشته باشند، می‌توانند همان روز کالای خود را صادر کنند. در صورتی که شرکت سوء سابقه در پرونده داشته باشد، معمولاً نیاز به بررسی بیشتر برای صادرات دارد. به علاوه اکنون مجوز سایر دستگاه‌ها از طریق سامانه جامع یا به صورت کاغذی ارائه می‌شود، روش الکترونیکی برای اخذ مجوزها و فرآیندها وجود دارد و به دنبال کاهش پرونده‌های کاغذی هستیم تا بتوان به‌صورت یک سامانه الکترونیکی این مجوزها از طریق همه دستگاه‌های همکار به گمرک ارائه کرد. مشوق‌های صادراتی نیز یکی از مباحث مربوط به ضمانتنامه‌ها و عوارض است و آنچه در بسته مشوق‌های صادراتی تصویب شد، برای کالاهای مشمول عوارض است که به جای آن ضمانتنامه بانکی اخذ شود. برای ورود موقت کالا نیز ضمانتنامه و بیمه‌نامه اخذ می‌شود.

تعرفه پایین واردات روغن مانهی برای تولید

مسعود وجدانی‌فرد

مدیرکل پنبه و دانه‌های روغنی وزارت جهاد

ایران در تامین روغن نباتی وابستگی ۹۰ درصدی دارد که این امر می‌تواند به دلیل تعرفه ۴ درصدی و پایین واردات دانه‌های روغنی باشد چون تمایل صنایع را به خرید تولید داخل کاهش داده است. در سال ۹۲ سطح زیر کشت دانه‌های روغنی حدود ۲۲۳ هزار هکتار و تولید آن ۴۹۵ هزار تن بوده است. اما سال ۱۳۹۱ سطح زیر کشت دانه‌های روغنی ۲۷۹ هزار هکتار و میزان تولید ۴۵۷ هزار تن بوده که از نظر سطح ۴۴ هزار هکتار و از نظر تولید ۲۸ هزار تن سال ۹۲ نسبت به سال ۹۱ افزایش داشته و به عبارتی سطح ۱۶ درصد و تولید ۸ درصد افزایش داشته است.

برای تولید دانه‌های روغنی در کشور باوجود اینکه از سال شروع کشت کلزا (سال ۱۳۷۸)، طرح‌های متعددی تهیه و ارائه شده است، اما هیچ کدام تصویب و اهداف و برنامه‌های آن عملیاتی نشده است، بنابراین تولید این محصول به روال عادی و مشابه سایر محصولات و به نسبت توجه اقتصادی آن در مناطق مختلف با فراز و نشیب‌های جزئی تداوم دارد. در تولید دانه‌های روغنی خوشبختانه با سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در صنعت روغن کشتی، ظرفیت ایجاد شده بیش از نیاز کشور است، بنابراین با توجه به اینکه تولید داخلی حدود ۱۰ درصد نیاز کشور را تامین می‌کند، برای دانه‌های روغنی محدودیت بازار وجود ندارد. در مورد فرآورده‌های حاصل از آن نیز با توجه به نیاز صنعت دام و طیور و روغن مورد نیاز، مشکلی برای فروش وجود ندارد. با وجود این واردات روغن و کنجاله با تعرفه ۴ درصد و پایین بودن قیمت محصول وارداتی، تمایل صنایع را به خرید دانه‌های روغنی کاهش داده و فروش فرآورده‌های تولید داخل را در بعضی از سال‌ها با مشکلاتی مواجه می‌کند. مشکلات خرید و بازرگانی، نوسانات بازارهای جهانی، اقتصادی نبودن تولید در مقایسه با برخی محصولات پر درآمد، پایین بودن دانش فنی تولید و فناوری ضرورت سرمایه‌گذاری لازم در این خصوص، نبود تشکلهای قوی و کارآمد را می‌توان از محدودیت‌های عمده تولید دانه‌های روغنی در کشور برشمرد. در راستای سیاست‌های اقتصادی دولت، طرح افزایش خوداتکالی در تولید دانه‌های روغنی با تکیه بر اقتصاد مقاومتی تدوین و ارائه شده است و براساس این طرح، تولید دانه‌های روغنی از حدود ۴۹۲ هزار تن در سال جاری به ۶۳ میلیون تن در سال ۱۴۰۴ خواهد رسید. براساس پیش‌بینی به‌عمل آمده در سال پایانی درصد خوداتکالی در روغن از حدود ۱۰ درصد فعلی به بیش از ۷۰ درصد خواهد رسید.

«ثبات بازار در انتظار رشد اقتصادی»
«اقتصاد زیر چتر مناطق آزاد تجاری رونق می‌گیرد»

نروم نگاه راهبردی و هدفمند به تجارت خارجی در ایران

بازارهای سنتی صادراتی احیای می‌شود

اما خوشبختانه امسال براساس آمارهای موجود شاهد رشد بیش از ۲۰ درصدی مبرادات تجاری ایران و اروپا بوده‌ایم. به گفته لاهوتی، این امر نشانگر حضور بیشتر خریداران خارجی از کالاهای ایران در بازارهای جدید است که امیدواریم توافقات پیش رو با موفقیت به نتیجه برسد و با تسهیل تحریم‌ها شاهد رشد صادرات به بازارهای اروپایی و بازارهای جدید باشیم. وی اظهار امیدواری کرد در مدت یک‌سال بتوانیم درصد بالایی از بازارهای جدید و بازارهای قدیم را به‌دست آوریم و گفت: بخش اصلی موفقیت بر عهده سازمان توسعه تجارت است که با استفاده از رایزنان بازرگانی بتواند بازارهای جدیدی مانند امریکای جنوبی و حتی افریقا را برای ایران ایجاد کند ضمن اینکه تحقق این مهم مستلزم حمایت‌های لازم از سوی دولت است.

نروم هماهنگی تولید و صادرات
مدیرکل دفتر توسعه صادرات کالا، صادرات اقلام کشاورزی در نیمه نخست سال را نیز ۱/۵ میلیارد دلار برآورد کرد و افزود: پسته، انواع میوه، کشمش، شیلات و آرزپان، گیاهان دارویی، چای و گل و گیاه در این گروه جای می‌گیرد که میزان صادرات این محصولات نسبت به مدت مشابه سال گذشته از نظر ارزشی ۱۲ درصد و از نظر وزنی ۳۰ درصد رشد داشته است. وی با تأکید بر ظرفیت‌های کشور در بخش کشاورزی تصریح کرد: بخش کشاورزی نیازمند هماهنگی سیاست‌های تولیدی با سیاست‌های صادراتی است و امیدواریم با راه‌اندازی زیرساخت‌های مورد نیاز و تنوع محصولات کشاورزی در این بخش به ظرفیت‌های پیش‌بینی شده برسیم. بازاری از صادرات ۹۲۰ میلیون دلاری صادرات صنایع غذایی خبر داد و گفت: با وجود اینکه این میزان صادرات نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴/۴ درصد رشد داشته اما با توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های کشور رقم قابل قبولی نیست. وی با اشاره به هدفگذاری صادرات ۲/۳ میلیارد دلاری در این بخش در سند راهبردی ملی صادرات تصریح کرد: معمولاً صادرات محصولات کشاورزی در نیمه دوم سال بیش از نیمه اول است و انتظار داریم در مدت باقیمانده از سال جاری این رقم را افزایش دهیم.

دستگاه دیپلماسی قوی عمل کرد
دبیر کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه به دلیل فشارهای غرب و به‌خصوص امریکا، بازار برخی کشورهای راز دست دادیم، اظهار کرد: علاوه بر به نتیجه رسیدن مذاکرات ۵+۱ باید نگاه صادراتی کشور تغییر کند تا در کنار بازارهای همسایه، کشورهای جدید را در فهرست شرکای تجاری خود قرار دهیم. ابراهیم نکو به گفت: به عنوان نمونه کشور قطر به برخی از کالاهای ایران نیاز دارد که کشورمان نیز ظرفیت تامین نیازهای آنها را دارد و بر همین اساس به تازگی با مذاکرات صورت گرفته بین طرفین افزایش حجم تجاری و نوع ارتباط هدفگذاری شده است. وی با اشاره به اینکه می‌توان با فرصت‌های به‌دست آمده روابط تجاری کشور را بهبود بخشید و بازارهای جدیدی ایجاد کرد، تصریح کرد: می‌توانیم با رایزنی‌های قوی و آگاه، بازارهای سنتی و قدیمی را دوباره به‌دست آوریم. البته این امر نیازمند دیپلماسی قوی خواهد بود که خوشبختانه تا به امروز دستگاه دیپلماسی کشور با مدیریت قوی، موفق عمل کرده است. به گفته نکو، شرایط مذاکرات ۵+۱ می‌تواند در آینده تأثیرگذار باشد تا بتوانیم به سمت بازارهای غرب و بازارهای جدید پیش برویم.

بخش اصلی موفقیت بر عهده سازمان توسعه تجارت است که با استفاده از رایزنان بازرگانی بتواند امریکای جنوبی و حتی افریقا را برای ایران ایجاد کند ضمن اینکه تحقق این مهم مستلزم حمایت‌های لازم از سوی دولت است

محمّد لاهوتی در گفت‌وگو با **تجارت** تصریح کرد: از نگاهی دیگر، هنوز در بحث زیرساخت‌ها مشکلاتی داریم که باید هرچه سریع‌تر نسبت به رفع آنها اقدام کرد. به عنوان نمونه در بحث بازار روسیه و فرصت طلایی ایران برای حضور در این بازار، ضعف بخش حمل‌ونقل ما نشانگر فراهم نبودن زیرساخت‌های لازم بود. وی با بیان اینکه این امر وظیفه حاکمیتی است، افزود: سازمان توسعه تجارت باید رفع موانع صادرات و تجارت خارجی را در دستور کار قرار دهد و با رصد و آسیب‌شناسی نقاط ضعف و کمبودها به صورت یک برنامه بلندمدت و هدفگذاری شده، مشکلات را برطرف سازد.

تحقق هدفگذاری ۴۷ میلیاردی صادرات
به گفته لاهوتی، در ۷ ماه نخست امسال، شاهد رشد حدود ۲۰ درصدی صادرات نسبت به پار سال بوده‌ایم و همچنین با احتساب میزان صادرات سال گذشته، اگر همین روند را ادامه دهیم، به هدفگذاری ۴۷ میلیارد دلاری صادرات تا پایان سال ۹۳ دست خواهیم یافت. وی با اشاره به بازارهای صادراتی محدود تصریح کرد: از زمانی که تحریم‌ها به‌خصوص تحریم بانک مرکزی آغاز شد، محدودیت‌های مادر بازارهای صادراتی بیشتر شد که دلیل آن هم وجود نداشتن مکانیزم نقل و انتقال رسمی پول بین کشورها و مبرادات بانکی بود.

نایب‌رییس کنفدراسیون صادرات اظهار کرد: هرچند ارتباط با بازارهای سنتی ایران تا حد بسیاری کاهش یافت

محمّد لاهوتی در گفت‌وگو با **تجارت** تصریح کرد: از نگاهی دیگر، هنوز در بحث زیرساخت‌ها مشکلاتی داریم که باید هرچه سریع‌تر نسبت به رفع آنها اقدام کرد. به عنوان نمونه در بحث بازار روسیه و فرصت طلایی ایران برای حضور در این بازار، ضعف بخش حمل‌ونقل ما نشانگر فراهم نبودن زیرساخت‌های لازم بود. وی با بیان اینکه این امر وظیفه حاکمیتی است، افزود: سازمان توسعه تجارت باید رفع موانع صادرات و تجارت خارجی را در دستور کار قرار دهد و با رصد و آسیب‌شناسی نقاط ضعف و کمبودها به صورت یک برنامه بلندمدت و هدفگذاری شده، مشکلات را برطرف سازد.

تحقق هدفگذاری ۴۷ میلیاردی صادرات
به گفته لاهوتی، در ۷ ماه نخست امسال، شاهد رشد حدود ۲۰ درصدی صادرات نسبت به پار سال بوده‌ایم و همچنین با احتساب میزان صادرات سال گذشته، اگر همین روند را ادامه دهیم، به هدفگذاری ۴۷ میلیارد دلاری صادرات تا پایان سال ۹۳ دست خواهیم یافت. وی با اشاره به بازارهای صادراتی محدود تصریح کرد: از زمانی که تحریم‌ها به‌خصوص تحریم بانک مرکزی آغاز شد، محدودیت‌های مادر بازارهای صادراتی بیشتر شد که دلیل آن هم وجود نداشتن مکانیزم نقل و انتقال رسمی پول بین کشورها و مبرادات بانکی بود.

نایب‌رییس کنفدراسیون صادرات اظهار کرد: هرچند ارتباط با بازارهای سنتی ایران تا حد بسیاری کاهش یافت

محمّد لاهوتی در گفت‌وگو با **تجارت** تصریح کرد: از نگاهی دیگر، هنوز در بحث زیرساخت‌ها مشکلاتی داریم که باید هرچه سریع‌تر نسبت به رفع آنها اقدام کرد. به عنوان نمونه در بحث بازار روسیه و فرصت طلایی ایران برای حضور در این بازار، ضعف بخش حمل‌ونقل ما نشانگر فراهم نبودن زیرساخت‌های لازم بود. وی با بیان اینکه این امر وظیفه حاکمیتی است، افزود: سازمان توسعه تجارت باید رفع موانع صادرات و تجارت خارجی را در دستور کار قرار دهد و با رصد و آسیب‌شناسی نقاط ضعف و کمبودها به صورت یک برنامه بلندمدت و هدفگذاری شده، مشکلات را برطرف سازد.

تحقق هدفگذاری ۴۷ میلیاردی صادرات
به گفته لاهوتی، در ۷ ماه نخست امسال، شاهد رشد حدود ۲۰ درصدی صادرات نسبت به پار سال بوده‌ایم و همچنین با احتساب میزان صادرات سال گذشته، اگر همین روند را ادامه دهیم، به هدفگذاری ۴۷ میلیارد دلاری صادرات تا پایان سال ۹۳ دست خواهیم یافت. وی با اشاره به بازارهای صادراتی محدود تصریح کرد: از زمانی که تحریم‌ها به‌خصوص تحریم بانک مرکزی آغاز شد، محدودیت‌های مادر بازارهای صادراتی بیشتر شد که دلیل آن هم وجود نداشتن مکانیزم نقل و انتقال رسمی پول بین کشورها و مبرادات بانکی بود.

نایب‌رییس کنفدراسیون صادرات اظهار کرد: هرچند ارتباط با بازارهای سنتی ایران تا حد بسیاری کاهش یافت

محمّد لاهوتی در گفت‌وگو با **تجارت** تصریح کرد: از نگاهی دیگر، هنوز در بحث زیرساخت‌ها مشکلاتی داریم که باید هرچه سریع‌تر نسبت به رفع آنها اقدام کرد. به عنوان نمونه در بحث بازار روسیه و فرصت طلایی ایران برای حضور در این بازار، ضعف بخش حمل‌ونقل ما نشانگر فراهم نبودن زیرساخت‌های لازم بود. وی با بیان اینکه این امر وظیفه حاکمیتی است، افزود: سازمان توسعه تجارت باید رفع موانع صادرات و تجارت خارجی را در دستور کار قرار دهد و با رصد و آسیب‌شناسی نقاط ضعف و کمبودها به صورت یک برنامه بلندمدت و هدفگذاری شده، مشکلات را برطرف سازد.

نایب‌رییس کنفدراسیون صادرات اظهار کرد: هرچند ارتباط با بازارهای سنتی ایران تا حد بسیاری کاهش یافت

نگاه روز

بانک جهانی اعلام کرد

صعود ۷پله‌ای ایران در تجارت

نهادهای بین‌المللی از سهولت آغاز کسب و کار و بهبود کیفیت تجارت کالا در ایران خبر می‌دهند. براساس گزارش جدید بانک جهانی، ایران در بین ۱۸۹ کشور جهان به لحاظ رده‌بندی جهانی فضای کسب و کار با دو پله صعود در رده ۱۳۰ قرار گرفته است. به گزارش خبرنگار ایسنا، برپایه این گزارش که بر مبنای آمار مربوط به یک ساله منتهی به ژوئن ۲۰۱۴م (خردادماه ۹۳) تهیه شده، فضای کسب و کار در ایران در این مدت بهبود نسبی داشته است. برخی کارشناسان و مسئولان دولتی انتظار دارند که با توجه به تغییر دولت و اتخاذ سیاست‌های جدید، جایگاه ایران در رده‌بندی جهانی سهولت کسب و کار بهبود قابل توجهی از خود نشان بدهد؛ صعود دو پله‌ای رتبه کسب و کار ایران در رده‌بندی جهانی موجب شده تا ایران از رتبه ۱۳۲ در سال گذشته به رتبه ۱۳۰ در سال جاری ارتقا یابد. در حوزه تجارت، کیفیت تجارت کالا در ایران بهبود داشته و رتبه جهانی ایران از این نظر ۷ پله صعود کرده است. در حالی که ایران از نظر کیفیت تجارت کالا در سال گذشته رتبه ۱۵۵ را به‌دست آورده بود در سال جاری به رتبه ۱۴۸ ارتقا پیدا کرده است. زمان صادرات در ایران ۲۵ روز و برای واردات کالا به ایران نیز ۳۷ روز برآورد شده است. در بحث سهولت اجرای قراردادهای مدت زمان لازم برای نهایی شدن قراردادهای تجاری در ایران بیش از ۵۰۵ روز بوده و رتبه ایران از نظر سهولت اجرای قراردادهای تجاری با یک پله صعود از ۶۷ در سال گذشته به ۶۶ در سال جاری رسیده است؛ شاخص کلی فضای کسب و کار بر پایه ۱۰ شاخص کوچکتر نظیر آغاز کسب و کار، مجوز ساخت‌وساز، کسب اعتبارات، حمایت از سرمایه‌گذاری، مالیات، تجارت و اجرای قراردادهای محاسبه می‌شود که در واقع نشان‌دهنده سهولت و مناسب بودن هر کشور برای انجام فعالیت‌های اقتصادی و تجاری است. در همین حال آغاز کسب و کار در ایران در یکسال گذشته آسان‌تر شده است و گزارش بانک جهانی حاکی از آن است که ایران از لحاظ شاخص آغاز کسب و کار در رتبه ۶۲ قرار گرفته که نسبت به سال گذشته، ۸ رتبه صعود را نشان می‌دهد در صورتی که در گزارش سال گذشته ایران در رتبه ۷۰ جهان قرار گرفته بود.

کوتاه از تجارت

تسنیم - محمد یوسفی، رییس انجمن پرورش‌دهندگان مرغ گوشتی با اعلام اینکه توان صادرات ۵۰ هزار تن مرغ به روسیه را داریم، گفت: تعلق بخش خصوصی و به‌ویژه دولت در دستیابی به بازار روسیه تجربه تلخ بازارهای کشورهای استقلال‌یافته شوروی سابق را تکرار خواهد کرد.

ایسنا - عباس کشاورز، معاون وزیر جهاد کشاورزی گفت: سال گذشته حدود ۲ میلیون تن برنج به کشور وارد شد و در ۶ ماه نخست امسال نیز حدود ۷۰۰ هزار تن واردات برنج صورت گرفته است. در حالی که نیاز واردات کشور در طول سال حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن است؛ بنابراین درحال حاضر به اندازه کل نیاز بازار واردات برنج صورت گرفته و محصول داخلی و وارداتی در انبارها باقی مانده است.

ایرنا - تامین مالی طرح‌های کلان مناطق آزاد توسط بورس انجام می‌شود. این توافق بر اساس تفاهنامه همکاری شورای عالی مناطق آزاد که با شرکت مدیریت دارایی مرکزی بازار سرمایه منعقد شده، انجام می‌گیرد. این تفاهنامه به امضای محمد معزالدین، قائم‌مقام دبیر شورای عالی مناطق آزاد و حسینی، مدیرعامل این شرکت رسیده است.

باشگاه خبرنگاران - محمدرضا اسماعیلی، مدیرعامل اتحادیه فرآورده‌های لبنی گفت: سازمان استاندارد بابت آزمایش‌های اضافه و همچنین تمدید پروانه کارخانه‌ها از تولیدکنندگان فرآورده‌های لبنی هزینه اضافه دریافت می‌کند که این هزینه اضافه از کارخانه بر مردم تحمیل شده و آنها فرآورده‌های لبنی را گران‌تر خریداری می‌کنند.

ایسنا - سهراب شرفی، نایب رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری اتاق بازرگانی ایران سرمایه‌های خرد در دست مردم را حدود ۶۵۰ میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: بازار سرمایه و جذب سرمایه‌های خرد مردم در برنامه پنجم مغفول مانده است در حالی که این بازار ظرفیت بالایی برای صادرات غیرنفتی دارد.

ایلنا - حسن قشقایی، معاون کنسولی، امور مجلس و ایرانیان وزارت امور خارجه گفت: با توجه به اینکه حجم مبرادات بازرگانی بین ایران و افغانستان، ۴ میلیارد دلار است، سهم خراسان جنوبی به‌واسطه داشتن ۴۶۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان می‌تواند بسیار چشمگیر باشد.

ایسنا - علی قبری، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: انتقال شرکت بازرگانی دولتی به تصویب هیات دولت رسیده و امور آن در حال انجام است. این انتقال منوط به توافق نهایی دو وزیر صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی است چون باوجود تصویب در هیات دولت وزیر صنعت، معدن و تجارت اعتراضاتی نسبت به این انتقال داشته که درحال بررسی نهایی است.

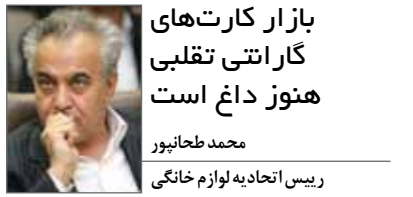
راه‌اندازی بانک اصناف در دست بررسی است

مجتبی خسروتاج، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از بررسی راه‌اندازی بانک اصناف خبر داد و گفت: در صورتی که اتاق اصناف، اعضا و تمامی واحدهای صنفی معتقد به شکل‌دهی و راه‌اندازی این بانک بودن و اراده قوی در این زمینه باشد مانع از این موضوع حمایت خواهیم کرد. اظهارات خسروتاج در حالی بیان می‌شود که پیش از این علی فاضلی، رییس اتاق اصناف ایران از تشکیل کمیته ویژه‌ای برای بررسی و فراهم کردن زیرساخت‌های تشکیل بانک اصناف در اتاق اصناف خبر داده و گفته بود، طبق قانون ایجاد این بانک ۴۰۰ میلیارد تومان سرمایه می‌خواهد. خسروتاج، در گفت‌وگو با ایلنا، با بیان اینکه راه‌اندازی بانک اصناف جزو اهداف کمی وزارتخانه است، گفت: در هر بخشی که نقش مضروری باشد این موضوع را پیگیری خواهیم کرد. خسروتاج با بیان اینکه به‌منظور شفاف‌سازی و روان‌سازی نظام تولید و توزیع توسعه فروشگاه‌های زنجیره‌ای بزرگ را برای آینده بازرگانی کشور متصور هستیم تصریح کرد: امروز مردم برای وقت و انرژی خود ارزش قائلند و مانع باید راحتی مردم را در نظر بگیریم تا حداقل هزینه را با حداکثر بهره‌وری به همراه داشته باشد.

کالاهای مورد نیاز هیات‌ها تامین شد

سرپرست دفتر برنامه‌ریزی تامین، توزیع و تنظیم بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت از توزیع اقلام اساسی شامل برنج، شکر، گوشت قرمز و مرغ در راستای تامین کالاهای موردنیاز هیات‌های مذهبی در ماه محرم خبر داد. به گزارش شاتا، اصغر فغفوری تصریح کرد: هم‌زمان با ایام سوگواری سید و سالار شهیدان حضرت ابعبداللّه‌الحسین(ع) و افزایش تقاضای اقلام اساسی از جمله برنج، گوشت قرمز و گوشت مرغ برای استفاده در هیات‌های عزاداری و تکریم عزاداران حسینی، کار گروه تنظیم بازار همانند سنوات گذشته نسبت به تخصیص برنج، شکر، گوشت مرغ و گوشت قرمز برای تامین بخشی از نیاز مساجد، حسینیه‌ها، تکایا و هیات‌های عزاداری با قیمت‌های مناسب اقدام کرده است. وی تصریح کرد: براین اساس سهمیه‌های استانی از طریق شرکت‌های بازرگانی دولتی و پشتیبانی امور دام کشور در اختیار سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان‌ها قرار گرفته تا نسبت به توزیع در قالب درخواست متقاضیان اقدام شود.

بازار کارت‌های گارانتی تقلبی هنوز داغ است

محمد طحانپور رییس اتحادیه لوازم خانگی

ثبات بازار در انتظار رشد اقتصادی

وضعیت معیشت مردم در دولت یازدهم را بررسی می‌کند

چشم‌انداز روشن دولت برای حقوق سال آینده

علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی چندی پیش نحوه محاسبه حداقل دستمزد سال آینده را اعلام کرد. او گفت که دولت تورم را مهار کرده است و اکنون تورم ۳۵ درصدی وجود ندارد: «برخی مهار تورم را به این معنا می‌دانند که باید قیمت‌ها پایین بیاید، البته در اینکه برخی اقلام افزایش قیمت یافته، تردیدی نداریم ولی اگر قرار بود افزایش قیمت‌ها با همان خطی که در تورم ۳۵ درصدی شاهد بودیم رخ بدهد، وضعیت اسفبار می‌شد.» به هر حال آنچه مسلم است تلاش دولت برای مهار تورم، افزایش نرخ بیکاری، قیمت انرژی و ... دولت یازدهم زمانی بر سر کار آمد که تورم نقطه‌به‌نقطه به ۴۴ درصد رسیده بود و حالا این عدد تا ۱۴ درصد کاهش یافته است. میانگین تورم ۱۲ ماهه نیز در این دوره تا نزدیکی های ۴۰ درصد هم پیشروی کرده بود اما حالا به ۲۰/۶ درصد رسیده است. مذاکرات هسته‌ای و امید به نتیجه‌بخش‌بودن آن هم از دیگر عواملی است که باید برای نشان‌داده شدن تأثیراتش به دولت فرصت داد.

برنامه‌هایی که او اعلام می‌کند، بدون شک زمینه‌ساز اقتصادی رو به رشد است که در طول ۸ سال گذشته تنها یک آرزو بود. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان، مشکلات امرار معاش و بیکاری در جامعه را معطوف به دولت نمی‌دانند و اعتقاد دارند بسیاری از نهادها و ارگان‌های کشور در این معضل مسئول هستند. حسین راغفر می‌گوید: «این‌دست از مسائل و مشکلات به عوامل متعددی بستگی دارد و اغلب این عوامل به تنهایی در کنترل دولت نیستند. در کنار دولت، ارگان‌ها و نهادهای مسئول دیگری حاضر هستند که باید به دولت برای بهبود این شرایط کمک کنند. با در نظر گرفتن مشکلات متعدد به ارث رسیده دولت یازدهم که از جمله آنها باید به منابع محدود مالی، بدهی‌ها و .. اشاره کنم، از آنجایی که دولت به تنهایی مسئول مشکلات اقتصادی نیست به تنهایی هم توانایی حل این مسئله را ندارد اما اینکه دولت در حد توانایی‌ها و ظرفیت‌های خودش چقدر توانسته موفق باشد باید بگویم که تلاش‌هایی صورت گرفته است و باید باز هم منتظر ماند.»

و اتفاقات ریز و درشت ۸ سال گذشته بررسی شود، همین بس که آمار سالانه بانک مرکزی و مرکز آمار خبر از رشد تورم و افزایش ناچیز حقوق کارگران و گرانی‌های بازار می‌دهد. اینکه درآمدهای مردم کفاف نمی‌دهد و هر روز به تعداد دو شغله‌ها افزوده می‌شود. حاصل این بررسی‌ها یک پایان دارد و آن ریشه‌دار بودن این معضل است. دولت دهم از سال ۸۸ تا ۹۲ به دلیل کمبود بودجه و بالا رفتن نرخ ارز، بیشترین افزایش حقوق را در سال ۹۲ با اضافه کردن ۹۸ هزار تومان در کارنامه‌اش ثبت کرده است. افزایشی که با در نظر گرفتن نرخ تورم ۳۴/۷ درصدی، هیچ تأثیری در امرار معاش و تأمین هزینه نداشت و حتی با افزودن یارانه‌های ماهانه هم معیشت مردم را بهبود نبخشید. چندی پیش رقم مورد نیاز برای تأمین معیشت خانوار در ۹۳ اعلام شد؛ رقمی که از سوی مرکز آمار ایران ۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان برآورد شد و از سوی کارشناسان اقتصادی ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان. رقمی که با حداقل دستمزد کارگران (۶۰۸ هزار تومان) تفاوت فاحشی دارد. ادامه شکاف جدی بین هزینه‌ها و درآمد خانوارهای کارگری کشور که سالیان متمادی باقی مانده و شورای عالی کار قادر به حل آن نیست، باعث افت شدید قدرت خرید کارگران شده تا جایی که بر اساس اعلام مقامات کارگری حداقل دستمزد فعلی مشمولان قانون کار در بهترین شرایط تنها قدرت تأمین هزینه‌های خانوار کارگران را به میزان ۱۰ روز دارد و برای مابقی ماه کارگران در تنگناهای مالی قرار دارند و احتمالاً مشاغل دیگری را نیز دنبال خواهند کرد.

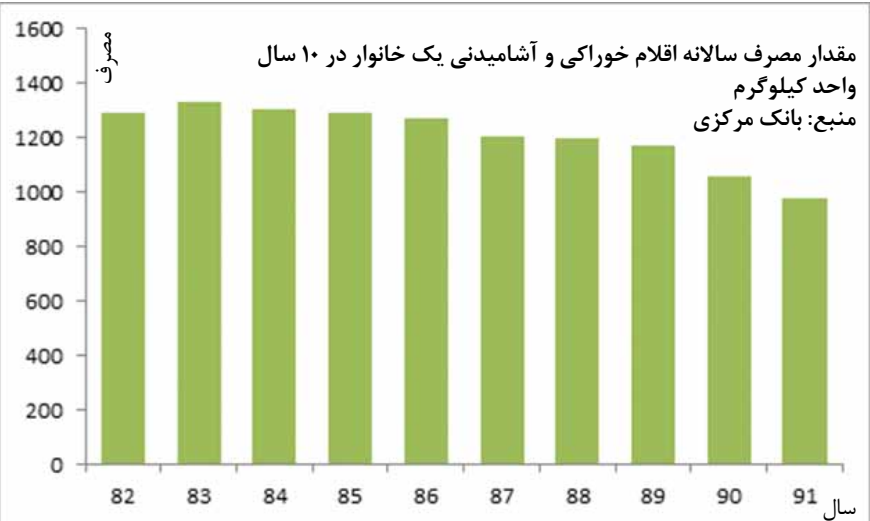
مسکن، قسه پر غصه
یکی از بزرگترین دغدغه‌های این روزهای مردم «مسکن» است. هزینه‌های اصلی و اجتناب‌ناپذیر که هر ماه ملزم به پرداخت اجاره بهای آن هستند... خوراک، پوشاک، درمان، تحصیل و مسائلی از این دست هم باری است بر دوش آنها که متأسفانه در سال‌های گذشته با اجرای نادرست و شتابزده فاز اول رفاه‌مندی یارانه‌ها، فشار معیشتی شدیدی بر خانوارهای کارگری وارد شد و در جبران آن تنها ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومان به هر فرد تعلق گرفت. هم‌اکنون نیز با اینکه ارقام اعلام شده درباره میزان هزینه‌های ماهانه خانوار کارگری متفاوت است، اما نکته حائز اهمیت تفاوت فاحش بین ۱/۸ میلیون تا ۲/۵ میلیون تومان و ۶۰۹ هزار تومان حداقل دستمزد امسال مشمولان قانون کار است.

دولت یازدهم، سبیل انتقادات
حالا اما انگشت اتهام به سوی همین دولتی نشانه رفته که یک سال و نیم است بر سر کار آمده. بالا بودن خرج و دستمزدهای کم، گله اصلی منتقدان دولت است و حساب هر روز سید اقلام اساسی و قیاس آن با درآمد کارگران، یکی از سوزنده‌های هفتگی‌شان. اینکه دولت یازدهم برای اولین بار حقوق‌ها را ۱۲۱ هزار تومان بالا برده و نرخ تورم را بعد از سال‌ها کاهش داده، نکته‌ای نیست که منتقدان به آنها توجه کنند. محاسبه هزینه سبد کالای اقلام اساسی و مقایسه آن با سال گذشته نشان می‌دهد به جز چند قلم و افزوده شدن چند هزار تومان به این کالاها تغییری در هزینه‌ها صورت نگرفته و این موفقیت دولت روحانی است.

نگار خسروی - گروه تجارت: آمار و ارقام خوشحال‌کننده نیستند. حتی با وجود بالا رفتن و بهبود پیدا کردن‌شان... ردهای سختی‌های گذشته هنوز وجود دارد و تنگنای اقتصادی همچنان پابرجا. حداقل دستمزد ماهانه امسال به ۶۰۹ هزار تومان رسیده است؛ با صرف نظر از اعشار و خرده‌های تک‌تومانی، نسبت به سال گذشته ۱۲۱ هزار تومان افزایش داشته است و با در نظر گرفتن کاهش نرخ تورم (از ۳۴/۷ به ۲۰ درصد) باید گفت؛ پولی به‌دست می‌آید و نانی خورده... از روی کار آمدن دولت یازدهم نزدیک به ۱۵ ماه می‌گذرد. تعیین نرخ حداقل دستمزدهای امسال به دستور کابینه روحانی صورت گرفته است و کنترل تورم هم حاصل موفقیت سیاست‌های اقتصادی اوست. اما ضربه‌های سنگین اقتصادی‌ای که در طول ۸ سال گذشته به خانواده‌ها وارد شده، هنوز هم نفس می‌گیرد. بر اساس آمار، متوسط مقدار مصرف سالانه اقلام خوراکی و آشامیدنی خانوار طی ۱۰ سال گذشته ۳۰ درصد کم شده ... این واقعیت جامعه‌ای است که دولت گذشته تنها راه‌حل‌اش برای بهتر شدن شرایط رفاه خانوار، توزیع یارانه نقدی بود. راهکاری که تنها به فقیرتر شدن مردم انجامید.

آنچه آمارها می‌گوید سبک‌تر شدن سبد غذایی خانوار است. میزان فشار اقتصادی واردشده به اغلب اقشار مردم در طول سال‌های گذشته میزان مصرف سالانه اقلام خوراکی و آشامیدنی خانوارها را از ۱۳۹۲ کیلوگرم در سال ۸۲ به ۹۸۱ کیلوگرم در سال ۹۱ رسانده که نشان می‌دهد غذای مصرفی مردم ۲۹/۵ درصد کمتر شده است. وقتی خوراک خانوار کم می‌شود یعنی توان خرید آنها کاهش یافته و سبد غذای آنها کوچک‌تر شده است.

رشد حداقل دستمزد و نرخ تورم در سال ۹۳ (۱۳۹۰=۱۰۰)	نرخ تورم سالانه (درصد)	نرخ دلار در بازار آزاد	حداقل حقوق کارگران به دلار	حداقل حقوق ماهانه به تومان	درصد افزایش حداقل حقوق ماهانه	اختلاف نرخ رشد حداقل حقوق ماهانه با نرخ تورم (درصد)
۲۰	۳۲۰۰	۱۹۰	۶۰۸,۹۰۶	۲۵	۵	

تورم در سال ۹۳ متوسط نرخ تورم تا شهریور ماه است

شباهت کارت‌های گارانتی تقلبی به کارت‌های اصلی به حدی است که فقط می‌توان از طریق ارائه شماره سریال به شرکت ارائه‌دهنده خدمت از اصل یا تقلبی بودن آن مطمئن شد. اما متأسفانه میتوان اذعان کرد که کارت‌های گارانتی تقلبی در بازار به چاپ می‌رسد. چاپ کارت‌های گارانتی تقلبی به یکی از مشکلات مهم در ارائه خدمات پس از فروش تبدیل شده است. این کارت‌ها کاملاً شبیه کارت‌های اصلی است، با این تفاوت که وقتی خریدار با مشکلی مواجه می‌شود و با شرکت تماس می‌گیرد، شماره سریال مندرج بر روی کارت با سیستم شرکت همخوانی ندارد و همین مسئله سبب شده تا بخشی از شکایت‌ها را به خود اختصاص دهد و جالب اینجاست که حتی فروشندگان هم از این موضوع اطلاعی ندارند. اگر دولت واقعا اراده برخورد با متخلفان را دارد، باید جلوی قاچاق و چاپ کارت‌های گارانتی تقلبی را بگیرد که لازمه آن این است که قبل از واردات لوازم خانگی این اتحادیه هم جزو مراحل قرار گیرد که صلاحیت واردکننده را تأیید کند که چه کالایی از چه کشوری قرار است وارد شود تا رد پای قاچاق کالا برای پیگیری داشته باشیم.

خدمات پس از فروش رکورد دار شکایت
به علاوه درباره شکایت‌هایی که به اتحادیه می‌شود، نیز باید گفت؛ در دو سال اخیر شکایت از گرانفروشی بسیار کاهش یافته و بیشتر شکایت‌ها مربوط به نحوه خدمات پس از فروش است، چرا که در بازار بورس کالا آنقدر جنس زیاد است که فروشنده مجبور است برای رقابت حتی پایین نرخ سود مصوب را بگیرد. به عنوان مثال برای یک تلویزیون ۳ میلیون تومانی که فروشنده می‌تواند ۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان بفروشد، این کالا ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان قیمت می‌خورد تا فروشنده با حاشیه سود کمتر بتواند کالای بیشتری را عرضه کند.

کاهش ۸ درصدی قیمت از ابتدای سال
در مورد وضعیت قیمت لوازم خانگی و اینکه گفته می‌شود رکود بر بازار حاکم است نیز باید به چند نکته اشاره کرد. برخی عنوان می‌کنند که قیمت لوازم خانگی افزایش چشم‌گیری داشته در حالی که از ابتدای امسال تنها قیمت این محصولات ۸ درصد افزایش داشته و اگر پیش از این گران‌شود، مردم قدرت خرید نخواهند داشت. به علاوه در حال حاضر عرضه لوازم خانگی در بازار بیش از تقاضا است و این سبب شده تا برخی برندهای خارجی اقدام به پایین آوردن قیمت‌ها کنند. به طوری که یک برند خارجی که ۶۰ درصد بازار خارجی ایران را در اختیار دارد، برای رقابت با برندهای دیگر قیمت محصولات خود را ۸ تا ۱۰ درصد کاهش داده‌است.

گشتی در بازار

ثبات قیمت گوشت گوساله

مهر - علی خندان روی، رییس اتحادیه گوشت گاو از ثبات قیمت گوشت گوساله در آستانه ایام تاسوعا و عاشورای حسینی خبر داد و گفت: به مناسبت این ایام، گوشت گوساله داخلی منجمد کارتنی کیلویی ۱۶ هزار تومان در ۲۱ مرکز در سطح تهران به مصرف‌کنندگان عرضه می‌شود. علی خندان روی با بیان اینکه قیمت گوشت گوساله در آستانه ایام تاسوعا و عاشورای حسینی تغییری نداشته است اظهار کرد: به مناسبت این ایام گوشت گوساله داخلی منجمد کارتنی کیلویی ۱۶ هزار تومان در مغازه‌های بنکداری، فروشگاه‌های سپه، سردخانه تهرانپارس، تعاونی پشتیبانی امور دام و ... (در ۲۱ مرکز) به مردم عرضه می‌شود. جوان افزود: برنج، مرغ، روغن و شکر دیگر اقلام غذایی هستند که به مناسبت این ایام در فروشگاه‌های مذکور به مصرف‌کنندگان عرضه می‌شوند.

واردات قانون‌مند تبلت

ایسنا - ابراهیم درستی، رییس اتحادیه لوازم صوتی و تصویری گفت: ترخیص تبلت از حدود ۳ ماه پیش به این اتحادیه واگذار شده و کسانی که به صورت قاچاق، تبلت وارد می‌کردند از این موضوع ناراضی هستند چون در حال حاضر واردات تبلت قانون‌مند شده است. ابراهیم درستی با بیان اینکه گوشی تلفن همراه یکی از رسته‌های ما محسوب می‌شود و تبلت نیز زیر نظر کمیسیون تلفن همراه است، اظهار کرد: کمیسیون تلفن همراه زیرمجموعه اتحادیه ما محسوب می‌شود و حدود ۳ ماه است که بحث ترخیص تبلت زیر نظر اتحادیه لوازم صوتی و تصویری انجام می‌شود. وی با بیان اینکه این موضوع مورد تأیید گمرک است، گفت: گمرک نیز پذیرفته که واردات تبلت باید زیر نظر اتحادیه لوازم صوتی و تصویری باشد و تبلت نیز همانند گوشی تلفن همراه، سیمکارت‌خور است.

دربچه

ابهام زدایی از ابهام رشد اقتصادی قابل دفاع

نیز رشد یابد. بنابراین بررسی میزان مصرف و تغییر در معیشت مردم برای پی‌بردن صحت رشد صورت‌گرفته چندان درست نیست. از سوی دیگر رشد مصرف بخش خصوصی در بهار امسال ۶/۱ درصد، رشد مصرف دولتی ۸/۳ درصد و رشد سرمایه‌گذاری ۵/۷ درصد بوده است. یعنی بیشترین رشد در مصرف دولتی رخ داده است نه بخش خصوصی. دولت به شکل‌های مختلفی مصرف خود را افزایش داده است و بیشترین افزایش مصرف را در بین بخش‌های مختلف تجربه کرده است. این نکته می‌تواند دلیلی بر محسوس نبودن رشد صورت‌گرفته و افزایش نداشتن اشتغال باشد. در پایان قضاوت پیرامون صحت داشتن یا صحت نداشتن نرخ رشد اعلام‌شده را به مردم و کارشناسان محترم اقتصادی می‌سپاریم و تنها به این نکته بسنده می‌کنیم که جای مباحث علمی و کارشناسانه در کشور ما بسیار خالی است. گذشته و چه در دولت اخیر جای نقدهای علمی و کارشناسی را گرفته‌اند.

منبع: خبر آنلاین

این موانع برطرف شد و از جذابیت‌های سفته‌بازی کاسته شده است، بنابراین رشد اقتصادی به معنای افزایش ظرفیت‌های تولیدی در کشور نیست. این استدلال که چون اشتغال در کشور افزایش نیافته پس رشد اعلام‌شده نادرست است قابل قبول نیست. با توجه به ظرفیت‌های فراوان بیکار، اقتصاد ایران تنها با استفاده از این ظرفیت‌ها و بدون افزایش اشتغال نیروی کار می‌تواند رشد اقتصادی بالایی را در کوتاه‌مدت تجربه کند. نکته مهمی که مورد غفلت قرار گرفته آن است که این رشد، در فضایی روی داده که مقیاس پایه در حداقل و کمترین مقدار خود بوده است. با نگاهی به آمارهای ارائه شده از سوی بانک مرکزی مشخص می‌شود که وضعیت اقتصاد در بهار سال گذشته به دلیل شرایط خاص آن مانند برگزاری انتخابات، بسیار نامناسب بوده است. به گواه نرخ‌های رشد اعلام‌شده برای فصول سال ۱۳۹۲، بدترین وضعیت مربوط به فصل نخست آن بوده است، به طوری که رشد اقتصادی در فصل اول سال ۱۳۹۲ معادل منفی ۱/۴ درصد بوده و کمترین نرخ رشد را نسبت به سایر فصول سال دارا بوده است. لذا یکی از دلایل رشد ۴/۶ درصدی اقتصاد در فصل نخست سال

اعلام رشد ۴/۶ درصدی توسط بانک مرکزی به عنوان برآورد اولیه و مقدماتی از نرخ رشد اقتصادی فصل نخست سال ۱۳۹۳، طیفی از واکنش‌ها و انتقادهای را به دنبال داشت. برخی از افراد این نرخ را بیش‌برآورد و غلط‌انداز می‌دانند، برخی چنین نرخ رشدی را محسوس نمی‌دانند و برخی دیگر از صاحب‌نظران با مرور تحولات صورت‌گرفته و مشکلات بنیادی تولید، نسبت به این عملکرد ابراز تردید می‌کنند. بنابراین، این سوال در ذهن مردم و کارشناسان وجود دارد که این آمار به چه میزان صحیح و قرین به واقع است. نکته اول که باید توجه شود این است که اقتصاد ایران در سال‌های اخیر همواره خارج از ظرفیت‌های اسمی و بالقوه خود عمل کرده است. مشکلات فضای کسب و کار، بی‌ثباتی‌های اقتصادی، نارسایی‌های قوانین و مقررات، سیاست‌های نادرست، بی‌انضباطی‌های پولی و مالی، تحریم‌های خارجی و نبود دسترسی مطلوب به بازارهای جهانی در استفاده نکردن از ظرفیت‌های بالقوه دخیل بوده‌اند. این عوامل سبب خروج بخش قابل توجهی از منابع از تولید و جذب آنها به فعالیت‌های سوداگرانه شد. با آغاز به کار دولت یازدهم بخشی از

تعاونی‌ها، فرصت شکوفایی صنعت

سارا اصغری - گروه گزارش: یکی از مهم‌ترین موانع توسعه اقتصادی در کشورهای در حال توسعه کمبود سرمایه است. همین سرمایه کم نیز به دلیل نبود فرهنگ سرمایه‌گذاری صرف فعالیت‌های غیراقتصادی می‌شود. شرکت‌های تعاونی از طریق آموزش اعضا و ایجاد زمینه‌های سالم اقتصادی قادرند در کاهش میزان مصرف افراد و در نتیجه افزایش پس‌انداز دخالت کرده و این سرمایه‌ها را برای سرمایه‌گذاری در تولید هدایت کنند. تعاونی‌ها می‌توانند این وجوه متمرکز شده را در یک صندوق جمع‌آوری کرده و با انجام عملیات بانکی موجب بکار افتادن آن در جریان سرمایه‌گذاری شوند. توجه به تعاونی‌ها و توسعه این بخش می‌تواند در ایجاد ثبات در تولید و اشتغال نقش موثری داشته باشد.

اهمیت بخش تعاون و تأثیر آن در توسعه و تحول اقتصادی در جهان، روزبه‌روز در حال افزایش است؛ چنان‌که از نظر کمی نیز پیشرفت چشمگیری داشته است و دارد. علت این امر آن است که بخش تعاون توانمندی و امکان و استعداد تبدیل شدن به یک بخش مسلط و غالب در اقتصاد را به‌صورت راه سوم و بینابین که آثار سوء ۲ راه دیگر (دولتی و خصوصی) را یا اصلاً ندارد یا بسیار کم دارد، دارا است. آمارها نشان می‌دهند که تعداد اعضای تعاونی‌ها در دهه‌های اخیر رشد قابل توجهی در جهان نداشته است. براساس این آمارها در طول حدود ۳ دهه، جمعیت عضو تعاونی‌ها در کل جهان تقریباً ۴ برابر شده است؛ یعنی از ۲۲۴ میلیون عضو در سال ۱۹۶۸م به ۸۰۰ میلیون عضو در سال ۲۰۰۰م افزایش یافته و این میانگین استقبالی گسترده و رو به افزایش مردم از تعاونی‌هاست، به‌طوری‌که امروزه نهضت تعاون با عضویت بیش از ۸۰۰ میلیون نفر از مردم جهان برای بیش از ۱۰۰ میلیون نفر ایجاد اشتغال کرده است. در اروپا ۲۵۰ هزار تعاونی وجود دارد که ۵/۵ میلیون نفر در آنها شاغل هستند. گاهی به این شرکت‌ها عنوان «شرکت اجتماعی» داده می‌شود، با این حال بسیاری از آنها واقعا فعال، نوآور و رقابتی هستند.

رشد تعاونی‌ها در ایران

اقتصاد تعاونی در ایران در چند دهه گذشته برخلاف انتظار رشد نکرده و تاکنون کارکردهای آن آشکار نشده است؛ به واقع ساختار کلی اقتصاد ایران متأثر از رفتار اقتصادی بخش دولتی و عمومی است و

پیشینه تعاون در ایران

در ایران تعاون به مفهوم واقعی کلمه از سابقه‌های طولانی برخوردار است. برخی از محققان غربی عقیده دارند که اوضاع خاص جغرافیایی و شرایط کلی حاکم بر محیط در شرق به‌ویژه در ایران موجب شده که مردم برای مقابله با مشکلات و غلبه بر طبیعت با یکدیگر متحد شوند.

ویل دورانت در کتاب تاریخ تمدن راجع به زمینه‌های مشارکت اقتصادی و اجتماعی در ایران چنین می‌نویسد: «کتاب اوستا کشاورزی را ستوده و آن را مهم‌ترین و والاترین کار بشر دانسته که خدای بزرگ «هورامزدا» از آن بیش از کارهای دیگر خشنود می‌شود. قسمتی از اراضی ملک مردم بود و خود به زراعت آن می‌پرداخته‌اند و گاهی خرده مالکان جمعیت‌های تعاونی کشاورزی چند خانوار تشکیل می‌دادند و به‌صورت جمعی به کاشتن زمین‌های وسیع می‌پرداخته‌اند.»

تعاون با سنت‌های غنی مردمان این سرزمین آمیخته شده و به‌منظور آسان کردن معضلات زندگی همواره رایج بوده است، ولی آغاز تعاون رسمی در ایران را می‌توان به تصویب قانون تجارت در سال ۱۳۰۳ شمسی نسبت داد که موادی از این قانون به بحث در مورد تعاونی‌های تولید و مصرف پرداخته بود.

اما از لحاظ تشکیل و ثبت فعالیت تعاونی‌های رسمی می‌توان سال ۱۳۱۴ را آغاز فعالیت تعاونی‌ها در ایران دانست، زیرا در این سال توسط دولت اقدام به تشکیل نخستین شرکت تعاونی روستایی در منطقه داورآباد گرمسار شد.

مبنای تشکیل این شرکت، قانون تجارت سال ۱۳۱۱ بود که در چند ماده بحثی از شرکت‌های تعاونی آورده بود. براساس این مواد در زمان جنگ جهانی دوم حکومت وقت، وزیر کشور را مأمور می‌کند در راس هیاتی برای تعلیم مأموران و آشنا ساختن مردم با مفهوم قوانین تعاونی به شهرها و روستاهای دور و نزدیک سفر کرده و حسن مسئولیت جمعی مردم به‌ویژه طبقات تولیدکننده را برانگیزد.

در آن سال‌ها تعدادی تعاونی در نقاط شهری به منظور توزیع ارزاق عمومی تأسیس شد.

سپس در سال ۱۳۳۲ نخستین قانون تعاونی ایران که با الهام گرفتن از قوانین خاص دیگر کشورها تهیه شده بود، به صورت لایحه قانونی به تصویب رسید.

در سال ۱۳۳۴ لایحه مزبور با اصلاحاتی از تصویب مجلس وقت گذشت و نخستین قانون تعاون ایران تصویب شد که پایه و اساس تعاونی‌های زیادی به‌خصوص پس از سال ۱۳۴۱ قرار گرفت. در سال ۱۳۴۱ براساس تبصره ۲ ماده ۱۶۵ قانون مربوط به اصلاحات ارضی رژیم گذشته، کشاورزانی که زمین دریافت می‌کردند ناچار بودند، از قبل عضویت شرکت تعاونی روستایی را بپذیرند. به این ترتیب در مدت کوتاهی بیش از ۸ هزار شرکت تعاونی روستایی تشکیل شد که بعدها در هم ادغام شده و حدود ۴ هزار شرکت را به‌وجود آوردند.

در سال ۱۳۴۲ برای حمایت از تعاونی‌ها، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به تصویب رسید که هدف اصلی این سازمان کمک به پیشرفت نهضت تعاون در مناطق روستایی و کمک اعتباری به اجرای برنامه‌هایی بود که اتحادیه و شرکت‌های تعاونی روستایی مستقیماً با کمک سازمان عمران منطقه‌ای مربوط به منظور بهره‌برداری کامل از عوامل کشاورزی داشتند.

در ۲۳ اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۴۶ سازمان مرکزی تعاون کشور به منظور تفهیم اصول تعاون و تعمیم آن در سراسر کشور و نیز تهیه قوانین لازم و ایجاد امکانات مناسب برای تعاونی‌ها به‌وجود آمده و زیر نظر نخست‌وزیری قرار گرفت. نخستین اقدام این سازمان مطالعه و تحقیق تطبیقی در قوانین تعاونی سایر کشورهای جهان و تنظیم قانون جامعی برای شرکت‌های تعاونی بود.

در ۲۳ اسفندماه ۱۳۴۹ به‌منظور توسعه امور تعاونی کشور و بسط مفاهیم آن آشنایی مردم با اصول و قواعد و تعلیمات تعاونی، فراهم کردن تدریجی موجبات همکاری افراد و تجمع و تمرکز سرمایه‌های کوچک و توسعه منابع اعتباری و بسط سازمان‌های تعاونی کشور، قوه مقننه وزارت تعاون و امور روستاها را تأسیس کرد.

پس از مطالعه و تحقیق تطبیقی در قوانین تعاونی سایر کشورهای جهان، سرانجام در ۱۶ خردادماه ۱۳۵۰ قانون شرکت‌های تعاونی در ۲۵ فصل و ۱۴۹ ماده به تصویب رسید و مقرر شد که این قانون به مدت ۵ سال به صورت آزمایشی اجرا شود.

اما پس از پیروزی انقلاب و خواست ملت ایران درخصوص تحقق عدالت اجتماعی، بخش تعاونی جایگاه مهمی را در قانون اساسی جمهوری اسلامی به خود اختصاص داد. در سال ۱۳۷۰ پس از تصویب قوانین مربوط به بخش تعاونی تمامی سازمان‌ها و اداراتی که به طور موازی در این زمینه فعالیت داشتند، در یکدیگر ادغام شدند و تمامی وظایف و اختیارات آنها به وزارتخانه جدیدی به نام وزارت تعاون و انکادار شد. این وزارتخانه در سال ۱۳۷۱ به‌طور رسمی آغاز به کار کرد.

و به ۲۵ درصد برسد. مطابق با برنامه پنجم توسعه، سهم بخش تعاون تا پایان سال جاری باید به ۲۵ درصد افزایش یابد، این در حالی است که به شهادت آمارهای مسئولان در حال حاضر سهم این بخش ۶ درصد است، اما واقعیت اینجاست که رسیدن به سهم ۲۵ درصدی و پر کردن خلأ ۱۹ تا ۲۰ درصدی در این بخش با برنامه‌ریزی روی کاغذ و بدون نظارت محقق نمی‌شود، بلکه این فاصله باید با ایجاد زیرساخت‌های مناسب پوشش داده شود.

برخی کارشناسان اقتصادی مانند مصباحی‌مقدم، رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس یکی از دلایل نرسیدن به سهم ۲۵ درصدی را فرهنگ‌سازی نکردن در بخش تعاون می‌داند و می‌گوید، بخش تعاون از جمله بخش‌هایی است که فرهنگ آن باید از دل تعاون استخراج شود و تا زمانی که فرهنگ تعاون در جامعه وجود نداشته باشد ارتقای این بخش دشوار است. در قانون اساسی و در برنامه پنجم توسعه سهم ۲۵ درصدی بخش تعاون در اقتصاد ملی تعیین شده است که بی توجهی به اجرای این قانون موجب شده درصد بسیار کمی از این سهم تحقق یابد. این در حالی است که کارشناسان، تعاون را فرصت شکوفایی صنعت می‌دانند.

اقتصاددانان بخواهند تا نسخه‌های عملی و قابل دفاع برای حمایت واقعی از اقتصاد تعاونی تهیه کنند و براساس آن مسیر پیشرفت و بالندگی اقتصاد تعاونی هموارتر شود، در غیر این صورت نباید انتظار تحول داشت.

سهم بخش تعاون در تولید ناخالص ملی حدود ۵ درصد است؛ اما به سبب بهره‌وری خوب نیروی انسانی و سرمایه یعنی تقریباً ۲/۵ برابر بهره‌وری سرمایه در اقتصاد ملی در این بخش، این بخش قادر است از امکانات خود در مقایسه با بخش‌های دیگر بهتر بهره‌برداری کند. به همین دلیل، باوجود سهم ناچیز بخش تعاون در تولید ناخالص ملی (۵ درصد) این بخش ۲۰ درصد صادرات غیرنفتی کشور به ارزش سالانه بیش از ۶۰۰ میلیون دلار را تأمین می‌کند، این در حالی است که سایر بخش‌ها که ۹۵ درصد ارزش تولید ناخالص ملی را تأمین می‌کنند، فقط قادرند به ارزش ۲/۴ تا ۲/۵ میلیارد دلار محصولات غیرنفتی صادر کنند. به هر حال، اطلاعات پیشین، بیانگر استعداد و توانایی بالقوه تعاونی برای اصلاح اقتصاد کشور است.

به گزارش تسنیم معاون تعاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، حمید کلانتری اعلام کرد که طبق برنامه پنجم توسعه سهم تعاون در اقتصاد تا پایان سال ۹۲ باید حدود ۴ برابر شود

به گزارش خبرگزاری تسنیم، تعداد کل تعاونی‌های ثبت شده تا پایان سال ۹۲ در کشور حدود ۱۹۱ هزار و ۷۷ شرکت تعاونی بوده که تعداد ۸۱ هزار و ۷۱۵ تعاونی معادل ۴۳ درصد کل تعاونی‌ها به بهره‌برداری رسیده است که دارای عملکرد مالی سالانه هستند و به نحوی تولید داشته یا خدمات ارائه می‌دهند. ۲۴ هزار و ۵۹۹ تعاونی معادل ۱۳ درصد کل تعاونی‌های در دست اجرا دارای عملکرد مالی هستند، ولی هنوز به بهره‌برداری نرسیده‌اند. تعداد ۷۴ هزار و ۷۴۰ تعاونی معادل ۲۳ درصد کل تعاونی‌های غیرفعال بیش از یک سال عملکرد مالی ندارند و مجمع عمومی خود را برگزار نکرده‌اند. تعداد ۲۹ هزار و ۴۵۵ تعاونی معادل ۱۵ درصد کل تعاونی‌های راکد تعاونی‌های غیرفعال هستند که بیش از یک‌سال نتوانسته‌اند فعالیت خود را آغاز کنند. از این تعداد ۵۱۷ تعاونی در بخش کشاورزی، ۶۳۰ تعاونی در بخش خدمات، ۳۵ تعاونی معدنی، ۵۸ تعاونی چندمنظوره، ۱۹ تعاونی حمل‌ونقل، ۵۰ تعاونی مسکن و ۴۵ تعاونی فعالیت‌های عمرانی بوده‌اند.

سهم بخش تعاون

کارشناسان این حوزه معتقدند که یکی از جدی‌ترین مطالبات از دولت و دیگر تصمیم‌سازان این است که برای اثربخشی و کارایی اقتصاد تعاونی از کارشناسان و

تعاونی‌های موفق جهان

بزرگ تأسیس شد. این شرکت درحال حاضر ۴۸۰۰ عضو و ۱۲۳ فروشگاه خرده‌فروشی در اختیار دارد و مواد غذایی ۴۹/۴ درصد فروش آن را تشکیل می‌دهد. این تعاونی با حضور ۴ مدیر ارشد زن از مجموع ۷ نفر مدیر ارشد هیات‌مدیره به عنوان یکی از تعاونی‌هاست که به حساب می‌شود. امروزه شرکت تعاونی‌های مصرف استایپنسکی ۲۰ درصد از حجم فروش منطقه بزرگ استایپنسکی مسکو را در اختیار دارد و همچنین موقعیت مالی خود را به طرز چشمگیری تقویت کرده و سهم منابع عملیاتی خود را به ۴۷ درصد افزایش داده است.

آسیا - چین:

نخستین تعاونی‌ها در چین در اوایل دهه ۱۹۵۰م به‌وجود آمدند؛ گرچه تحت سیستم برنامه‌ریزی متمرکز به‌زودی زیرکنترل دولت درآمدند. اصلاحات اجتماعی و اقتصادی در سال ۱۹۷۸م آغاز شد اما تعاونی‌ها مجبور بودند برای بازیابی استقلال خود تا سال ۱۹۹۲م که اقتصاد بازار سوسیالیستی آغاز شد، صبر کنند.

شرکت تعاونی عرضه و بازاریابی ژیانگ چنگ (SMC) در سال ۱۹۵۰م در منطقه‌ای به همین نام در چین تأسیس شد. شرکت تعاونی مذکور دارای ۱۴۷۳۰ نفر عضو با سرمایه‌ای معادل ۱/۱۹ میلیون دلار آمریکا و سرمایه در گردش معادل ۱/۶۳ میلیون دلار است.

منطقه پیرامون تعاونی ژیانگ چنگ مزایای منحصربه‌فردی از نظر دارا بودن منابع کشاورزی، معدنی و گردشگری داشته و این مزایا از زمان اصلاحات اجتماعی و اقتصادی بهبود یافته‌اند. شهرستانی که تعاونی ژیانگ چنگ در آن واقع شده ۵۴ هزار نفر و ۸۸ روستا دارد. محصولات کشاورزی آن بیشتر گندم، بادام‌زمینی، سیب‌زمینی، ذرت و محصولات باغی بوده و درآمد فردی سالانه کشاورزان در این منطقه حدود ۲۴۰۹ یوان است. یکی از نخستین اقدامات صورت گرفته به‌وسیله تعاونی بعد از ۱۹۹۷ م انتخاب یک هیات‌مدیره جدید بود که برای انطباق با تغییر و پویایی بازار و رقابت فشرده در حال رشد منعطف‌تر بود؛ تیم جدید از رهبران جوان، مبتکر و متعهد تشکیل می‌شد.

تعاونی‌ها از فرصت رشد به عنوان واحدهای مستقل برخوردار شدند. قوانینی که با هدف تسریع فرآیند تحول تصویب شده بود به ایجاد یک محیط قانونی مساعد برای تعاونی‌ها کمک کرد.

در سال ۱۹۲۵م زمانی که توزیع اجباری موادغذایی از سوی دولت الزامی نشده بود، شرکت تعاونی مصرف کلینسکی تأسیس شد؛ با این وجود تعاونی کلینسکی وابستگی زیادی به دولت داشت.

شرکت تعاونی مصرف کلینسکی با ۱۸۴۸ نفر عضو و سرمایه‌ای بیش از ۳۰۸ درصد کل منابع عملیاتی شروع به کار کرد که باقیمانده سرمایه آن از طریق استقراض و وام‌های دولتی تأمین شد.

در دهه ۱۹۲۰م شرکت تعاونی کلینسکی به یک اتحادیه تعاونی منطقه‌ای تغییر شکل داد و تا سال ۱۹۹۱م اتحادیه منطقه‌ای کلینسکی مالک ۱۳۹ فروشگاه خرده‌فروشی بودند که مواد غذایی ۵۶/۳ درصد اقلام فروش را تشکیل می‌داد.

شرکت تعاونی مصرف استایپنسکی در سال ۱۹۳۰م در منطقه استایپنسکی مسکو در جوار یک انبار منطقه‌ای

در این نوشتار که برگرفته از «نگاهی به تعاونی‌های موفق ۵ قاره جهان (نوشته مصطفی ذباحیان)» است، با نگرش به برخی از تعاونی‌های موفق در جهان سعی بر ایجاد چشم‌اندازی جدید بر گستره نهضت تعاون شده است.

قاره آمریکا - ایالات متحده امریکا

نخستین تعاونی مخابراتی در سال ۱۹۱۲ م و نخستین مهدکودک تعاونی در سال ۱۹۱۶ م در ایالات‌متحده آمریکا تأسیس شد. براساس آخرین برآورد در سال ۲۰۰۲م تعاونی‌ها ۲۷ درصد کل تولیدات روستایی در ایالات متحده را بازاریابی کردند و ارزش خالص تولیدات آنها افزون بر ۶۹/۶ میلیارد شده است. همچنین تعاونی‌ها تقریباً همه نوع میوه؛ سبزی‌ها و خشکبار را در ایالات متحده بازاریابی می‌کنند.

بانک تعاون (co Bank) بانک ملی تأمین‌کننده اعتبار برای تعاونی‌ها است و بخشی از سیستم اعتبار روستایی محسوب می‌شود که در سال ۱۹۸۹م به‌دنبال ادغام ۱۱ بانک از ۱۳ بانک اولیه تعاونی تشکیل شد. سرانجام در سال ۱۹۹۹ م بانک تعاون با بانک تعاون سنت پل ادغام شد و به بزرگترین بانک ملی وام‌دهنده به تعاونی‌ها در آمریکا تبدیل شده است.

اروپا - لهستان:

منشأ پیدایش تعاونی‌ها در لهستان به نیمه دوم قرن نوزدهم برمی‌گردد؛ یعنی زمانی که لهستان به‌وسیله روسیه، پروس و اتریش اشغال شده بود. در این میان شرکت‌های تعاونی یکی از معدود انواع شرکت‌هایی بودند که توانستند به‌طور قانونی با نظارت قانون تجارت‌خارجی تأسیس شوند و اتحادیه‌های اعتبار نه تنها نهادهای ارائه‌دهنده خدمات اعتباری بودند، بلکه به‌عنوان ابزار حفظ هویت ملی و محافظ میراث کشاورزی در خطر لهستان به‌شمار می‌رفتند. پس از سال ۱۹۱۸م که لهستان استقلال خود را دوباره به‌دست آورد و تا زمان اشغال آن کشور به وسیله آلمان و شوروی در خلال جنگ جهانی دوم، اتحادیه‌های اعتبار رشد یافتند.

اتحادیه تعاونی‌های اعتبار استفتچک در سال ۱۹۹۵ م در نتیجه یکسری ادغام‌ها از جمله ادغام بین اتحادیه

با آغاز پرورش کرم ابریشم در گیلان بانوان منطقه برای دست یافتن به منسوجات ظریف تر و زیباتر، ابریشم را جانشین پشم کردند و پارچه‌های ابریشمی برای مصارف تزئینی و بافت انواع لباس‌های مخصوص اعیاد و جشن‌ها و مراسم سنتی با نقش و نگارهایی اسلیمی، نباتی، حیوانی به رنگ‌های سبز، آبی، زرد، قرمز، جگری، گلی، آجری، سورمه‌ای، قهوه‌ای و ... تهیه می‌کردند. البته طرح‌های شطرنجی، پیچازی و سواج را گاه با ابریشم برای افراد فرودست می‌بافتند.

زنان پس از ابریشم‌کشی ابریشم‌های مرغوب را می‌فروختند و با تبدیل کردن نخاله یا ضایعات ابریشم آن را برای مصارف داخلی خود می‌ریسیدند و به شکل نوارهای باریکی می‌بافتند. این نوارها پس از رنگ آمیزی با رنگ‌های طبیعی با آراسته شدن به گل و بوته و نقوش دلخواه بافندگان و تقاضای بازار، در کنارهم دوخته می‌شد. نقوش رایج در چادر شب‌ها عبارتند از انواع درختان (چنار، سرس، کاج و ...) اسب‌سوار، گوزن با شاخ‌های بلند، زن تاجدار، گل دریایی، پروانه، گلیم گل، گل چلچراغ، صندوقچه گل، گنجشک، بلبل، شانه گل، شطرنجی، خورجین و ...

اواخر دهه ۵۰ با گران و نایاب شدن ابریشم و به صرفه نبودن پرورش کرم ابریشم، بافندگان ناگزیر شدند پنبه و ابریشم‌های مصنوعی و یا کاموهای رنگی موجود در بازار را جانشین ابریشم کرده و کار ارزان‌تری به بازار عرضه کنند.

شال امیری چیست؟

مؤلف اقرب الموارد می‌نویسد: جامه‌ای است که در کشمیر و لاهور سازند و به کشورهای دیگر حمل کنند. گویند که آن را از پشم شتر بافتند و شال گویند. پارچه‌ای که به کمر یا گردن بسته می‌شود بیشتر از پشم باشد و گاه از پنبه یا ابریشم. در «فرهنگ نظام» و در فرهنگ فارسی معین درباره شال آمده است: نوعی پارچه ساده یا گلدار که از پشم یا کرک بافتند.

در گذشته شال به‌صورت خلعتی بوده که در مناسبت‌های مختلف سلاطین، وزرا و بزرگان، برای قدرانی از زحمات افراد زیردست به آنان می‌داده‌اند.

شال از چه زمانی اهمیت پیدا کرد؟

اگرچه شال از زمان‌های بسیار دور وجود داشته اما در ایران از زمان صدارت میرزا تقی خان امیرکبیر معروف‌تر شد. نقل کرده‌اند که در زمان صدارت امیرکبیر سردوشی‌هایی که به افسران و نظامیان ایرانی می‌دادند ساخت کشور اتریش بود. امیرکبیر که با مصرف محصولات خارجی در کشور مخالف بود، به‌دنبال راه‌حلی می‌گشت. در همین ایام شالی می‌بند که با ظرافت بسیار خاصی توسط یک بانوی ایرانی به نام «خورشید» بافته شده است. برای حمایت از تولیدات داخلی دستور می‌دهد این کار با حجم بیشتری دنبال شود. مدت زیادی نمی‌گذرد که شال‌های ایرانی به‌خصوص شال‌های ساخت کرمان از نظر کیفیت از شال‌های کشمیری پیشی گرفته و به «شال امیری» معروف می‌شوند. در جوغان مازندران نیز شالی بافته می‌شد که از آن به جای ماهوت خارجی (نوعی پارچه ضخیم پرزدار) روی لباس سربازان استفاده می‌شد.

به روایت بزرگان طایفه گرگیج در دهه آخر سلطنت قاجاریه، پسندخان گرگیج به‌خاطر تلاش‌هایی که در مرزداری از سیستان از خود نشان داده بود نخستین شال امیری طایفه را از طرف مسئولان دولتی آن زمان دریافت کرده است.

امروزه نیز ستره، روپوش بلند مردان لر، دارای طرحی ساده است. بلندی آن تا وسط ساق پا می‌رسد. جلوی آن باز است و در دو پهلو جیب دارد. بدون یقه برگردان و دکمه است و به وسیله شال کمر، دامن‌های آن بر روی هم نگه داشته می‌شوند.

مردان لر ایلام همانند کردان، شال کمری گلدار و کم‌عرض اما طویل روی «ستره» به دور کمر می‌پیچند. آنان کلاهی از نم‌برسر می‌گذارند که هرچه بلندی آن بیشتر باشد، هیت آن بیشتر می‌شود. به این کلاه «گیرک» می‌گویند. این کلاه شبیه کلاه داریوش هخامنشی در نقوش تخت جمشید است. رنگ آن اغلب مشکی یا قهوه‌ای است. گاه دور آن را با دستمالی می‌بندند. کش آنان همانند گیوه بافت محل یا کرمانشاه است.

نگاهی به چگونگی پیدایش شال و رونق هنر شال‌بافی

شال و کلاه کردن برای زمستان

همزمان، معنایی دیگر هم دارد که به آن شال و کلاه کردن می‌گویند که نشان از عزم و اراده رفتن کسی به مقصدی است. حال ما شال و کلاه کرده‌ایم که به سمت زمستان برویم؛ زمستانی که به گفته برخی کارشناسان هواشناسی، چندان سوزوسرمای‌کننده‌ای هم در آن نیست و به قول قدیمی‌ها «بخاری از آن بلند نمی‌شود».

حال از دستکش‌ها و شال و کلاه خود انتظار گرمای بیشتری داریم و هر جایی که آفتاب بی‌رمق پاییزی و زمستانی را می‌بایم، به همان سمت می‌رویم. در این میان «شال» اما نقش جالبی دارد و کمک‌مان می‌کند تا بخش‌هایی را که کلاه پوشش نمی‌دهد از گزند سرما دور بداریم، گرچه در فرهنگ ما ایرانی‌ها استفاده از کلاه و شال به‌طور

گروه گزارش: هرچه به زمستان نزدیک می‌شویم، نیازمان به وسایل گرمایشی و پوششی بیشتر می‌شود و هر روز که می‌خواهیم از خانه بیرون بیایم بیشتر می‌پوشیم و بیشتر شال و کلاه می‌کنیم، بیشتر دست‌های مان در جیب‌های مان فرو می‌رود و جمع‌وجورتر و شمرده‌تر و کز کرده‌تر در پیاده‌روها حرکت می‌کنیم و در همین

با این حال زمستان، زمستان است و باید آماده همه ویژگی‌ها و رخداد‌های طبیعی و غیرطبیعی‌اش باشیم و از آنچه برای فصل زمستان فراهم شده است، به گرم‌ترین شیوه‌ها استقبال کنیم اما پیش از آن خوب است سری هم به گذشته‌های دور و امروز و فردای «شال» بزنیم و اینکه چگونه «شال‌ها» که نقش کمربند و حفاظ‌های کمری داشتند، تبدیل به یک ابزار گرمایشی برای سر و گردن شدند...

شال‌ها نیز سرنوشت جالب، شنیدنی و خواندنی دارند که شما را با گوشه‌هایی از آن آشنا می‌کنیم:

پیشینه شال یا «چوخا»

در تحقیقاتی که از سوی اعضای انجمن تولید و صادرات صنایع دستی و هنرهای سنتی در این زمینه انجام شده، آمده است:

از آنجا که مردم تالش در استان گیلان در گذشته مردمی کوچ‌نشین بوده‌اند، بیشترین نیازشان را خود تهیه می‌کردند. بافت شال نیز یکی از نیازهای آنها بوده است چراکه زندگی شیبانی و عشایری آنها در فصل‌های سرد سال ایجاب می‌کرد که از پشم گوسفندان خود برای تهیه پوشاک استفاده کنند. آنها برای بیشتر نیازهای خود از پشم استفاده می‌کرده‌اند و حتی طناب‌های تالشیان نیز از جنس پشم گوسفند بوده است.

شال نیز بافته‌ای ضخیم از جنس پشم بوده که با دستگانه بافته می‌شده است. شال یا همان «چوخا» علاوه‌بر اینکه لباس ملی مردم تالش محسوب می‌شود، لباس اصلی شبانان و دامداران نیز است.

مواد اولیه شال‌بافی فقط پشم است. بیشتر پشم مورد مصرف در شال از پشم گوسفندان محلی است و کمتر خریداری می‌شود، چون اکثر بافندگان شال افرادی هستند که خود گله‌دارند. تاروپود شال که به صورت پارچه بافته می‌شود، از پشم است و از پنبه یا مواد دیگری در آن استفاده نمی‌شود، مگر در بافت سیاه چادر که مقداری موی بز به آن اضافه می‌کنند.

وسایل بافت شال

«دوک» که برای ریسیدن نخ پشم بکار می‌رود. از جنس چوب، سبک و در اندازه‌های ۳۰×۴۰ سانتی‌متر است که قابل جابه‌جایی است. شانه

یا «شونه سرخود» برای حلاجی پشم بکار می‌رود. این وسیله به‌شکل شانه‌ای با دندانه‌های فلزی به طول ۱۵ الی ۲۰ سانتی‌متر است که به‌شکل عمودی بر روی یک پایه چوبی یا فلزی افقی سوار می‌شود و «چرخ» که از یک دوک و یک چرخ و تسمه گرداننده چرخ تشکیل شده است و برای ریسیدن نخ پشم بکار می‌رود. در اصطلاح به چرخ «جهره» می‌گویند به علاوه دهه که

از رونق افتاده و در حال فراموشی است.

شال بافی سیستان

براساس آنچه در تاریخ آمده است، با آمدن قوم «سکاها» به سیستان تحولی بزرگ در این منطقه صورت گرفت. کمترین چیزی که امروز می‌توانیم بگوییم این است که بافت‌های منطقه تحت‌تاثیر هنر سکاها تحولی عظیم یافت زیرا این قوم درقرن پنجم قبل از میلاد قالی، شال و نم‌تولید می‌کرده‌اند و در نخستین نوشته‌های اسلامی، سیستان مکان تولید بهترین بافت‌های ابریشمی و پشمی توصیف شده است.

شال در تاریخ

شال ازجمله هنرهای خانگی است که توسط زنان تولید می‌شود هر چند که اخیرا مردان نیز با راه‌اندازی کارگاه‌های شال‌بافی در تولید و نم‌داری کردن آن دخیل هستند. شرایط خاص آب‌وهوایی، رطوبت زیاد، آسیب‌پذیر بودن دست بافته و در نتیجه کشف تعداد محدودی از این‌گونه آثار در حفاری‌های علمی و غیرعلمی عواملی هستند که موجب دست‌نیافتن به اطلاعات جامع و دقیق در مورد شال‌بافی شده‌اند.

با توجه به‌نظر برخی از پژوهشگران که آغاز صنعت بافت پوشاک را از زمان اهلی کردن بز، گوسفند و شتر و استفاده از پشم آنها می‌دانند، عمر دست بافته‌های پشمی در نواحی شمال ایران از جمله گیلان به ۸ هزار سال قبل می‌رسد.

مردم این نواحی در آن روزگاران به پرورش بز، گوسفند و کشت غله اشتغال داشتند و از پشم بز و گوسفند پوشش کلاه و پای افزار می‌بافتند و کار دوختن را نیز با سوزن‌های شاخ‌دار انجام می‌دادند.

رابینو (ایران شناس، جهانگرد فرانسوی و پژوهشگر تاریخ و جغرافیای گیلان، مازندران و گرگان، که در سال‌های ۱۲۸۱ تا ۱۲۸۷ شمسی (۱۹۰۶ تا ۱۹۱۲م) در گیلان به‌سر برده، در مورد بازرگانی و صنعت اسالم شهرستان تالش به شال‌بافی هم اشاره کرده و می‌نویسد: «محصولی که در این منطقه تهیه می‌شود، پارچه‌ای به نام شال و جوراب‌های کوتاه پشمی، جاجیم و مقدار کمی طناب است.»

با این حال امروزه با وجود پیشرفت صنعت نساجی، متداول شدن پارچه‌های متنوع و کاسته شدن تمایل جوانان به فراگیری شال‌بافی، استفاده از لباس‌های تهیه شده با شال در بین چوپانان و مردمان ساکن در مناطق کوهستانی و سردسیر همچنان از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و در برخی از روستاهای شهرستان شفت از قبیل روستای خرفکل، لپوندان، علیسرا و سیاه مزیگی به دلیل گران بودن مواد اولیه و ناچیز بودن بها

که درگیلان بافته می‌شد «شال چادر» نام داشت که بیشتر مطلوب دامداران و عشایر کوه‌نشین بود و برای ساختن کلبه‌های کوهستانی چون کومه (نیمه) استوانه‌ای و یا تخم‌مرغی، پرگا، گوال، پسر یا پری (نام کلبه‌های ییلاقی به زبان محلی) به‌کار می‌رفت. این چادرشال‌ها برای آنکه استحکام و مقاومت بیشتری داشته باشند از موی بز بافته می‌شدند. پشم این شال‌ها در عرض کم بافته می‌شدند و همانند شال‌های دیگر پس از اتمام بافت، با مهارت در کنار هم دوخته و سپس روی اسکلت اقامتگاه موقت کوهستانی کشیده می‌شدند. این شال‌ها به تدریج به دلیل رنگ سیاه خود با نام «سیاه چادر» شهرت یافتند که درحال حاضر نیز مورد کاربرد ییلاق نشینان است. در این میان، زنان هنرمند گیلانی به غیر از استفاده به صورت چادر، از این شال برای دوختن شلوار و خورجین نیز بهره می‌برند. شال چادرها بادستگاه افقی در شهرستان‌های ماسال، تالش، رضوان شهر، شفت و ... بافته می‌شدند.

شال پشمی دندانی یا گل خورده شالی است که علاوه‌بر پشم از ابریشم نیز بافته می‌شد که امروزه اثری از آن باقی‌نمانده و تنها تصویر نمونه‌ای از آن درکنار مقاله فیلیس آکرمن در کتاب «سیری در صنایع‌دستی ایران» به چاپ رسیده است.

شال‌های صادراتی!

در هر حال، شال دندانی همانند شال‌های دیگری چون کورشاق با رواج ابریشم تکامل یافت و علاقه‌مندیانی پیدا کرد. شال کورشاق را در گیلان زنان لشت‌نشا می‌بافتند و مخصوص منطقه شرق گیلان بود. شال مزبور در ابتدا از پشم نرم و لطیف تهیه می‌شد و بازرگانان و تاجران فراوانی را به سوی خود می‌کشاند. آنان در رقابتی تنگاتنگ با یکدیگر، تلاشی می‌کردند تا این شال‌ها را به چنگ آورند و صادر کنند. در این میان، بازرگانان تغلیسی بهترین صادرکنندگان این شال‌ها به کشورهای اروپایی به‌خصوص قفقاز، ارمنستان و ترکستان، به شمار می‌رفتند. گرچه‌ها نیز پس از خریداری، آن را روی لباس های سنتی‌شان به کمر می‌بستند.

آنچه این شال را از شال‌های دیگر متمایز می‌کرد، مرغوبیت پشم، رنگ‌بندی‌های شاد و زنده و وجود نقوش متنوعی چون گل و بوته، پرندگان و حیوانات و طرح‌های اسلیمی آن بود. در سال‌های اخیر نیز سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری برای احیای مجدد صنعت شال‌بافی تلاش کرد تا با فراهم کردن تسهیلات و امکانات، این صنعت را در تالش با کمک بافندگان بومی منطقه اشاعه داده و آن را به جوانان علاقه‌مند به‌عنوان یک حرفه درآمدزا آموزش دهد که متأسفانه نتیجه نداد.

چادرشرب یا به گویش محلی چاشو در آغاز از پشم‌های لطیف و سبک تهیه می‌شد که به لاویند شهرت داشت. اهالی لاهیجان به این نوع پارچه‌ها «کمر دَند» می‌گفتند. لاویند به زبان محلی یعنی بستن و گره زدن و به پارچه‌هایی اطلاق می‌شود که بتوان آن را به چیزی گره زد و بست. این پارچه حتی می‌توانست بقچه‌ای کوچک برای گره زدن جامه‌های پیچیده در آن و یا بقچه‌ای برای گره زدن دیگ غذا باشد. این نکته قابل ذکر است که لاوینده علاوه‌بر بسته شدن به کمر، در شب‌های تابستان ملحفه و یا روانداز برای اعضای خانواده بودند.

با گذشت زمان از حدود ۵۰ یا ۶۰ سال پیش، لاویندها در بین مردمان شهرنشین به چادرشرب تغییر نام یافت و در میان خود اهالی «چاشو» خوانده شد.

شال از قدیمی‌ترین و اصیل‌ترین دست بافت‌های پشمی رایج در ایران است که بافت آن بیشتر در شهرهایی چون یزد، کاشان، کرمان (روستای هوتک) متداول است که برخی از شال‌ها پارچه پشمی توری مانند‌ای هستند

آثار باستان شناسی، نشان از رونق سیستان در دوره اشکانی و ساسانی دارد که در این دو دوره یکی از بالاترین ارقام مالیات را می‌پرداخته، یعنی از آبادترین و پرتولیدترین نقاط ایران بوده اگرچه از این دو دوره بافته سیستانی به دست نیامده اما شهرت بافته‌های سیستان در دوره اسلامی نشان از یک هنر پر سابقه و کهن دارد و از نظر شهرت از شال و قالی سیستان در کنار بافت‌های فارس و طبرستان یاد می‌شود.

شال سیستان دارای نقوش هندسی جادویی و اعجاب انگیز است که به آنها مهر گفته می‌شود، نقوشی بیانگر تفکر کاملاً خلاق و انتزاعی با نگاهی کاملاً مدرن و خاص به طبیعت و قدرت اجرایی مافوق تصور.

از هنر شال‌بافی در تولید زیرانداز، پشتی، سفره‌های آرد و نان، خورجین و ... استفاده می‌شده و برای تزئین آن از صدف، منگوله و سنگ‌های زینتی نیز بهره می‌برده‌اند.

شال چادر، شال دندانی

بنابه نوشته یکی از محققان گیلانی به نام «عاکف معزز لسکو» نوع دیگر شال

نگاه به قنات به‌عنوان میراث

ساخت قنات‌ها در ایران سابقه طولانی دارد و طبق نظر بعضی از محققان در بخش آب و آبیاری در ایران تاریخ حفر قنات به دوره هخامنشیان هم می‌رسد. به هر حال طبق سنگ نبشته‌های تاریخی، این یک واقعیت مربوط به تاریخ اجداد ما است که در همه شهرهای کویری دیده شده است.

قبل از ادامه مطلب در زمینه قنات و حفر قنات در ایران باز ناچار به بررسی چرایی خشکسالی‌ها در ایران هستیم، به‌طوری که اینک طبق همین بررسی اعلام شده ۷۵ درصد مناطق کشور در منطقه خشک و نیمه‌خشک قرار دارد و تنها ۲۵ درصد کشور از هوای مرطوب و باران به اندازه برخوردار است.

معاون دفتر برنامه‌ریزی کلان آب و آبیای وزارت نیرو در همین زمینه به خاطر قرار گرفتن کشور در بحرانی‌ترین خشکسالی‌ها گفته است: برای تامین آب شرب مورد نیاز در کشور، راهکارهایی در نظر گرفته شده عبارت است از باروری ابرها، استفاده از آب دریا پس از شیرین‌سازی و نیز بهره‌برداری از آب‌های نامتعارف، که منظور از آب‌های نامتعارف اعلام نشده طبق بررسی‌های مربوط به تامین آب و استفاده از قنات‌ها مهم‌ترین و قدیمی‌ترین آن اول در ایران و سپس در نواحی عمان، یمن تا شاخ افریقا مورد استفاده قرار گرفته و بعدها توسط مسلمانان به اسپانیا نیز برده شده، اما مهم‌ترین و قدیمی‌ترین قنات‌ها از نظر تعداد و طول در ایران، تاجیکستان و افغانستان وجود دارد و با توجه به استفاده از ۴۰ هزار قنات در ایران که در حال حاضر آبرسانی می‌کند، کشور ما دارای بیشترین قنات در حال کار است.

به هر حال قنات یا کاریز به‌عنوان یکی از شگفت‌انگیزترین کارهای عمرانی برای ماندگاری مردم هر ناحیه در روستاها و شهرها به‌شمار می‌رود، چراکه این برنامه‌ریزی آبرسانی در ایران، هم زراعت را توسعه داده و هم انسان و دیگر موجودات از آن استفاده کرده‌اند و هزاران سال ساخت و مرمت قنات‌ها باعث آبادانی و زندگی توام با آرامش و آینده‌سازی مردم ایران‌زمین بوده و حتی می‌توان این حرکت را به دیگر کشورهای دور و نزدیک تسری داد چون نقش کلیدی و موثر ساخت قنات‌ها در نظام اقتصادی و حیات اجتماعی و نیز شکوفایی اقتصاد کشاورزی اثر داشته است.

این ابتکار بزرگ ایرانیان، عامل مهمی در آبادانی سایر مناطق جهانی که توانستند از قنات استفاده کنند بوده است که آثار آن را در منطقه‌هایی از اروپای غربی، شمال افریقا، چین و حتی بخش‌هایی از امریکای جنوبی چون کشور شیلی به واقع می‌توان دید.

تعریف اصلی قنات

طبق تعاریفی که از مجموع فعالیت‌های مربوط به ساخت و پرداخت و بهره‌برداری از قنات به دست آمده، قنات عبارت است از چند میله و یک کوره یا کوره‌های زیرزمینی که با شیبی آرام و به‌نوعی کمتر از شیب سطح زمین آب موجود در لایه‌های مختلف مناطق مرتفع زمین یا رودخانه‌ها را همراه مرداب‌ها و برکه‌ها با استفاده از نیروی ثقل و بدون کاربرد هیچ وسیله فنی و نیروی کششی و یا حرارتی در یک جریان طبیعی جمع‌آوری کرده و به‌نقاط پست‌تر هدایت می‌کند و این آب فراهم آمده را توسط زه‌کشی در کار ساخت و کندن زمین در یک مسیر مشخص یا همان شیب آرام به سطح زمین می‌آورند و سپس از این آب تقریباً تصفیه شده برای آبیاری مزارع و نیز شرب استفاده می‌کنند.

نقش قنات‌های ایران در آبرسانی شهری و روستایی از هزاران سال قبل تا امروز

«قنات» رشته‌ای که در زیر زمین سر دراز دارد

محمدعلی عرفی‌نژاد: همان‌گونه که در گزارش آب و تاریخ، گره خوردن سرزمین ایران با بحث خشکی و فصول کم‌آبی تا بی‌آبی مطرح شد، ما قوم بزرگ ایران زمین در زمینه دستیابی به آب و راه‌های نگهداری از آن برای فصول خشک بیشترین ابداعات را بکار گرفته و در اختیار جهانیان قرار داده‌ایم. با یک گردش حتی از سر تفنن در بخش‌های کویری ایران می‌بینیم بسیار مردمانی که با این ماجرا

نمونه‌ای از شهر زیرزمینی از مناطق توریستی و گردشگری شناخته شده است. در حال حاضر هنوز مادر چاه‌ها و چاه‌ها روزبه‌روز وسعت بیشتری می‌یابد، به‌طوری که تا به حال به ۳۰۰ حلقه تهیه‌بخشی از این محاسبه‌ها و شناخت واقعی قنات‌ها در ایران، توسط یکی

را می‌توان مثال زد. اما در تهران هنوز ۳۰۰ رشته قنات شناسایی شده که در حال خواب قرار دارد که طول بعضی از آنها به ۱۸۰۰۰ متر هم می‌رسد. و قابل ذکر این است که زحمت تهیه‌بخشی از این محاسبه‌ها و شناخت واقعی قنات‌ها در ایران، توسط یکی

که سقف قنات‌ها را لایه‌های مرجانی به ضخامت تا ۱۵ متر تشکیل داده و لایه‌های زیرین قنات هم از خاکی نفوذناپذیر شکل گرفته که همین امر باعث شده تا پس از نفوذ آب باران، سفره‌های آب زیرزمینی به وجود آید، به همین دلیل و نیز به‌خاطر استفاده از آب قنات برای گردشگران و تماشای زیبایی‌های آن تا به حال بیشتر از ۴ کیلومتر از مسیر لایروبی و حفاری شده و به همین خاطر نیز شهر زیرزمینی با عمق ۱۵ متری این قنات با کاربری سیاحتی و تجاری در حال ساخت و تکمیل است.

تعداد قنات‌ها
طبق محاسبه در حال حاضر در ایران ۴۰/۰۰۰ قنات به طول تقریبی (۲۷۲۰۰۰) کیلومتر قرار دارد که تنها در استان خراسان (۷۲۳۰) رشته قنات با مقدار آبدهی ۶ برابر ذخیره سد کرج و ۱۴۰ برابر سد (طرق)

زیرزمینی می‌شود بلکه آب‌های شور نیز در حرکت از بخش‌های اولیه تا به مادر چاه و تا بخش خروجی، تبدیل به آب شیرین می‌شود. **تامین آب شرب و شیرین**
اضافه بر این، تغذیه مصنوعی لایه‌های آیدار و همچنین این قنات‌ها بسیاری از بخش‌های کویری را آباد می‌کند، تعادل زیستی فراهم می‌آورد و بسیاری از آسیاب‌ها با آب همین قنات‌ها به حرکت درمی‌آید. راه‌اندازی همیارها و تعاونی‌های سنتی ایجاد شده به‌وسیله قنات‌ها را نمی‌توان فراموش کرد که در صورت نبود قنات هرگز به انجام نمی‌رسید و جلوگیری از سیلاب‌های درون‌شهری توسط سیستم قنات به‌عنوان یک عامل اصلی معرفی شده و همچنین به همه اینها بیفزاییم صنعت پرورش ماهی در قنات‌ها و نیز بالابردن ارزش زمین‌ها و املاک مزروعی در شهرستان‌ها و روستاها و ... برای شناخت بیشتر آثار ساخت‌وساز قنات‌ها در سرزمین ایران بدون نگاه به وسایل موردنیاز از حرکت افقی زیرزمین و رسیدن به مادر چاه‌ها و بهره‌برداری‌هایی که می‌توان برای بازسازی قنات و استفاده‌های فراوان آبرسانی و آبدهی زمینی بدون نیاز به انرژی برقی و آبی بکار برد کافی به‌نظر نمی‌رسد و به همین دلیل در زمینه تهیه یک گزارش مستدل و مستند به همه آثار تاریخی و امروزی درباره قنات به آخرین قسمت و مهم‌ترین بخش مربوط به گردشگری و ساخت خنگ‌گاه‌ها در مناطق کویری توجه کنیم.

سابقه در دو طبقه ساخته شده که دارای چاه‌های مشترک است که با مادر چاه و مظهر متفاوت شکل گرفته، اما قنات بزرگ تهران و ری، تا دشت ورامین می‌رفته که دشت ورامین را آبیاری می‌کرده و تا حدود ۳۰ سال قبل از پرآب‌ترین قنات‌های موجود به‌شمار می‌آمده است. اما به مجرد لوله‌کشی این شهرها، مثل دیگر آثار قدیمی و موثر شهری به‌خاطر لایروبی نکردن و مرمت نشدن و رسیدگی معمول، خودبه‌خود تخریب شد و از رونق افتاد، چون هیچگاه فکر نکردیم همین قنات‌های پرارزش تاریخی می‌تواند مشکلات بعدی ما را از نظر خشکسالی و کمبود آب برطرف کند.

قنات‌هایی با تاریخ ساخت در دوران صوبه و قاجار به

این را هم بدانیم تهران بیشتر از ۳۰ قنات داشته که بعضی از آنها یکدیگر را به‌صورت ضربدردی قطع می‌کردند و هنوز هم بسیاری از آنها در حال فعالیت هستند، برای نمونه یکی از قنات‌ها که در ۳ متری زمین وجود داشته به‌علت خاک‌برداری کوره‌ها و کوره پزخانه‌های ویژه آجرپزی در حال حاضر به‌صورت روباز آبرسانی خود را دارد که تا ورامین می‌رود. در همین زمینه شناخت قنات‌ها، به قنات

بخشی از درآمد حاصل از گردشگری می‌تواند در گرو بازسازی قنات در شهرهای ایران باشد و بازسازی این بزرگترین ابداعات مردم سرزمین ماضوری است

جالب و قدیمی شهر قدیمی کیش می‌توان اشاره کرد که حدود ۱۲ سال قبل به هنگام ساخت‌وساز رونمایی شد که در حال حاضر با

حلقه چاه در دوره هخامنشیان ساخته شده که با یک محاسبه ساده در امر تونل‌زنی و خارج کردن سنگ و خاک می‌توان به این ارقام رسید. حدود ۵۶ هزار تن سنگ و خاک برای حفر مادر چاه و دیگر چاه‌های عمودی متصل به کانال‌های افقی سراسر قنات به وسیله گروه

کارگران و مقنی‌ها برداشته شده که به‌گفته تاریخ‌شناسان و کارشناسان بخش‌های مربوطه عظمت چنین کاری را در همان حد اهرام مصر می‌شود شناخت. به همین جهت هم هست که قنات قصبه گناباد به‌عنوان یکی از عمیق‌ترین قنات و شاید هم تنها قنات بعد از دیگر قنات‌های ایران و از عجایب تمدن بشری به‌شمار می‌آید، که از نظر طول «۶ کیلومتر»

و بعد از قنات «زارج» یزد محسوب می‌شود و این هم به‌دلیل مطرح بودن نیرو از نظر بزرگی و تعداد جمعیت در مقابل گناباد قرار دارد. قنات اکبرآباد فسا نیز به‌عنوان قدیمی‌ترین و پرآب‌ترین قنات ایران شناخته شده است. در این زمینه قنات معروف ابراهیم‌آباد را هم می‌توان نامبرد که در اراک قرار دارد.

یکی از معروف‌ترین قنات‌های ایران نیز با نام «مون» در اردستان است که با ۸۰۰ سال

برای تامین آب‌شرب و نگهداری از آن بزرگترین کار ایرانی‌ها، یافتن راهکارهایی برای عبور آب از زیرزمین و رساندنش به بخش‌های پرجمعیت مسکونی است، آبی به زلالی طلوع صبح و ریزش باران که بدون هیچ هرز و هدر رفتن دور از نور خورشید که باعث تبخیر

آب در همه جهان می‌شود و با عبور از میان دشت و بیابان و از روی شن و ماسه و سنگ که خود تصفیه‌کننده اصلی به‌شمار می‌رود، بیشتر از آنکه به تصور آید، در جریان حرکت خود تبدیل به آب‌شرب قابل مصرف با املاح معدنی و سودآور می‌شود.

شهرهایی روی قنات
باتوجه به اینکه شهر تهران، پرجمعیت‌ترین شهر ایران به‌عنوان پایتخت بین شهرهای شمالی و جنوبی قرار دارد، اینکه چگونه در زیر این شهر قنات‌های بزرگی در جریان بوده و هنوز هم هست قابل بررسی است. شهری که با این جمعیت بیشتر از دویدست و اندی سال از شکل‌گیری‌اش نمی‌گذرد. اما به همت معماران و مقنی‌های کارشناس که از نقاط دیگر به این شهر آمدند، مثل کاشان، سمنان و اصفهان، برای دستیابی به آب شرب و آبیاری مزارع و باغ‌ها یکی از راهکارهای موفق ساخت

و استفاده از معابر جی مانند زیرزمینی بوده است و اینک پس از دویدست سال در بسیاری از مناطق تهران به ویژه از شمال به جنوب شهر این کانال‌های قدیمی هنوز وجود دارد که بسیاری از آب‌های هرز و حتی فاضلاب‌ها باعث آلودگی قنات‌های قدیمی شده است. قابل توجه اینکه به هنگام ساخت پل دو طبقه صدر در شمال تهران که باید برای ایجاد ستون‌های بزرگ زمین را تا بیشتر از ۱۰ متر می‌کندند، این قنات‌ها، چاه‌های ویژه پل‌سازی را از آب مناطق بالاتر و زیر کوره، پرمی کرد و گاه کار را روزها عقب می‌انداخت، بنابراین طبق نظر بعضی از کارشناسان و متخصصان فن تولید و توزیع آن، پاکسازی مسیر این قنات‌ها می‌تواند بخشی از نگرانی کمبود آب را برطرف کند.

قنات‌های معروف
عمیق‌ترین قنات ایران در قصبه گناباد که با نام قنات گناباد معروف است، ۳۴۰ متر عمق مادر چاه آن است و ضمناً به‌عنوان طولانی‌ترین قنات در منطقه یزد هم قنات زارج است با طول ۱۰۰ کیلومتر و پیشینه تاریخی ۲۵۰۰ ساله که بیش از ۲ هزار هکتار از اراضی کشاورزی سنتی این شهرستان را آبیاری می‌کند. بد نیست این را هم بدانیم این قنات با ۳۳۱۳۳ متر طول و ۳۴۰ متر عمق و ۴۷۰

روابط تجاری ایران و اروپا اوج می‌گیرد

اطلاعات

اسقف‌های امریکا: کاخ سفید فتوای تحریم سلاح هسته‌ای را در مذاکرات مبنای قرار دهد

سقوط آزاد طلای جهانی

راه‌اندازی نخستین قطار حومه‌ای در تابستان ۹۴

تلاش برای تامین مواد اولیه صنایع پایین دستی

۳ هفته طلایی تا توافق نهایی

عزم پارلیتینی دولت روحانی

ایرانیان؛ پای سفره ۵۰ میلیارد دلاری

فدراسیون جهانی والیبال طلبکار جدید «حق پخش»

ایران باید تصمیمات سختی اتخاذ کند

اسیدپاشی به‌طور قطع یک توطئه است

شکایت ۵۰ سینماگر از شبکه‌های ماهواره

فعالیت ۴۰۰ شرکت لیزینگ خودرویی بدون مجوز

«استاندارد خودرو» استاندارد دنیست

آغاز انتفاضه سوم فلسطین

۸ سناریو تعیین رییس کل بانک مرکزی

بیمه‌های تکمیلی پاپس کشیدند

جمعه سیاه طلا و نقره

مانورگرانی و زورگویی در بازار شیر

توافق سه‌جانبه برای گاز زمستانی اروپا

هرکس با هاشمی رقابت کرد شکست خورد

مجلس از هیات رییسه اتاق تعاون تفحص خواهد کرد

زمین‌خواری ۵۰۰ میلیارد تومانی در پایتخت

سونامی دیابت در راه است

رییس سازمان بازرسی خبر داد: بررسی پرونده ۵۰۰۰ میلیارد ریالی

در آینه مطبوعات

صفحه «با اجازه» منتخب مطالبی است که به نظر مفید می‌آیند و شایسته نشر دوباره‌اند. زحمت تهیه و تولید مطالب با همکاران شاغل در دیگر مطبوعات است و ما اهالی **آسیا** به «زکاة العلم نشره»، زکات دانش انتشار آن است.

تقدیر ویژه دکتر حسن روحانی از مهندس محمدرضا نعمت‌زاده

کشور ما به سمت صنعتی شدن در حال حرکت است و طرح‌های صنعتی‌ای که تا پایان امسال راه‌اندازی خواهند شد، می‌توانند در تولید و اشتغالزایی بسیار مؤثر باشند.

دکتر حسن روحانی در جلسه هفتاد و یکم با قدرانی از اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: با طرح‌هایی که در بخش صنعت تا پایان امسال راه‌اندازی خواهد شد، ۹۷ هزار شغل ایجاد می‌شود که رقم بسیار قابل ملاحظه‌ای است و امیدواریم با همین سرعت این روند ادامه داشته باشد.

روزنامه آسیا

شماره ۲۴۸ - شماره ۲۰۰ تومان - ۱۳۹۳ - سال چهاردهم

پیچیدگی سیاست همزمان کاهش تورم و افزایش تولید

به گونه‌ای دو سیاست متضاد اخیر را همزمان به ثمر رساند. در کنترل تورم باید برخلاف شرایط رکود تورمی (رشد تولید پایین و نرخ تورم بالا) عمل کرد و این به آن معناست که دو سیاست متضاد افزایش رشد تولید و کاهش نرخ تورم در کوتاه‌مدت اتخاذ شود. بنابراین برای حصول بسته سیاستی دولت، روش هدف‌گذاری تورم نرخ تورم و بهره‌وری دارد.

و غیراقتصادی کشور متمرکز می‌شود. برای مثال تا وقتی قوه قضاییه نتواند حقوق ذی‌حقان را مطالبه کند، نمی‌توان توقع داشت ریسک سرمایه‌گذاری کاهش یابد. از طرفی سیاست‌گذاری توأمان کاهش تورم و افزایش تولید پیچیدگی‌های نظری فراوانی دارد. در شرایط ساختار فعلی اقتصاد کشور که نرخ بهره به صورت دستوری تعیین می‌شود، نمی‌توان

فرسیحان

بسته خروج از رکود دولت درحالی از سوی مجلس بررسی می‌شود که فی‌نفسه بسته خوبی است اما نمی‌توان آن را برای ایجاد تحولات سریع و وسیع در اقتصاد کشور کافی دانست. نگاه بسته خروج از رکود بیش از آنکه به سمت عرضه باشد به سمت تقاضاست، در صورتی که باید این بسته بر اصلاحات ساختاری در بخش‌های مختلف اقتصادی

فدراسیون جهانی والیبال طلبکار جدید «حق پخش»

این روزها، بیشتر نشانی‌ها در ورزش به «جام‌جم» ختم می‌شود. انگشت اشاره فوتبالی‌ها در پاسخ به این سوال که چرا بازی‌های لیگ پخش نمی‌شود «جام‌جم» را نشان می‌دهد و حالا هم داغ‌دل والیبالی‌ها تازه شده است. بلندقامتان ایران که در بازی‌های لیگ جهانی، رقابت‌های جهانی و بازی‌های آسیایی به ترتیب رکوردهای بی‌نظیری را جابه‌جا کرده‌اند تازه‌ترین قربانی «جام‌جم» و مسئله «حق پخش» آن هستند. در واقع تیم ملی ایران که بعد از درخشش در سه عرصه مذکور، چشم‌انتظار پاداش فدراسیون جهانی والیبالی مانده است با بدقولی «سیما» روبه‌رو شده و مبلغی که برای پاداش آنها در نظر گرفته شده، بلوکه مانده است. دلیل این موضوع هم این است که «جام‌جم» هنوز حق پخش بازی‌های لیگ جهانی را نپرداخته؛ مبلغ ۳۵۰ هزار دلار که با در نظر گرفتن هر دلار به ارزش ۳ هزار تومان چیزی نزدیک به یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان می‌شود. «جام‌جم» در حالی ۴ ماه از پرداخت حق پخش این بازی‌ها مفرغه می‌رود که شنیده‌ها حاکی از آن است که در طول برگزاری این بازی‌ها مبلغی معادل ۴۰ تا ۵۰ میلیارد تومان از محل پخش آگهی‌ها درآمد داشته است.

جایگاه علمی وزرای علوم دولت روحانی و دولت قبل

ادعاهای درباره پایین بودن جایگاه علمی وزرای پیشنهادی دولت یازدهم برای وزارت علوم باعث بازخوانی جایگاه علمی وزرای دولت روحانی و دولت قبل شد. به گزارش عصر ایران، مطابق سایت مرجع «اسکوپوس» پایگاه اطلاعاتی چکیده و استنادی دنیا، «محمد مهدی زاهدی» وزیر علوم دولت اول احمدی‌نژاد نمره اچ‌ایندکس ندارد و از «کامران دانشجو» وزیر علوم در دولت دوم او هم اطلاعات ثبت شده‌ای در سایت مرجع اسکوپوس دیده نمی‌شود. این در حالی است که اچ‌ایندکس رضا فرجی‌دانا (وزیر علوم در دولت روحانی که با استیضاح کنار رفت) ۱۲ از ۵۰ و اچ‌ایندکس محمود نیلی‌احمدآبادی (گزینه وزارت علوم که موفق به اخذ رای اعتماد از مجلس نشد) ۱۳ از ۵۰ است. «اچ‌ایندکس» یک شاخص عددی است که بهره‌وری و تاثیرگذاری علمی دانشمندان را به صورت کمی نمایش می‌دهد و با در نظر گرفتن «تعداد مقالات پُر استناد» تعیین می‌شود.

علل رشد نابرابری ثروت

برای دیگر فعالیت‌ها را در دست داشتند، بعضاً به فساد آلوده شدند؛ زیرا اجرای قوانین نظارتی به دلایلی چون جنگ یا تحریم‌ها متزلزل شد. شاید نفوذ همین افراد بوده است که از شفاف‌سازی یا شناسایی ثروت افراد جلوگیری می‌کند. در فضای غیررقابتی هر فرد یا شرکتی که مجاز به فعالیت شود، از نوعی رانت برخوردار می‌شود. طبیعی است در چنین فضایی خصوصی‌سازی هم تبدیل به اعطای امتیاز به گروه یا افراد خاص می‌شود.

قدرت بخش خصوصی نبود (البته قرار بود این صنایع به‌تدریج به بخش خصوصی منتقل شود، ولی نشد). این صنایع به قطب‌های توسعه تبدیل شدند و در جوار آنان فعالیت‌های اقتصادی بسیاری با مجوز سازمان‌های دولتی به وجود آمد. اعطای مجوز در فضای غیررقابتی، رانتی بود که در برخی موارد زمینه‌گسترش فساد را فراهم کرد؛ بنابراین مدیران دولتی که صنایع بزرگ را اداره می‌کردند و مسئولان دولتی که قدرت اعطای مجوز

برای برخی گروه‌ها کمک کرده، در حالی که تورم، مالیات غیرمستقیمی برای طبقه متوسط بوده است. از نخستین سال برنامه‌ریزی در کشور (۱۳۲۷) بخشی از درآمدهای حاصل از فروش نفت به پروژه‌های عمرانی اختصاص یافته که روند توسعه را سریع‌تر کرده و همزمان قیمت زمین و مستغلات اطراف آن پروژه‌ها را به سرعت افزایش داده است. (رانت غیرمستقیم) به‌علاوه از برنامه چهارم قبل از انقلاب، دولت مبادرت به ایجاد صنایع بزرگی کرد که در حیطه

رشد نابرابری ثروت در ایران را می‌توان به عوامل زیر مرتبط دانست: قوانین مالیاتی نامناسب موجب شده مالکیت زمین موجب خلق ثروت گسترده‌ای برای افراد شود، بدون آنکه کاری روی آن صورت گرفته باشد. روند رشد شهر و روستا و اجرای برنامه‌های زیرساختی کشور، قیمت زمین‌های مرتبط را با افزایش گاهی چند صدبرابری مواجه کرده که هیچ‌گاه این افزایش از طریق مالیات نصیب دولت نشده است. تورم بالای کشور نیز به تجمع ثروت

صدور حکم پرونده بزرگ «شیر خشک»

فردی مدعی مالکیت یک اتوبان تهران شد

رییس سازمان بازرسی کل کشور اظهار کرد: یکی از زمین‌خواری‌ها فردی درباره یکی از اتوبان‌های تهران که ۱۰ سال است اتوبان شده با تهیه گزارش و ادعای شکایت مبنی بر اینکه مالک اتوبان بوده خواستار دریافت هزار و ۴۷۰ میلیارد ریال در مرحله اول شده است. سراج گفت: فردی در سال ۱۳۳۳ در دفتر ثبت اسناد شماره‌های زده و حالا وکیل معلوم‌الحالی وراثت آن فرد را برای گرفتن خسارت به این رقم تحریک کرده و حتی در کارشناسی رسمی دادگستری که با تقاضای آنها انجام شده ۵ هزار میلیارد ریال برآورد قیمت شده است. رییس سازمان بازرسی کل کشور افزود: اینگونه افراد باند هستند و به یک مورد اکتفا نمی‌کنند. وی گفت: کار بازرسی این نیست که سراغ قالی‌باز دزدان برود و به مدیران سازمان بازرسی تاکید شده که به دنبال گلوگاه‌ها و سرچشمه‌های فساد باشند. سراج افزود: وظیفه سازمان بازرسی در این گونه موارد این است که دولت را آگاه کند عده‌ای از خدا بی‌خبر می‌خواهند با این شیوه‌ها اراضی دولتی را به یغما ببرند. وی از ورود سازمان بازرسی به مسئله برگزاری مناقصه و مزایده‌های دولتی در فضای سایبر هم خبر داد و گفت: پارسال با کنترل ۲۰ هزار مناقصه و مزایده دولتی بیش از ۷ هزار مورد اشکال کشف و باعث شد معامله ابطال یا تصحیح شود.

جهت اطلاع

قانون و قاعده‌های نیستند، صحنه‌گردان مجالس و محافل مذهبی شده‌اند. وی می‌افزاید: مردم به‌خاطر آنها در مساجد و حسینیه‌ها جمع می‌شوند و مطالب محتوایی در حاشیه قرار گرفته‌اند و به‌طور قطع این وضعیت نگران‌کننده عوارض زیانباری برای جامعه شیعیان پاکستان خواهد داشت.

شیعیان پاکستان هم گرفتار مداخلان تازه به دوران رسیده شده‌اند و مداخلی‌های بی‌حساب و کتاب آنها باعث اعتراض علمای این کشور شده است. شیخ محسن علی‌نجفی، رییس حوزه علمیه «جامعه الکوثر» شهر اسلام‌آباد پاکستان می‌گوید: متأسفانه در پاکستان مداخلان و ذاکران که تابع هیچ

نیلی: سرپرستی ام در دانشگاه تهران قانونی است

محمود نیلی احمدآبادی، سرپرست دانشگاه تهران که روز چهارشنبه نتوانست رای اعتماد نمایندگان در مورد نحوه اجرا و ادامه پیدا کردن حکم‌های سرپرستی یا ریاست دانشگاه، وزارت علوم است و در قانون مدت محدودی برای سرپرستی دانشگاه تعیین نشده است.

وی خاطر نشان کرد: برخی ایراداتی که نسبت به وضع سرپرستی بنده در دانشگاه تهران بیان می‌شود مستند قانونی ندارد. این در حالی است که منصور کبکانیان، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی به تسنیم گفته است: مهلت سرپرست دانشگاه تهران پایان یافته است.

شنیده شد که فرد متخلفی که به‌جای واردات شیر خشک ارز دولتی را به ریال تبدیل کرده بود دستگیر و ملزم به پرداخت ۳۶ میلیارد تومان جریمه در حق دولت شد. مرتضی خدایی، رییس شعبه (۵۱) ویژه رسیدگی به امور پزشکی و آموزشی تعزیرات حکومتی استان تهران در بررسی این پرونده‌ها از شناسایی و دستگیری متخلف بزرگ شیر خشک خبر داد و گفت: این فرد با گرفتن ارز دولتی قرار بود شیر خشک و کره وارد کند اما پول‌ها را تبدیل به ریال کرده و خبری هم از شیر خشک نیست. وی افزود: با شکایت وزارت بهداشت پرونده تشکیل شد و پس از احراز تخلفات فرد متخلف به پرداخت مبلغ ۳۶ میلیارد تومان جریمه نقدی در حق دولت محکوم شد.

در گفت و گو با رییس و دبیر کمیته فرهنگ و هنر ستاد اکسیو عنوان شد

«باغ ایرانی، آب و آینه» در اکسیو ۲۰۱۵ میلان

میلاد محمدی - گروه تجارت: براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته، ایران در اکسیو ۲۰۱۵ میلان حضور خواهد داشت. ستاد برگزاری اکسیو هم برای حضور ایران در این نمایشگاه بزرگ بین‌المللی که در بهار سال آینده افتتاح و تا ۶ ماه ادامه خواهد داشت با تشکیل ۷ کمیته به برنامه‌ریزی برای حضور هر چه بهتر پرداخته است. یکی از کمیته‌های فعال در این ستاد، کمیته

فرهنگ و هنر است که با توجه به اهمیت معرفی فرهنگ و هنر ایرانی به مخاطبان و بازدیدکنندگان اکسیو، این کمیته از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و برنامه‌های آن بی‌شک با حساسیت و دقت بالاتری دنبال می‌شود. در این شماره از سلسله گزارش‌های اکسیو با مهدی افضل و سونیا پور یامین، رییس و دبیر کمیته فرهنگ و هنر ستاد اکسیو به گفت‌وگو نشست است.

مهدی افضل که به عنوان نماینده تام‌الاختیار معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این کمیته حضور دارد، رییس کمیته فرهنگ و هنر ستاد اکسیو ۲۰۱۵ میلان و مدیرعامل موسسه توسعه هنرهای معاصر است. سونیا پور یامین نیز دبیر کمیته فرهنگ و هنر ستاد اکسیو ۲۰۱۵ میلان است که در گفت‌وگو با اکسیو فعالیت‌ها و برنامه‌های این کمیته را به تفصیل تشریح کرده‌اند.

مهدی افضل: در عین حال تلاش اصلی مادر کمیته فرهنگ و هنر کشف استعدادهای مختلف است. مسلماً همگی صاحب‌نظران و چهره‌های بزرگ را نمی‌توان به میلان برد. شاید اصلاً فضای جالبی هم نباشد که بخواهیم به آنها زحمت بدهیم. اما جوانان گمنامی که در سراسر ایران که زیباترین کارهای هنری را می‌آفرینند، لیاقت این را دارند که همراه ما به این برنامه بیایند و تاثیر خود بر هنر و فرهنگ را به تمام جهان نشان بدهند. یا مثلاً اگر قرار باشد ورک شاپ برگزار کنیم دلمان می‌خواهد دانشجویان فعال در حوزه‌های مختلف در آن حضور داشته باشند. به نظر من از این طریق مخاطب خوبی هم جذب خواهیم کرد. بدیهی است در این راستا با تلفیق تجربه و نوجویی، آینده‌ای تمام‌قد از استمرار نسل‌های هنری ایران خواهیم بود تا بر فرهنگ‌مداری و هنر پروری این سرزمین و ارزش‌های والایش بگوئیم.

طبق قوانین مربوط به اکسیو ۲۰۱۵ در فضای هر پابوون را برای فروش محصولات آن کشور در نظر می‌گیرند. کمیته فرهنگ و هنر چه محصولاتی را برای معرفی و فروش در پابوون ایران در نظر دارد؟

مهدی افضل: در این زمینه فکر می‌کنم فیلم‌ها و کتاب‌ها شرایط فروش دارند و سعی می‌کنیم در این زمینه فعال باشیم. بیشتر سعی ما بر این است که فرهنگ و هنر خودمان را همان‌گونه که در شأن کشور ما هست معرفی کنیم. باید بستری فراهم شود که مخاطبان پابوون ایران از طریق فعالیت‌های فرهنگی و هنری ما ایران را به خوبی بشناسند. این به نظر من بزرگترین دستاوردی است که می‌توانیم داشته باشیم. اگر هنر نمایی ما خوب باشد، بحث گردشگری تقویت شده و ما به سهم خودمان قدم خوبی در زمینه گردشگری برداشته‌ایم. به هر حال با توجه به حجم فرهنگی عظیمی که علیه کشور ما وجود دارد باید بتوانیم تصویر درستی از ایران ارائه بدهیم تا از ادامه تبلیغات سوء در مورد کشورمان جلوگیری شود.

جلسات اصلی کمیته‌ها در ستاد اکسیو به قوت خود برگزار می‌شود؟ حضور کمیته فرهنگ و هنر و برنامه‌های این کمیته در کمیته تلفیق چگونه است؟

مهدی افضل: شاید روزنامه شما بتواند در مسیر انتقال این دغدغه‌ها به مسئولان اکسیو موثر عمل کند تا حرف ما به آنها برسد. فکرمی که حضور مقام محترم وزارت در تمام جلسات اکسیو بسیار قابل توجه بود و برای همه جالب بود که وزیر صنعت، معدن و تجارت در این جلسات شرکت می‌کنند. این نشان می‌دهد که این نمایشگاه برای وزارتخانه موضوعیت داشته و مهم است. امیدوارم با پیگیری مجدد آقای مهندس نعمت‌زاده این جلسات پر بارتر شود تا باز هم بتوانیم مثل ماه‌های گذشته با تب و تاب بیشتر کار را پیش ببریم.

بر گزار کنند. اگر ما بتوانیم در کنار این اکسیو هفته‌های مد ایرانی را در آنجا برپا کنیم و ایران را به عنوان مرکز مد اسلامی معرفی کنیم، بسیاری از طراحان و برندهای ایرانی هستند که اعلام آمادگی کرده‌اند که در این راه ما را کمک کنند. طرح‌های آنها هم انصافاً بسیار زیبا و در عین حال پوشیده است که اگر فرصتی برای نمایش آنها پیدا کنیم قطعاً مورد استقبال قرار می‌گیرند.

طراحی لباس فرم افراد حاضر در نمایشگاه هم با شماست؟ در این زمینه هم طرح خاصی برای ارائه دارید؟

سونیا پور یامین: بله، خوشبختانه ما موفق شدیم با کمک طراحان توانایی که داریم چند طرح زیبا برای لباس پرسنل آماده کنیم. بعضی از این لباس‌ها هم اکنون دوخته شده و در دفتر اکسیو میلان واقع در نمایشگاه بین‌المللی نگهداری می‌شوند. با توجه به این که طرح‌های مادر در زمینه لباس بسیار متنوع است، پیشنهاد ما این است که در روز ملی ایران در کنار تمام برنامه‌هایی که داریم، یک شوی زنده لباس ایرانی هم در حضور نماینده کشورهای جهان داشته باشیم. بحث آخر در مورد کتاب‌ها و فیلم‌هایی است که در آنها به خوبی فرهنگ ایرانی و اسلامی به تصویر کشیده شده است. سعی داریم یک مجموعه جذاب و پرمخاطب از آثار تصویری و مکتوب ایرانی را به همراه خودمان ببریم. باید مراقب این موضوع باشیم که محصولات فرهنگی ما ضمن دارا بودن آیت‌های کیفی مناسب و منطبق با استانداردهای روز، تصویر روشنی از ایران ارائه بدهد. در حوزه کتاب: ایران شناسی، گردشگری و تاریخ مکتوب ایران را انتخاب کردیم که امیدوارم همه این برنامه‌ها در صورت تایید کمیته تلفیق مورد توجه قرار بگیرند.

مهدی افضل: این نکته را هم باید یادآور شوم که در همه این ۵۷ پرشاخه نشست‌های تخصصی مرتبطاً داریم که با حضور استادان برجسته در هر حوزه برگزار می‌شوند. در این بین دقت کرده‌ایم از آرای چهره‌های هنری بهره‌مند باشیم که تجربه ارائه اثر موفق در اروپا را دارند و بنا به اتمسفر محیط به ما ایده‌های نو دهند؛ ساعت‌ها بر روی هر طرح بحث و تبادل نظر می‌شود.

همه کشورهایایی که پابوون مستقل دریافت کرده‌اند، یک روز ملی دارند؟

سونیا پور یامین: بله. روز ملی برای نمایش توانمندی کشورهاست که برای هر کشور یک روز مشخص در نظر گرفته شده و همه مسئولان و مقامات حاضر در اکسیو در آن روز مشخص برای تماشای دستاوردهای آن کشور در فضای مشخص شده گرد هم می‌آیند.

منبای خانواده بزرگ موسیقی ایران، با موضوعات مرتبط با نمایشگاه در روز ملی ایران بیاییم در فضای اکسیو یک آهنگسازی جدید با گروه‌های ارکسترال کشورمان داشته باشیم. یکی دیگر از پیشنهادات گروه این خواهد بود که در غالب شاعران کلاسیک ایران، شاعران نامدار ایرانی را با لباس خاص دوره خودشان، در قالب اجرای اشعارشان به دو زبان فارسی و انگلیسی به تصویر بکشیم. آنجا فضای بسیار خوبی برای اجرای موسیقی در نظر گرفته شده و اگر تایید نهایی را بگیریم می‌توانیم برنامه‌های بسیار خوبی اجرا کنیم.

مهدی افضل: در همین رابطه ما با یک ارکستر زهی از ایتالیا وارد مذاکرات اولیه شدیم که تمایل بسیاری به همکاری با ارکستر و نوازنده‌های ایرانی دارند. برنامه‌ای که قرار است رقم بخورد این است که در روز ملی ایران یک گروه ارکستر حرفه‌ای و خواننده‌های شناخته شده از ایران با یک گروه ارکستر و خواننده ایتالیایی به صورت مشترک دست به اجرای یک موزیک زیبای ایرانی - غربی بزنند. خواننده ایتالیایی مورد نظر ما از علاقه‌مندان به موسیقی شرقی است که بسیار هم برای این همکاری مشتاق است.

سونیا پور یامین: در گام سوم بخش هنرهای نمایشی داریم. سعی داریم پر فرور منس و اجرای هنری تصویری و بدون دخالت کلام را داشته باشیم. استفاده از المان‌های هنری مثل سفره، زیلو، جاجیم، مراحل مختلف کارهای سنتی مثل سفالگری با بهره‌گیری از حرکات موزون و اقداماتی از این قبیل را در نظر داریم. همچنین نقالی دو زبان را در برنامه‌ها داریم. یک گروه نقالی مسلط به زبان‌های ایتالیایی و انگلیسی را شناسایی کردیم که در صورت تایید کمیته تلفیق می‌توانند در این زمینه نمایش جذابی داشته باشند. همچنین اجرای تئاتر برای کودکان و بزرگسالان و اجرای برنامه‌های خیمه شب بازی برای کودکان را داریم. نکته مهم در مورد ۶ ماه حضور ما در میلان همزمانی این حضور با ماه مبارک رمضان و ماه محرم است. بنابراین باید حتماً فرهنگ مربوط به این دو اتفاق بزرگ دینی را در برنامه‌های خودمان بگنجانیم. قصد داریم در این زمینه طرح ویژه افطاری را داشته باشیم و هر شب در زمان افطار برای مسلمانان سفره افطاری پهن شود. همچنین برای ایام محرم، اجرای تعزیه را در نظر گرفته‌ایم که همه بخش‌های آن طرح‌ریزی شده و شب‌های اجرای آن نیز مشخص شده است. همچنین طرح شب‌های نیایش با محوریت زمین و پرده خوانی را هم در دست برنامه داریم.

گام چهارم مربوط به مد و لباس است. در بحث مد و لباس اگر چه میلان حرف اول را در دنیا می‌زند و بزرگترین طراحان و کمپانی‌های مد در ایتالیا فعال هستند و ما نمی‌توانیم با آنها رقابت کنیم. اما برنامه‌ای که برای حضور در اکسیو و معرفی طرح‌های ایرانی داریم قابل توجه است. مسئولان ایتالیا اعلام کرده‌اند که از فرهنگ برهنگی به شدت رنج می‌برند و با برخی طراحان به نام ایرانی تماس گرفته‌اند تا در صورت امکان با بهره‌گیری از فرهنگ پوشش ایرانی اسلامی برای آنها شوه‌های مختلف

جهان باشد و نقشه راه آن کشور برای ادامه حیات قرار بگیرد. کمیته فرهنگ و هنر سعی کرده که با رعایت این شعار برنامه‌ریزی کند. تا امروز حدود ۱۶ جلسه برگزار و سعی کردیم به صورت کاملاً تخصصی به این مسائل بپردازیم. ما شعار «باغ ایرانی، آب و آینه» را انتخاب کردیم و دلایل انتخابمان این بود:

اول اینکه یک اصطلاح کاملاً شناخته شده از فرهنگ ایران است و همه مردم این المان‌ها را از فرهنگ ما می‌شناسند. دوم این که باغ ریشه در زمین دارد و انسان با محصولات باغ زندگی می‌کند و دلیل سوم اینکه آب در فرهنگ جهانی سرچشمه حیات است و در فرهنگ ایرانی اسلامی علاوه بر حیات نشانه طهارت است. این دقیقاً مرتبه دوم کار ما بود. بعد از انتخاب شعار محورهای اصلی و پنجگانه خودمان را در حضور وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت مطرح کردیم و منتظر هستیم تا در کمیته تلفیق از میان طرح‌های مطرح شده مهم‌ترین آنها را انتخاب کنند.

بنابراین هنوز از میان طرح‌های شما هیچکدام نهایی نشده است.

مهدی افضل: درست است. همه چیز فعلاً در مرحله پیشنهاد است. البته همه ۷ کمیته تا امروز پیشنهادهای خودشان را نهایی کرده‌اند و منتظر دستور برای اجرای طرح‌ها هستند؛ اما همچنان ما آماده پذیرش طرح‌های نو هستیم و به دلیل گروه خبره اجرایی که در کنارمان داریم امکان تحقق ایده‌های خلاقه را داریم.

در هر کدام از این ۵ حوزه که نام بردید چه فعالیت‌هایی تاکنون صورت گرفته است؟

سونیا پور یامین: در گام اول و در بخش هنرهای تجسمی آنچه که ما فکر کردیم می‌توانیم در زمینه معرفی مجسمه، کار یکتاتور، عکس و مینیاتور داشته باشیم، این است که طراحی داخلی غرفه ایران را بر عهده بگیریم و ظرفیت‌های هنری خود را در قالب فضای داخلی پابوون نشان بدهیم. به هر حال ما دسترس خوبی به موزه هنرهای معاصر داریم و در کنار آن مشاوران خبره‌ای در زمینه طرح‌های گرافیکی و معماری با ما همکاری می‌کنند. همه اینها توان طراحی یک پابوون متناسب با فضای فرهنگ ایرانی را برای ما فراهم می‌کند.

در همین زمینه سعی داریم فیلم مستندی از صنعت بافندگی و ریسندگی در ایران تهیه کنیم. با توجه به اینکه دیگر کارهای عملیاتی در غرفه‌ها انجام نمی‌گیرد و همه برای معرفی کشور خودشان از فیلم و مستند و فایل‌های چند رسانه‌ای بهره می‌گیرند، پیشنهاد کمیته فرهنگ و هنر این است که به جای بردن بافندگان سعی کنیم با فیلم‌های جذاب به معرفی مراحل مختلف این هنرهای کهن ایرانی بپردازیم. به هر حال در دنیای فناوری امروز با اتکا به دستاوردهای چند رسانه‌ای می‌توان بیشترین اطلاعات را در کمترین زمان ممکن به مخاطب منتقل کرد. در گام دوم بحث موسیقی را داریم. برای معرفی موسیقی اصیل ایران به شناسایی گروه‌هایی پرداخته‌ایم که برای معرفی موسیقی نواحی مناسب باشند. مثلاً اگر قرار است به معرفی موسیقی جنوبی بپردازیم، گروهی برای عرضه این نوع موسیقی به اکسیو بروند که حتماً اهل جنوب باشند. به عنوان مثال یک گروه سنتی در بندرعباس کار می‌کند به نام جله که سازهای خودشان را با گل درست می‌کنند و کارشان پر از ذوق و سلیقه است. با این دیدگاه برای ۶ ماه حضور در میلان گروه‌های مختلفی از سراسر ایران انتخاب شده‌اند که در فواصل زمانی مشخص برنامه‌های خود را اجرا کنند.

همین طور سعی کردیم موسیقی و آهنگ‌هایی که انتخاب می‌کنیم، با کار و زراعت و کشاورزی ارتباط مستقیم داشته باشد. مثلاً موسیقی مردم شمال را در مورد شالی کاری و کشت برنج و محصولات مختلف در نظر گرفتیم. یعنی اینها صدا و آوازشان قرار است پیام کشت و کار و زراعت بدهند. یکی از پیشنهادهای ما در این زمینه این بود که در کنار موسیقی آئینی کشورمان موسیقی علمی کشور را هم نشان بدهیم پیشنهاد این بود که بر

کمیته فرهنگ و هنر یکی از ۷ کمیته‌های است که برای حضور ایران در اکسیو، از زمان تشکیل ستاد اکسیو میلان فعالیت خود را آغاز کرد. کمیته و فعالیت‌های زیرمجموعه آن را معرفی کنید.

مهدی افضل: با تشکیل شورای ستاد اکسیو میلان ۲۰۱۵ آقای علی مرادخانی، معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان مدیر کمیته فرهنگ و هنر منصوب شد. ایشان هم در حکمی بنده را به عنوان نماینده تام‌الاختیار خودشان، برای شرکت در جلسات اکسیو و پیگیری برنامه‌های کمیته مذکور انتخاب کرد.

شورای سیاستگذاری اکسیو که آقای محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن، تجارت مسئولیت تشکیل و ریاست آن را بر عهده دارند، از چند ماه قبل کار خود را آغاز کرده و در واقع ما از طرف وزارت ارشاد ماموریت داریم که نیازهای این شورا را در حوزه فرهنگ و هنر تامین کنیم. برای ناظر آمدن به کمیته‌های خلاق و نوآور که هم ایده‌های بکر برای خلق رویداد هنری ارائه دهد هم تجربه کار اجرایی و عملیاتی داشته باشد، از جمع‌بندی پر شمار از نخبگان، کارشناسان و هنرمندان صاحب نظر به عنوان مشاور بهره‌مند هستیم که با توجه به اهداف جمهوری اسلامی ایران در اکسیو حضوری فعالانه ایفا نماییم؛ این خرد جمعی در پی آن خواهد بود تا بر پایه آموزه‌ها و ارزش‌های اعتقادی، رویدادهای هنری جذابی طراحی و اجرا کند که مقتضیات محیطی و سلاطین مخاطبان چند ملیتی اکسیو را تامین کند؛ اکنون این شورای بسیار متکثر در پی جمع‌آوری پیشنهادات هستند. در واقع ما حتی در مرحله ایده و طراحی نیز مبنای مان خرد جمعی است و اهتمام داریم در سایه همفکری و تشریح مساعی به خلق رویدادهای هنری ناظر شویم که هم بوی اصالت‌های ایران دهد و هم با زبان جهانی و مخاطبانی که از سراسر دنیا در ایتالیا آن را می‌بینند به خوبی ارتباط برقرار کند.

در مجموع در تلاشیم برنامه‌های مدونی را طراحی کنیم و نقشه راه داشته باشیم؛ در درجه اول مطالعه و تجسس دقیقی در مورد اکسیو میلان انجام گرفت و این اکسیو را با اکسیوهای دیگری که قبلاً برگزار شده مقایسه کردیم تا به درک دقیقی در این زمینه برسیم. مهم‌ترین نکته در مورد این دوره، حضور متفاوت ایران نسبت به اکسیوهای قبلی است که با توجه به اینکه این رویداد در کشوری توسعه یافته برپا می‌شود، چهره ایران نیز باید متناسب، موقر، پیشرفته و حرفه‌ای جلوه کند؛ نکته‌ای که در مورد فعالیت کمیته فرهنگ و هنر حائز اهمیت است، بحث تاثیر گذاری فرهنگی ایران در این اکسیو است. شاید کمیته‌های دیگر در میان کشورهای ابر قدرت و توسعه یافته دچار نقصان‌هایی باشند، اما در موضوعات فرهنگی ما هنوز هم قادر هستیم حرف اول را بزنیم.

چقدر سعی کردید در انتخاب‌ها، بحث فرهنگ اصیل ایرانی مطرح باشد؟

سونیا پور یامین: شعار اصلی اکسیو میلان انرژی برای حیات و تغذیه زمین است. آنچه ایران به عنوان شعار اصلی خود انتخاب کرده «بخش فرهنگ و غذا» است. بنابراین شعار اصلی ما در پابوون خودمان باید ارتباط مستقیم با فرهنگ و غذا داشته باشد. همه کشورها برای شعار مربوط به خودشان باید طرح و افکار جدیدی را ارائه بدهد. افکاری که بتواند به نوعی روشننگر آینده

چقدر سعی کردید در انتخاب‌ها، بحث فرهنگ اصیل ایرانی مطرح باشد؟

سونیا پور یامین: شعار اصلی اکسیو میلان انرژی برای حیات و تغذیه زمین است. آنچه ایران به عنوان شعار اصلی خود انتخاب کرده «بخش فرهنگ و غذا» است. بنابراین شعار اصلی ما در پابوون خودمان باید ارتباط مستقیم با فرهنگ و غذا داشته باشد. همه کشورها برای شعار مربوط به خودشان باید طرح و افکار جدیدی را ارائه بدهد. افکاری که بتواند به نوعی روشننگر آینده

مزیت‌های غیر قابل انکار صنعت سنگ لرستان

رضا خواجهوی

رئیس خانه صنعت و معدن لرستان

هرچند آمارها متفاوت است اما با تجمیع آن می‌توان گفت که لرستان به لحاظ ذخیره سنگ ۲۰ تا ۲۵ درصد از ذخیره سنگ کشور را در معادن خود جای داده است. این استان از نظر تعداد واحدهای فناوری هم بعد از اصفهان در رتبه دوم قرار دارد. در کل کشور دو نوع واحد تولیدی سنگ در حال فعالیت است یک گروه از واحدها دارای سیستم پیشرفته تولید هستند و خطوط تولید صادراتی را برپا کرده‌اند و گروه دوم پیشتر به شیوه سنتی تولید سنگ را انجام می‌دهند. اما این استان از نظر دارا بودن تعداد واحدهای پیشرفته تولید سنگ، نخستین استان کشور است. به این معنی که نسبت تعداد واحدهای دارای خط تولید پیشرفته به تعداد کل واحدها، بیش از ۵ درصد است. حتی استان اصفهان که در این امر موفقیت‌هایی را کسب کرده است نیز در این نسبت، در جایگاهی پایین‌تر از لرستان ایستاده است.

به این ترتیب لرستان در صنعت سنگ، مزیت‌هایی دارد که قابل انکار نیست. با این همه فشارهایی که صنعت سنگ استان در دهه اخیر تحمل کرده، پشت این صنعت را خم کرده است. سیاست‌های انقباضی بانکی در ۱۰ سال گذشته سبب شده تا نقدینگی از دست واحدهای تولیدی که در کار تولید و پخت هستند، گرفته شود. همچنین افزایش تحریم‌ها در ۸ سال اخیر به عاملی تبدیل شده است که امکان صادرات را کاهش دهد و میزان دسترسی به بازارهای صادراتی را کم کند. گذشته از آن پایین بودن بودجه اختصاص یافته به مباحث عمرانی در ۸ سال گذشته دلیلی دیگر برای خم کردن پشت این صنعت بود، چراکه وقتی بودجه کم باشد، اقدامات عمرانی و ساخت‌وساز صورت نمی‌گیرد و بازار داخلی برای فروش سنگ از بین می‌رود. بنابراین مصرف پایین سنگ را در سال‌های اخیر شاهد بوده‌ایم. همه این‌ها سبب شد که با وجود مزیت‌های نسبی لرستان نتواند از همه ظرفیت‌ها برای ارتقای این صنعت استفاده کند.

با روی کار آمدن دولت یازدهم به دلیل تغییر در رویه روابط دیپلماتیک و تغییر شرایط تحریم‌ها امکان بازگشت به برخی بازارها فراهم شده است. به‌طوری که برخی موانع که ناشی از اقدامات سلبی بوده، برطرف شده است. اما نقدینگی پایین هنوز یکی از مشکلات اساسی این واحدهاست. بسیاری از صاحبان این صنعت در لرستان که در گذشته برومیایی داشتند، در ۸ سال گذشته و در شرایط سخت، هر چه پس‌انداز کرده بودند را خرج کرده‌اند و امروز برای پرداخت فیش برق یا پرداخت حق بیمه کارگران خود دچار مشکل شده‌اند. اقداماتی نیز برای حل مشکلاتی که رابطه با بانک‌ها به وجود آمده، انجام شده است. اما بانک‌ها تابع شرایطی هستند که احراز این شرایط برای صاحبان صنایع مشکل است. برای مثال در ابتدا گفته شد که بدهی را تقسیط می‌کنیم. بعد گفتند تسهیلات می‌دهیم اما برای برخورداری از تسهیلات نباید بدهی معوق داشته باشیم. به جرات می‌توانم ادعا کنم که از میان ۴۸۰ واحد بزرگ تولیدی سنگ که در لرستان فعال هستند، هیچ کدام شرایط احراز را دارا نیستند و به‌طور عمومی در این ۱۰ سال چک برگشتی داشته‌اند. این علم در میان صاحبان صنایع وجود دارد که دولت با وجود همه مشکلات به جامانده از سال‌های گذشته، در یک‌سال اخیر همه تلاش خود را کرده است. بنابراین باید واقع‌بینانه به مشکلات اقتصادی موجود که خاصیت تکثیر یابری پیدا کرده‌اند، نگاه کرد.

بدون تیتیر

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان اردبیل با اشاره به آمار بیکاری در این استان گفت: اردبیل دارای نیروی انسانی کارآمد و جوانان مستعدی است که می‌توانند در ارتقای بهره‌وری و بالا بردن میزان تولید موثر باشند. به گزارش روابط عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت این استان، سید حامد عاملی در بازدید از گروه صنعتی آرتاپلاست با اشاره به مشکلات واحدهای تولیدی استان گفت: مشکل واحد تولیدی مذکور در خرید مواد اولیه از طریق بورس و استفاده از تسهیلات صندوق توسعه ملی است، چراکه اکثر واحدهای تولیدی در مناطق کمتر برخوردار نتوانستند از تسهیلات صندوق توسعه ملی استفاده کنند.

فارس: مدیرعامل شرکت گاز آذربایجان غربی گفت: ۶۲۷ واحد صنعتی آذربایجان غربی از گاز طبیعی بهره‌مند هستند. منصور صادقیان افزود: تعداد صنایعی که به طور کامل از گاز طبیعی بهره‌مند و در حال استفاده هستند ۲۴۰ واحد گزارش شده است.

همه چالش‌های پیش روی صنعت سنگ لرستان

صنعت سنگ، ظرفیت اشتغال ۱۸ هزار نفری دارد

زینب عبیدی - گروه استان‌ها: وقتی لرستانی‌ها می‌گویند که این استان در صنعت سنگ حرفی برای گفتن دارد، بیره نمی‌گویند. برخورداری از منابع غنی سنگ به ویژه سنگ‌های تزئینی و نما آنها را در منطقه، به لحاظ میزان استخراج در رتبه دوم پس از اصفهان قرار داده است. آمارها نشان می‌دهد ۲۲ درصد تولیدات کشور و ۳ درصد تولید جهانی سنگ تزئینی و نما به لرستان اختصاص دارد. کارشناسان می‌گویند که صنعت سنگ، نخستین صنعت در این استان است اما با وجود حمایت‌هایی که از سرمایه‌گذاران حوزه معادن و صنایع سنگ به عمل می‌آید، جذب سرمایه‌گذار در این زمینه با مشکل مواجه شده است. این حمایت‌ها، معافیت مالیاتی از زمان بهره‌برداری به مدت ۱۰ سال، تسهیلات ارزی و ریالی، واگذاری زمین، واگذاری انشعاب برق و گاز به صورت اقساط و در نهایت عزم ملی تمامی دستگاه‌های اجرایی استان برای تسهیل روند سرمایه‌گذاری صنعتی را دربرمی‌گیرد. با همه این حمایت‌ها هنوز نتوانسته‌اند در تقابل با فرسودگی ماشین‌آلات و کمبود نقدینگی و مشکلات پایانه‌های فروش، صنعت سنگ استان را به جایگاهی بازگردانند که ۱۰ سال پیش در آن قرار داشت. همه این‌ها در حالی است که چندی پیش در بازدید هیات تجاری عراقی از واحدهای صنعتی سنگ، آنها شگفتی خود را از وجود کارخانه‌هایی با این عظمت و فناوری مدرن و روز دنیا در استان لرستان به وضوح بیان کردند. در حال حاضر ۲۸ درصد اشتغال صنعتی لرستان مربوط به صنعت سنگ است که حدود ۹ هزار نفر در این بخش مشغول فعالیت هستند و چنانچه مشکلات بازاریابی و فروش سنگ لرستان برطرف شود این میزان تا دو برابر افزایش خواهد یافت. در کنار مشکلات طرح شده، صنعت سنگ لرستان محاسنی نیز دارد. نزدیکی معادن استان نسبت به شهر و راه اصلی، ویژگی ممتازی است. نگاهی به

مشکل هستند. همچنین به دلیل کمبود منابع مالی و فرسودگی دستگاه‌ها، استخراج به سختی انجام می‌شود. همین عامل باعث شده که میزان سنگ استخراج شده، کمتر از حد استخراجی باشد که در پروانه‌ها دیده شده است. در حالی که باید با برنامه‌ریزی صحیح و تامین زیرساخت‌ها، فرآیند استخراج تا تولید سنگ در استان انجام شود. به گفته عبیدی، سنگ گوهره که یکی از اصلی‌ترین انواع سنگ استان است، در خرم‌آباد و اطراف این شهر، همچنین در معادن سنگ ازنا استخراج می‌شود. سنگ مرمریت نیز در شرق بروجرد و سنگ چینی در بروجرد استخراج می‌شود. او تأکید می‌کند: یکی از عواملی که موجب ناشناخته ماندن برخی محصولات معدنی لرستان از جمله سنگ شده، که البته در سال‌های اخیر میزان آن کاهش یافته، این است که لرستان با وجود داشتن منابع غنی سنگ، این محصول را به صورت خام وارد بازارهای داخلی و جهانی می‌کند و همواره از ارزش افزوده این محصول خود را بی‌نصیب گذاشته است.

وی به بازدید خود از معادن سنگ و مشکل تامین سرمایه در گردش به‌عنوان یک چالش در بخش معدن استان اشاره کرد و گفت: کارخانه‌هایی با فناوری روز تشکیل شده ولی برای تکمیل فعالیت مشکل نقدینگی دارند ضمن آنکه سنگ تولیدی استان برای بازار ناشناخته است. وی ادامه داد: تشکیل شرکت‌هایی که به‌عنوان واسطه به بازاریابی و فروش بپردازند و نیز طراحی شرکت سنگ مشترک در استان می‌تواند صنعت سنگ را ساماندهی کند. وی در تشریح وضعیت شهرک سنگ، نمایشگاهی که در اصفهان به شهرک سنگ معروف است را مثال زد. کارشناسان می‌گویند صنعت سنگ یکی از صنایعی است که در صورت رفع مشکلات پیش روی آن می‌تواند استان لرستان و به دنبال آن جمهوری اسلامی ایران را در بازارهای جهانی سنگ پیشتاز و نام آور کند.

ظرفیت فعلی برداشت سنگ خام مرمریت و چینی معادن سنگ استان به علت فرسودگی ماشین‌آلات و کمبود نقدینگی تنها ۸ میلیون مترمکعب است و کمبود نیاز کارخانه‌ها از استان‌های همجوار تامین می‌شود. ولدی افزود: در واقع ذخیره معادن مناسب است ولی وضعیت تولید کم است. باید برنامه‌ریزی‌ها به صورتی انجام شود که استخراج سنگ‌خام به منظور تامین کارخانه‌های سنگ‌سازی استان انجام تا اشتغال پایدار ایجاد شود. ضمن آنکه با کمک تسهیلات بانکی و نوسازی ماشین‌آلات، کیفیت تولید را به سمت تولید محصولات صادراتی سوق دهیم.

ایرج عبیدی نماینده مردم خرم‌آباد و چگنی و عضو مجمع نمایندگان استان لرستان در این باره به خبرنگار گفت: بسیاری از معادن استان در استفاده از فناوری دچار

خبر ویژه صنعت، قربانی اصلی در حوزه اقتصاد

دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی گفت: تولید و تجارت دو بال تکمیل‌کننده حوزه اقتصاد هستند که هر یک را رها کنیم دیگری آسیب می‌بیند. فیروز ابراهیمی با اشاره به افزایش احتمالی مالیات بر ارزش‌افزوده به ۱۰ درصد و ناگزیری بخش تولید به پرداخت آن ۳ بار در سال، افزود: خیلی از مواقع با روکش حمایت از تولید حق تولیدکننده و مصرف‌کننده ضایع می‌شود. وی با مقایسه بخش کشاورزی و صنعت اظهار کرد: بخش عمده‌ای از منابع کشور در اختیار حوزه کشاورزی قرار داده می‌شود در حالی که برون‌داد آن با بخش صنعت قابل مقایسه نیست؛ به‌عنوان مثال ۹۲ درصد آب کشور به مصرف بخش کشاورزی می‌رسد در حالی که سهم صنعت از مصرف آب تنها ۲ درصد است اما هنگامی که بحث آلودگی آب، کمبود آب و مشکلات آب مطرح می‌شود، متهم اصلی بخش صنعت است.

ابراهیمی ادامه داد: وقتی قرار است که به بخش‌های مولد جامعه تسهیلات داده شود ارزان‌ترین تسهیلات از ۷ تا ۱۴ درصد به بخش کشاورزی اختصاص داده می‌شود در حالی که تسهیلات پرداختی به بخش صنعت ۲۵ درصد است اما آنچه که در این میان خودنمایی می‌کند این است که حوزه کشاورزی با این همه نعمت دریافتی در اشتغال کشور ۱۷ درصد نقش دارد اما صنعت مظلوم که گران‌ترین خدمات را دریافت می‌کند ۳۴ درصد اشتغال کشور را تامین می‌کند. وی با اشاره به اینکه همواره بخش تولید قربانی اصلی در حوزه‌های مختلف اقتصادی است، خاطرنشان کرد: با اینکه اولین ماه فصل پاییز را پشت‌سر گذاشتیم بحث مدیریت کردن گاز بخش صنعت مطرح شده است به این معنا که تعیین کنند گاز صنعت از کدام حوزه قطع شود، در حالی که معدل مصرف گاز صنعت در طول سال زیر ۱۰ درصد گاز کشور است.

دبیر خانه صنعت، معدن و تجارت استان با اشاره به مصرف ۳ تا ۴ درصدی صنعت از گاز استان در فصل زمستان یادآور شد: در سایر فصول بین ۱۰ تا ۱۲ درصد از گاز استان به مصرف بخش صنعت می‌رسد اما وقتی بحث صرفه‌جویی و قطع گاز مطرح می‌شود، صنعت اولین گزینه قطع گاز است که براساس ماده ۲۵ قانون کسب و کار این عمل خلاف قانون است.

در حال حاضر ۲۸ درصد اشتغال صنعتی لرستان مربوط به صنعت سنگ است که حدود ۹ هزار نفر در این بخش مشغول فعالیت هستند و چنانچه مشکلات بازاریابی و فروش سنگ لرستان برطرف شود این میزان تا دو برابر افزایش خواهد یافت

نقشه نشان می‌دهد که متوسط فاصله معادن استان تا جاده و شهر اصلی به ترتیب ۱۰ و ۱۵ کیلومتر است. این ویژگی سبب کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل، دسترسی آسان به انرژی، ارتباطات، امکانات بهداشتی و تامین بهتر امنیت شده است.

کمبود نقدینگی در صنایع سنگ

به گفته قدرت‌الله ولدی رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان لرستان، با وجود اینکه لرستان قطب تولید سنگ کشور است، نبود توازن میان استخراج و فرآوری لرستان، فرسودگی دستگاه‌ها و تجهیزات، پدیده خام‌فروشی و نبود پایانه‌های صادراتی سنگ موجب شده تا از این فرصت مناسب طی دهه گذشته بهره‌برداری مناسبی انجام نشود. او در گفت‌وگو با خبرنگار گفت: بر اینکه این استان واردات سنگ ندارد و اغلب سنگ تولیدی استان گوهره، چینی و گرانیت

کشور است، نبود توازن میان استخراج و فرآوری لرستان، فرسودگی دستگاه‌ها و تجهیزات، پدیده خام‌فروشی و نبود پایانه‌های صادراتی سنگ موجب شده تا از این فرصت مناسب طی دهه گذشته بهره‌برداری مناسبی انجام نشود. او در گفت‌وگو با خبرنگار گفت: بر اینکه این استان واردات سنگ ندارد و اغلب سنگ تولیدی استان گوهره، چینی و گرانیت

کمبود نقدینگی مهم‌ترین مشکل تولیدکنندگان زعفران

مهر: زعفران ازجمله محصولاتی است که در تمام کشورهای دنیا مورد استفاده غذایی و دارویی قرار می‌گیرد، البته کشت زعفران تنها در ایران انجام می‌شود و سالانه این محصول به اکثر کشورها صادر می‌شود. چند سالی است که پای چینی‌ها نیز در این محصول باز شده است و زعفران در چین برداشت می‌شود، در این میان کشور همسایه یعنی افغانستان هم به تازگی به کشت زعفران روی آورده است و نباید غافل شد از اینکه زعفران خاص خراسان است. ایران با وجود تولید ۳۰۰ تن زعفران در سال و تولید ۹۲ درصد زعفران دنیا به دلیل مشکلات موجود هنوز نتوانسته در صادرات آن به نام خود موفق باشد. این روزها اکثر کشاورزان استان در حال برداشت گل‌های آبی و بنفش رنگ زعفران هستند. در این میان نیز افرادی به عنوان واسطه یا بهتر بگوییم دلال گل‌های زعفران را یکجا خریداری کرده و این گل‌ها را برای پاک کردن زعفران محله به محله و خانه به خانه در میان زنان خانه دار توزیع می‌کنند اما زعفران تازه را وارد بازار نمی‌کنند تا بتوانند در فصلی که زعفران کمتر است آن را به قیمت بالاتری به فروش برسانند. رئیس اتحادیه صادرکنندگان و تولیدکنندگان زعفران خراسان رضوی نیز می‌گوید: در حوزه صادرات خوشبختانه موانعی که در گذشته بود برطرف

شده است به طوری که در ۶ ماه اول سال در مقایسه با سال ۹۲، ۳۶ درصد رشد داشته است و امیدواریم در ۶ ماه دوم سال این امر تداوم پیدا کند. غلامرضا میری تصریح می‌کند: کشورهای زیادی در بخش تولید زعفران فعال هستند که اسپانیا قدیمی‌ترین تولیدکننده زعفران در جهان در ۳ دهه پیش بوده است، به طوری که ۱۰۰ تن تولید داشته است اما امروز به مرز یک تن رسیده است. اما در مقابل ایران که زمانی ۱۰ تن تولید داشته است در حال حاضر ۳۰۰ تن تولید دارد و ۹۲ درصد تولید زعفران دنیا را ایران تامین می‌کند و در مقابل کشمیر هندوستان، ایتالیا، فرانسه و چین تنها ۸ درصد تولید دنیا را به خود اختصاص داده‌اند. وی ادامه می‌دهد: در حالی

صادرات ۱۳۸ میلیون دلاری زنجان

فارس: مدیر گمرک استان زنجان گفت: ارزش دلاری صادرات گمرک این استان در ۷ ماه گذشته ۱۲۸ میلیون و ۱۵۵ هزار و ۸۹۲ دلار است. احمد برکابیان با اشاره به عملکرد ۷ ماه گذشته گمرک استان زنجان اظهار کرد: عملکرد گمرک استان زنجان در این مدت در زمینه‌های مختلف امور گمرکی صادرات، واردات، ورود موقت، درآمد و امانات پستی بوده است. وی به انواع کالاهای صادراتی گمرک استان زنجان طی این مدت اشاره و بیان کرد: شمش روی، شمش سرب، ترانسفورماتور و متعلقات، مقره سرمیکی و سوزنی، کابل، رول تیشو، خرما، کشمش، رب گوجه فرنگی، دوغ، شیر، ماست، خامه، الیاف پلی پروپیلن، پارچه صنعتی، ضایعات نخ، منسوج نبافته اسپان لس، منسوج پلی استر، اکسید خاک روی، بنتونیت و بلوک سیلیسی از صادرات گمرک استان زنجان است. این مسئول به کشورهای مقصد همچون ترکیه، عراق، پاکستان، هند، آلمان، افغانستان، ترکمنستان و... به ترتیب ارزش در این مدت اشاره کرد.

حمایت از تولید تنها راه کمک به کشور

ایسنا: رئیس خانه صنعت و معدن خوزستان بر لزوم حمایت از تولیدکنندگان و صنعتگران استان تأکید کرد و گفت: در واقع تنها راه کمک به کشور حمایت از بخش تولید است که اگر به این بخش توجه شود به‌طور قطع بیشتر مشکلات حل خواهد شد. فرامرز احمدی‌نژاد اظهار کرد: در جلسه‌ای که با فرماندار اهواز و جمعی از صنعتگران استان برگزار شد، تشکیل کمیته حمایت از تولیدات خوزستان به تصویب رسید و قرار است از طریق این کمیته مشکلات و دغدغه‌های صنعتگران و تولیدکنندگان استان بررسی و پیگیری شود. وی افزود: دغدغه ما برای صنعت و تولید این است که باید سخت‌گیری‌ها و بوروکراسی‌های اداری و سازمانی برای بخش تولید تسهیل شود. در شرایطی که تولید با مشکلاتی دست و پنجه نرم می‌کند، به‌طور قطع این مسئله و سختگیری‌های اداری مشکلات و روند فعالیت آنها را کندتر خواهد کرد. رئیس خانه صنعت و معدن خوزستان گفت: نگرش مدیران و مسئولان استانی نگاهی تولید محور و در جهت تسهیل امور برای تولیدکننده باشد.

رابطه عجیب شیر مادر و اعتماد به نفس

به گفته برخی از متخصصان تغذیه، شیر مادر تا ۲سالگی برای نوزاد کافی بوده و ادامه این روند بیش از ۲سال موجب می‌شود تا نوزادان در بزرگسالی شخصیتی وابسته پیدا کرده و اعتماد به نفس پایینی داشته باشند. همچنین بسیاری از متخصصان تغذیه شیر مادر را بهترین غذا برای نوزادان دانسته و اعتقاد دارند که شیر مادر بهترین ترکیب را از نظر تغذیه‌ای برای نوزادان دارد و تمامی مواد مغذی را با توجه به نسبت‌های مورد نیاز نوزاد برای او فراهم می‌کند. شیر مادر هوشمند بوده و به صورت اتوماتیک، همزمان با رشد نوزاد درصد ترکیبات خود را تغییر می‌دهد تا بتواند به نحو مطلوب نیازهای نوزاد را تامین کند. شیر مادر تا سن ۶ ماهگی تمامی مواد مغذی مورد نیاز نوزاد به جز آهن و ویتامین A و D را فراهم می‌کند. بنابراین الزامی نیست تا در کنار شیر مادر تا ۶ ماهگی، قطره آهن و مولتی‌ویتامین به نوزاد داده شود. همچنین باید از همان ابتدا به نوزاد در کنار شیر مادر آب نیز داده شود. پس از ۶ ماهگی باید در کنار شیر مادر از غذاهای کمکی مانند حریره بادام، فرنی و شیر برنج استفاده شود و به‌تدریج به سمت استفاده از غذاهای پیچیده‌تر رفت. حساسیت‌زایی گوشت و میوه در نوزادان بیشتر است و این دو فشار بسیاری را به کبد و کلیه وارد می‌کند، بنابراین والدین باید استفاده از این مواد غذایی برای نوزادان خود را از یک‌سالگی به بعد شروع کنند. تغذیه نوزاد تا ۲ سالگی باید به گونه‌ای باشد که در یک سال اول شیر مادر غذای اصلی باشد و در سال دوم غذای سفره غذای اصلی نوزاد را تشکیل دهد و شیر مادر به عنوان غذای کمکی کودک باشد. بعد از ۲ سالگی سیستم گوارش نوزادان تکمیل شده و آنها قادر به استفاده از تمام مواد غذایی هستند و همچنین شیر خوردن نوزادان بیش از ۲ سالگی، اعتماد به نفس آنها را در بزرگسالی کاهش داده و آنها را بسیار وابسته به مادر می‌کند. از سوی دیگر، درصد بالای پروتئین و چربی از جمله مضرات شیر خشک عنوان می‌شود. پروتئین زیاد می‌تواند به کلیه‌های نوزاد که هنوز آنچنان توسعه نیافته آسیب برساند و از طرف دیگر، شیرینی و قند بالای شیر خشک موجب افزایش وزن نوزاد شده و آنها را در سنین بالاتر مستعد بیماری‌های دیگری می‌کند. همچنین احتمال افزایش قند و چربی خون و چاقی در سنین بزرگسالی در نوزادانی که با شیر خشک تغذیه شده‌اند، بیشتر است.

تولید شیر خشک بر اساس جنسیت نوزاد

محققان امریکایی دریافته‌اند، بدن برخی حیوانات از جمله میمون به‌طور شگفت‌انگیزی بر اساس جنسیت نوزاد، اقدام به تولید سفارشی شیر می‌کند که این نکته می‌تواند در تهیه فرمول شیر خشک برای نوزاد انسان نیز در نظر گرفته شود. شیر مادر از ترکیب استاندارد و مناسبی برای کودک برخوردار است و نوزادانی که با شیر مادر تغذیه می‌شوند، سالم‌تر بوده و در سال نخست زندگی کمتر به مشکلاتی مانند اسهال، گوش درد، پنومیا (ذات الریه) دچار شده و در سال‌های بعد نیز به آسم یا چاقی مبتلا نمی‌شوند اما کیفیت شیر مادران با تغذیه نامناسب یا نوزادانی که با شیر خشک تغذیه می‌شوند، چندان مطلوب نیست و باید تغییراتی در فرمول شیر خشک ایجاد شود.

محققان دانشگاه هاروارد، کیفیت شیر میمون‌های نژاد رزوس (rhesus) را مورد بررسی قرار داده و دریافته‌اند، ارتباط مستقیمی بین جنسیت نوزاد و کیفیت شیر مادر وجود دارد. بدن میمون به‌طور شگفت‌انگیزی بر اساس جنسیت نوزاد، اقدام به تولید سفارشی شیر می‌کند و زمانی که بچه میمون نر باشد، شیر غنی از چربی و پروتئین در بدن مادر تولید می‌شود اما در زمان تولد بچه میمون ماده، حجم شیر مادر به‌طور قابل توجهی افزایش پیدا می‌کند که این شیر حاوی کلسیم بیشتری بوده و برای استخوان‌سازی حیوان بسیار مفید است. در ادامه تحقیقات، محققان دانشگاه ایالتی کانزاس، وضعیت تولید شیر در ۱/۵ میلیون راس گاو هولشتاین را مورد بررسی قرار دادند. برخلاف میمون، گوساله به‌سرعت از گاو مادر جدا می‌شود، با این حال میزان شیر گاوهایی که گوساله ماده به‌دنیای آورده‌اند حدود ۱/۶ درصد افزایش پیدا می‌کند. دکتر «کتی هیند» از محققان دانشگاه هاروارد تاکید می‌کند که تفاوت در کیفیت شیر این حیوانات، نشانگر تفاوت در نیازهای متفاوت جنس نر و ماده است. به گفته «هیند»، با توجه به کیفیت پایین شیر برخی مادران (به‌دلیل تغذیه نامناسب) و برای تامین اصلی‌ترین نیاز نوزادانی که با شیر خشک تغذیه می‌شوند، فرنی شیر خشک باید بر اساس جنسیت نوزاد متفاوت باشد.

نوزادان ایرانی سالانه ۲۵میلیون قوطی شیر خشک مصرف می‌کنند

گردش مالی سالانه ۳۴۰میلیارد تومانی بازار شیر خشک

وجود دارد و مواد اولیه تولید شیر خشک نیز وارد می‌شود اما در تلاش هستیم تا واردات این مواد در آینده نزدیک به حداقل برسد؛ به طوری که هم‌اکنون امکان داخلی‌سازی ۹۰درصد از مواد اولیه تولید شیر خشک وجود دارد.

رییس هیات مدیره شرکت شیر خشک نوزاد پگاه (شهرکرد)، با بیان اینکه شیر خشک وارداتی از چین نداریم، اظهار کرد: ایران به‌طور عمده از اروپا شیر خشک وارد می‌کند و واردات شیر خشک هم مشمول حداقل تعرفه واردات است. این در حالی است که ۳ برابر نیاز کشور ظرفیت‌سازی برای تولید وجود دارد. مفید با بیان اینکه شرکت شیر خشک نوزاد پگاه سال گذشته یک میلیون قوطی شیر خشک تولید کرد، افزود: این محصولات در قالب شیر خشک پاره‌های توزیع شدند.

بزرگترین کارخانه تولیدکننده شیر خشک نوزاد در کشور و خاورمیانه همواره واردات شیر خشک و ارزبری این حوزه در کل صنایع از دغدغه‌های مهم کشور بوده است که در همین راستا با همت مجموعه صنایع شیر ایران با برند پگاه که متعلق به صندوق بازتسهیل‌کننده کشور است، کارخانه بزرگ تولید شیر خشک نوزاد و صنعتی پگاه (شهرکرد) در استان چهارمحال

وجود دارد و مواد اولیه تولید شیر خشک نیز وارد می‌شود اما در تلاش هستیم تا واردات این مواد در آینده نزدیک به حداقل برسد؛ به طوری که هم‌اکنون امکان داخلی‌سازی ۹۰درصد از مواد اولیه تولید شیر خشک وجود دارد.

رییس هیات مدیره شرکت شیر خشک نوزاد پگاه (شهرکرد)، با بیان اینکه شیر خشک وارداتی از چین نداریم، اظهار کرد: ایران به‌طور عمده از اروپا شیر خشک وارد می‌کند و واردات شیر خشک هم مشمول حداقل تعرفه واردات است. این در حالی است که ۳ برابر نیاز کشور ظرفیت‌سازی برای تولید وجود دارد. مفید با بیان اینکه شرکت شیر خشک نوزاد پگاه سال گذشته یک میلیون قوطی شیر خشک تولید کرد، افزود: این محصولات در قالب شیر خشک پاره‌های توزیع شدند.

بزرگترین کارخانه تولیدکننده شیر خشک نوزاد در کشور و خاورمیانه همواره واردات شیر خشک و ارزبری این حوزه در کل صنایع از دغدغه‌های مهم کشور بوده است که در همین راستا با همت مجموعه صنایع شیر ایران با برند پگاه که متعلق به صندوق بازتسهیل‌کننده کشور است، کارخانه بزرگ تولید شیر خشک نوزاد و صنعتی پگاه (شهرکرد) در استان چهارمحال

است. وی با تاکید بر برنامه‌ریزی برای صادرات این محصول، افزود: شیر خشک لاکتومیل در ۴ نوع محصول به بازار عرضه می‌شود.

ظرفیت‌سازی برای تولید، ۳ برابر نیاز

معاونت تولید صنایع شیر ایران نیز با اشاره به اینکه نیاز سالانه کشور به شیر خشک اطفال حداکثر ۲۵ میلیون قوطی است، افزود: از این مقدار حدود ۵ میلیون قوطی شیر خشک پاره‌های و ۲۰ میلیون قوطی شیر خشک آزاد است و حداقل یک‌سوم از شیر خشک آزاد موجود در بازار وارداتی است.

وچید مفید در شیر خشک نوزاد موجود در بازارهای کشور، تصریح کرد: شیر خشک شامل ۳ نوع ۱ برای نوزادان تا ۶ ماه، نوع ۲ برای نوزادان ۶ماه تا یک سال و نوع ۳ برای نوزادان یک سال به بالاست.

وی افزود: شیر خشک پاره‌های از طریق مراکز بهداشت بین مادرانی که قادر به شیر دادن به نوزادان خود نیستند، توزیع می‌شود. وی گفت: در حال حاضر ۴ کارخانه تولید و بسته‌بندی شیر خشک اطفال در کشور

سالانه ۵میلیون قوطی شیر خشک پاره‌های در کشور توزیع می‌شود

پارانه ۸۰میلیارد تومانی دولت به شیر خشک

رشد نجومی قیمت شیر خشک نوزاد

قیمت شیر خشک نوزاد در سال‌های اخیر به سرعت رشد کرده است. در حال حاضر شیر خشک‌های معمولی ایرانی موجود در بازارهای کشور با قیمت آزاد از حدود ۱۳هزار تومان تا ۱۷هزار تومان در هر قوطی به فروش می‌رسد و شیرخواران معمولاً هر هفته یک بندگی‌کننده شیر خشک در کشور ظرفیت تولید و بسته‌بندی ۹۰میلیون قوطی شیر خشک را دارند.

محمد مهدی نورمحمدی با بیان اینکه در حال حاضر فقط از ۱۰درصد ظرفیت تولید شیر خشک نوزاد در کارخانه تولیدکننده این محصول استفاده می‌شود، افزود: پیشنهاد دادیم به جای شیر خشک، مواد اولیه آن وارد کشور شود. وی ادامه داد: اکنون صادرات شیر خشک ایران به کشورهای عربستان، امارات، افغانستان و عراق سالانه به میزان قابل توجهی انجام می‌شود.

محمد مهدی نورمحمدی با بیان اینکه در حال حاضر فقط از ۱۰درصد ظرفیت تولید شیر خشک نوزاد در کارخانه تولیدکننده این محصول استفاده می‌شود، افزود: پیشنهاد دادیم به جای شیر خشک، مواد اولیه آن وارد کشور شود. وی ادامه داد: اکنون صادرات شیر خشک ایران به کشورهای عربستان، امارات، افغانستان و عراق سالانه به میزان قابل توجهی انجام می‌شود.

هم در داروخانه‌ها به قیمت هر بسته ۱۰ هزار تومان به فروش می‌رسید که نسبت به بهار ۹۰، رشد قیمت ۳۰۰ تومانی داشته است. در آن زمان هر قوطی شیر خشک Aptomil نیز ۶ هزار و ۶۰۰ تومان قیمت داشت. در آن دوره ارزان‌ترین شیر خشک موجود در بازار برند نان بود که به قیمت ۵ هزار تومان در هر قوطی به فروش می‌رسید.

در پاییز سال ۱۳۹۱، شیر خشک نان (۲،۱ و ۳) که قیمت آنها در تابستان همان سال ۵۲۰۰، ۵۴۰۰ و ۵۸۰۰ تومان بود به ۷۳۰۰، ۷۱۰۰ و ۷۰۰۰ تومان افزایش یافت و در زمستان هم در برخی داروخانه‌ها نوع نایاب آن به ۹ هزار تومان برای هر قوطی رسید. هر قوطی شیر خشک پیمان هم از ۹۹۰۰ تومان در تابستان ۹۱ به ۱۲ هزار تومان در پاییز همان سال رسید. قیمت شیر خشک ب.ب.لاک، بدون لاکتوز هم در همین بازه زمانی از ۹ هزار تومان به ۲۲ هزار و ۵۰۰ تومان افزایش یافت و فقط در یک ماه ابتدای زمستان سال ۹۱ با توزیع دوباره در بازار با قیمت ۱۵ هزار تومان برای هر قوطی به فروش رسید. به طور کلی در نیمه اول سال ۹۱، شیر خشک‌های داخلی با افزایش قیمت بین ۱۰ تا ۲۰درصد و شیر خشک‌های خارجی از ۵۰ تا ۸۰درصد افزایش قیمت داشته‌اند.

دولت برای برخی نوزادانی که مادر ندارند، به سرپرست هستند یا مادرشان بیمار است و شیر ناکافی برای تغذیه نوزاد دارد یا چندقلوزایی داشته، پاره‌های در نظر گرفته است، به این شکل که شیر خشک معمولی با قیمت پایین در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. به گفته رسول دیناروند، رییس سازمان غذا و دارو وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حدود ۵ میلیون قوطی شیر خشک پاره‌های سالانه در کشور توزیع می‌شود که ۳۰میلیارد تومان هزینه برای دولت دارد. همچنین دولت برای تامین شیر خشک معمولی خانواده‌های نیازمند، سالانه ۵۰میلیارد تومان پاره‌های می‌پردازد که بر این اساس در مجموع هر سال دولت حدود ۸۰میلیارد تومان پاره‌های شیر خشک می‌پردازد. در این رابطه مادران با مراجعه به مراکز بهداشت در این رابطه صورت داشتن شرایط لازم می‌توانند به مقدار هفته‌ای یک قوطی، از شیر خشک پاره‌های برای فرزندشان استفاده کنند.

هم‌اکنون حدود یک و نیم میلیون کودک زیر ۲ سال ایرانی با شیر خشک تغذیه می‌شوند. یعنی بیش از ۲۵میلیون قوطی شیر خشک در سال توسط فرزندان نوزاد و شیرخوار ایرانی مصرف می‌شود. این امر در شرایطی صورت می‌گیرد که براساس آمار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۹۷درصد کودکان برای خوردن شیر مادر مشکلی ندارند اما با وجود تشریح و اعلام مکرر برتری‌های شیر مادر نسبت به شیرهای مصنوعی و نیز ممنوع شدن تبلیغات شیر خشک در ایران، آمارها حاکی از استفاده حدود نیمی از شیرخواران زیر دو سال ایرانی از شیر خشک است. طبق آمارهای جهانی، کمتر از ۴۰درصد مادران به نوزادان خود شیر می‌دهند و مطابق با آمار وزارت بهداشت، آمار مصرف شیر خشک در کشور ما نیز روند افزایشی داشته است. بر اساس آمارهای اعلام شده وزارت بهداشت، در ایران ۵۲درصد نوزادان در شهرها و ۳۸درصد در روستاها از تغذیه انحصاری با شیر مادر تا ۶ ماهگی محروم هستند. همچنین فقط ۵۱درصد از شیرخواران تا ۲سالگی با شیر مادر تغذیه می‌شوند. والدین ایرانی می‌توانند در صورت نیاز از شیر خشک‌های پاره‌های که دولت به شیرخواران محروم از شیر مادر اختصاص می‌دهد، استفاده کنند یا اینکه شیر خشک را به صورت آزاد در داروخانه‌ها تهیه کنند. شیر خشک‌های معمولی در ۳ شماره برای سنین نوزادی تا ۶ ماهگی، ۶ ماهگی تا یک سالگی و یک تا ۲ سالگی تولید می‌شود.

صنعت شیر رقابتی‌ترین صنعت کشور است، به‌طوری که در ۷۵ شهر کشور، یک‌هزار و ۷۰۰ برند لبنی فعال شناسایی شده است. هم‌اکنون تولید شیر خام در ایران حدود ۸ میلیون تن است و گردش مالی این صنعت در کشور ۲۴هزار میلیارد تومان و اشتغال موقتی و دائم آن نیز حدود ۴ میلیون نفر تخمین زده می‌شود. در چنین شرایطی بسیاری از شیر خشک‌های مصرفی نوزادان با برندهای خارجی در بازار کشور وجود دارد که اغلب توسط شرکت‌های داخلی و با سرمایه‌گذاری‌های مشترک داخلی و خارجی تولید می‌شود. این وضعیت باعث شده تا گاهی مشکلاتی در مسیر تامین و توزیع شیر خشک‌های نوزادان در داخل کشور به وجود بیاید. براساس تحقیقات میدانی خبرنگار **سنت**، متوسط قیمت هر قوطی شیر خشک نوزاد در بازارهای مصرف کشور از سال ۱۳۹۰ تاکنون با رشدی ۶۰۰درصدی (۷برابر) از متوسط ۲۴۰۰ تومانی در سال ۱۳۹۰ به ۱۷هزار تومان در حال حاضر رسیده است که به‌طور عمده این رشد قیمت‌ها تا نیمه سال گذشته رخ داده است.

همچنین با در نظر گرفتن متوسط قیمت ۱۷هزار تومانی هر قوطی شیر خشک نوزاد و نیاز سالانه ۲۰میلیون قوطی شیر خشک (بعلاوه ۵میلیون بسته شیر خشک پاره‌های) حداقل گردش مالی این بازار سالانه ۳۴۰میلیارد تومان ارزیابی می‌شود. هم‌اکنون در میان تولیدکنندگان شیر خشک نوزاد در کشور، فقط نام یک کارخانه به چشم می‌خورد که صددرصد ایرانی بوده و به گفته مدیر عامل این کارخانه، تمامی مراحل تولید شیر خشک نوزاد در این کارخانه صورت می‌پذیرد. در واقع شیر خشک «لاکتومیل» تنها شیر خشک صددرصد ایرانی است که مواد و منابع تولید آن در داخل تامین می‌شود و پروانه وزارت بهداشت را دارد. همچنین شرکت نستله (صددرصد با سرمایه‌گذاری خارجی)، دنان (۶۰ درصد فرانسه، ۴۰ درصد ایران) و بهداشت کار (۶۰ درصد بلژیک، ۴۰ درصد ایران) از جمله شرکت‌هایی هستند که مواد اولیه شیر خشک نوزاد را وارد کرده و در کارخانه‌های داخلی بسته‌بندی و به بازار عرضه می‌کنند.

چرخه واردات شیر خشک معکوس می‌شود؟

در نیمه شهریور ماه امسال، معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد که با هدف‌گذاری موثر در تقویت زیرساخت‌های حوزه کشاورزی، چرخه واردات شیر خشک به کشور در حال معکوس شدن است. به گزارش **سنت**، حسن رکنی تاکید کرد: تولید شیر در کشور براساس برنامه به سمتی پیش می‌رود که علاوه بر تامین نیاز محصولات لبنی، مازاد آن به شیر خشک تبدیل یا در قالب فرآورده‌های متنوع لبنی به کشورهای همسایه صادر شود. این سخنان در شرایطی از سوی این مقام مسئول بیان شده که در بازار شیر خشک کشور همچنان نابه‌سامانی‌هایی به چشم می‌خورد.

محمد صراف‌زاده، مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت صنایع شیر ایران در گفت‌وگو با **سنت** اظهار کرد: شیر خشک صددرصد ایرانی در شرکت شیر خشک نوزاد پگاه در شهرکرد واقع در استان چهارمحال و بختیاری تولید می‌شود.

وجود محیطی کاملاً طبیعی و پاک همراه با آب و هوای سالم را از دلایل انتخاب شهرکرد برای تولید این محصول عنوان کرد و افزود: برند «لاکتومیل» تاکنون در هیچ جای دنیا استفاده نشده و برای نخستین بار به نام ایران ثبت شده است.

صراف‌زاده هدف از انتخاب اسم «لاکتومیل» برای شیر خشک ایرانی را ظرفیت تولید این شیر خشک در شرکت شیر خشک نوزاد پگاه شهرکرد، نزدیک به ۲۲ میلیون قوطی در سال (۱۰ هزار تن) است. در شرایطی که نیاز داخلی کشور سالانه ۲۵میلیون قوطی شیر خشک نوزاد

معرفی خاک‌های صنعتی راهی برای افزایش صادرات

محمد رضا بهرامی
نایب رییس خانه معدن

خاک‌های صنعتی به‌عنوان یکی از عناصر مهم در صنایع مختلف شناخته شده و براساس نوع کاربرد تقسیم‌بندی می‌شوند. از جمله مهم‌ترین خاک‌های صنعتی می‌توان به بنتونیت، باریت، خاک نسوز و کائولن اشاره کرد که به دلیل وجود خاصیت پرکنندگی در صنایع مختلف همچون کاشی و سرامیک‌سازی و چینی‌های بهداشتی و... مورد استفاده قرار می‌گیرند.

با توجه به اینکه این کانی‌ها از ارزش بالایی برخوردار بوده و ایران نیز از ذخایر غنی این کانی بهره می‌برد به همین دلیل مورد توجه فعالان معدنی قرار گرفته و هم‌اکنون با تشکیل کمیته‌های تخصصی در این حوزه و فعالیت آنها در سراسر کشور شاهد رشد چشمگیری در این حوزه هستیم و مباحثی همچون کیفیت خاک‌های صنعتی، نوع برداشت آنها از معادن و همچنین فرآوری آنها مورد بررسی قرار گرفته‌اند تا با افزایش کیفیت محصولات تولید شده نیاز صنایع داخلی را فراهم کرده و روند توسعه در این صنعت را تسریع کنند. اما نکته‌ای که در این خصوص وجود دارد نبود اطلاع کشورهای صنعتی و پیشرفته از خاک‌های صنعتی موجود در پهنه‌های معدنی ایران است. از این رو می‌توان با معرفی این خاک‌های صنعتی راه را برای صادرات هموار و همچنین با دستیابی به فناوری‌های روز دنیا زمینه را برای فرآوری و تولید هرچه بهتر خاک‌های مورد نیاز در صنایع پایین‌دستی فراهم کرد.

اما برای رسیدن به این امر نیازمند یک برنامه‌ریزی دقیق و رایزنی با کشورهای صنعتی و پیشرفته در صنایع معدنی هستیم. در واقع آنها هر ساله با برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی فرآورده‌ها و محصولات معدنی خود را به دنیا معرفی کرده و به این طریق زمینه صادرات محصولات خود را فراهم می‌کنند و از آنجایی که هم‌اکنون صنایع معدنی ایران از ظرفیت بالایی برخوردار است می‌توان زمینه حضور در این نمایشگاه‌ها را فراهم کرده و با معرفی خاک‌های صنعتی ایران که از کیفیت و عیار بالایی برخوردارند راه را برای صادرات آنها هموار کرد.

تازه‌های معدنی

نیاز بخش معدن به آزمایشگاه تعیین نرخ کیفیت محصولات

صنعت از لزوم اندازه‌گیری نرخ کیفیت محصولات معدنی گزارش می‌دهد

انجام آزمایش‌ها بر اساس چارچوب‌های بین‌المللی

حقیقی همچنین با بیان اینکه هم‌اکنون در واحدهای تولیدکننده محصولات معدنی مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاهی در اختیار دارند، گفت: یکی از مواردی که می‌تواند روند تعیین نرخ کیفیت محصولات معدنی را تسریع بخشد، استاندارد کردن مراکز آزمایشگاهی موجود در واحدهای تولیدکننده است. به این ترتیب که براساس چارچوب‌های تعریف شده در نظام‌نامه بین‌المللی این واحدها را به روز کرده و با به کارگیری کارشناسان متخصص به عنوان ناظر بر روی کیفیت، محصولات تولیدی در بخش‌های مختلف را کنترل کنند.

وی به تأثیرات مثبت تعیین نرخ کیفیت محصولات معدنی اشاره کرد و گفت: افزایش کیفیت محصولات معدنی و تعیین نرخ کیفیت بر روی قیمت نهایی محصولات نیز تأثیرگذار بوده و در صورت بهبود آن، شاهد افزایش قیمت و بهبود بازار رقابت خواهیم بود.

نورگس قیصری - گروه معدن: در هفته گذشته جلسهای با حضور قائم مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت، مدیران، استادان دانشگاه، مشاوران و نمایندگان بخش خصوصی به منظور طراحی مدل اندازه‌گیری نرخ کیفیت محصولات تشکیل شد. در این نشست ارتقای سطح کیفی محصولات و خدمات در ۳ بخش صنعت، معدن و تجارت مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در این جلسه زیر ساخت‌های کیفی موجود در کشور مورد بررسی قرار گرفت زیرساخت‌هایی که برای بهبود بخشیدن آنها نیازمند تشکیل نظام‌های مختلفی از جمله استاندارد‌ها، اعتباردهی و ارزیابی هستیم تا از این طریق زمینه ارتقای کیفیت محصولات معدنی فراهم شود.

کیفیت محصولات تولیدی از اهمیت بالایی در صنایع مختلف به ویژه صنایع معدنی برخوردار است این در حالی است که توجه ناکافی به این بخش باعث شده تا در برخی از موارد شاهد بروز مشکلاتی در تولید باشیم در واقع تعیین کیفیت مواد معدنی نیازمند وجود مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاه‌هایی است که بتواند با تکیه بر دانش کارشناسان و متخصصان این بخش زمینه را برای ارتقای کیفیت آنها بالا برده و به این ترتیب موجبات افزایش کیفیت محصولات تولیدی در صنایع پایین‌دستی را فراهم کرده و از ورود محصولات خارجی به کشور جلوگیری کرد.

شاخصه‌های کیفی متفاوت مواد معدنی

عبدالعلی حقیقی، رییس کمیته فرآوری مواد معدنی در خصوص کیفیت محصولات معدنی به این می‌گوید: هر ماده معدنی شاخصه کیفی خاص خود را دارد و در طول انجام عملیات فرآوری با توجه به نیاز صنایع پایین‌دستی میزان کیفیت آنها مشخص شده و در برخی موارد نیز بر اساس نیاز مشتری میزان کیفیت مواد اولیه درخواستی تعیین و در اختیار خریداران قرار می‌گیرد.

نبود نظارت کافی بر روی تولید محصولات معدنی

وی نیز به آزمایشگاه‌های مجهز برای انجام تحقیقات و مشخص کردن نرخ کیفیت محصولات معدنی را ضروری دانست و افزود: در واقع هم‌اکنون به دلیل نبود نظارت کافی بر روی کیفیت مواد معدنی مشکلاتی را برای فعالان این حوزه به وجود آورده که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به اختلاف بین خریداران و تولیدکنندگان محصولات معدنی بر

وی با بیان اینکه شاخص‌های فراوانی برای تعیین کیفیت محصولات معدنی وجود دارد، گفت: در حال حاضر بیش از ۱۵ فاکتور برای تعیین نرخ کیفیت مواد معدنی وجود دارد که می‌توان به مهم‌ترین آنها همچون عیار، ابعاد ماده معدنی، رطوبت، عناصر مزاحم، رنگ، شکل، خواص فیزیکی و شیمیایی اشاره کرد که نقش مهم و بسزایی در تعیین میزان کیفیت مواد معدنی دارند. از سوی دیگر نحوه بسته‌بندی

افزایش تولید سنگ آهن

بی‌اچ پی بیلیتون تولید سنگ آهن بی‌اچ پی بیلیتون که بزرگترین شرکت معدنی جهان است با تسریع فعالیت‌هایش ۱۷ درصد در ۳ ماه سوم سال جاری میلادی افزایش یافت. این شرکت در مدت ۳ ماه منتهی به ۳۰ سپتامبر ۵۷/۱ میلیون تن سنگ‌آهن تولید کرد که بالاتر از ۴۹ میلیون تن تولید مدت مشابه سال گذشته بود و با ۵۶/۵ میلیون تن مورد برآورد تحلیلگران در نظرسنجی بلومبرگ همخوانی داشت. این در حالی است که تولید ذغال‌سنگ کک شوی شرکت بی‌اچ پی بیلیتون نیز با ۲۵ درصد افزایش رو به رو شده است.

تولید سنگ آهن واله

رکور دشنکی کرد شرکت برزیلی واله که بزرگترین تولیدکننده سنگ آهن جهان است، با اجرای پروژه‌های جدید موفق شد تولید بالاتری از میزان مورد پیش‌بینی تحلیلگران را در ۳ ماه سوم داشته باشد. تولید سنگ‌آهن این شرکت به جز سامارکو مینراکانو، ۳/۱ درصد افزایش یافت و به ۸۵/۷ میلیون تن در مقایسه با ۸۲/۱ میلیون تن در مدت مشابه سال گذشته رسید درحالی که تحلیلگران تولید این شرکت را ۸۲/۳ میلیون تن پیش‌بینی کرده بودند. توسعه تولید این شرکت و دو رقیب اصلی‌اش شامل بی‌اچ پی بیلیتون و ریبونتو مازاد جهانی را در بازار سنگ آهن دریابرد به وجود آورده است.

قرار داد یک میلیارد دلاری انگلیس با غول مس شیلی

انگلیس یک قرارداد یک میلیارد دلاری برای پشتیبانی از سرمایه‌گذاری این کشور در شرکت مس دولتی کودلکو که بزرگترین تولیدکننده این فلز سرخ در جهان است، امضا کرد. طبق این قرارداد شرکت‌های انگلیسی با کودلکو روی زیرساخت، فروش تجهیزات یا انجام سرمایه‌گذاری مالی همکاری خواهند کرد. وزیر معدن شیلی یک میلیارد دلار نامه اعتبار را به نمایندگی از کودلکو از صندوق ضمانت صادرات انگلیس دریافت خواهد کرد. براساس گزارش رابرتز، شرکت‌های انگلیسی می‌توانند از پشتیبانی مالی دولت برای فروش زیرساخت مانند خط راه آهن، نیروگاه برق یا تجهیزات معدنی استفاده کنند.

کاهش تولید قلع اندونزی

برنامه‌های اندونزی برای محدود کردن تولید و صادرات قلع ممکن است تولید این فلز را تا اواسط سال آینده کاهش دهد. دولت کنونی اندونزی به تازگی اعلام کرده است قصد دارد محدودیت‌هایی را برای تولید و سهمیه‌های صادراتی تعیین کند تا از قیمت‌های این فلز که به پایین‌ترین سطح در ۱۴ ماه گذشته رسیده است، پشتیبانی کند. تلاش دولت اندونزی برای اعمال نفوذ در قیمت‌های قلع بی‌سابقه نیست و محدودیت‌های دولت جدید به‌طور احتمال قیمت‌های جهانی آن را تقویت می‌کند. منابع صنعتی کاهش بیشتر قیمت را به دلیل سفارشات ضعیف لحیم‌کاران عنوان می‌کنند.

دریچه

انواع روش‌های حفاری تونل

امروزه روش‌های مختلفی برای حفار انواع تونل وجود دارد. برحسب شرایط اعم از زمین‌شناسی، نوع کاربری تونل، سطح مقطع تونل، میزان پیشروی، میزان سرمایه مورد نیاز، مدت انجام پروژه و مهم‌تر از همه نوع سنگ در انتخاب روش موثر است. انواع روش حفار تونل عبارتند از: حفار تونل به روش سنتی یا آتشیاری، حفار تونل به کمک ماشین‌های تمام مقطع، حفار تونل به کمک ماشین‌های بازویی، حفار تونل به کمک سپر، حفار تونل به کمک کندوپوش. در این مقاله انواع روش‌های حفار تونل توضیح داده می‌شود.

حفار تونل به روش سنتی
در این روش برای اینکه راندمان حفار تونل را بالا ببرند، در قسمت‌های میانی جبهه کار تعدادی چال نزدیک به هم و با زوایای مخصوص حفار می‌کنند و نقشه انفجار را طوری در نظر می‌گیرند که ابتدا این چال‌ها منفجر شود و یک جبهه کار آزاد برای سایر چال‌ها فراهم کند. مجموعه این قبیل چال‌ها به نام برش نامیده می‌شود، این برش‌ها انواع مختلفی دارند که در زیر به شرح آنها می‌پردازیم.
حفار تونل به روش موزای
برش‌های موزای اغلب برای تونل‌های کوچک مقطع به کار می‌روند، اما می‌توان از این نوع برش برای حفار تونل‌های بزرگ مقطع نیز استفاده کرد. در برش موزای یک یا چند چال خالی به صورت افقی و با قطر زیاد (۶۵ تا ۱۷۵ میلی متر) موزای یکدیگر و عمود بر سینه

نداشته باشد، بهترین گزینه هستند. این ماشین‌ها طراحی متفاوتی دارند ولی در کل دو سیستم دوکفشکه و تک کفشکه، دارای عمومیت بیشتری در میان سازندگان این نوع ماشین‌ها است.
۱- دستگاه‌های حفار تمام مقطع تک سپری
این ماشین‌ها در شرایطی به کار می‌روند که توسط سنگ درون گیر تونل به قدری سست باشد که امکان استفاده از کفشک برای تأمین نیروی پیشروی وجود نداشته باشد. نصب قطعات بتنی در داخل سپر از ریزش دیوارها جلوگیری کرده و محیط مناسب برای فعالیت کارگران فراهم می‌کند. سرعت پیشروی این ماشین‌ها در زمین‌های سست و احیاناً ریزشی، محدود به سرعت نصب قطعات بتنی است. ماشین‌های تک سپری به صورت استوانه دارای پوشش بوده که در قسمت جلوی آن کله حفاری و در قسمت عقب دستگاه نصب سگمنت و جک‌های پیشران قرار گرفته‌اند.
۲- دستگاه‌های حفار تمام مقطع سپر تلسکوپی
برای نخستین بار این نوع ماشین با هدف کار در زمین‌های با شرایط مناسب به عرصه مهندسی تونل معرفی شد. این ماشین علاوه بر دوسر جلو و عقب مجهز به جک‌های پیشران همانند ماشین تک سپری و کفشک، همانند ماشین‌های باز است. بنابراین این ماشین توانایی کار در زمین‌های با مقاومت مناسب و همچنین شرایط ضعیف را داراست در حالی که زمین مقاومت مناسب برای حفاری به کمک کفشک را دارد. ماشین می‌تواند به حفاری و سگمنت‌گذاری مستقل از هم و همزمان با هم بپردازد و به همین دلیل سرعت حفاری ماشین‌های سپر تلسکوپی به طور تقریبی دو برابر ماشین‌های تک سپری و در عمل ۴۰ تا ۴۰ درصد بیشتر از آن است.
حفار تونل به کمک سپر
حفار تونل در زمین‌های سست و ریزشی، به‌طور معمول با استفاده از سپرهای فولادی انجام می‌گیرد. این سپرها اغلب مقطع دایره‌ای دارند و فضای تونل ممکن است در شرایط هوای آزاد یا تحت تأثیر هوای فشرده باشد. وجود سپر سبب می‌شود که بتوان حفاری را در شرایط ایمن انجام داد و سیستم نگهداری اولیه را بر پا ساخت و نشست زمین را کنترل کرد.
حفار تونل به وسیله ماشین‌های بازویی
در ماشین‌های بازویی، یک یا چند بازوی حفار وجود دارد که سطح مقطع آن به مراتب کمتر از سطح مقطع تونل است و با جابجا کردن آن در نقاط مختلف مقطع، تونل را حفاری می‌کنند. حفار سنگ به وسیله ماشین بازویی در یکی از دو مکانیسم پودر کردن و تراشه کردن انجام می‌گیرد.
احداث تونل به روش کند و پوش
این روش در مواردی امکانپذیر است که در محل مورد نظر، سازه‌های سطحی وجود نداشته باشد و یا تخریب آنها امکانپذیر باشد. مهم‌ترین موارد کاربرد روش کند و پوش در تونل‌های زیر سطح ایستایی به منظور احداث ناحیه حد واسط بین ترانشه اولیه و تونل اصلی، دهانه تونل‌هایی که در نواحی کوهستانی احداث می‌شوند و مناطق شهری است.

در نزدیک سینه کار است.
۳- برش هرمی (مرکزی): این نوع برش برای حفار تونل در سنگ‌های سخت به کار می‌رود. از معایب این روش می‌توان به مصرف زیاد ماده منفجره، لرزش زیاد هوا و گرد و خاک و نیاز داشتن به مهارت بالا برای حفار چاه نام برد.
مزایا و معایب برش موزای وزاویه‌ای در حفار تونل
حفار چال موزای ساده‌تر از چال غیرموزای است. میزان خرد شدن سنگ در چال موزای بیش از زاویه‌ای است.
در موزای، چال‌های برش حتماً باید موزای یکدیگر و عمود بر سینه کار باشد در غیر این صورت پیشروی کم و طول ته چال زیاد خواهد بود.
در برش زاویه‌ای باید انتهای چال به هم نزدیک باشد. در غیر این صورت پیشروی کم است.
حفار تونل به کمک ماشین‌های تمام مقطع
با توجه به تنوع شرایط زمین‌شناسی و ترکیبات خاک و سنگ موجود در مسیر یک تونل بسته به شرایط انواع مختلفی از ماشین‌های حفاری تمام مقطع ساخته شده است. ماشین‌های حفار تونل در سه گروه عمده دسته‌بندی می‌شوند دستگاه‌های حفار تمام مقطع باز، دستگاه‌های حفار تمام مقطع تک سپری، دستگاه‌های حفار تمام مقطع سپر تلسکوپی.
دستگاه‌های حفار تمام مقطع
ماشین‌های مقطع باز در مواردی که توده سنگ درون گیر تونل مقاومت کافی برای تحمل ریزشی

مناطق آزاد تجاری جهان با توجه به نقشی که در تجارت و بازرگانی و اقتصاد کشورها دارند از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. اهمیت مناطق آزاد در اقتصاد کشورها تا آنجاست که دولت‌ها برای تشکیل این مناطق به همکاری با سایر کشورهای منطقه و تشکیل مناطق آزاد تجاری مشترک می‌پردازند. از جمله این موارد منطقه آزاد تجاری اروپا، منطقه آزاد تجاری امریکا و منطقه آزاد تجاری مشترک چین و شورای همکاری خلیج فارس است که هر یک با مسائل حاشیه‌ای و سیاسی مواجهند. آنچه در ادامه می‌خوانید نگاهی به چند بحث روز دنیا در خصوص این مناطق آزاد تجاری است:

منطقه آزاد تجاری اروپا که اتحادیه اروپا اصرار زیادی به تشکیل آن دارد یک پروژه بسیار بزرگ در تاریخ مناطق آزاد دنیا محسوب می‌شود. اتحادیه اروپا درصد است تا این منطقه آزاد تجاری بزرگ را میان اعضای خود و ۱۰ شریک تجاری خویش ایجاد کند. ایده تشکیل این منطقه تجاری در سال ۱۹۹۵ م و در شهر بارسلون اسپانیا در جریان نشست اتحادیه اروپا با شرکای تجاری آن پدید آمد. منظور از شرکای تجاری اتحادیه اروپا آن دسته از کشورهایی هستند که اقدام به مذاکره برای تجارت آزاد با این اتحادیه کرده‌اند. این کشورها عبارتند از: الجزایر، تونس، ترکیه، مصر، رژیم صهیونیستی، لبنان، مغرب(مراکش)، سوریه، اردن و تشکیلات خودگردان فلسطین.

منطقه آزاد تجاری مشترک چین و شورای همکاری خلیج فارس موضوعی است که در چند سال اخیر در گفت‌وگوهای میان چین و کشورهای حوزه خلیج فارس مورد توجه جدی قرار گرفته است. کویت، عربستان، قطر، عمان، بحرین و امارات متحده عربی به واسطه رشد درآمدهای نفتی خویش مورد توجه فزاینده چین و اقتصاد به شدت در حال رشد آن قرار گرفته‌اند. سرمایه‌گذاری چین در این کشورها هم از یک میلیارد دلار فراتر رفته است. برای ایجاد منطقه آزاد تجاری مشترک توافقاتی پیرامون تشریفات بازرسی گمرکی، موانع تجاری فنی و تدابیر قرنطینه اخیرا میان دو طرف حاصل شده است. در مورد زمان دقیق تشکیل چنین منطقه آزاد تجاری اعلام نشده است.

طرح منطقه آزاد تجاری امریکا همچنان در بلاتکلیفی به سر می‌برد. چند سال پیش سفر بوش به آرژانتین برای مذاکره با سران قاره امریکا در این زمینه چنان سرورودا به پا کرد و چنان با مخالفت مردم و اغلب رهبران دولت‌های قاره امریکا روبه رو شد که عملا همه چیز مسکوت است. قاره امریکا که به تدریج تعداد دولت‌های مخالف با سیاست‌های ایالات متحده در آن زیاد می‌شود، در بسیاری از نقاط خویش رفتار اقتصادی و واشنگتن را نرمی‌تابد. دولت‌هایی نظیر ونزوئلا به رهبری هوگو چاوس تشکیل منطقه آزاد تجاری امریکا را گامی در راستای اهداف استعماری دولت جورج بوش می‌دانند. پیمان نفتا هم‌اینک بین امریکا، کانادا و مکزیک برقرار است ولی امریکا قصد داشت آن را به کل قاره امریکا گسترش دهد.

۵ کشور مخالف این پیمان در قاره امریکا عبارتند از: برزیل، آرژانتین، اروگوئه، پاراگوئه و ونزوئلا. این ۵ کشور همگی عضو گروه تجاری مرکوسور که بازار مشترک جنوب امریکا را تشکیل می‌دهد، هستند. به اعتقاد مخالفان منطقه آزاد تجاری مذکور ثمری جز طولانی‌تر کردن گرسنگی، فقر و مرگ برای امریکای لاتین ندارد.

اقتصاد زیر چتر مناطق آزاد تجاری رونق می‌گیرد

در دو منطقه شمال غرب و جنوب ایران از جمله کشورهایی هستند که دلارهای ناشی از تجارت در مناطق آزادشان، به تحول اقتصادی این کشورها کمک شایانی کرده است. بنابراین می‌توان گفت: ترکیه و امارات از جمله کشورهای موفق منطقه از نظر بهره‌وری مناطق آزاد تجاری به شمار می‌روند.

به علاوه مزیت‌هایی مانند ایجاد اشتغال، تامین درآمدهای ارزی از طریق ایجاد ارزش افزوده، ارتقا و توسعه فعالیت‌های تولیدی با جهت‌گیری صادراتی و دستیابی به دانش فنی و فناوری از جمله مزیت‌هایی است که از وجود مناطق آزاد تجاری نصیب کشورها می‌شود. در میان همسایگان ایران، ترکیه و امارات عربی متحده

عاطفه خسروی - گروه تجارت: «منطقه آزاد تجاری» نام آشنایی است که بخش قابل توجهی از اقتصاد کلان کشورهای جهان را به خود اختصاص می‌دهد. در دنیای امروز که تجارت و مبادله کالا به شکل سازمان‌یافته‌ای در حال گسترش است، مناطق آزاد می‌توانند پل ارتباطی مهمی بین یک کشور با همسایگان باشند.

اولویت تجارت در امارات

جایگاه سوق‌الجیشی و استراتژیک امارات به لحاظ جغرافیایی باعث شده تا تجارت نقش مهمی در فعالیت‌های اقتصادی این کشور داشته باشد. دلارهای نفتی منطقه هم مزید بر علت شد تا با اعمال قوانین این بندر به یکی از مناطق تجاری مهم تبدیل شود. واگذاری بخش عمده این بندر به بخش خصوصی و اجازه مالکیت صدردصد به خارجی‌ها از جمله مزایای این منطقه آزاد است. از جمله مزایای جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، این همسایه کوچک جنوب خلیج فارس از ایران پیشی گرفت و بسیاری از پول‌هایی که می‌توانست جذب منطقه آزاد ایران شود، به منطقه آزاد جبل علی و امارات رفت. در تمام این سال‌ها تجار دویی با وارد کردن انواع کالاها از نقاط دور و نزدیک به این منطقه آزاد و سپس توزیع آن در منطقه نقش موثری در تجارت منطقه‌ای به دست آوردند. در همین راستا بود که صادرات مجدد واردات کالا و سپس صدور آن به کشورهای منطقه در تجارت خارجی امارات متحده عربی حضوری پررنگ یافت.

پس از ایران کشورهای عربستان، کویت و عراق بیشترین سهم را در صادرات مجدد دویی و جبل علی داشته‌اند. قطر، عمان، یمن، مصر، هند و اردن نیز از دیگر مقاصد صادرات مجدد جبل علی هستند. هر چند که امارات متحده عربی از ۷ امیرنشین تشکیل شده است اما دویی با ایجاد منطقه آزاد تجاری جبل علی، تجارت با دنیای خارج را متحول کرد، به طوری که رونق تجارت در دویی سبب رونق اقتصادی و توسعه این منطقه شد. هزاران شغل از تخلیه و بارگیری کشتی‌ها گرفته تا فعالیت‌های گردشگری و انواع ساخت و سازهای اداری، تجاری، اقامتگاه، صادرات مجدد بر اثر رونق فعالیت‌های تجاری دویی که بخش عمده آن بر دوش جبل علی است، ایجاد شده.

به علاوه فعالیت بانک‌های داخلی و خارجی و امنیت سرمایه‌گذاری موجب شد که میلیاردها دلار سرمایه جذب امور اقتصادی و تجاری در دبی و جبل علی شود. به گفته کارشناسان و فعالان اقتصادی، مناطق آزاد تجاری امارات آنقدر پربرونق است که ۳۱ درصد از کل حجم تجارت این کشور را به خود اختصاص می‌دهد.

ترکیه و کسب موفقیت در خاورمیانه

مدیران اقتصادی ترکیه در اواسط دهه ۱۹۸۰م به فکر تاسیس مناطق آزاد افتادند و قوانین آن را نوشتند. مرسین و آنتالیا، به عنوان نخستین مناطق آزاد ترکیه در ۱۹۸۸م شکل گرفتند و پس از آن دیگر مناطق آزاد؛ ترابزون، منطقه آزاد چرم - استانبول، ماردین، آنتولی، بورسا و... تاسیس شدند. برگزاری هفدهمین کنفرانس «مناطق آزاد و فراوری صادرات» در سال ۱۹۹۷م در استانبول، نقطه جهش تجارت آزاد ترکیه و زمینه سازی برای رشد آن در سال‌های آینده بود که همین‌طور هم شد. مناطق آزاد تجاری ترکیه در سال‌های اخیر به‌ویژه از ۲۰۰۷م تاکنون نقش قابل توجهی در اقتصاد این کشور ایفا کرده‌اند. در این مناطق دفاتر شرکت‌ها، واحدهای تولیدی و حتی امکانات توریستی راه‌اندازی شده‌اند، حالا دولت ترکیه در تلاش است تا مناطق آزاد تجاری این کشور را با برنامه‌های جدید متحول کند. این اقدامات در حالی در برنامه‌های دولت ترکیه جای‌گرفت که این کشور در چند سال گذشته از نظر فعالیت مناطق آزاد سردمدار آسیایی‌ها بوده است. به طور کلی در ترکیه ۲۰ منطقه آزاد تجاری

دولتمردان دولت یازدهم بارها به این نکته تاکید داشته‌اند که مناطق آزاد تجاری - صنعتی به عنوان یکی از محرک‌های اقتصادی کشورها به خصوص در زمینه صادرات محسوب می‌شوند

آزاد تجاری آنتالیا اولویت مبادله و خرید و فروش کالا را به محصولات الکترونیکی، اپتیکی و پوشاک داده است. البته امکانات نگهداری هر نوع کالایی در آنجا منظور شده و حداکثر زمان اعطای مجوز فعالیت در منطقه تجاری آنتالیا ۹۹ سال است. در سال‌های اخیر فعالیت منطقه آزاد تجاری آنتالیا شهرت زیادی یافته و بدون شک هم‌اکنون می‌تواند یکی از چند منطقه مهم تجارت آزاد در خاورمیانه محسوب شود. منطقه آزاد تجاری ازمیر از دیگر مناطق آزاد تجاری مهم ترکیه است. این منطقه در سال ۱۹۸۴م و با نام «منمن لتر» تاسیس شد. عمده فعالیت‌های خارجی‌ها در این منطقه شامل شرکت‌های اتحادیه اروپا، روسیه و خاورمیانه است. نقش اول را هم تجارت چرم برعهده دارد. شدت این امر به حدی است که گفته می‌شود این منطقه خود به تنهایی در قیمت محصولات چرمی در اروپا و خاورمیانه تاثیرگذار است. این منطقه تجاری اولین منطقه آزاد تجاری است که با اتکا به تجارت چرم شکل گرفته و اصلا نقطه اتکای خود را این رشته قرار داده است.

مناطق آزاد در چرخه اقتصاد ایران ایجاد مناطق آزاد تجاری - صنعتی و تصویب فعالیت آن در چرخه اقتصادی

کالای منطقه آزاد انزلی هم حلقه دیگر این اندیشه است که باعث توسعه اقتصادی این منطقه و به تبع آن استان و کشور خواهیم بود.

منطقه آزاد، راهی برای صنعتی شدن

علی‌اصغر مونسان
رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش

توسعه مناطق آزاد اقتصادی قابلیت‌های فراوانی را برای کشورهای میزبان ایجاد کرده و قادر است کشورهای در حال توسعه را در پیمودن فرآیندهای صنعتی شدن هدایت کند. امروزه کشورهای در حال توسعه سعی دارند با اعطای امتیازاتی بر تعرفه‌های موجود تنظیم معافیت‌های مالیاتی و تسهیل رویه‌های اداری به حمایت از فعالیت‌های اقتصادی در این منطقه مبادرت ورزند. در حال حاضر تعداد کثیری از مناطق آزاد اقتصادی در سراسر جهان به بهره‌برداری رسیده یا فرآیند برنامه‌ریزی بهره‌برداری از آنها انجام یافته است.

آزاد انزلی برای رونق فضای کسب و کار در محدوده منطقه، استان و کشور را مورد توجه قرار بدهند. اهتمام به تکمیل زیرساخت‌های بندری که در قالب ایجاد مجتمع بندری کاسپین و توسعه بندرانزلی نمود پیدا می‌کند به همراه تسریع در روند ساخت پروژه‌هایی چون اتصال منطقه آزاد انزلی به مسیر ریلی کشور از مهم‌ترین برنامه‌های زیرساختی است که می‌توان انجام داد. باید توجه داشت که عزم ملی برای توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی استان و منطقه آزاد انزلی نیاز است.

هم‌اکنون کشورهای حاشیه دریای خزر به سرعت در حال افزایش ظرفیت‌های خود در حوزه حمل و نقل هستند. لازمه حضور سرمایه‌گذار و ایجاد جهش اقتصادی در کشور تکمیل و توسعه در زیرساخت‌های بندری و ریلی استان و کشور است. همچنین عملیاتی کردن کریدور شمال - جنوب و کریدور چین - بندراکتائو و بندرانزلی از دیگر حلقه‌های تکمیل‌کننده رویکرد اصلی منطقه آزاد انزلی خواهد بود.

باید توجه داشت که این دو کریدور زمینه‌ساز کاهش هزینه و زمان در مبادله کالا در مبادلات کشورهای اروپایی و آسیایی است. ایجاد بورس

نصب روز شمار ساخت، بازنگری در سیاست‌های توسعه شهری، ایجاد نهادهای نظارتی، گسترش تاسیسات زیرساختی در حوزه انرژی، آب، فاضلاب و مخازن، حمایت از بخش خصوصی در توسعه بندرگاه و طرح‌های فرودگاهی و راه‌اندازی صنعت گردشگری سلامت و ورزش با ساخت بیمارستان‌های فوق تخصصی و مداوای بیماران کشورهای دیگر از جمله اولویت‌های کاری در این زمینه است.

انزلی؛ هاب دادوستد کالاهای استراتژیک

رضامسروق
مدیرعامل منطقه آزاد انزلی

اگر مسئولان می‌خواهند منطقه آزاد انزلی به هاب دادوستد کالاهای استراتژیک کشورهای سی‌آی‌اس خاورمیانه تبدیل شود، باید با تکمیل زیرساخت‌های حمل و نقل بندری و ریلی، عملیاتی کردن کریدورهای تجاری بین‌المللی و شروع به کار بورس کالا، سه حلقه درهم تنیده سازمان منطقه

چهره‌ها و نظرها

مناطق آزاد الگوی توسعه می‌شود

اکبر ترکان

دبیرشورای عالی مناطق آزاد

مناطق آزاد در افق ایران ۱۴۰۰ باید الگوی توسعه کشور باشند تا توسعه سایر مناطق براساس این مناطق الگوسازی شوند. در طرح جامع توسعه مناطق آزاد کشور منطقه آزاد کیش با محوریت گردشگری، قشم با محوریت ایجاد صنایع فولاد و نفت، چابهار با محوریت ترانزیت، اروند با محوریت بازسازی خرمشهر و آبادان، انزلی با محوریت رونق کسب و کار در حوزه خزر، ارس با محوریت توسعه صنعت و تجارت با کشورهای حوزه قفقاز و منطقه آزاد ماکو با محوریت جذب سرمایه‌گذاران ترکیه سازماندهی و برنامه‌ریزی شده‌اند.

فصل جدیدی آغاز شده است و باید روند توسعه این منطقه سرعت یابد. معرفی کیش به‌عنوان پایگاه همایش‌های داخلی و بین‌المللی، کاهش زمان اجرای طرح‌های عمرانی در تمام حوزه‌ها با

بناور عمومی بر این است که احداث مناطق آزاد اقتصادی منجر به جذب سرمایه‌گذاری خارجی، ارتقای صادرات، افزایش عایدات ناشی از سرمایه‌گذاری‌های خارجی و ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب برای نیروی کار خواهد شد. بدیهی است که برآورده شدن موارد یادشده تاثیرات مثبتی بر اقتصاد کشور میزبان بر جای گذارده و به بهبود استاندارد زندگی مردم خواهد انجامید.

به‌علاوه مناطق آزاد اقتصادی باید در نزدیکی بازارهای عمده بین‌المللی راه‌اندازی شوند. در واقع موفقیت یک منطقه آزاد اقتصادی تا حدود زیادی وابسته به موقعیت جغرافیایی و استراتژیک آن است. به‌عنوان مثال موقعیت استراتژیک دویی به‌عنوان پل ارتباطی غرب و شرق دور و مجاورت با خلیج فارس، دریای سرخ، افریقا و شبه‌قاره هند شرایط ممتازی را برای موقعیت مناطق آزاد اقتصادی واقع در منطقه «جبل‌علی» فراهم آورده است. در طول تاریخ نظریه‌های گوناگونی در مورد موفقیت‌یابی فعالیت‌های صنعتی، توسعه یافته است. هزینه پایین نیروی کار و تسهیلات و زیرساخت‌های مناسب نیز از دیگر عوامل موثر در توفیق مناطق آزاد در اقتصاد کشورهای جهان به شمار می‌رود.

سیاست‌های تشویقی برای زنان شاغل
مهناز بهمنی
عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

هر کس برای دیگری کار می‌کند باید مزد عادلانه دریافت کند و میزان دستمزد نباید تحت تاثیر جنسیت افراد باشد. در اسلام در خصوص دستمزد میان زن و مرد تفاوتی وجود ندارد، در حالی که در برخی از کشورهای صنعتی، زن را، که دستمزد کمتری از مرد می‌طلبد، بکار می‌گیرند و در کارهای یکسان باین زن و مرد تبعیض روا می‌دارند. اما از نظر اسلام، اگر زن در خانه یا در هر جای دیگر کار می‌کند همان حقوقی را دارد که به مرد تعلق می‌گیرد. منظور از «حقوق عادلانه» حقوق مساوی نیست، بلکه هر کس باید به اندازه ارزش کار خود مزد بگیرد. یک کارگر زن ممکن است به اندازه یک کارگر مرد یا حتی بیشتر از او هم کار کند بنابراین، باید به همین نسبت حقوق بگیرد؛ یعنی زن بودن نباید معیار باشد، کار و شرایط آن ملاک است. با توجه به همین موضوع تفاوت‌های دستمزدی بین زنان و مردان امری غیرقابل قبول و مذموم است و از هیچ منطقی اقتصادی و دینی پیروی نمی‌کند. علاوه بر این باید توجه کرد که زنان به طور طبیعی، فطری و ذاتی به گونه‌ای خلق شده‌اند که ظرافت دارند و باید محدودیت‌های آنها بیشتر در قوانین کار لحاظ شود. این موضوع باعث می‌شود انگیزه، امنیت شغلی و اشتیاقی برای فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی در بین زنان افزایش یابد. اگر شرایط در بازار کار برای زنان سخت شود آنها ممکن است از انجام وظایف خود به عنوان یک زن و یک مادر در خانواده باز بمانند در نتیجه باید شرایطی را ایجاد کرد که محیط کار هم برای زنان مساعد باشد و هم آنها را از وظایف دیگر خود محروم نکند. این موضوع با سیاست مورد نظر مقام معظم رهبری در مورد طرح افزایش جمعیت نیز همخوانی دارد. به عبارت دیگر در حال حاضر که زنان در محیط‌های کار مختلف مشغول به فعالیت هستند باید سیاست‌های تشویقی برای آنها در نظر گرفت تا کار بیرون آنها در تضاد با وظایف داخل منزل قرار نداشته باشد و در کنار اینکه اشتیاق زنان برای حضور در جامعه حفظ می‌شود، نیروی آنها برای انجام فعالیت‌های ماندگار نیز به کار گرفته شود.

نظرگاه

دستاوردهای اقتصادی مستقل از مذاکرات هسته‌ای

با وجودی که عملکرد دولت یازدهم در ۱۴ ماه فعالیت نشان از رشد اقتصادی، کاهش نرخ تورم، افت نرخ بیکاری، ثبات نرخ ارز و آرامش در بازارهای اقتصادی دارد اما برخی از منتقدین معتقدند برنامه‌های اقتصادی دولت همواره متمرکز بر حل موضوع هسته‌ای است که اگر این مذاکرات به نتیجه مطلوبی نرسد، برنامه‌های اقتصادی دولت با شکست مواجه خواهد شد.

این منتقدین می‌گویند: اگر دولت در یک سال اخیر توجه خود را بیش از توافقات هسته‌ای به حل کمبودها، اجرای اقتصاد مقاومتی و رفع موانع موجود در بخش‌های مختلف اقتصادی معطوف می‌کرد اکنون شاهد موفقیت‌های بیشتری بودیم، اگرچه دولت برای تحقق برنامه‌های خود باید منتظر تعیین تکلیف مذاکرات هسته‌ای بماند. این در حالی است که برخی از کارشناسان اقتصادی دیگر معتقدند: بررسی آمار ماه‌های گذشته حاکی از آن است که با وجود تداوم تحریم‌ها و تغییر نیافتن شرایط، روند اقتصادی کشور تا حدودی بهبود یافته است.

یک کارشناس ارشد مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با ایرنا در پاسخ به این پرسش که آیا برنامه‌های اقتصادی دولت بر حل موضوع هسته‌ای متمرکز شده یا خیر، گفت: نادرست بودن این ادعا از آنجا ناشی می‌شود که تمام دستاوردهای ۱۴ ماهه در اقتصاد کشور، بدون بدست آوردن نتیجه روشن در مذاکرات هسته‌ای تحقق یافته است. سعید لیلان با بیان آنکه دولت زمان زیادی برای خروج اقتصاد از رکود گذاشته است، اظهار کرد: انضباط پولی و مالی کلیدی‌ترین وجهه موفقیت دولت است ضمن آنکه دولت یازدهم در پی تصدی‌گری نیست.

لیلان ادامه داد: رشد سرمایه‌گذاری در سال ۹۱ و پس از تحریم‌ها، منفی ۲۲ درصد بود اما در سال جاری بدون تغییر در وضعیت تحریم‌ها، این شاخص مثبت ۶ درصد شده است. وی، کاهش تنش‌های سیاسی در بعد داخلی و بین‌المللی و پرهیز از دست‌و‌پا‌نهادن‌های ناگهانی در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی را از اقدامات دولت ذکر کرد و افزود: مهم‌ترین اثر مذاکرات هسته‌ای تخلیه‌شدن بار تنش‌های روانی است، به گونه‌ای که دیگر مردم رغبتی برای خرید دلار و نگهداری از آن ندارند. وی با بیان آنکه میزان فروش نفت در دولت دهم حدود ۷۰۰ هزار بشکه و در دولت یازدهم یک میلیون و ۲۰۰ هزار تا یک میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز است، گفت: این به معنای آن است که تحریم برخی از شرکت‌ها نظیر شرکت ملی نفتکش و تعدادی از بانک‌های کشور رفع شده است.

نگاهی به تفاوت‌های جنسیتی در تعیین دستمزد

چرا زنان کمتر از مردان حقوق می‌گیرند

سمانه گلاب - گروه اقتصاد: موضوع نابرابری‌های جنسیتی در فرآیند توسعه از اهمیت خاصی برخوردار است. از آنجایی که ۵۰ درصد نیروی کار جامعه را زنان تشکیل می‌دهند، هر عاملی که باعث شود زنان از بازار کار دور شوند، به این معنی است که جامعه از نیروی کار ۵۰ درصد جمعیت خود محروم مانده است. اهمیت این موضوع زمانی بیشتر مشخص می‌شود که توجه داشته باشیم در حال حاضر کفه ترازوی تحولات عالی در کشور ما به نفع زنان سنگین شده است و در صورتی که این افراد وارد بازار کار نشوند به این معناست که جامعه هزینه‌گرافی را برای آموزش این افراد متحمل شده اما خود را از دریافت مزایای آن محروم کرده است.

موضوع نابرابری جنسیتی از جمله مباحثی است که در حوزه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی مورد بررسی قرار می‌گیرد. مرور آمار موجود در این زمینه نشان می‌دهد که مشکل تفاوت‌های جنسیتی در دستمزد تنها مربوط به کشورهای در حال توسعه نیست، بلکه کشورهای توسعه یافته نیز تا حد زیادی درگیر این معضل هستند. به عبارت دیگر، تفاوت دستمزدی بین زنان و مردان مشکلی نیست که تنها با اتکا به افزایش درآمد کشورها و رسیدن به سطح مناسبی از توسعه، حل شود. در همین راستا گزارش مجمع جهانی اقتصاد می‌تواند تا اندازه‌ای گویای این مشکل باشد. بررسی‌های این نهاد بین‌المللی در ۱۳۱ کشور جهان نشان می‌دهد در همه این کشورها زن‌ها دستمزد کمتری نسبت به مردها برای شغلی یکسان می‌گیرند. بر اساس این آمار دستمزد زنان در ایران ۴۱ درصد کمتر از مردان است و این در حالی است که ایران از این نظر بالاتر از برخی کشورهای اروپایی قرار دارد و رتبه ۹۸ را به خود اختصاص داده است. نابرابری دستمزدی بین زن و مرد در اسپانیا، اتریش، فرانسه و ایتالیا بیشتر از ایران است و این در حالی است که

در کشورهای آفریقای برون‌دی، کمترین نابرابری بین زن و مرد از نظر دستمزد دیده می‌شود. نسبت دستمزد زنان به دستمزد مردان در این کشور ۰/۸۲ اعلام شده است.

تبعیض دستمزد در بخش غیررسمی حادث است پژوهش‌های انجام شده در کشور ما نشان می‌دهد تفاوت و تبعیض دستمزد زنان و مردان در بخش دولتی و خصوصی فرق می‌کند. در بخش دولتی بخش‌هایی از دستمزد مثل حق عائلهمندی، حق‌الجذب، اضافه‌کاری و حق ماموریت و... دریافتی زنان کمتر از مردان است اما در بخش خصوصی به ویژه مشاغل غیررسمی دستمزد مردان به طور قابل توجهی بیشتر از زنان است. گزارش‌های میدانی نیز این موضوع را تایید می‌کند. در همین راستا یکی از مدیران واحدهای صنعتی اطراف قم در گفت‌وگو با **smth** در پاسخ به این پرسش که آیا در پرداخت دستمزد در این کارگاه‌های صنعتی، تفاوتی بین زنان و مردان وجود دارد، گفت: در بسیاری از کارگاه‌هایی که من با آنها آشنایی دارم، زنان حداقل ۴۰ درصد کمتر از مردان دستمزد می‌گیرند. وی در پاسخ به این پرسش

مدیران و کارفرمایان نیروی کار مردان را یک نیروی دائمی می‌دانند اما زنان به دلیل بارداری و تربیت فرزند مدتی از عمر خود را از بازار کار دور هستند و در نتیجه آنها ترجیح می‌دهند نیروی زنان سرمایه‌گذاری کمتری داشته باشند

از ایران است و این در حالی است که در کشورهای آفریقای برون‌دی، کمترین نابرابری بین زن و مرد از نظر دستمزد دیده می‌شود. نسبت دستمزد زنان به دستمزد مردان در این کشور ۰/۸۲ اعلام شده است.

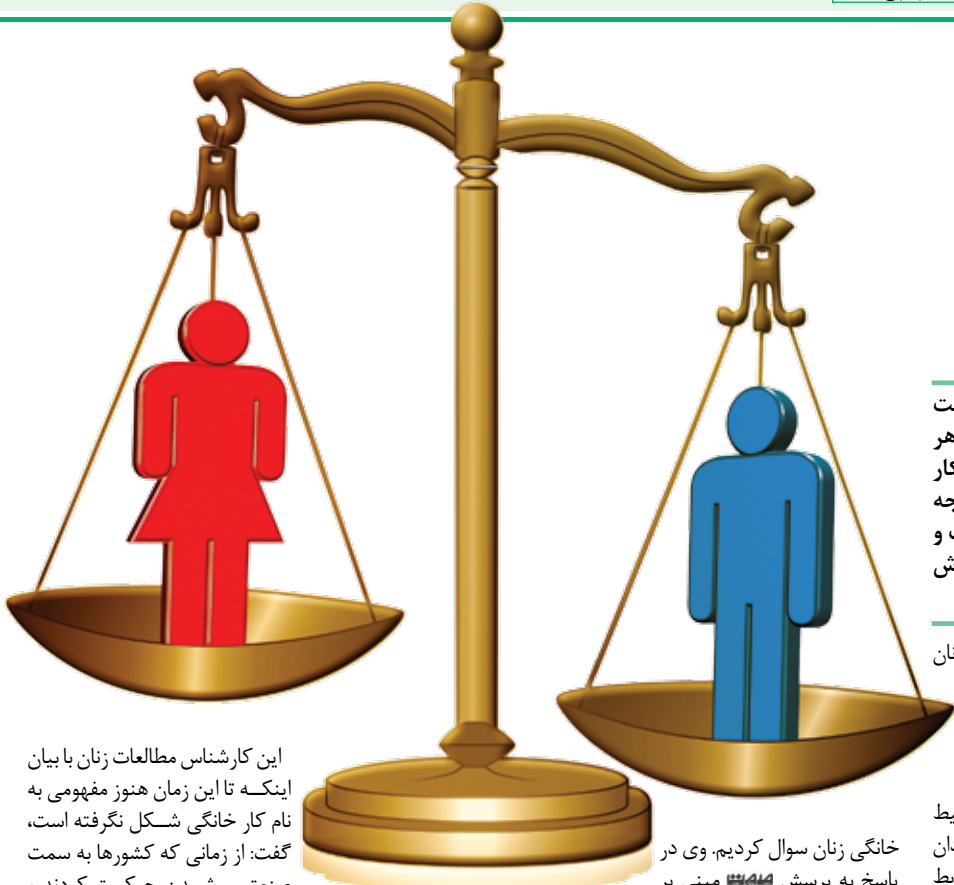
تبعیض دستمزد در بخش غیررسمی حادث است پژوهش‌های انجام شده در کشور ما نشان می‌دهد تفاوت و تبعیض دستمزد زنان و مردان در بخش دولتی و خصوصی فرق می‌کند. در بخش دولتی بخش‌هایی از دستمزد مثل حق عائلهمندی، حق‌الجذب، اضافه‌کاری و حق ماموریت و... دریافتی زنان کمتر از مردان است اما در بخش خصوصی به ویژه مشاغل غیررسمی دستمزد مردان به طور قابل توجهی بیشتر از زنان است. گزارش‌های میدانی نیز این موضوع را تایید می‌کند. در همین راستا یکی از مدیران واحدهای صنعتی اطراف قم در گفت‌وگو با **smth** در پاسخ به این پرسش که آیا در پرداخت دستمزد در این کارگاه‌های صنعتی، تفاوتی بین زنان و مردان وجود دارد، گفت: در بسیاری از کارگاه‌هایی که من با آنها آشنایی دارم، زنان حداقل ۴۰ درصد کمتر از مردان دستمزد می‌گیرند. وی در پاسخ به این پرسش

اقتصاد محاوره‌ای

اقتصاد خرد چیست؟

علم اقتصاد به طور کلی به دو حوزه اقتصاد خرد و اقتصاد کلان تقسیم می‌شود. از نظر زمانی، بیشتر مطالعات انجام شده در مباحث ابتدایی علم اقتصاد، در حوزه اقتصاد خرد قرار دارد. مطالعات در حوزه اقتصاد خرد بر پایه مدل‌های ریاضی است و بر اساس این مدل‌ها رفتار واحدهای اقتصادی در سطح کوچک مورد بررسی قرار می‌گیرد.

نخستین مبحثی که در حوزه اقتصاد خرد مطرح می‌شود، مطالعه رفتار خانوارهاست. در این چارچوب بررسی می‌شود که خانواده با چه منطقی زمان خود را در یک ۲۴ ساعت به کار و فراغت اختصاص می‌دهد و درآمد حاصل از کار را به چه ترتیبی بین خرید انواع کالاها تقسیم می‌کند. در سطح بنگاه نیز منطق استفاده از نهاده‌های تولید یعنی کار و سرمایه بررسی و بر اساس حداکثر کردن سود چگونگی رفتار یک بنگاه اقتصادی برای تولید کالا توضیح داده می‌شود.

این کارشناس مطالعات زنان با بیان اینکه تا این زمان هنوز مفهومی به نام کار خانگی شکل نگرفته است، گفت: از زمانی که کشورها به سمت صنعتی شدن حرکت کردند و کارخانه از کار بیرون جدا شد، زنان به دلیل فرزندآوری و پرورش کودک در خانه ماندند و مردان نیز بیشتر به کار بیرون از منزل و در کارخانه مشغول شدند؛ از این زمان مفهوم کار خانگی شکل می‌گیرد و تفاوت‌های ریشه‌ای به وجود می‌آید.

این کارشناس مطالعات زنان با بیان اینکه تا این زمان هنوز مفهومی به نام کار خانگی شکل نگرفته است، گفت: از زمانی که کشورها به سمت صنعتی شدن حرکت کردند و کارخانه از کار بیرون جدا شد، زنان به دلیل فرزندآوری و پرورش کودک در خانه ماندند و مردان نیز بیشتر به کار بیرون از منزل و در کارخانه مشغول شدند؛ از این زمان مفهوم کار خانگی شکل می‌گیرد و تفاوت‌های ریشه‌ای به وجود می‌آید.

این کارشناس مطالعات زنان با بیان اینکه تا این زمان هنوز مفهومی به نام کار خانگی شکل نگرفته است، گفت: از زمانی که کشورها به سمت صنعتی شدن حرکت کردند و کارخانه از کار بیرون جدا شد، زنان به دلیل فرزندآوری و پرورش کودک در خانه ماندند و مردان نیز بیشتر به کار بیرون از منزل و در کارخانه مشغول شدند؛ از این زمان مفهوم کار خانگی شکل می‌گیرد و تفاوت‌های ریشه‌ای به وجود می‌آید.

این کارشناس مطالعات زنان با بیان اینکه تا این زمان هنوز مفهومی به نام کار خانگی شکل نگرفته است، گفت: از زمانی که کشورها به سمت صنعتی شدن حرکت کردند و کارخانه از کار بیرون جدا شد، زنان به دلیل فرزندآوری و پرورش کودک در خانه ماندند و مردان نیز بیشتر به کار بیرون از منزل و در کارخانه مشغول شدند؛ از این زمان مفهوم کار خانگی شکل می‌گیرد و تفاوت‌های ریشه‌ای به وجود می‌آید.

این کارشناس مطالعات زنان با بیان اینکه تا این زمان هنوز مفهومی به نام کار خانگی شکل نگرفته است، گفت: از زمانی که کشورها به سمت صنعتی شدن حرکت کردند و کارخانه از کار بیرون جدا شد، زنان به دلیل فرزندآوری و پرورش کودک در خانه ماندند و مردان نیز بیشتر به کار بیرون از منزل و در کارخانه مشغول شدند؛ از این زمان مفهوم کار خانگی شکل می‌گیرد و تفاوت‌های ریشه‌ای به وجود می‌آید.

خبر

نرخ تورم نزولی شد

بانک جهانی از نرخ تورم ۲/۳ درصدی جهان در اوت ۲۰۱۴ میلادی خبر داد و اعلام کرد نرخ تورم ایران در این ماه ۱۴/۸ درصد بوده است.

بررسی وضعیت تورم در جهان پرداخته و متوسط نرخ تورم جهان در ماه اوت ۲۰۱۴ را نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲/۳ درصد اعلام کرده است. این نهاد بین‌المللی نرخ تورم ایران در ماه اوت ۲۰۱۴ برابر با مرداد امسال را ۱۴/۸ درصد برآورد کرده است. نرخ تورم ایران که در سال ۲۰۱۳ به ۳۹/۳ درصد رسیده بود در سال ۲۰۱۴ روندی نزولی را طی کرده است. در ماه آوریل برابر با فروردین ۹۲ نرخ تورم ایران از سوی بانک جهانی ۱۷/۴ درصد اعلام شده و این رقم در ماه‌های می، ژوئن،

بانک جهانی از نرخ تورم ۲/۳ درصدی جهان در اوت ۲۰۱۴ میلادی خبر داد و اعلام کرد نرخ تورم ایران در این ماه ۱۴/۸ درصد بوده است.

بررسی وضعیت تورم در جهان پرداخته و متوسط نرخ تورم جهان در ماه اوت ۲۰۱۴ را نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲/۳ درصد اعلام کرده است. این نهاد بین‌المللی نرخ تورم ایران در ماه اوت ۲۰۱۴ برابر با مرداد امسال را ۱۴/۸ درصد برآورد کرده است. نرخ تورم ایران که در سال ۲۰۱۳ به ۳۹/۳ درصد رسیده بود در سال ۲۰۱۴ روندی نزولی را طی کرده است. در ماه آوریل برابر با فروردین ۹۲ نرخ تورم ایران از سوی بانک جهانی ۱۷/۴ درصد اعلام شده و این رقم در ماه‌های می، ژوئن،

جولای و اوت به ترتیب به ۱۶/۶ درصد، ۱۴/۶ درصد، ۱۴/۸ درصد رسیده است. ایران در ماه اوت در میان اقتصادهای مهم جهان رتبه دوم تورم را داشته است. آرزانتین با نرخ تورم ۲۲/۱ درصدی در رتبه نخست از این نظر قرار داشته است. ایران و آرزانتین تنها کشورهایی بوده‌اند که تورم دو رقمی در این ماه داشته‌اند.

بانک جهانی نرخ تورم کشورهای صنعتی در ماه اوت را ۰/۵ درصد و این رقم برای کشورهای در حال توسعه را ۳/۴ درصد اعلام کرده است. نرخ تورم برخی کشورهای دیگر در این ماه عبارت است از: امریکا ۱/۷ درصد، ژاپن ۳/۳ درصد، منطقه یورو ۰/۴ درصد، انگلیس ۱/۵ درصد، چین ۲/۱ درصد، روسیه ۷/۵ درصد، ترکیه ۹/۵ درصد، عربستان ۲/۸ درصد، هند ۷/۷ درصد و پاکستان ۷ درصد.

کمپیا بامدادیان- گروه اقتصاد:
قصه طولانی تغییر قیمت محصولات پتروشیمی گویی تمامی ندارد و فعالان این حوزه باید هر روز منتظر خبر جدیدی باشند. در تازه‌ترین این رویدادها در حالی که قیمت‌های جهانی محصولات پتروشیمی به دنبال کاهش قیمت نفت، پایین آمده بود، دفتر توسعه صنایع تکمیلی شوک جدیدی را به بازار وارد آورد و قیمت محصولات را بالاتر از قبل تعیین کرد. این سیاست که با منطق آزادسازی قیمت محصولات پتروشیمی (که از اواسط تیر ماه بر طبل آن کوبیده می‌شد) تناقض آشکار دارد، واکنش منفی بازار را به دنبال داشته است. پیش از این و در اوایل تیر ماه که بحث تغییر

■ ناامیدی تولیدکنندگان

در همین خصوص، رحمان پورقریان، دبیرانجمن‌صادرکنندگان صنعتی، معدنی و خدمات مهندسی در گفت‌وگو با **سمت** اظهار کرد: دلالت همیشه در بورس کالا حضور داشته‌اندو هر روندی که برای حذف این گروه در نظر گرفته شود، باز هم واسطه‌ها به هر شکل ممکن وارد بورس خواهند شد و از این طریق منافع خود را حفظ می‌کنند.

وی با اشاره به کاهش قیمت جهانی محصولات پتروشیمی و به دنبال آن دستکاری قیمت‌ها، بیان کرد: افزایش قیمت دلار و همچنین تغییر قیمت‌های پتروشیمی در داخل کشور لطمه بزرگی به تولید وارد کرده و بر این اساس تولید داخلی کشور نیز گران تمام شود.

پورقریان، گران تمام شدن تولید در کشور را به سود برخی گروه‌ها دانست و بیان کرد: اگر تولید در داخل کشور گران شود، قیمت وارداتی این محصولات کاهش می‌یابد و در نتیجه واردات این محصول منطقی خواهد شد. به این ترتیب عده‌ای که در کار واردات هستند به دنبال این سیاست‌از سودهای بسیاری بهره‌مند خواهند شد. بنابراین مشاهده می‌کنیم که این گروه از افراد همواره به دنبال آن هستند تا به صورت عمدی به افزایش قیمت تولیدات داخلی بپردازند. وی با اشاره به اینکه باید تلاش کنیم تا تولید در داخل کشور ارزان تمام شود، اظهار کرد: کشور ما در مورد صنایعی که به نوعی نهاده‌های اولیه خود را از پتروشیمی‌ها تهیه می‌کنند مزیت دارد و به همین دلیل قیمت‌های محصولات پتروشیمی باید به گونه‌ای باشد که تولیدکنندگان داخلی علاوه بر بازارهای داخلی، بازارهای خارجی‌شان را نیز از دست ندهند و بتوانند محصولات خود را به خارج از کشور صادر کنند. پورقریان با اشاره به اینکه در دوره‌ای قیمت‌ها در بورس کالا تثبیت شده بود، گفت: این سیاست کمک بزرگی به تولیدکنندگان کرده بود تا بتوانند برای آینده کاری خود برنامه‌ریزی داشته باشند اما ایجاد این شوک‌های قیمتی بار دیگر وضعیت تولید داخلی را بر هم خواهد زد. وی با اشاره به فروش مواد اولیه به تولیدکنندگان در بورس، گفت: بسیاری از خریداران معترض هستند که مواد اولیه را گران خریداری می‌کنند. در صورتی که باید گفت که قیمت‌های کنونی اصلا گران نیست. پورقریان در ادامه بیان کرد: در حال حاضر جلسه‌هایی را با بورس کالا و سازمان بورس برگزار کردیم که

زیر ذره بین

به دنبال سبزپوشی بازار سرمایه با اتفاق افتاد

شاخص کل مرز ۷۵ هزار را شکست

گروه اقتصاد: بازار سرمایه دیروز نیز سبزپوش شد و برخلاف پیش‌بینی کارشناسان در هفته گذشته عمل کرد. به این ترتیب در نخستین روز هفته شاخص کل ۸۷۶ واحد افزایش یافت و مرز ۷۵هزار را شکست.

همچنان خبرهای خوش هسته‌ای شنیده شده از گوشه و کنار از جمله مهم‌ترین عوامل افزایش مهم‌ترین متغیر بورسی عنوان می‌شود. دیروز نیز اخباری مبنی بر نشست مشترک میان وزیر امور خارجه ایران و وزیر امور خارجه آمریکا در عمان مخابره شد و به دنبال آن، بازار سرمایه صعود چشمگیری را پشت سر گذاشت.

در همین خصوص محمدرضا صفری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با **سمت** اظهار کرد: بعد از آنکه شاخص بورس اصلاح قیمتی انجام داد و در محدوده ۷۰هزار واحدی قرار گرفت، هم از نظر زمانی و هم از نظر قیمتی مدتی ثابت ماند. این ثبات شاخص کل در بازار سرمایه نشان‌دهنده آن بود که قیمت‌ها در بازار سرمایه به کف خود رسیده و دیگر نمی‌تواند از این میزان پایین‌تر بیاید.

وی با اشاره به اینکه فشار فروش از بازار سرمایه کم‌کم برداشته شده است؛ گفت: روند مثبت با شیب ملایم بازار سرمایه نشان می‌دهد که خریداران به بازار سرمایه اعتماد کرده‌اند و فروشندگان نیز بی‌محابا به فروش سهم‌های‌شان نمی‌پردازند.

صفری کاهش سودهای بانکی را یکی دیگر از عوامل رونق بازار سرمایه دانست و بیان کرد: کاهش سودهای بانکی موجب شد تا نقدینگی‌های جدید به سوی بورس روانه شود.

بورس

به دنبال شوک‌های وارد شده به پتروشیمی‌ها اتفاق می‌افتد

بی‌ثباتی تولید، نتیجه یکباره تغییرات قیمتی

قیمت محصولات پتروشیمی مطرح بود، مسئولان امر استدلال می‌کردند که اختلاف قیمت بین بازار و بورس کالا باعث شده پای دلالتان به بازار باز شود و این موضوع به زیان تولیدکننده است. به همین دلیل دستور داده شد شبیوه جدیدی برای محاسبه قیمت محصولات پتروشیمی در نظر گرفته شود و بر این اساس قیمت این محصولات برابر با ۹۵درصد قیمت فوب خلیج‌فارس و با محاسبه ارز آزاد تعیین شد. این روش محاسبه قیمت در همان ابتدا یک شوک به بازار وارد کرد اما در ادامه و به دنبال کاهش چشمگیر تقاضا برخی قیمت‌ها کاهش یافت و برخی دیگر از کالاها نیز در همان قیمت نیمه تیر (نخستین افزایش قیمت)

در آن هم منافع تولیدکنندگان و هم پتروشیمی‌ها حفظ شود. زیرا هنگامی که یک محصول پتروشیمی تولید می‌شود، کارخانه‌ها نیز به دلیل آنکه به عنوان زیرمجموعه از مواد اولیه استفاده می‌کنند، به تولیدارزش افزوده می‌پردازند. وی با اشاره به میزان ارزش افزوده در کارخانجات تولیدی، بیان کرد: اگر ارزش افزوده به‌دست آمده با قیمت‌های مناسبی تعیین شود، می‌تواند بازارهای جهانی را نیز به دست آورد.

قیمت پایه محصولات پتروشیمی برای آبان ماه که هفته گذشته از سوی دفتر توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی منتشر شد با گلابه‌های زیادی از سوی فعالان صنعت پتروشیمی روبه‌رو شد، به طوری که مصدف‌کنندگان مواد اولیه، افزایش قیمت برخی محصولات پلیمری با وجود سقوط قیمت نفت و همچنین نزول قیمت‌های جهانی مواد اولیه پتروشیمی را به هیچ عنوان منطقی نمی‌دانستند. از این رو رییس دفتر توسعه صنایع پایین‌دستی اعلام کرد به زودی قیمت محصولات پتروشیمی به صورت هفتگی اعلام می‌شود تا دیگر مشکلاتی برای فعالان این بازار ایجاد نشود. هفته گذشته نستستی با حضور مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، رییس دفتر توسعه صنایع پایین‌دستی پتروشیمی و برخی از مدیران انجمن‌های صنایع تکمیلی و اتحادیه‌ها برگزار شد که در این جلسه مشکلات در خصوص قیمت‌گذاری محصولات پتروشیمی مطرح و در پایان اعلام شد با موافقت عباس شعری‌مقدم، از این پس قیمت‌های مواد اولیه پتروشیمی به‌صورت هفتگی منتشر می‌شود. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در نشست با انجمن‌ها و تشکل‌های صنایع پایین‌دستی پتروشیمی بر همکاری شرکت ملی صنایع پتروشیمی برای رفع مشکلات

مناظره

بازار سرمایه

پیشخوان اقتصاد

دلایل نوسانات ۱۰ ماهه اخیر شاخص بورس در مناظره‌ای که با همین عنوان با حضور نمایندگان سازمان بورس و اوراق بهادار، مجلس شورای اسلامی و برخی از اقتصاددانان در شبکه یک‌سیمابرگزار شد، مورد بررسی قرار گرفت. محمد حسن نژاد، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در این مناظره، با بیان این‌که ۸۰ درصد‌ذی‌نفعان بازار سرمایه مردم عادی هستند، افزود: تصمیمات نادرست دولت و مجلس باعث شد تا شاخص بورس کاهش پیدا کنددر حالی که موفق‌ترین بازار در ۱۰ سال گذشته بورس ایران بوده است. به گفته وی، این‌که همه تقصیرها و اشکالات نزول بورس را به گردن افزایش نرخ خوراک و مجلس بیندازیم کار اشتباهی است؛ چرا که با افزایش نرخ خوراک به ۱۳ سنت، ۲ هزار میلیارد تومان از ارزش بازار تحت تاثیر قرار گرفت و این عدد در مقابل کاهش ۱۰۴ هزار میلیارد تومانی ارزش بورس رقم ناچیز و کم‌اثری است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در خصوص علت‌های افت شاخص بورس در سه‌ماه‌های گذشته تصریح کرد: جدا از تصمیمات دولت در خصوص آزادسازی نرخ ارز و در ادامه پایین آمدن قیمت ارز، خوش‌بینی از روی کار آمدن دولت جدید و کاهش واز بین رفتن تحریم‌ها نیز باعث رشد سرسام آور و حیابی در کنار عوامل دیگر شاخص بورس شد. وی در خصوص نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تصریح کرد: ما در مجلس صرف نظر از قیمت ۱۵،۱۳ و ۲۰ سنتی پیشنهادی با تعیین قیمت برای خوراک پتروشیمی‌ها مخالف بودیم و اعتقاد داریم که نباید قیمت خوراک هر ساله تغییر کند و باید تابعی از یک فرمول منطقی باشد. بعلاوه این‌که مجلس با تعیین نرخ خوراک جایگاه خود را پایین آورد.

■ **نوسان ذات بازار سرمایه است**

مدیرعامل بورس انرژی و نماینده سازمان بورس و اوراق بهادار هم در این برنامه با بیان این‌که اگر بخواهیم درباره بازار سرمایه صحبت کنیم باید به اقتصاد توجه کنیم زیرا بهره‌وری در اقتصاد سالم با بهره‌گیری از بازارهای اوراق بهادار ایجاد می‌شود، گفت: بورس به این‌که در این برنامه منابع را امکان‌پذیر می‌کند. وی با اشاره به این‌که بورس ایران در چند سال گذشته نه تنها از نظر شاخص‌ها، بلکه از ابعاد مختلف تحولات خوبی داشته که البته منشأ آن تصویب قانون اوراق بهادار بوده است، گفت: نوسان ذات بازار سرمایه است اما نوسان‌های خارج از عرف باید عارضه‌یابی شود. سیدعلی حسینی همچنین با تاکید بر این‌که سود شرکت‌ها در سال ۹۲ حدود ۷۰ هزار میلیارد تومان و امسال نیز ۷۵ هزار میلیارد تومان بوده است، افزود: معاملات بورس در سال ۹۲ حدود ۴۰۰ میلیارد تومان بود که این رقم نسبت به سال‌های قبل قابل مقایسه نیست. وی با اشاره به ایجاد صندوق توسعه بازار سرمایه و راه‌اندازی بازار بلوک گفت: حضور دولت و مجلس در بازار سرمایه نباید به گونه‌ای باشد که نظم طبیعی بازار را بر هم بزند. وی با بیان این‌که به افرادی که در ماه‌های گذشته سرمایه‌های خود را در بورس از دست داده‌اند، حق می‌دهیم، گفت: مدیران بورس دغدغه سهامداران را دارند و همواره چه در دوران اوج رشد و چه در روزهای رکود به سرمایه‌گذاران توصیه‌های لازم را داشته‌اند و تاکید همه مدیران و مسئولان این است که سرمایه‌گذاران منابع آزاد خود را وارد بورس کنند.

■ **حمایت از سرمایه‌گذاران**

مدیرعامل شرکت ملی سرمایه‌گذاری ایران نیز در این برنامه گفت: دلیل اصلی نارضایتی مردم ریسک‌های سیستماتیکی بود که به بازار سرمایه وارد شد و این بازار را تحت تاثیر قرار داد. علیرضا عسگری مارانی، هم در این مناظره با تاکید بر اینکه باید قوانین دائمی برای حمایت از سرمایه‌گذاری داشته باشیم تا ریسک وارده در بازار کم شود، عنوان کرد: ارزش بازار باید همگام با تولید ناخالص ملی حرکت کند، همچنین صنعت خودرو نیز یکی از بخش‌هایی بود که توانست رشد اقتصادی کشور را مثبت کند. وی با بیان این‌که سود شرکت‌های بورسی و فرابورسی امسال بالغ بر ۷۵ هزار میلیارد تومان بوده است، افزود: بازار سرمایه ظرفیت‌های زیادی برای رشد دارد و می‌تواند نقدینگی مورد نظر صنعت و اقتصاد را تأمین کند و تا زمانی که نابرابری و شرایط نامتعادل در بازار پول وجود داشته باشد، مشکلات بازار سرمایه بر طرف نخواهد شد.

عسگری مارانی با تاکید بر رفع نابرابری‌های میان بازار سرمایه و پول افزود: بازار سرمایه قبل از کسب هر گونه سودی موظف است ۲۵ درصد مالیات پرداخت کند در حالی که در بازار پول اینگونه نیست.

■ **ضرورت سیاستگذاری و نظارت دولت بر بازار سرمایه**

همچنین رضاراعی، استاد دانشگاه و اقتصاددان در این برنامه با تاکید بر این موضوع که بازار سرمایه پیشخوان اقتصاد کشور است، لذا باید علت افت و خیزها را در این زمینه بررسی کنیم، افزود: البته بازار سرمایه تنها از اقتصاد سرمنشأ نمی‌گیرد بلکه مسائلی مانند سیاست، قانون و فرهنگ کشور بر آن اثر می‌گذارد. وی با اشاره به اینکه در بیشتر مواقع معلول هادر بازار سرمایه مورد توجه قرار می‌گیرند، به از تباطؤ بازار سرمایه با سایر بازارها اشاره کرد و گفت: بسیاری از تصمیمات در بازار پول، ارز و مانند آن تاثیر گذار است، از این رو نرخ سود بانکی اثرات قابل ملاحظه‌ای در این بازار می‌گذارد که باید به آن توجه کرد. راعی خواستار سیاست‌گذاری و نظارت دولت در بازار سرمایه شد و گفت: در چنین شرایطی آثار مثبت را در اقتصاد کشور می‌توان ملاحظه کرد.

■ **منطقی نبودن تغییر قیمت‌ها**

در همین خصوص مدیر کالایی کارگزاری بانک‌صنعت‌ومعدن در مورد تاثیر این افزایش قیمت بر بازار گفت: این تغییر در قیمت‌ها منطقی نیست و به‌همین دلیل حتی عرضه‌کنندگان محصولات پتروشیمی هم با آن همراه نشده‌اند. رضامناجاتی، در گفت‌وگو با **سمت** کاهش قیمت‌های جهانی و منطقی‌ای محصولات پتروشیمی و همراه نشدن نرخ‌های داخلی با این تغییر را امری نامطلوب دانست و اظهار کرد: بسیاری از شرکت‌های پتروشیمی با یکدیگر هماهنگ کرده‌اند که قیمت‌های خود را افزایش ندهند و بر اساس قیمت‌های گذشته معاملات خود را انجام دهند. وی با اشاره به اینکه شرکت‌های پتروشیمی عقیده دارند در صورت افزایش نرخ، مشتریان خود را از دست خواهند داد، افزود: این شرکت‌ها تصمیم دارند محصولات خود را با نرخ گذشته عرضه کنند، چرا که به اعتقاد آنها این سیاست باعث می‌شود بازار داخلی محصولات پتروشیمی بار کودمواجه شود. با توجه به این اظهار نظر، از مناجاتی پرسیدیم که چرا دفتر توسعه صنایع تکمیلی چنین سیاستی را در دستور کار قرار داده است که وی در پاسخ گفت: هیچ منطقی پشت این افزایش قیمت وجود ندارد و تولیدکنندگان و پتروشیمی‌ها هر دو از این موضوع زیان خواهند دید.

اعلام قیمت های مواد اولیه پتروشیمی به صورت هفتگی

تأمین خوراک و مواد اولیه این صنایع تاکید کرد.

عباس شعری‌مقدم با بیان اینکه گرچه کلید حل همه مشکلات در دست شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیست، افزود: اتحادیه‌ها و تشکل‌ها نباید تصور کنند ما همه مشکلات را می‌دانیم و برای این مشکلات هم راه‌حل داریم. همه باید با هم کمک کنیم و این تشکل‌ها بهترین مشاور برای ما هستند. رضا محتشمی‌پور، رییس دفتر توسعه صنایع پایین‌دستی هم در این نشست با بیان اینکه نداشتن اطلاعات تولیدکنندگان از نرخ جهانی در برنامه‌ریزی اقتصادی آنها برای تولید محصولات خلل ایجاد می‌کند، افزود: با کسب مجوزهای لازم به زودی و به صورت هفتگی نرخ همه محصولات پتروشیمی را در سایتی مشخص افشا می‌کنیم تا همه به صورت آزاد به این اطلاعات دسترسی داشته باشند. همچنین مهدی پورقاضی، نایب رییس اول هیات مدیره انجمن ملی صنایع پلاستیک و پلیمر به مشکلات در قیمت‌گذاری محصولات اشاره کرد و گفت: یکی از موارد نگرانی فعالان بازار پتروشیمی، تغییرات قیمت در آبان ماه بود که به زعم من اگر به موقع و واضح‌تر در این زمینه اطلاع‌رسانی می‌شد، تحمل تغییر قیمت‌ها در بورس برای واحدها آسان‌تر بود.

معاملات قرار گرفتند.

گفتنی است در پایان بازار دیروز تشکیل صف‌های خرید سنگین در نمادهای بانک ملت، زامیاد، بیمه آسیا، بانک تجارت، گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو، بانک انصار و بانک سینا برترین تقاضا را ثبت کردند. نمادهای تولید مواد اولیه و الیاف مصنوعی، صنایع کاغذسازی کاوه، ح. گلوکوزان، سیمان اصفهان، پارس پامچال، پارس الکترونیک و سیمان مازندران بیشترین صف‌های فروش را داشتند.

همچنین ایران خودرو، بانک تجارت و گروه مینا بیشترین ارزش معاملات دیروز را به خود اختصاص دادند. بانک تجارت با معامله ۲۵۰میلیون سهم بیشترین حجم معاملات را داشت و پس از آن ایران خودرو با معامله ۱۱۰میلیون سهم و بانک صادرات ایران با معامله ۹۰میلیون سهم بیشترین حجم را

بانک ملت، ملی صنایع مس ایران، گروه مینا، بانک پاسارگاد، بانک صادرات ایران، بانک تجارت و بانک پارسیان بیشترین تاثیر مثبت را بر این متغیر داشتند. سرمایه‌گذاران در این روز بیشترین حجم و ارزش معاملات را در گروه مالی ثبت کردند که باعث شد این گروه در صدر برترین گروه‌های صنعت قرار بگیرد. گروه خودرو و بانک‌ها نیز در رتبه‌های بعدی نشستند. همچنین خوراک دام پارس، توریستی و رفاهی آبادگران ایران، تولیدی گرانتیث بهسرام، بانک ملت، چرخشگر، نورد آلومینیوم و گسترش سرمایه‌گذاری ایران خودرو با بیشترین رشد قیمت، صدرنشینان بازار دیروز بودند.

در مقابل نمادهای صنایع کاغذسازی کاوه، دشت مرغاب، توسعه شهری توس گستر، پارس خزر، سالمین، فنیسازي خاور و سرمایه‌گذاری توسعه آذربایجان با بیشترین کاهش قیمت در انتهای جدول

بازار جهانی طلا که روز جمعه با سقوط آزاد قیمت این فلز زرد رنگ همراه شد و با ۲۵ دلار افت به نرخ ۱۷۳ دلار در هر اونس رسید، باعث شد که قیمت بازار داخل در روز شنبه به این رخداد واکنش نشان دهد و با افت چشمگیری در قیمت‌ها مواجه شود.

در رابطه با روند کاهشی قیمت طلا در بازارهای جهانی و داخلی، شاهین شایان‌آرانی، اقتصاددان ضمن تشریح دلایل اصلی کاهش دیروز قیمت جهانی طلا گفت: به دلیل ثبات نرخ ارز در کشور، قیمت طلا و سکه نیز کاهش شدیدی در بازار داخلی خواهد داشت.

وی با تاکید بر ادامه روند نزولی قیمت طلا در بازارهای جهانی تصریح کرد: ۳ عامل تقاضا برای پشتوانه اقتصادی کشورها، تقاضا برای صنایع و تقاضا برای تزیینات از عوامل مهم تاثیرگذار بر قیمت طلا در بازارهای جهانی است که تقاضا برای پشتوانه اقتصادی مهم‌ترین آنهاست.

شایان‌آرانی در ادامه به بحران اقتصادی سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۰ کشورهای اروپایی و آمریکا اشاره کرد و افزود: بسیاری از کشورها از طلا به عنوان پشتوانه اقتصادی استفاده می‌کنند تا در شرایط بحرانی اقتصاد آنها را به نوعی بیمه کند؛ به همین سبب قیمت طلا در سال‌های اخیر در اوج خود قرار داشت زیرا اقتصاد کشورهای بزرگ دنیا در شرایط خوبی قرار نداشت اما اکنون اقتصاد آمریکا و کشورهای اروپایی از وضعیت باثباتی برخوردار است و همین امر، تقاضا برای خرید طلا از سوی این کشورها را کاهش داده است؛ در نتیجه قیمت طلا روند کاهشی را در پیش گرفته و با توجه به ظواهر موجود، این روند ادامه خواهد داشت.

وی به تاثیر کاهش قیمت جهانی طلا بر بازارهای داخلی نیز اشاره کرد و به نسیم گفت: علاوه بر عوامل بین‌المللی در تعیین قیمت طلا در بازارهای داخلی، نرخ ارز نیز بر قیمت طلا در داخل کشور موثر است. یعنی حتی اگر قیمت جهانی طلا بدون تغییر باشد، در صورت تغییر نرخ ارز قیمت طلا نیز در داخل کشور تغییر می‌یابد.

بر این اساس و با توجه به ثبات نرخ ارز در ماه‌های اخیر و با توجه به کاهش قیمت جهانی طلا، بازار داخلی نیز به شدت تحت تاثیر قرار خواهد گرفت و به دلیل کاهش تقاضا در ماه محرم، این کاهش قیمت می‌تواند تاثیر بیشتری بر بازار ایران بگذارد.

دریچه

روش‌های شناسایی اسکناس‌های تقلبی

رییس کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادر بانک مرکزی (تکاب) با اعلام خودکفایی کشور در تولید کاغذ امنیتی به تشریح ویژگی‌های امنیتی اسکناس و راه‌های تشخیص موارد جعلی پرداخت. علی کرامتی در همایش ستاد پیشگیری جعل اسناد و مدارک با بیان ویژگی‌های امنیتی تولید کاغذ در کارخانه تولید کاغذ امنیتی اسکناس اشاره کرد و گفت: مواردی با چشم غیرمسلح قابل دیدن است، شماری تنها با چشم مسلح امکان شناسایی دارند و برخی دیگر هم فقط با ماشین مخصوص امکان شناسایی دارند.

او گفت: واترمارک و تصویر پرتزه حضرت امام خمینی (ره) که در نور قابل رویت است، از بارزترین ویژگی‌های امنیتی است که با چشم غیرمسلح قابل دیدن است. کرامتی با اشاره به توانایی بالای ایران در زمینه تولید کاغذ امنیتی گفت: واترمارک تصویری سه‌بعدی روی اسکناس است که تنها در کارخانه‌های تولید کاغذ امنیتی مانند تکاب قابل تولید است. او نخ امنیتی را دومین شاخصه ویژگی‌های امنیتی قابل مشاهده با چشم غیرمسلح دانست و گفت: شیوه قرار دادن نخ امنیتی به صورت پنجه‌ای یا پنجره‌ای مستلزم استفاده از سخت‌افزارهای خاصی است که دسترسی جاعلان به آن را غیرممکن می‌کند. در حال حاضر، تغییراتی در نخ امنیتی به وجود آورده‌ایم و عرض آن را به ۱/۵ میلی متر رسانده‌ایم به طوری که امکان خواندن مشخصات روی آن وجود دارد.

رییس کارخانه تولید کاغذ اسناد بهادر بانک مرکزی، ویژگی امنیتی الکترونیکی در اسکناس‌های ۵۰ و ۱۰۰ هزار ریالی و ایران چک‌ها را ویژگی‌های دیگری دانست که با چشم غیرمسلح قابل دیدن است. کرامتی گفت: الیاف امنیتی از جمله ویژگی‌های امنیتی قابل مشاهده است که در حین فرآیند تولید به کاغذ اضافه می‌شود. او در ادامه به تشریح ویژگی‌های امنیتی اسکناس‌ها که با چشم مسلح قابل دیدن است پرداخت و ادامه داد: الیاف امنیتی نامرئی در سطح یا درون کاغذ تنها پس از قرار دادن کاغذ در زیر اشعه UV امکان مشاهده دارد.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر در گفت و گو با **صفت** تشریح کرد

شوک قیمتی در بازار طلا

زهره محسنی شاد - هفته گذشته به خصوص روزهای پایانی آن برای بازار جهانی طلا با افت شدید و کم سابقه‌ای همراه بود. همزمانی این اتفاق جهانی با ایام ماه محرم که به صورت سنتی کاهش نرخ‌ها را به بازار می‌آورد نتیجه‌ای نداشت جز سقوط قابل توجه و چشمگیر نرخ‌ها که به این ترتیب آرامش حاکم بر این بازار بعد از مدت‌ها از بین رفت. در نهایت اینکه قیمت سکه با افت ۱۸ هزار تومانی به ۹۱۲ هزار تومان رسید و هر گرم طلای ۱۸ عیار هم رکورد ۹۳ هزار تومان را زد تا به واسطه افت غافلگیرکننده نرخ طلا در بازارهای جهانی، وارد مدار نزول شود.

در بازار جهانی هم وضع بر همین منوال است و نمودار جهانی قیمت‌ها چیزی جز نزول یکباره قیمت‌ها را به تصویر نمی‌کشد؛ به طوری که هر اونس طلا که افت خود را از اوایل هفته گذشته آغاز کرده، در روز جمعه بیش از ۳۵ دلار کاهش یافت، تا به رکورد ۱۱۷۳ دلاری برسد که این پایین‌ترین رقم در ۴ سال اخیر بوده است.

در خصوص این روند و احتمال تداوم آن رییس اتحادیه طلا و جواهر در گفت‌وگو با **صفت** گفت: انتشار آمارهای مثبت از وضعیت اقتصادی و بازار کار آمریکا منجر شد تا ارزش دلار افزایش یابد و افت بهای طلا آغاز شود.

مشروح گفت‌وگوی **صفت** با محمد کشتی آرای را در ادامه می‌خوانید:

● روند قیمت جهانی طلا در هفته‌ای که گذشت به چه صورت بوده و شوک قیمتی در بازار را ناشی از چه عواملی می‌دانید؟

در هفته گذشته تاکنون بازار طلا شاهد تغییرات قیمتی بسیاری بوده است به طوری که در ابتدای معاملات هفته گذشته بازارهای جهانی هر اونس طلا با نرخ ۱۲۲۵ دلار معامله می‌شد که در روز جمعه این فلز زرد رنگ با افت ۳۵ دلاری مواجه شد و به نرخ ۱۱۷۳ دلار رسید. با توجه به روند قیمت جهانی طلا از ابتدای هفته گذشته تا روز جمعه، نرخ این فلز زرد رنگ حکایت از افت ۵۴ دلاری دارد که به نظر می‌رسد به پایین‌ترین حد خود در

افت قیمت را تجربه کرد. هرچند همزمان با کاهش نرخ جهانی طلا، بازار اصلی طلا به دلیل ایام محرم از روز شنبه به شکل

به شکل معمول، همواره با کاهش نرخ طلا، تمایل سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در طلا کاهش می‌یابد و به تبع آن هم با کاهش معاملات، نرخ‌ها بیش از پیش در بازار افت می‌کند، شرایطی که در حال حاضر نیز در

نیمه تعطیل است اما معاملات تحت تاثیر قیمت‌های جهانی خواهد بود.

● طلا و سکه در بازار روز شنبه با چه نرخ‌هایی معامله شد؟

نرخ سکه تمام بهار آزادی دیروز به ۹۱۲ هزار تومان، نیم سکه به ۴۶۰ هزار تومان، ربع سکه به ۲۴۹ هزار تومان، سکه یک گرمی به ۱۶۸ هزار تومان و هر گرم طلای ۱۸ عیار به ۹۳ هزار و ۳۰۰ تومان سقوط کرد که نرخ سکه تمام بهار آزادی نسبت به روز پنجشنبه ۱۰ هزار تومان و نسبت به اوایل هفته گذشته، بیش از ۱۸ هزار تومان کاهش قیمت را نشان می‌دهد که با توجه به روند فعلی، کاهش بیشتر نرخ‌ها در بازار داخل محتمل خواهد بود.

● با توجه به نیمه تعطیلی بازار داخل، وضعیت خرید و فروش را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

به شکل معمول، همواره با کاهش نرخ طلا، تمایل سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در طلا کاهش می‌یابد و به تبع آن هم با کاهش معاملات، نرخ‌ها بیش از پیش در بازار افت می‌کند، شرایطی که در حال حاضر نیز در

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

بازار وجود دارد. البته بازار داخل در هفته جاری دارای شرایط خاصی است چون از دیروز بازار اصلی به مدت یک هفته به مناسبت ایام محرم تعطیل است و دادوستد در بازارهای فرعی و چهارراه استانبول انجام می‌شود که آن هم رونقی نخواهد داشت و خریداری به بازار نمی‌آید. البته این افت تقاضا هفته گذشته هم وجود داشت.

از سوی دیگر هم زمانی که شوک این‌چنینی (کاهش شدید قیمت اونس جهانی) ایجاد می‌شود، یک التهاب کاهشی نیز به همراه آن می‌آید چون ترس از کاهش بیشتر قیمت موجب افزایش عرضه به بازار می‌شود که این موضوع به کاهش بیشتر نرخ‌ها می‌انجامد.

به طور حتم هنوز افرادی هستند که در همان دوره التهابات بازار طلا و سکه که در دو، سه سال گذشته اتفاق افتاد، اقدام به خرید طلا کردند و با کاهش یکباره قیمت طلا، برای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر همچنان منتظر هستند که بازار مثبت شود تا بتوانند اقدام به فروش ذخایر طلایی خود کنند اما شوک‌های این‌چنینی به طور حتم

تصویب ویژگی‌ها و صلاحیت‌های رییس کل بانک مرکزی

پیگیری بررسی موضوع حل معضل عزل و نصب رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که کلیات آن در مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسیده بود، در جلسه دیروز ادامه یافت و جزئیات آن به تصویب رسید. در ادامه جلسه دیروز مجمع تشخیص مصلحت نظام که علاوه بر اکثریت اعضا، سران قوای مقننه و قضائیه، معاون اول رییس جمهوری، رییس کل بانک مرکزی و معاون حقوقی رییس جمهوری نیز حضور داشتند، موضوع بررسی جزئیات حل معضل عزل و نصب رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی پیگیری شد و پس از بحث و بررسی جامع اعضا، مواردی به عنوان ویژگی‌ها و صلاحیت‌های رییس کل بانک مرکزی به تصویب رسید.

کفایت علمی (داشتن دکترای یکی از رشته‌های اقتصادی، پولی و مالی)، کفایت تجربی (داشتن ۷ سال تجربه در سطوح سیاستگذاری و مدیریتی در حوزه‌های اقتصادی، پولی و مالی یا ۵ سال تجربه مدیریتی در حوزه‌های تخصصی بانک مرکزی، مدیرکل به بالا، داشتن حسن شهرت و توانایی انجام وظایف، نداشتن سابقه محکومیت موثر کیفری و نداشتن تخلف مالی گسترده از جمله ویژگی‌هایی است که برای رییس کل بانک مرکزی به تصویب رسید. در بخش بررسی و تشخیص نصب و شرایط عزل مقرر شد با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تایید هیات دولت، رییس جمهور پس از تایید در مسورد صدور حکم رییس کل بانک مرکزی اقدام کند. دوره زمانی تصدی رییس کل بانک مرکزی ۵ سال خواهد بود و انتخاب دوباره وی بلامانع است. البته براساس تبصره، رییس جمهور جدید در ابتدای دوره می‌تواند طبق روال این قانون، رییس کل بانک مرکزی را که بیش از یک سال دوره تصدی وی باقی مانده باشد، تغییر دهد.

راهبری) شرکتی، مجموعه‌ای از روابط بین هیات مدیره، مدیران ارشد و ذی‌نفعان شرکت بیمه (بیمه‌گذاران، زباندیدگان، سهامداران و سایر ذی‌نفعان) است که بر این اساس راهبری شرکتی، در صدد ایجاد ساختاری است که از طریق آن اهداف شرکت احصا شده و ابزارهای دستیابی به این اهداف و همچنین نحوه نظارت بر عملکرد مدیران ارشد معلوم شود. عباسیان‌فر افزود: نظام راهبری شرکتی بیمه‌گران به دو بخش کلی تقسیم می‌شود؛ بخش اول مربوط به ضوابط

واحدهای تولیدی بدهکار را نمی‌توان زیر فشار قرار داد

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه در حال حاضر واحدهای تولیدی تنها با ۳۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کنند، گفت: با این وضعیت واحدهای تولیدی که وام از بانک دریافت کرده‌اند نمی‌توانند وام‌های خود را پس دهند و ما هم نمی‌توانیم به آنها فشار آوریم. ارسال فتحی‌پور در گفت‌وگو با فارس اظهار کرد: وام‌های کلانی که بانک‌ها ارائه می‌دهند به دو دسته طبقه‌بندی می‌شوند؛ دسته اول صرف تولید می‌شود و دسته دوم هم به نام تولید گرفته شده ولی در جاهای دیگری خرج شده است. وی افزود: بحث تعیین تکلیف بدهی‌های واحدهای تولیدی هم در قوه قضاییه و هم در مجلس مطرح بوده و در لایحه خروج از رکود دولت نیز گنجانده شده است. فتحی‌پور تصریح کرد: مقرر شده این موضوع به استان‌ها واگذار شود تا در هر استانی کمیته‌ای به ریاست استاندار و با حضور دستگاه‌های نظارتی مثل مجلس، قوه قضاییه، اطلاعات و بازرسی و اتاق‌های بازرگانی و تعاون تشکیل شود و وضعیت واحدها و شرایط هزینه و درآمد آنها بررسی شده و نسبت به استمهال و نحوه باز پس‌گیری بدهی آنان تصمیم‌گیری شود. نماینده کلیبر در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: بالاخره کشور ما از سال ۹۰ به بعد در رکود قرار گرفته و در حال حاضر واحدهای تولیدی تنها با ۳۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کنند که با این وضعیت نمی‌توانند وام‌های خود را پس دهند و ما نیز نمی‌توانیم فشار مضاعفی بر آنها وارد کنیم. رییس کمیسیون اقتصادی مجلس یادآور شد: افرادی که تسهیلات کلان گرفته و ۵۰۰ میلیارد تومان بدهکارند ۱۰ هزار نفر هم کارگر دارند که به کار و تولید مشغول هستند حال اگر هرگونه فشاری متوجه آنها کنیم به کار و تولید ضربه زده‌ایم در نتیجه مجبور هستیم فعلا مدارا کنیم.

تدوین آیین‌نامه حاکمیت شرکتی در صنعت بیمه

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با هدف ایجاد ساختاری مناسب برای افزایش کارایی هیات مدیره و مدیران ارشد شرکت‌های بیمه و احصای اهداف آنها، آیین‌نامه حاکمیت شرکتی را تهیه و تدوین کرد. معاون اداره کل برنامه‌ریزی و توسعه بیمه مرکزی در خصوص جزئیات این آیین‌نامه گفت: حاکمیت

بانک تجارت به منظور گسترش همکاری خود با صنعت سیمان کشور با شرکت هلدینگ سیمان تهران تفاهمنامه ارتقای سطح همکاری امضا کرد.

کارشناسان بر استفاده از شیوه نوین اسکلت سازی در صنعتی سازی ساختمان تاکید کردند

بهبود صنعت ساخت و ساز با سازه های سبک

انجام می شود.

امکان چکاب قطعات سازه

حسن عراقی، کارشناس ارشد سازه در مورد شیوه های جدید ساخت اسکلت ساختمانی به وسیله سازه های فلزی توخالی

به گفته می گوید: در اسکلت فلزی، تمامی قطعات قبل و بعد از نصب قابل رویت و کنترل است که می توان در تمامی مراحل کار، عیوب اسکلت را برطرف کرد این در حالی است که در اسکلت بتنی این امکان وجود ندارد. به گفته وی این شیوه را می توان در انواع ساخت و سازها پیاده کرد و به طور معمول مهندسان این بخش، ساخت ساختمانی های بیش از ۵ طبقه را با اجرای این روش توصیه می کنند. عراقی در این زمینه می گوید: وقتی بتن توسط مقطع فولادی احاطه می شود، در لحظه رسیدن به مقاومت نهایی دچار گسیختگی کامل نمی شود. در واقع آزمایش های بسیاری نشان می دهد که مقاومت، شکل پذیری و جذب انرژی را پر کردن مقاطع توخالی با بتن افزایش می یابد.

سازه های توخالی در انبوه سازی

عراقی می افزاید: این مقاطع در امریکا با نام HSS شناخته می شود و از نظر هندسی جزو مقاطع بسته به حساب می آید که به شکل معمول به صورت لوله (مقطع دایره) و قوطی (مقطع چهار گوش) تولید می شوند، مزایای سازه های ویژه ای در مقایسه با مقاطع باز نظیر مقطع I شکل دارند. این کارشناس سازه معتقد است: با توجه به اینکه مقطع تو خالی فولادی پر شده با بتن یکی از انواع ستون های کامپوزیت به شمار می رود که از بهترین رفتارهای سازه ای در مقایسه با انواع ستون های شناخته شده زبر بارهای لرزه ای خود نشان می دهد بنابراین در صورت استفاده انبوه در کشور، نگرانی از خطرات ناشی از زلزله و فرسودگی ساختمانی کاهش می یابد. از این رو نیاز است که این شیوه ساخت و ساز کمی بیشتر مورد توجه مسئولان و فعالان این حوزه قرار گیرد.

ساخت ساختمانی های سبک

بهدارانی این شیوه ساخت و ساز را در ایران یک روش نوپا می داند و با بیان اینکه سازه های توخالی هنوز جایگاه خود را در صنعت ساخت و ساز کشور پیدا نکرده است، می گوید: پر شدن سازه های توخالی به وسیله بتن، مقاومت ساختمانی را در برابر آتش سوزی بالا می برد. این بتن از نوع بتن معمولی بدون آرما تور و غیر مسلح است، علاوه بر این که به دلیل سبک تر شدن وزن ساختمانی و سرعت در نصب این سازه، امکان افزایش طبقات بیشتر نیز به آسانی امکان پذیر است.

از آنجایی که این شیوه ساخت اسکلت در ایران یک شیوه جدید است، بنابراین به نظر می رسد سازه های توخالی فلزی، در داخل کشور تولید نمی شود؛ موضوعی که بهداری بر آن صحنه می گذارد و توضیح می دهد: سازه های فلزی به صورت باکس بسته بندی شده از کشورهای آلمان و ژاپن خریداری می شود، اما نحوه طراحی، محاسبات و اجرای آن در داخل کشور

در اسکلت فلزی، تمامی قطعات قبل و بعد از نصب قابل رویت و کنترل است که می توان در تمامی مراحل کار، عیوب اسکلت را برطرف کرد این در حالی است که در اسکلت بتنی این امکان وجود ندارد.

در اسکلت فلزی، تمامی قطعات قبل و بعد از نصب قابل رویت و کنترل است که می توان در تمامی مراحل کار، عیوب اسکلت را برطرف کرد این در حالی است که در اسکلت بتنی این امکان وجود ندارد.

می شود. این شیوه اتصال، باعث کاهش ۳۰ درصدی وزن کلی ساختمانی و در نتیجه افزایش ۳۰ درصدی مقاومت ساختمانی می شود. به گفته وی یکی از مزایای شیوه های جدید اجرای اسکلت ساختمانی، کاهش ۱۵ درصدی قیمت تمام شده ساختمانی است، این در حالی است که به ازای افزایش طبقات یک ساختمانی به بیش از ۵ طبقه این هزینه ها نیز کمتر می شود.

بهر روز فتاحی - گروه صنعت: صنعت ساختمانی و پروژه های عمرانی به گواهی آمار و ارقام، از لحاظ سرمایه و حجم نیروی انسانی درگیر، در زمره بزرگ ترین صنایع کشور قرار می گیرد. رشد سریع جمعیت و افزایش تقاضا، نیاز به کاهش زمان تحویل پروژه های عمرانی و کاهش زمان برگشت سرمایه سرمایه گذاران و عواملی از این قبیل باعث شده اند تا ضرورت ایجاد تحول در شیوه های سنتی صنعت ساختمانی روزه روز بیشتر شود. صنعتی سازی ساختمانی در جهان در حدود ۱۰۰ تا ۱۱۰ سال قدمت دارد و شروع آن به زمانی بازمی گردد که نخستین تیرهای بتونی به صورت T شکل، تولید صنعتی شده و قطعات بتونی با اشکال مختلف در مقیاس صنعتی تولید شد. اگر فناوری ساختمانی را به معنی وارد شدن صنعت در ساختمانی سازی بگیریم، از حدود سال ۱۳۴۷ فناوری ساختمانی وارد ایران شد و اوج آن زمانی بود که ساختمانی سازی به صورت شپهرک سازی در بعضی از شهرهای بزرگ مثل اصفهان (مجتمع ذوب آهن)، اهواز، تبریز، تهران و برخی دیگر از شهرها آغاز شد. این صنعت بیشتر از کشورهای اروپایی مانند آلمان، هلند، انگلیس و فنلاند به ایران وارد شد.

سازه های فلزی توخالی

تنوع فناوری های ساختمانی بسیار زیاد است و هر کدام ویژگی ها و محدودیت های خاص خود را دارند. از آنجایی که بنیان یک ساختمانی بر اسکلت آن استوار است، در طول سال های متعددی و بر اساس تجربیات به دست آمده، متخصصان سعی کرده اند تا با اختراع روش های متنوع و کارآمد، به مقاومت و عمر مفید ساختمانی بیافزایند و هزینه های آن را کاهش دهند. زمانی که از فلز به عنوان یکی از مصالح ساختمانی مهم در ساخت اسکلت ساختمانی استفاده شد، اتصال تیر آهن ها توسط جوشکار، جوش داده می شد تا

با وجود کاهش عمر مفید ساختمانی ها در کشور صورت می گیرد

کاربرد کمتر از ۵ درصدی در صنعتی سازی مسکن

پژوهشکده حمل و نقل به صورت کامل انجام شده و موضوعات مدنظر قرار گرفته است.

شکرچی زاده در ادامه درباره مسکن مهر و پروژه های مدنظر آن در مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفت: مستندسازی مسکن مهر با در نظر گرفتن موضوعات فنی و اجتماعی درحال پیگیری است که امیدواریم این برنامه تا پایان سال به اتمام برسد. شکرچی زاده تاکید کرد: باید با تلاش و همگرایی از سوی تمام نهادها به بالا بردن عمر مفید ساختمانی ها کمک کنیم به گونه ای که سازندگان، انبوه سازان، انجمن های صنفی و همچنین مراجع حاکمیتی مثل وزارت راه و شهرسازی، سازمان نظام مهندسی و شهرداری در بالا بردن عمر مفید

رییس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفت: عمر مفید ساختمانی ها در حالی در کشور بین ۲۰ تا ۳۰ سال است که این میزان در کشورهای پیشرفته بیش از ۵۰ سال است. به گزارش ایسنا، محمد شکرچی زاده رییس مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در این زمینه گفت: در حال راه اندازی پژوهشکده اقتصاد مالی مسکن و حمل و نقل هستیم بر این اساس می توانیم از ظرفیت های مرکز تحقیقات مسکن در صنعت راه و ترابری استفاده کنیم. وی با بیان اینکه تامین مالی پروژه ها در حوزه حمل و نقل و مسکن از طریق تشکیل صندوق های پس انداز مورد بررسی قرار می گیرد، تصریح کرد: امیدواریم با راه اندازی پژوهشکده اقتصاد مالی مسکن و حمل و نقل بتوانیم تحقیقات و بررسی ها را با عمق بیشتری انجام دهیم. شکرچی زاده افزود: با ادغام وزارت راه و ترابری و مسکن و شهرسازی مجموعه های آزمایشگاهی در خدمت صنعت حمل و نقل کشور قرار گرفته و با توجه به این ادغام نشست هایی برای هماهنگی و شناخت بیشتر آغاز شده که بخش های مختلف تحقیقاتی مرکز اقدامات شان را ارائه کردند. وی در ادامه با اشاره به اینکه در پژوهشکده حمل و نقل یک بخش مطالعات اقتصادی داشتیم که در آن به مقوله مسکن رسیدیم، افزود: مراحل راه اندازی

ویژه

بازپرداخت بدهی بانکی

همچنان مشکل واحدهای تولیدی

تسنیم: رییس هیات مدیره انجمن صنفی تولیدکنندگان کاشی و سرامیک با بیان اینکه کارخانه ها به هیچ عنوان قادر به بازپرداخت بدهی های بانکی خود با نرخ های جدید نیستند، گفت: هم اکنون کارخانه های کاشی و سرامیک با کمتر از ۴۰ درصد ظرفیت خود فعالیت می کنند. محمد روشن فکر به جلسه اخیر اعضای انجمن صنفی تولیدکنندگان کاشی و سرامیک با نمایندگان کمیسیون صنایع مجلس اشاره و اظهار کرد: در این جلسه بسیاری از مشکلات فعالان صنعت کاشی و سرامیک مطرح شد و نمایندگان مجلس هم با تایید این مشکلات از تلاش خود برای رفع آنها در مجلس سخن گفتند.

وی با بیان اینکه در حال حاضر کارخانه های کاشی و سرامیک با کمتر از ۴۰ درصد ظرفیت خود فعالیت می کنند، افزود: اگر رکود در صنعت ساختمانی افزایش پیدا کند، در آینده شاهد تعطیلی بسیاری از صنایعی که با حوزه ساختمان در ارتباط هستند، خواهیم بود.

روشن فکر اضافه کرد: هم اکنون بسیاری از کارخانه ها به دلیل کاهش ارزش پول ملی قادر به بازپرداخت معوقات بانکی خود به سیستم بانکی نیستند در این رابطه قرار است با برگزاری جلسه دیگری با حضور نمایندگان بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت در کمیسیون صنایع مجلس تصمیمات مناسبی گرفته شود.

وی با اعلام اینکه کارخانه ها به هیچ عنوان قادر به بازپرداخت بدهی های بانکی خود با نرخ های جدید نیستند، گفت: با وجود اینکه در شرایط تحریم قرار داریم تلاش خود را برای حفظ بازارهای صادراتی محصولات خود انجام می دهیم اما باید در این رابطه مسئولان هم با تسهیل فضای کسب و کار شرایط را در این رابطه قرار است با برگزاری جلسه دیگری با حضور نمایندگان بانک مرکزی و وزارت

۷۷۰۰ عضو و ۵۶ هزار شاغل به صورت مستقیم در این تعاونی ها با ۲۰ هزار دستگاه اتوبوس فعال هستند. کلانتری با اشاره به اینکه برخی مسائل موجود در تعاونی ها و به ویژه در تعاونی های حمل و نقل نیاز به تحلیل موضوعی دارد، افزود: باید تحلیل کرد به چه دلیل ساختار مینی بوس های موجود در تعاونی ها از کیفیت پایین تری نسبت به اتوبوس ها برخوردار است. **تسنیم:** پلیس هند یک کشتی ایرانی را به اتهام تصادف با یک قایق ماهیگیری که منجر به مرگ ۲ ماهیگیر هندی شد، توقیف کرد. در اثر این حادثه که در بندر هاجیرای اسرار اتفاق افتاده ۲ ماهیگیر هندی کشته و ۳ نفر دیگر ناپدید شده اند. بازرس پلیس هند، وی جی بهاروارد در این باره گفت: ما کشتی ایرانی اموی باتیس را در بندر هاجیرا توقیف کرده ایم، چراکه متهم به یک تصادف شده است.

این حوزه ارائه و به نمایش عموم گذاشته می شود. علاوه بر شرکت های داخلی تاکنون حضور شرکت ها و نمایندگی هایی از کشورهای کره جنوبی، فنلاند، تایلند، سوئد، برزیل و امریکا قطعی شده و پیش بینی می شود در روزهای آینده حضور کشورهای خارجی افزایش یابد. دومین نمایشگاه بین المللی و تخصصی سازه ها و نماهای ساختمانی در ۶ گروه کلاسی اصلی شامل نماهای ساختمانی در معماری سنتی، نماهای ساختمانی نوین، سازه های فلزی، سازه های بتنی، فناوری های نوین در سازه ها و صنایع و تجهیزات وابسته برگزار می شود.

ایرنا: سیدحمید کلانتری، معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: از هر ۶ نفر ایرانی یک نفر در بخش تعاون فعال است، ضمن آنکه ۶۰ درصد از حمل و نقل مسافری در اختیار تعاونی های حمل و نقل مسافری است. وی افزود: ۲۳۰۰ تعاونی حمل و نقل با

محمد خداگرمی، معاون هوانوردی و امور بین الملل سازمان هواپیمایی کشوری از فعالیت ۳۳ ایرلاین خارجی در ایران خبر داد و گفت: این شرکت ها سال گذشته ۳ میلیون مسافر را جابه جا کردند. به گفته وی، براساس پیش بینی های ایکنو پروازهای منطقه ای دارای بیشترین رشد در سال های آینده در مقایسه با پروازهای داخلی و بین المللی است و در ایران علاوه بر افزایش پروازهای عبوری، درخواست شرکت های هواپیمایی خارجی برای جابه جایی مسافر در کشور، بیشتر از گذشته شده است.

نمایشگاه بین المللی سازه ها و نماهای ساختمانی از ۱۷ تا ۲۰ آبان در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران برگزار می شود. در این نمایشگاه نوین ترین و پیشرفته ترین طرح ها، سازه ها، نماهای ساختمانی و صنایع و تجهیزات مربوط به

یادداشت

صنعتی سازی و افزایش عمر مفید ساختمان

زهرا فرزندگان روزنامه نگار

امروزه میزان سرمایه گذاری در بخش های مختلف صنعت ساختمانی، یکی از شاخص های اصلی تعیین نقش و جایگاه آن در سیاست های کلان اقتصادی هر کشور است. بنابراین با استفاده از اهمیت دادن به صنعت ساختمانی و تاکید بر آن، می توان به نیاز تولید مسکن و سرمایه گذاری مورد نیاز آن پاسخ داد. در واقع حرکت به سمت صنعتی سازی ساخت و ساز در کشور مزایای بسیاری را به همراه دارد که با وجود اینکه هنوز در کشور به صورت فراگیر نهادینه نشده است، اما استفاده از فن آوری های نوین در ساخت و ساز، پیاده سازی الگوهای علمی، بهبود و تسریع فرآیندهای انبوه سازی، کاهش هزینه های ساخت و ساز از ویژگی های مهم صنعتی سازی است که مشکلات متعددی مانند زمان طولانی اجرا، عمر مفید کم و هزینه زیاد اجرای پروژه ها را برطرف می کند. بنابراین برای رسیدن به این مقصود در صنعت ساخت و ساز نیازمند راه کارهایی برای استفاده علمی و عملی از سیستم های نوین و صنعتی سازی، در این حوزه هستیم. حوزه ساخت و ساز سومین بخش اقتصاد کشور است بخشی که ۳۰ درصد از منابع انرژی به هدر می دهد، به همین دلیل است که کارشناسان حوزه ساخت و ساز بر لزوم همه گیر شدن ساخت و ساز صنعتی تاکید می کنند تا با استفاده از فناوری های نوین در این صنعت ر به نظام مصرف صحیح انرژی در کشورمان برسیم. اما نباید فراموش کرد که هدف نهایی از صنعتی سازی در کشور حذف موضوع هدر رفت انرژی از طریق این صنعت است.

بی شک با گذشت زمان، به تدریج ویژگی ها و کارایی ساختمانی را اثر استفاده دائمی و سکونت در آن کاسته می شود، علاوه بر این که ایمنی ساختمانی نیز کاهش می یابد و زمانی ساختمانی به مرحله پیری و فرسودگی رسید، عمر مفید آن نیز به پایان می رسد. در حال حاضر بر اساس برآوردهای به عمل آمده عمر مفید ساختمانی در ایران ۲۵ سال است. موضوعی که ارتباط مستقیم با شیوه ساخت و ساز، نوع و کیفیت مصالح ساختمانی دارد. سال ها است که در کشور از ضرورت استفاده از مصالح استاندارد در ساخت و سازها صحبت می شود، اینکه عمر مفید ساختمانی ها در کشور پایین تر از استاندارد جهانی است موضوعی است که باید بیش از هر موضوعی در این بخش مورد توجه قرار گیرد. بی شک صنعتی سازی و استفاده از مصالح ساختمانی پیش ساخته و استاندارد کمک شایانی به این صنعت خواهد کرد. در کنار این موارد، ارائه تسهیلات ویژه به فعالان و تولیدکنندگان مصالح ساختمانی صنعتی گام موثر دیگری در این حوزه است تا با افزایش ساخت و سازهای صنعتی، فرهنگ این شیوه ساخت و ساز در کشور نهادینه شود. از آنجایی که در کشور ما بسیاری از مصالح ساختمانی دارای استاندارد مناسب نبوده و از کیفیت لازم برای ساخت و ساز برخوردار نیستند و عمر مفید ساختمانی در بخش عمومی در کشور ما بین ۲۵ تا ۳۰ سال است، ولی در مقام مقایسه کشورهای اروپایی هم با استفاده از همین میزان از مصالح، عمر ساختمانی های خود را به ۱۵۰ سال نیز رسانده اند این موضوع نشان دهنده آن است که بسیاری از سرمایه های ملی در کشور در حال هدر رفت است.

تک خیر

تلاش ترکیه برای دور زدن مسیر ترانزیتی ایران

تسنیم: رییس اتحادیه حمل و نقل بین المللی ترکیه با اشاره به تلاش این کشور برای یافتن مسیر جایگزین ایران برای صادرات کالا به آسیای مرکزی گفت: مسیر آذربایجان - دریای خزر - ترکمنستان در ۳ ماه نخست ۲۰۱۵ راه اندازی می شود. در همین زمینه منابع خبری ترکیه اعلام کردند دربی اختلاف ایران و ترکیه بر سر اخذ تعرفه ترانزیت از کامیون ها، دولت ترکیه در نظر دارد مسیر جایگزینی را برای دسترسی به آسیای مرکزی بیابد که از جمهوری آذربایجان می گذرد. براساس طرح جدید، کامیون های ترک بعد از گذشتن از خاک جمهوری آذربایجان از طریق کشتی روی آب های دریای خزر انتقال داده می شوند تا به آسیای مرکزی برسند. انتظار می رود در ۳ ماه نخست ۲۰۱۵ این مسیر راه اندازی شود. دولت ترکیه اصرار دارد تعرفه ترانزیت کامیون ها در دو سوی مرزهای دو کشور برابر باشد این در حالی است که قیمت سوخت در ترکیه ۲۰ برابر ایران است. در حال حاضر ایران از کامیون های ترک ۱۵۰۰ دلار به عنوان تعرفه ترانزیت دریافت می کند و دولت ترکیه نیز چنین رقمی را از کامیون های ایرانی دریافت می کند. بنا به ادعای منابع ترک، ایران برای جبران این تصمیم به تازگی قیمت سوخت را برای کامیون های ترکیه دو برابر کرده و از یک دلار در لیتر به ۲ دلار افزایش داده است. رییس اتحادیه حمل و نقل بین المللی ترکیه با تاکید بر تلاش های صورت گرفته برای یافتن مسیر جایگزین ایران گفت: نشست هایی با مقامات ترکمنستانی و آذربایجانی انجام شده که موفقیت آمیز بوده و قرار است از مسیر آذربایجان - دریای خزر - ترکمنستان برای ارسال کالاهای ترکیه به آسیای مرکزی استفاده شود.

خبرخوان

مجموعه محمد خداگرمی، معاون هوانوردی و امور بین الملل سازمان هواپیمایی کشوری از فعالیت ۳۳ ایرلاین خارجی در ایران خبر داد و گفت: این شرکت ها سال گذشته ۳ میلیون مسافر را جابه جا کردند. به گفته وی، براساس پیش بینی های ایکنو پروازهای منطقه ای دارای بیشترین رشد در سال های آینده در مقایسه با پروازهای داخلی و بین المللی است و در ایران علاوه بر افزایش پروازهای عبوری، درخواست شرکت های هواپیمایی خارجی برای جابه جایی مسافر در کشور، بیشتر از گذشته شده است.

نمایشگاه بین المللی سازه ها و نماهای ساختمانی از ۱۷ تا ۲۰ آبان در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران برگزار می شود. در این نمایشگاه نوین ترین و پیشرفته ترین طرح ها، سازه ها، نماهای ساختمانی و صنایع و تجهیزات مربوط به

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۵۰,۰۰۰	۱,۶۸۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۴۵۰,۰۰۰	۲,۴۹۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۵۴۰,۰۰۰	۴,۵۹۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۰۹۰,۰۰۰	۹,۱۲۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۰۷۰,۰۰۰	۹,۱۲۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۱۷,۹۰۰	۹۳۵,۳۰۰
۱ مثقال طلا	۴۰,۳۰۰,۰۰۰	۴۰,۵۰۰,۰۰۰

نوع ارز	خرید (ریال)	فروش (ریال)
دلار آمریکا	۳۲۴۰۰	۳۲۵۰۰
یورو	۴۰۸۷۰	۴۱۰۷۰
پوند انگلیس	۵۱۸۵۰	۵۲۰۴۰
فرانک سوئیس	۳۳۸۵۰	۳۴۲۰۰
لیبر ترکیه	۱۴۷۳۰	۱۴۸۵۰
ریال عربستان	۸۴۰۰	۸۶۰۰
رینگت مالزی	۹۹۵۰	۱۰۱۰۰

شاخص های بورس

نام شاخص	مقدار شاخص	درصد تغییر
زرعت-۱	۸۱۹.۵	۲.۷۷۷۸۷۲۱۷
ذغال سنگ-۱۰	۱۰۸۸.۵	-۰.۶۹۴۶۷۳۴۲
استخراجکننده کشف-۱۱	۸۸۷.۹	۳.۸۴۹۵۳۳۱۶
کانه فلزی-۱۳	۱۷۲۵۷.۶	-۰.۵۴۹۱۵۷۷۲۶
سایر معادن-۱۴	۵۹۱.۹	-۰.۸۷۱۴۳۵۶۳۲
منسوجات-۱۷	۱۱۳۰.۵	-۰.۲۸۲۳۶۱۳۱
محصولات چرمی-۱۹	۶۵۹.۸	-۰.۲۳۷۶۰۳۷۲۲
محصولات چوبی-۲۰	۲۴۲۳.۸	۱.۹۶۱۰۳۱۹۰۹
محصولات کاغذ-۲۱	۱۰۲۹۴.۲	-۰.۴۴۷۱۰۵۳۴۴
انتشار و چاپ-۲۲	۵۹۰۵۴.۹	۳.۶۴۰۱۷۹۹۲۱
فراورده نفتی-۲۳	۲۹۸۶۱.۵	-۰.۲۵۴۸۸۸۶۷
لاستیک-۲۵	۱۸۸۹۳.۲	-۰.۶۱۱۴۶۴۹۷
فلزات اساسی-۲۷	۳۵۹۳۵.۹	۱.۰۱۴۷۶۰۴۰۷
محصولات فلزی-۲۸	۱۹۷۰.۷	-۰.۶۱۷۲۶۵۲۷۲
ماشین آلات-۲۹	۱۱۹۹۹.۳	۲.۲۰۸۵۳۵۳۶
دستگاههای برقی-۳۱	۲۴۴۹۵.۴	۱.۰۷۸۸۰۱۱۷
وسایل ارتباطی-۳۲	۲۶۰۷.۵	-
ابزار پزشکی-۳۳	۲۴۶۷.۵	۳.۵۶۳۳۳۳۱۷۳
خودرو-۳۴	۱۳۱۸۸.۸	۲.۳۳۶۹۹۴۹۲۲
حمل و نقل-۳۵	۱۱۲۵.۲	-
میلان-۳۶	۲۷۲.۷	-
قند و شکر-۳۸	۴۵۸۸	-۰.۸۷۹۵۰۷۴۷۶
چند رشته ای ص-۳۹	۷۱۴۶	-۰.۶۹۶۱۰۷۹۹۵
غذایی بجز قند-۴۲	۲۴۴۷.۷	۱.۹۴۸۲۳۶۹۸
مواد دارویی-۴۳	۴۹۴۵	-۰.۱۴۱۵۳۷۰۹
کاشی و سرامیک-۴۹	۲۴۵۳.۲	۱.۲۵۲۳۲۵۶۲
سیمان-۵۳	۷۹۶.۷	۱.۲۸۴۰۰۷۱۱۹
کانی غیر فلزی-۵۴	۲۰۸۰.۹	-۰.۵۷۵۱۵۷۰۸۱
سرمایه گذاریها-۵۶	۱۶۶۴.۶	۳.۴۲۲۰۲۷۲۹۵
بانکها-۵۷	۶۹۴	۳.۴۷۲۹۲۰۷۷۷
سایر مالی-۵۸	۱۹۳۳.۱	۳.۶۵۷۰۲۲۵۴۹
حمل و نقل-۶۰	۲۳۸۴.۹	-۰.۲۵۴۶۶۳۱۷
رادپویی-۶۴	۵۶۴.۹	-۰.۵۱۶۰۱۴۲۳۵
مالی-۶۵	۱۴۴۱۸.۷	۳.۴۶۳۳۱۵۰۹
بیمه و بازنشتی-۶۶	۳۴۹۷.۷	۳.۱۹۸۲۴۷۷۹۹
انبوه سازی-۷۰	۸۷۴.۹	۱.۲۶۷۱۶۴۸۷۱
رایانه-۷۲	۴۲۲.۵	-۰.۲۶۶۸۸۳۳۶۸
فنی مهندسی-۷۴	۶۸۸.۵	۲.۶۸۷۵۹۰۳۶
شاخص آزاد شناور	۸۶۲۳۲.۱	۱.۶۴۹۲۷۹۹۱۸

معادن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
استخراج ذغال سنگ					
ذغال سنگ نگین طایس	۴۰۲۳	-۰.۶۹	۲۲۳,۹۲۵	۹۰۰,۸۵۲,۶۱۸	۸۶
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۹۸۶۱	-۲.۱۸	۲۸,۴۰۹	۲۸۰,۱۵۲,۱۱۰	۱۶
استخراج سایر معادن					
تامین ماسه ریختهگری	۸۵۶۷	-۰.۸۷	۹۳۱,۹۱۸	۷۸۹,۷۷۳,۶۱۹۷	۳۶۹
استخراج کانه های فلزی					
توسعه معادن روی ایران	۲۲۴۳	۳.۱۳	۶,۸۰۲,۳۷۰	۱۵۹۴,۷۱۷,۸۲۲	۶۶۷
توسعه معادن و فلزات	۲۹۴۰	۲.۰۸	۳,۳۴۹,۰۶۲	۹۹۳,۴۱۷,۳۲۷۰	۴۶۲
معدنی و صنعتی چادرملو	۴۶۲۲	۰.۲۶	۷۶۵,۰۰۸	۳,۵۶۸,۲۱۶,۸۵	۲۴۷
باما	۹۴۸۴	۰.۲۷	۲۳۰,۴۵۰	۲۱۸,۵۵۹,۱۴۴۳	۱۳۰
معادن بافق	۴۴۷۶	۲.۲۶	۴۵۹,۰۷۲	۲,۰۵۴,۸۱۲,۹۳۰	۱۲۷
ح. معدنی و صنعتی چادرملو	۳۴۲۸	۲.۲۱	۱۶۶,۶۹۹	۵۷۱,۵۲۶,۲۶۹	۱۰۸
معدنی و صنعتی گل گهر	۵۷۴۲	۰.۰۰	۲۳۱,۲۲۴	۱۲۲,۷۵۳,۷۸۱	۵۶
معادن منگنز ایران	۶۰۶۱	۰.۵۵	۲۹,۶۶۷	۱۸۱,۴۹۷,۵۴۰	۳۳
سیمان، آهک و گچ					
سیمان شرق	۲۱۲۵	۳.۱۶	۸,۲۶۲,۶۱۹	۱۷۵,۶۱۵,۴۷۰۴۴	۱۵۹۶
سیمان فارس و خوزستان	۲۶۱۳	۳.۵۳	۳,۶۳۴,۶۷۳	۹۴۹,۸۲۰,۲۱۸۲	۴۸۵
سیمان تهران	۳۹۲۶	۲.۸۰	۲,۴۲۴,۱۴۵	۹۵۱,۶۱۰,۹۴۳۱	۳۲۶
سیمان سپاهان	۱۷۶۲	۱.۶۷	۱,۵۴۳,۰۰۲	۲,۷۱۹,۳۷۷۰۲۷	۲۶۵
سیمان کرمان	۹۸۵۴	۲.۴۰	۵۲۶,۶۷۸	۵۱۸,۹۹۳,۴۵۵۹	۱۱۳
سیمان داراب	۳۳۰۸	۱.۸۱	۴۶۴,۲۳۷	۱,۰۷۱,۸۲۱,۴۹	۱۰۸
سیمان کارون	۶۸۷۹	۳.۶۰	۱۶۶,۲۴۶	۱۱۴,۴۸۲,۸۸۲	۹۸
سیمان هگمتان	۵۰۵۹	۱.۶۵	۲۰۶,۰۸۵	۱,۰۵۸,۷۷۷,۷۱۲	۸۲
سیمان غرب	۵۳۵۲	۱.۱۹	۱۲۳,۹۱۴	۶۷۰,۵۵۷,۲۰۷	۶۹
سیمان قائن	۳۷۲۵۱	۳.۹۵	۵۳,۵۵۱	۱۹۹,۴۸۳,۰۷۸	۶۶
سیمان کردستان	۳۹۰۷	۱.۳۸	۱۲۷,۵۶۹	۵۰۵,۲۸۳,۹۹۶	۴۶
سیمان خزر	۵۵۱۱	۱.۷۲	۱۷۵,۲۱۷	۹۶۶,۵۱۸,۹۶۶	۴۱
سیمان شمال	۳۰۲۴	۰.۱۷	۱۵۰,۶۴۴	۴۵۸,۰۲۵,۸۰	۴۰
صنایع سیمان دشتستان	۳۰۱۷	-۰.۴۳	۵۰,۳۳۸	۱۴۶,۶۸۲,۴۴۲	۱۳
سیمان فارس	۹۹۳۳	۰.۲۶	۱۳,۳۵۷	۱۲۳,۳۱۴,۷۱	۷
سیمان ایلام	۷۸۱۷	-۰.۱۸	۱۴,۳۴۸	۱,۰۷۸,۶۸۲,۴۴	۶
سیمان آران اردبیل	۱۵۳۲۴	۰.۰۷	۲,۰۰۰	۳۱,۸۱۹,۹۷۵	۵
سیمان مازندران	۱۹۷۸۸	-۰.۰۲	۱,۳۰۰	۲۲۸,۱۲۰,۰	۴
سیمان خاش	۷۱۲۱	۰.۰۴	۱,۰۳۶	۷۶۶,۸۴۷۲	۳
سیمان صوفیان	۴۴۲۷	۰.۰۰	۶۵۱	۲۷۶,۷۵۰	۳
سیمان بجنورد	۵۲۲۳	-۰.۱۱	۸,۳۰۷	۴۱۷,۹۴۴۷	۲
سیمان دورود	۱۴۶۳۷	-۰.۰۱	۱۷۳	۲۴۳,۳۴۲	۲
فلزات اساسی					
فولاد مبارکه اصفهان	۲۶۲۷	-۰.۱۱	۵,۴۰۴,۵۴۰	۱۴۱,۷۷۲,۰۷۵	۶۰۵
لوله و ماشین سازی ایران	۱۷۴۱	-۰.۷۴	۳,۴۲۸,۸۹۷	۵۹۶,۹۱۱,۴۴۲	۵۵۱
ملی صنایع مس ایران	۲۹۵۰	۳.۲۹	۸,۹۸۱,۷۷۱	۲۶۲,۹۸۸,۴۷۵	۵۲۵
سهامی ذوب آهن اصفهان	۲۹۱۶	۴.۴۰	۶,۲۷۷,۲۱۶	۱۸۳,۰۴۳,۷۲۱۹	۴۸۳
کالسیمین	۳۸۹۴	۲.۲۶	۱,۷۵۳,۱۵۲	۶۸۲,۶۳۱,۸۱۱۳	۴۱۷
شرکت آهن و فولاد ارفع	۳۹۰۰	۳.۹۷	۱,۴۰۱,۹۱۰	۵۴۶,۶۹۷,۴۰۷	۴۰۴
سرمایه گذاری توکاولاد اهلدینگ	۴۵۱۲	۳.۷۲	۳,۰۳۸,۸۱۶	۱۳۷۱,۴۳۶,۵۱۷	۳۹۶
مس شهید باهنر	۲۶۱۳	۳.۷۳	۲,۲۸۴,۹۰۳	۵۹۶,۶۵۹,۹۱۵۲	۳۰۲
صنعت روی زنگان	۳۱۸۵	۱.۸۵	۴۱۰,۱۱۵	۱۳,۰۶۱۷,۳۷۵۱	۱۹۷
صنایع فولاد آلیاژی یزد	۲۹۸۸	۳.۲۱	۳۹۱,۶۶۵	۱۱۷,۱۰۱۰۳۷	۱۵۶
فولاد آلیاژی ایران	۳۴۷۶	۳.۷۰	۱,۶۶۳,۰۸۰	۵۷۸,۱۵۴,۱۲۴۱	۱۴۶
زرین معدن آسیا	۴۴۹۴	-۰.۲۷	۲۳۱,۵۰۷	۹۷۳,۲۲۵,۹۰۱	۱۰۸
هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه	۴۴۶۴	۰.۲۶	۴۵۵,۲۲۱	۲,۳۳۳,۷۳۴۵	۱۰۵
فولاد خوزستان	۶۶۶۲	-۰.۰۶	۳۳۳,۱۰۸	۲۲۰,۹۰۹,۷۲۱	۱۰۱

خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
خودرو و ساخت قطعات					
ایران خودرو	۳۱۶۲	۳.۸۸	۱۱۰,۲۲۲,۱۴۲	۳۴۸۵,۰۰۶۵۰۲۱۵	۵۴۴۸
گروه بهمن	۱۸۸۹	۳.۹۱	۳۱,۶۸۲,۱۶۱	۵۹۸۵۲,۶۵۶۶۳	۱۲۳۹
سایپا	۱۳۵۶	۳.۹۱	۲۲,۹۲۴,۵۵۱	۳۱۰,۸۴۴,۵۲۱۷	۱۲۱۱
سرمایه گذاری رنا (هلدینگ)	۱۲۷۳	۳.۹۲	۳۳,۴۶۴,۱۶۸	۴۲۵,۹۳۸,۲۷۵۰۱	۱۱۲۳
رادیا تور ایران	۶۱۴۶	۰.۹۰	۱,۰۱۸,۴۶۴	۶۲۵,۹۲۱۷,۲۲	۳۶۷
الکترونیک خودرو شرق	۲۱۹۵	۰.۹۷	۱,۷۰۵,۶۰۱	۳۷۴,۲۹۵,۲۶۲۰	۲۹۲
نیرو محرکه	۲۷۷۴	۳.۷۸	۲,۵۳۲,۰۳۱	۷,۰۲۴,۳۷۰,۶۶	۲۸۹
سایپا دیزل	۸۴۴	۳.۸۱	۴,۷۰۱,۷۶۰	۳,۹۶۶,۹۷۳۵۰۱	۲۶۷
سرمایه گذاری اعتبار ایران	۲۰۵۷	۲.۷۰	۱,۴۴۴,۳۴۲	۲,۹۵۵,۱۸۴,۵۸۹	۲۳۲
صنایع ریختهگری ایران	۳۳۷۰	-۰.۴۱	۱,۲۶۸,۳۴۸	۴۲۷۴۵,۰۳۳۴۵	۲۱۲
رینگ سازی مشهد	۲۸۹۷	۳.۶۵	۹۹۱,۰۷۶	۲۸۷۱۲,۵۳۱۴	۱۷۷
مهندسی نصیر ماشین	۵۱۳۰	۳.۵۰	۶۲۸,۷۳۹	۳۲۱۹۱۶,۱۰۲	۱۷۶
مهر کام پارس	۲۵۴۱	۰.۴۷	۸۳۶,۰۷۵	۲۱۴۷۱۱,۴۶۰	۱۶۲
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	۴۱۲۲	۳.۹۹	۵,۶۴۳,۰۵۵	۲۳۴۶,۰۶۲۷۱۰	۱۶۰
کمک فرا بند امین	۲۱۵۲	۲.۹۲	۸۷۴,۶۷۷	۱۸۸۲۶,۸۸۱۴۹	۱۵۶
قطعات اتومبیل ایران	۳۸۳۳	۲.۱۹	۴۷۴,۰۴۴	۱۸۱۷,۲۱۵۳۳	۱۳۵
فنر سازی زر	۱۸۳۶	۳.۷۳	۱,۰۳۱,۳۴۴	۱۸۹۴۲,۴۲۷۱	۱۲۵
مونورسازان تراکتور سازی ایران	۲۷۴۹	۳.۶۲	۸۳۷,۰۳۰	۳۴۰,۱۰۶۳۳۷۷	۱۱۹
ایرکا پارت صنعت	۵۲۴۹	۲.۰۲	۴۹۷,۶۱۲	۲۶۱۲۱۴,۵۵۶۹	۱۱۴
محورسازان ایران خودرو	۲۶۷۸	۳.۸۸	۷۶۸,۴۹۵	۳,۰۵۱,۵۸۸۲۲	۱۰۲
زامیاد	۱۴۲۶	۳.۹۴	۱,۸۸۱,۵۲۶	۲,۶۸۳,۵۶۰۷۶	۸۷
سایپا آذین	۲۵۷۶	۲.۳۸	۵۱۸,۷۷۵	۱۳۴۴,۴۴۵۲۵۲	۸۱
ریختهگری تراکتور سازی ایران	۲۴۸۹	۳.۶۷	۹۲۶,۴۲۵	۳,۰۵۶,۹۹۳۱۵	۷۸
چرخشگر	۲۵۸۲	۳.۹۹	۳۷۵,۰۰۹	۹۶۸۲۱۲,۷۱۱	۴۱

بیشترین حجم معاملات

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی (ریال)
بانک تجارت	۲۵۰,۲۱۱,۹۱۴	۱۰,۴۶
ایران خودرو	۱۱۰,۲۲۲,۱۴۲	۳۱۶۲
بانک صادرات ایران	۹۰,۷۵۵,۳۲۸	۹۱۰
سرمایه گذاری خوارزمی	۴۱۳,۱۶۵,۹۳	۱۵۴۷
گروه صنعتی رنا	۳۳۴,۶۴۱,۶۸	۱۲۷۳
گروه بهمن	۳۱۶,۸۲۱,۶۱	۱۸۸۹
گروه پتروشیمی سرمایه گذاری ایرانیان-بورسی	۲۷۷,۲۲۵,۹۲	۲۵۰۷

بیشترین ارزش معاملات

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	ارزش معامله (ریال)
ایران خودرو	۳۱۶۲	

پرسه در شب

یا امام حسین (ع)
به دادمان برس

مینو بدیعی - زنجیرهای کوچک در اندازه‌های بچگانه در مغازه کنار هم چیده شده بود هر دو کودک ۳ و ۴ ساله که شیریه به شیریه بودند، با شوق زیادی به مادرشان می‌گفتند: مامان این زنجیرو برامون بخر! و برادر بزرگتر می‌گفت: نه اون یکی و مادرشان جواب می‌داد: بچه‌ها، زنجیرهای بچگانه که با هم فرقی نداره...

در خانه، پدرشان در بستر بیماری بود در عین جوانی و از تب می‌سوخت و هنگامی که دو فرزند کوچکش را دید که با زنجیر به خانه آمده بودند، لبخند کم‌رنگی زد و گفت: بچه‌ها می‌خواین برین سینه‌زنی، با یک بزرگتر برین و از صف دور نشین! مادر گفت: نه نمی‌رن سینه‌زنی و زنجیرزنی، قراره تو خونه عزاداری کنن!

هر دو کودک باهوش نگاهی به هم کرده و سکوت کردند. صبح خیلی زود که مادر مشغول کار در آشپزخانه و پدر در بستر بیماری خفته بود، دو کودک بدون اینکه سر و صدایی بکنند، از خانه بیرون آمده و بکراست به سمت مسجد و دسته‌های عزاداری رفتند، در مسجد به دنبال یک دسته بزرگ ایستاده و هر که آنها را می‌دید، فکر می‌کرد که با پدر یا برادر بزرگترشان آمده‌اند. آنها مستقیماً دنبال یک فرد بزرگسال را گرفته و حرکت می‌کردند.

دسته‌های کوچک‌شان زنجیرهای کوچک را در هم می‌فشرده و مانند بزرگ‌ها پیوسته اشک می‌ریختند. گفتن کلمات و واژه‌هایی که دسته‌جات عزاداری می‌خواندند و نوحه‌هایی که از سوز دل در گروه‌های عزاداری سر داده می‌شد، برای آن دو کودک سخت بود:

امشب‌ی را شه دین در حرمش مهمان است
صبح فردا بدنش زیر سم اسبان است
نکن ای صبح طلوع!
نکن ای صبح طلوع...

دسته‌های عزاداری در محله می‌چرخیدند؛ از این هیات به آن هیات، از این دسته به آن دسته و... دو کودک هم همراه آنها...

زمانی که دسته بزرگ عزاداری اندکی از محله دور شد کودک بزرگتر رو به برادرش کرد و گفت: اینجا رو دیگه بلد نیستیم بابک!
بچه کوچکتر در حالی که آثار ترس در چهره‌اش نمایان می‌شد، گفت: اگه گم شیم چی؟! اگه گم شیم!!

کودک بزرگتر حرفی نزد و هر دو به دنبال دسته بزرگ وارد بزرگترین مسجد محل شدند، پیوسته دسته‌ها می‌آمدند و با علم‌ها و کتل‌های‌شان و علامت‌ها به هم سلام می‌دادند و دیگران صلوات بلند ختم می‌کردند و در داخل مسجد مردان و جوانان با اندوه و گریان سینه می‌زدند و آن دو کودک هم سعی داشتند از بزرگترها تقلید کنند.

هر کودک با دیدن دسته‌های تازه، موضوع گم شدن‌شان یادشان می‌رفت و...
مادر در خانه غذای پسر را داده بود و نذری‌های بسیاری را که برای او رسیده بود، در یخچال قرار می‌داد که ناگاه با همه وجودش یاد دو کودکش افتاد و چون روحیه فرزندان باهوش خود را می‌دانست، چادر سر کرد و به سمت کوچه رفت و هر جا را که می‌شناخت به دنبال فرزندانش گشت و...

- ای خدا یا امام حسین، ای خدا، بچه‌ها گم نشده باشن، یا امام حسین تو رو به حق آن سر نورانی بریده‌ات، تو رو به حق سقای کربلا، تو رو قسم می‌دم به زینب کبری (س)، تو رو به حق گلوی بریده ۶ ماهه اصغر!! یا امام حسین (ع) به فریادمان برس...
مادر این را می‌گفت و در کوچی می‌دوید و تا دم در کلاتری: جناب سروان به دادم برسید دو بچه‌ام گم شدن، اگه پدرشون بفهمه، پدر می‌رضشون...

افسر نگهبان کلاتری در عین دلداری دادن به مادر گفت: تو روزهای محرم و تاسوعا و عاشورا، هیچ بچه‌ای گم نمی‌شه مادر!

ظهر بود که بعد از به‌جا آوردن نماز جماعت ظهر و عصر، برای عزاداران و دسته‌های سینه‌زنی ناهار آوردند و هر دو کودک بعد از خوردن ناهار نذری، یاد گم شدن خودشان افتادند که برادر بزرگتر (آن کودک ۴ ساله) از جای خود بلند شد و به سمت مرد میانسال مهربانی که مشغول توزیع غذا بود رفت و به او گفت: آقا ما گم شدیم، من و برادرم، مرد با حیرت به دو کودک نگرینست و از کودک بزرگتر پرسید: آفرین پسرم آدرس خونه‌تونو می‌دونی!

کودک با قاطعیت گفت: بله و آدرس را داد.
زمانی که مادر آشفته از کلاتری به دم در خانه آمده بود، مردی موتور سوار را دید که دو کودکش را سوار بر ترک موتور به خانه آورده بود!

ویژگی‌های هیات‌های مذهبی
در کلام رهبر معظم انقلاب

رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره ویژگی‌ها و عملکرد هیات‌های مذهبی توصیه‌هایی داشته‌اند که پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای در قالب گفتاری از مسئول ستاد مرکزی هیات‌رزمندگان اسلام منتشر کرده است.

به گزارش ایرنا، متن این گفتار به شرح زیر است:
هیات‌های مذهبی دارای چند ویژگی هستند که آنها را از سایر تشکلهای جمع‌ها جدا می‌سازد: اولین ویژگی‌شان

این است که توسط مردمی که علاقه‌مند به اسلام و ائمه طاهرین علیهم‌السلام هستند اداره می‌شوند و بر محور عشق به ائمه‌طاهرین علیهم‌السلام تشکیل شده‌اند.

ویژگی دوم این است که هزینه‌های این هیات‌ها توسط خود مردم تأمین می‌شود و نه دستگاه‌های دولتی و حکومتی. ویژگی سوم هم این است که سه عنصر «مردم»، «روحانیت» و «مساجد» در این هیات‌ها جمع شده‌اند. «مردم» هیات را تشکیل می‌دهند و هزینه‌هایش را تأمین

می‌کنند، «روحانی» به عنوان کسی که معرفت و محبت به ائمه علیهم‌السلام را گسترش می‌دهد و «مداح» هم به عنوان هنرمندی که می‌تواند این محتوا را به دل و جان مردم منتقل کند در هیات حضور دارد. هیات‌های مذهبی در طول تاریخ به خصوص در طول تاریخ تشیع در ایران، عامل اصلی گسترش فرهنگ اسلامی

در بین مردم و نهادینه کردن قدر ما ندارند و آن عبارت است از اجتماعات دینی که به شکل روبه‌رو، چهره‌به‌چهره، نفس‌به‌نفس تشکیل می‌شود که این را

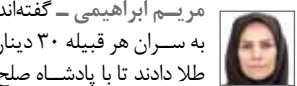
بازخوانی
ملودی‌های

قدیمی زنجیرزنی

برای نخستین‌بار نسخه صوتی کتاب «گنجینه‌الاسرار» که مثنوی عرفانی - حماسی عاشورایی از عمان سامانی است، پس از تصحیح توسط سیدمصطفی موسوی منتشر شد. به گزارش ایسنا، این اثر که با نظارت فنی محسن جلیلی و انتخاب موسیقی مرضیه حواجه‌محمود تهیه شده است، توسط موسسه هنر و ادبیات «هلال» و وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی راهی بازار می‌شود. استاد حبیب‌الله فضائی در توصیف «گنجینه‌الاسرار»

شهر نوشت

در روایت نیامده بود که ظهر وقت قیامت است

مریم ابراهیمی - گفته‌اند به سران هر قبیله ۳۰ دینار طلا دادند تا با پادشاه صلح جهان بکنند... و نه بکنند فقط... که سر بر سر دار کنند و با نمایش و هلهله، ویرانی و شب درازشان را جشن بگیرند... و بازی شکست و ترس خود از حقیقت را با نقاب پیروزی به خورد مردم دهند. سران قبیله ۳۰ دینار طلا را گرفتند و در ازای آن فرزند حقیقت را تکفیر کردند و فروختند... فروختند با اینکه می‌دانستند، حسین (ع) فرزند پیامبر است... خوب

می‌دانستند... رقم وسوسه انگیزی هم بود... به احتساب امروزی‌ها... ۳۰ دینار طلا... معادل میلیاردها تومان در امرواست... از خیابان، نوای دمام و طبلای جنوبی با ساز بادکوبه و جیرینگ جیرینگ سازی دیگر آمد... چه حزین بود و زیبا. شعری را می‌مانست که خود را می‌سرود... حقیقت را، جمعیتی می‌رفتند و عجب که همه‌شان بر طبلای می‌کوبیدند... اما... بی‌صدا... و در سکوت... بر جان می‌کوبیدند انگار و دل هم

می‌شکست خب. نوای ساز و بی‌صدایی به هم درآمیخت... و عاشورا به ظهر رسید. راستی... اگر حالا آن زمان بود... و معادل ۳۰ دینار کمتر یا بیشتر، چندمیلیارد تومان به ما می‌رسید، چه می‌کردیم؟ رقمی وسوسه‌کننده است... نه؟... صدای طبلای اوج گرفت و سنج با نوای آن آمیخت... دیگر ظهر رسیده بود... مردم بیشتر کوبیدند... بیشتر کوبیدند... و سر سردار را بر سر دار نگریدند... فاطمه(س) بر همه شاهد بود و ایستاده و دست بر دیوار فرزندان خود را پای برهنه

قابی از زندگی

یک‌روز خوب

مریم نظری - من با آنهایی که می‌گویند نتیجه مهم است و تلاش آدمی تنها زمانی ماندگار می‌شود که به نتیجه برسد اصلاً موافق نیستم. من با آنهایی که می‌گویند زندگی مثل بازی فوتبال نمی‌ماند که فقط تعداد توپ‌هایی مهم باشد که خط دروازه را طی کرده‌اند و بس من اصلاً موافق نیستم. با این همه اگر بخواهم به زبان آن‌ها سخن بگویم بگویم گفت که برای هر کسی این دروازه طوری معنا می‌شود. یکی با حساب بانکی چاق‌تر موفقیت را معنا می‌کند و یکی با به دست آوردن دوستان بیشتر. اصلاً چرا صغری و کبری بچینیم. یک راست می‌رویم سر اصل مطلب. ما ساکنان این شهر ماشینی و دودزده، هر روز صبح به محل کارمان می‌رویم و کار روزانه‌مان را آغاز می‌کنیم. یکی بیماران را معاینه می‌کند، یکی با

سرمایه‌گذار صحبت می‌کند، یکی اندازه‌های مشتری را می‌گیرد و دیگری ایستگاه به ایستگاه ترمز می‌کند تا مسافران را پیاده کند. فرقی نمی‌کند صفحه روزنامه را ببندیم یا مسافری را به مقصد برسانیم. همه در یک چیز مشترکیم. احساس رضایت از نتیجه کار. راننده‌ای که مسافرش وقت پیاده شدن، در را به هم می‌کوبد و اسکناس را پرت می‌کند، همان قدر ضریان قلبش تند می‌شود که کارمندی وقت ناراضی بیرون رفتن ارباب رجوع. من لحظه‌ای را که مسافری وقت پیاده شدن از راننده اتوبوس تشکر می‌کند بارها به چشم دیده‌ام. من به چشم دیده‌ام که کارمند اداره‌ای با وجود تمام شدن ساعت کاری، با اینکه کت و کیف در دست پله‌ها را برای ترک اداره طی می‌کرده، برای انجام کار یک ارباب رجوع بدون آنکه منتی بگذارد، پشت میزش برگشته است. وقت تشکر

عکس‌روز

اجتماع بزرگ عزاداران حسینی در تبریز

ایرنا

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
معاون سردبیر: مسعود دهشور
قائم مقام اداری، مالی و بازرگانی: خلیل محمودی
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی
مدیر چاپ: بیژن بهادری

دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی
دبیر گروه صنعت: مهتر ممسنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوپرد
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی
دبیر گروه استان‌ها: مریم نظری
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی

پيامگير صوتي: ۰۲۰۴۸۱۰۵۳۰۴
نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان
شماره ۲۶ کد پستی (۱۵۸۶۷۳۳۸۱)
وب سایت: www.smtnews.ir
پست الکترونیکی: info@smtnews.ir
روابط عمومی: PR@smtnews.ir
آگهی: ads@smtnews.ir
پيامک: ۰۲۰۰۸۲۱۹۰

رویداد

رئیس مجلس اعلام کرد

امین‌پور، نمونه پیوند ادبیات
سنّتی و مدرن

رئیس مجلس شورای اسلامی، قیصر امین‌پور را نمونه کامل از شاعر متعهد به انقلاب و ملت ایران دانست و تأکید کرد: این شاعر با توصیف فضای معنوی سال‌های انقلاب و حماسه دفاع مقدس جلوه‌های ناب و ارادات الهی مردم را نمایان ساخت.

به گزارش ایرنا از خانه ملت، علی لاریجانی در پیامی به همایش نکوداشت مرحوم قیصر امین‌پور تصریح کرد: سخن از قیصر امین‌پور به‌عنوان شاعر تأثیرگذار در طیف هنرمندان و فرهیختگان پیشرو انقلاب که موجودیت شاعران نسل جدید را به رسمیت رساند، در واقع معرفی و تبیین شعر و ادبیات موفق نسل انقلاب است که توانست با الهام‌گیری از آموزه‌ها و مبانی قیام ملت علیه استبداد و خودکامگی، فضای با طراوت و مطهر انقلاب را در دل‌ها جاری سازد.

در پیام رئیس مجلس همچنین آمده است: او در شعرهایش بسیار زلال و شفاف بود و نوگرایی در مضامین، معانی و اندیشه را در نهایت ذوق و سلیقه به کار می‌گیرد که آثار وی در زمینه دفاع مقدس از نمونه‌های شاخص این بخش است.

لاریجانی در این پیام خاطر نشان کرد: شعرهای امین‌پور این ویژگی را داشت که مضامین با تازگی و طراوت بیان می‌شد و این امر بیانگر نبوغ ذهنی و هنری سرشارش بود.

وی یادآور شد: صدای دلنشین و ضرباهنگ کلمات وی به هنگام شعرخوانی در طول سال‌های دفاع مقدس در بین رزمندگان، شور و هیجان وصف ناشدنی را در دل‌ها به‌وجود آورد. رئیس مجلس در ادامه این پیام تصریح کرد: قیصر امین‌پور همچنین در قامت یک معلم با نگاه و روح لطیف شاعرانه و بهره گرفتن از ذوق و استعداد، اول به نشر و گسترش ادبیات زمان خویش پرداخت و پراச்சاس و متعهد نظریات ارزشمندش را به شاگردان آموزش داد.

لاریجانی در این پیام تأکید کرد: مرحوم امین‌پور تلاش فراوانی در پیوند دادن ادبیات سنّتی و مدرن داشت و همواره تأکید می‌کرد که علاوه‌بر شناخت باید ریشه‌ها و سنت‌ها را با جدیدترین رویکردها و نظریات ادبی آموخت و فراگرفت.

وی یادآور شد: اینک اگر چه به ظاهر قیصر امین‌پور در میان ما و علاقه‌مندان خود نیست اما به یقین نگاه نافذ و آثار پرازش او همواره بر پیشانی ادبیات انقلاب جلوه‌گر بوده و منبع بهره‌مندی دوستداران و اهالی فرهنگ و ادبیات و اندیشه است.

رئیس مجلس ضمن تقدیر از تلاش برگزارکنندگان مراسم نکوداشت مرحوم قیصر امین‌پور اظهار امیدواری کرد: حاصل و دستاورد این همایش آشنایی نسل جدید به ویژه جوانان این مرز و بوم با آثار این شاعر گرانقدر باشد.

سومین جشنوار مکتبخانه‌های
خانگی کلیدخورد

نایب‌رئیس انجمن نویسندگان کودک و نوجوان گفت: سومین جشنواره کتابخانه‌های خانگی و مجتمع‌های مسکونی با هدف ترغیب و تشویق به خواندن برگزار می‌شود.

به گزارش ایسنا، محمود برآبادی در نشست سومین دوره جشنواره کتابخانه‌های خانگی و مجتمع‌های مسکونی که ۱۰ آبان در محل انجمن نویسندگان کودک و نوجوان برگزار شد، با اشاره به برگزاری اولین و دومین دوره این جشنواره در سال‌های ۸۱ و ۸۶ افزود: بحث جشنواره کتابخانه‌های خانگی در ابتدا موضوع ملموسی نبود و برای برخی مبهم می‌نمود اما در یک تعریف می‌توان گفت: کتابخانه‌های خانگی کتابخانه‌هایی هستند که از سوی مردم به صورت خودجوش تاسیس شده و وابستگی اداری و نهادی به هیچ سازمان و نهاد رسمی ندارد. این کتابخانه‌ها می‌توانند در خانه، آپارتمان، مغازه و حتی در کارخانه‌ها شکل گرفته باشند.

او اظهار کرد: در سال‌های اخیر بحث کتابخانه‌های خانگی به دلایل مختلفی کم‌رنگ شده و به دنبال آن تیراژ کتاب‌ها هم پایین آمده است و نشر کتاب‌های تالیفی اعم از علمی، آموزشی و ادبیات خلاقه با مشکلات مواجه شده بود و اغلب سرمایه‌ناشران بر گشت مناسبی نداشت.

کمیسون دائمی بنیاد سعدی
تشکیل شد

کمیسون دائمی بنیاد سعدی با حضور رئیس بنیاد سعدی و تمامی اعضا، به منظور بررسی موادی همچون نظام پرداخت، استخدام و پیش‌بینی بودجه سال ۹۴ تشکیل شد. به گزارش ایسنا، براساس خبر رسیده، در ابتدای جلسه غلامعلی حدادعادل - رئیس بنیاد سعدی - با تأکید بر ضرورت انجام فعالیت مستقل برای آموزش زبان فارسی در خارج از کشور اظهار کرد: آموزش زبان فارسی در جهان را نباید صرفاً مفیدفایده فرهنگی دانست؛ بلکه به همراه خودفوائد اقتصادی زیادی خواهد داشت. او افزود: همان‌طور که اگر فردی زبان انگلیسی یا آلمانی را بهتر بداند برای تجارت به‌سمت کشورهای این زبان‌ها خواهد رفت، درباره زبان فارسی نیز همین اتفاق می‌افتد؛ بنابراین هر چه مردم جهان بیشتر زبان فارسی را بیاموزند، ضمن تأثیر مثبت سیاسی و فرهنگی و شناخت واقعی از ایران، به سمت تجارت با کشور ما روی خواهند آورد.